

اجازات

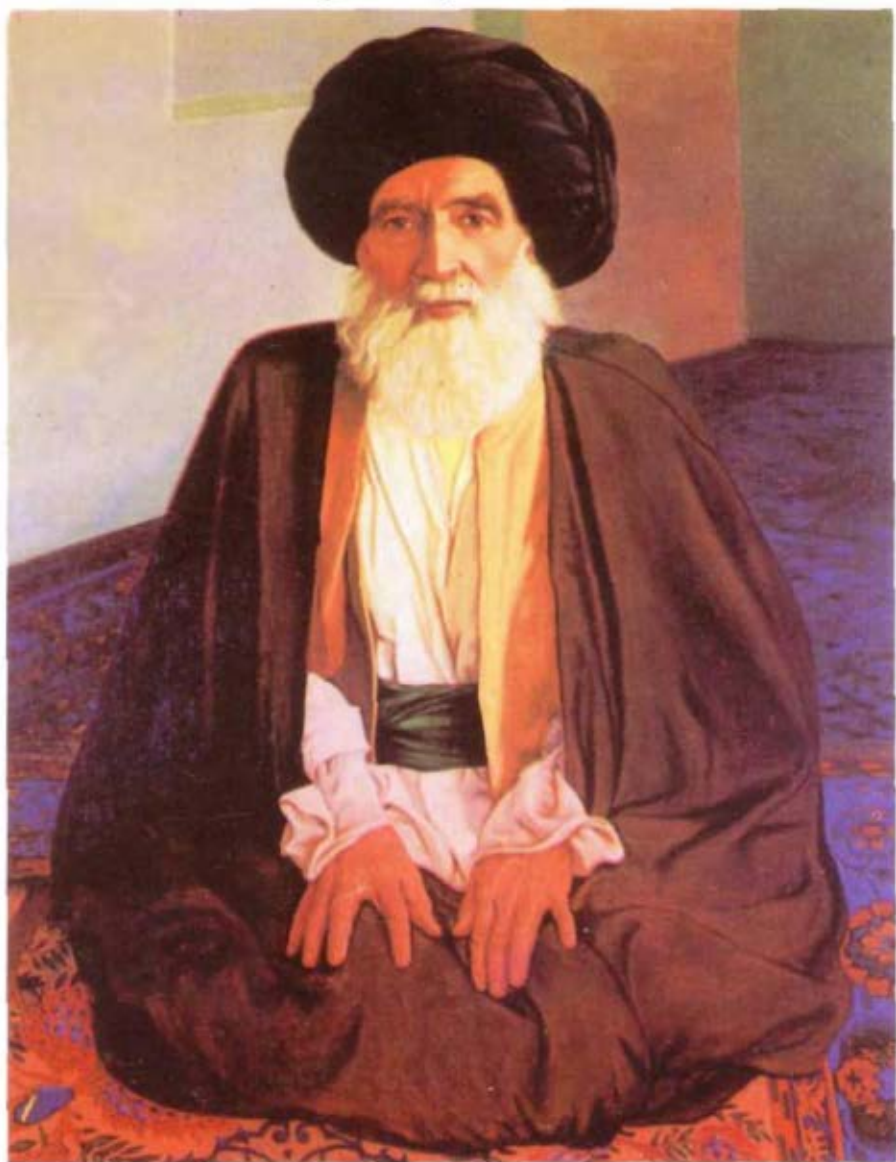
آية الله العظمى سيّد ابوالحسن اصفهانی

(۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ ق)

تأليف: مهدي باقری سیانی

الْعُلَمَاءُ وَرِثَةُ الْأَنْبِيَاءِ

اجازات

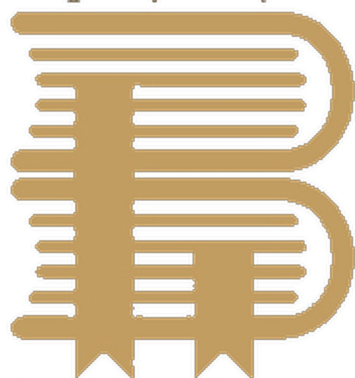
آية الله العظمى سيّد ابوالحسن اصفهانی

(۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ ق)

تأليف

مهدی باقری سیانی

شبكة كتب الشيعة

shiaboooks.net

رابطہ بدیل < mktba.net

سرشناسه	: باقری سیانی، مهدی، ۱۳۵۱.
عنوان و نام پدیدآور	: اجازات آیة الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی (۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ق) /
	تألیف مهدی باقری سیانی.
مشخصات نشر	: اصفهان: کانون پژوهش، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	: ۴۰۷ص: عکس، نمونه.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۷-۱۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت: کتابنامه	: ص. ۳۸۰ - ۳۸۶: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: اصفهانی، ابوالحسن، ۱۲۴۶ - ۱۳۲۵. - اجازه ها
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۸ ب۲ ۳۶/۵/ BP۱۵۳
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۹۲۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۸۱۲۳۴۶

اجازات

آیة الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی

مؤلف: مهدی باقری سیانی

ناشر: کانون پژوهش

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۸

شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

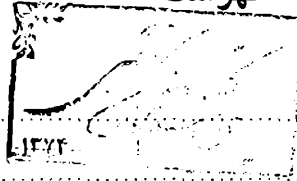
چاپ: کمالی نژاد / صحافی: بابک

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۷-۱۵-۸

قیمت ۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ است

فهرست

۱۳	 مقدمه
۱۴	 اقسام اجازات
۱۶	 و اما مجموعه حاضر
۱۷	 درنگی در حیات فقیه اصفهانی
۱۸	 فقیه اصفهانی در نگاه دیگران
۱۹	 سند روایی مؤلف به فقیه اصفهانی
۲۰	 مشایخ روایی فقیه اصفهانی
۲۳	 دوران زعامت فقیه اصفهانی
۲۴	 مروری بر حوادث دوران زعامت فقیه اصفهانی
۲۸	 ارتحال، مدفن و ماده تاریخ وفات فقیه اصفهانی
۳۲	 تذکر چند نکته
۳۴	 بیان امام خمینی و پاسخ به یک اشکال
۳۶	 شیوه تنظیم این اثر
۳۹	 تقدیر و تشکر
۴۰	 و اما سخن پایانی
۴۱	 اجازات اجتهاد
۴۲	 ۱- میرزا آقا شیرازی
۴۴	 ۲- سید ابراهیم دروازه‌ای
۴۶	 ۳- سید ابوالفضل موسوی زنجانی

- ۴- سید احمد حسینی شهرستانی ۴۸
- ۵- شیخ احمد دشتی ۵۰
- ۶- سید احمد صفائی قزوینی ۵۲
- ۷- شیخ احمد مازندرانی کوانی ۵۴
- ۸- سید احمد مستبط ۵۶
- ۹- میرزا اسحاق آستارانی ۵۸
- ۱۰- سید اسدالله صدر هاشمی اصفهانی ۶۰
- ۱۱- شیخ اسماعیل دیزجی زنجان ۶۲
- ۱۲- محمّد تقی صدر صدارتی اراکی ۶۴
- ۱۳- سید محمّد جعفر جزایری ۶۶
- ۱۴- محمّد جعفر مهدوی کرمانشاهی ۶۸
- ۱۵- شیخ محمّد جعفر یزدی ۷۰
- ۱۶- سید حسام الدین شیرازی ۷۲
- ۱۷- شیخ محمّد حسن حجّتی کرمانی ۷۴
- ۱۸- سید حسن روضاتی چهار سوقی اصفهانی ۷۶
- ۱۹- میرزا حسن سیادت سبزواری ۷۸
- ۲۰- شیخ حسن مازندرانی سوچلمایی ۸۰
- ۲۱- سید حسین خادمی اصفهانی ۸۲
- ۲۲- شیخ حسین روحانی قودجانی خوانساری ۸۴
- ۲۳- شیخ محمّد حسین سدهی نجفی اصفهانی ۸۶
- ۲۴- سید حسین علوی خوانساری ۸۸
- ۲۵- شیخ محمّد رضا حسین آبادی جرقویه اصفهانی ۹۰

- ۲۶- سید محمد رضا خراسانی اصفهانی ۹۲
- ۲۷- شیخ محمد رضا فیض سرخه سمنانی ۹۴
- ۲۸- شیخ شجاع‌الدین کرمانشاهی ۹۶
- ۲۹- سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی ۹۸
- ۳۰- شیخ ضیاء‌الدین فیض مهدوی ۱۰۰
- ۳۱- سید طاهر موسوی بروجردی ۱۰۲
- ۳۲- شیخ عباس خالصی قانتی ۱۰۴
- ۳۳- سید عبدالجواد ولدآبادی قزوینی ۱۰۶
- ۳۴- سید عبدالحسین طیب اصفهانی ۱۰۸
- ۳۵- سید عبدالحق بجنوردی ۱۱۰
- ۳۶- شیخ عبدالرحیم سامت قزوینی ۱۱۲
- ۳۷- سید عبدالله شیرازی ۱۱۴
- ۳۸- شیخ عبدالنبی اراکی ۱۱۶
- ۳۹- میرزا علی‌اصغر اشعری قمی ۱۱۸
- ۴۰- سید علی‌اصغر برزانی اصفهانی (۱) ۱۲۰
- ۴۱- سید علی‌اصغر برزانی اصفهانی (۲) ۱۲۲
- ۴۲- شیخ علی‌اصغر کرمانی (۱) ۱۲۴
- ۴۳- شیخ علی‌اصغر کرمانی (۲) ۱۲۶
- ۴۴- میرزا علی‌اکبر مرندی ۱۲۸
- ۴۵- شیخ علی مشکاة خوزانی اصفهانی ۱۳۰
- ۴۶- سید علی موسوی اصفهانی ۱۳۲
- ۴۷- سید علی نقی فیض‌الاسلام اصفهانی ۱۳۴

- ۴۸- میرزا غلامحسین جعفری همدانی ۱۳۶
- ۴۹- شیخ فرج الله کاظمی ۱۳۸
- ۵۰- سید فضل الله امامت کاشانی ۱۴۰
- ۵۱- میرزا کاظم فقیه دینوری ۱۴۲
- ۵۲- شیخ مجدالدین نجفی اصفهانی ۱۴۴
- ۵۳- میرزا محمد ثقفی تهرانی ۱۴۶
- ۵۴- شیخ محمد علم آموز خوانساری اصفهانی ۱۴۸
- ۵۵- شیخ محمد فاضل قایینی ۱۵۰
- ۵۶- شیخ محمد کوهستانی مازندرانی ۱۵۲
- ۵۷- سید محمد مولوی حیدرآبادی ۱۵۴
- ۵۸- سید محمد وحیدی شبستری ۱۵۶
- ۵۹- سید محمود امام جمعه زنجان ۱۵۸
- ۶۰- میرزا محمود شریعت قزوینی ۱۶۰
- ۶۱- سید مرتضی شوشتری ۱۶۲
- ۶۲- سید مرتضی لنگرودی (۱) ۱۶۴
- ۶۳- سید مرتضی لنگرودی (۲) ۱۶۶
- ۶۴- سید مرتضی مستجاب الدعواتی اصفهانی مد ظله العالی ۱۶۸
- ۶۵- شیخ مرتضی مظاهری اصفهانی ۱۷۰
- ۶۶- سید مصطفی صفائی خوانساری ۱۷۲
- ۶۷- سید معصوم قهستانی قایینی ۱۷۴
- ۶۸- شیخ محمد هادی جلیلی کرمانشاهی ۱۷۶
- ۶۹- میرزا سید هادی حسینی خراسانی ۱۷۸

۱۸۱	اجازات روایت
۱۸۲	۷۰- محمد اسماعیل بابا سلطانی
۱۸۴	۷۱- سید برهان‌الدین خلخالی (۱)
۱۸۶	۷۲- سید برهان‌الدین خلخالی (۲)
۱۸۸	۷۳- شیخ محمد بشیر انصاری هندی
۱۹۰	۷۴- شیخ بهاء‌الدین برهانی اصفهانی (۱)
۱۹۲	۷۵- شیخ بهاء‌الدین برهانی اصفهانی (۲)
۱۹۴	۷۶- سید حسن قزوینی
۱۹۶	۷۷- حاج حسین عمادزاده اصفهانی
۱۹۸	۷۸- شیخ رمضانعلی خلیلی عراقی
۲۰۰	۷۹- سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی
۲۰۲	۸۰- شیخ عبدالرحیم ربانی خوراسگانی اصفهانی
۲۰۴	۸۱- ملا محمد علی قاضی اسراری خوانساری (۱)
۲۰۶	۸۲- ملا محمد علی قاضی اسراری خوانساری (۲)
۲۰۸	۸۳- سید علی مهدوی قائنی
۲۱۰	۸۴- شیخ محمد ربانی خوراسگانی اصفهانی مد ظله‌ العالی
۲۱۲	۸۵- میرزا محمد ولی مرندي
۲۱۵	اجازات حسبیّه
۲۱۶	۸۶- میرزا آقا شیرازی
۲۱۸	۸۷- سید ابراهیم بروجردی
۲۲۰	۸۸- شیخ ابراهیم ریاضی نجف‌آبادی اصفهانی

- ۲۲۲ ۸۹- شیخ احمد منصوری
- ۲۲۴ ۹۰- میرزا اسحاق آستارانی
- ۲۲۶ ۹۱- شیخ محمدباقر نجفی اصفهانی
- ۲۲۸ ۹۲- سیّد محمدتقی دشتستانی
- ۲۳۰ ۹۳- سیّد حسن امامی فروشانی اصفهانی
- ۲۳۲ ۹۴- شیخ محمدحسن بروجردی خیارجی
- ۲۳۴ ۹۵- سیّد حسین خادمی اصفهانی
- ۲۳۶ ۹۶- سیّد شهابالدین مرعشی نجفی
- ۲۳۸ ۹۷- سیّد ضیاءالدین تجویدی اصفهانی
- ۲۴۰ ۹۸- شیخ ضیاءالدین فیض مهدوی
- ۲۴۲ ۹۹- شیخ عباس خالصی قائنی
- ۲۴۴ ۱۰۰- شیخ عباس مشکوری نجفی
- ۲۴۶ ۱۰۱- شیخ عبدالصاحب فضلّی (۱)
- ۲۴۸ ۱۰۲- شیخ عبدالصاحب فضلّی (۲)
- ۲۵۰ ۱۰۳- شیخ عبدالله مازندرانی
- ۲۵۲ ۱۰۴- سیّد عبدالمطلب شوشتری جزایری (۱)
- ۲۵۴ ۱۰۵- سیّد عبدالمطلب شوشتری جزایری (۲)
- ۲۵۶ ۱۰۶- شیخ عبدالواحد منصوری
- ۲۵۸ ۱۰۷- شهید عطاءالله اشرفی اصفهانی (۱)
- ۲۶۰ ۱۰۸- شهید عطاءالله اشرفی اصفهانی (۲)
- ۲۶۲ ۱۰۹- میرزا علی اصغر اشعری قمی
- ۲۶۴ ۱۱۰- سیّد علی اصغر برزانی اصفهانی

۲۶۶	۱۱۱- شیخ علی اصغر کرمانی
۲۶۸	۱۱۲- میرزا علی اکبر مجاهد تبریزی
۲۷۰	۱۱۳- سید علی حسینی برزانی اصفهانی (۱)
۲۷۲	۱۱۴- سید علی حسینی برزانی اصفهانی (۲)
۲۷۴	۱۱۵- شیخ علی خوانساری
۲۷۶	۱۱۶- میرزا علی فقیهی خوراسگانی اصفهانی
۲۷۸	۱۱۷- سید علی حسینی کشمیری
۲۸۰	۱۱۸- سید علی موسوی اصفهانی- فرزند فقیه اصفهانی-
۲۸۲	۱۱۹- سید فضل الله حجازی شهرضائی اصفهانی (۱)
۲۸۴	۱۲۰- سید فضل الله حجازی شهرضائی اصفهانی (۲)
۲۸۶	۱۲۱- سید فضل الله حجازی شهرضائی اصفهانی (۳)
۲۸۸	۱۲۲- میرزا محمد بروجردی
۲۹۰	۱۲۳- شیخ محمد چاپلقی الیگودرزی
۲۹۲	۱۲۴- سید محمد قهدریجانی اصفهانی (۱)
۲۹۴	۱۲۵- سید محمد قهدریجانی اصفهانی (۲)
۲۹۶	۱۲۶- سید محمد قهدریجانی اصفهانی (۳)
۲۹۸	۱۲۷- سید محمد قهدریجانی اصفهانی (۴)
۳۰۰	۱۲۸- سید محمد وحیدی شبستری
۳۰۲	۱۲۹- سید نورالله اردکانی
۳۰۴	۱۳۰- سید نورالله امامی فروشانی اصفهانی
۳۰۶	۱۳۱- شیخ هادی حویزی

- اجازات متفرقه
- ۳۰۹
- ۱۳۲- شیخ محمد ابراهیم یزدی
- ۳۱۰
- ۱۳۳- سید ابوالقاسم کاشانی
- ۳۱۲
- ۱۳۴- شیخ اسدالله نوراللهی نجفآبادی
- ۳۱۴
- ۱۳۵- شیخ محمد حسن بروجردی خیارچی
- ۳۱۶
- ۱۳۶- شیخ محمد رضا حویزی
- ۳۱۸
- ۱۳۷- شیخ صدرالدین کلباسی اصفهانی
- ۳۲۰
- ۱۳۸- سید عبدالکاظم موسوی
- ۳۲۲
- ۱۳۹- سید عبود زوین
- ۳۲۴
- ۱۴۰- سید علی اصغر برزانی اصفهانی
- ۳۲۶
- ۱۴۱- شیخ محمد علی...
- ۳۲۸
- ۱۴۲- میرزا محمد علی تبریزی
- ۳۳۰
- ۱۴۳- شیخ مجتبی بهشتی اصفهانی مد ظله العالی
- ۳۳۲
- اجازات مفقودة الاصل
- ۳۳۵
- ۱۴۴- شیخ ابراهیم ریاضی نجفآبادی اصفهانی
- ۳۳۶
- ۱۴۵- شیخ محمدباقر ملکی میانجی
- ۳۳۷
- ۱۴۶- شیخ محمدتقی آملی
- ۳۳۸
- ۱۴۷- شیخ محمدجواد مجتهدی قمی
- ۳۳۹
- ۱۴۸- سید حسن علوی خوراسگانی اصفهانی
- ۳۴۰
- ۱۴۹- شیخ حسین تبریزی شنب غازانی
- ۳۴۱
- ۱۵۰- شیخ محمد رضا طبسی
- ۳۴۲
- ۱۵۱- شیخ عبداللطیف تنکابنی
- ۳۴۳

۳۴۴	۱۵۲- میرزا علی علیاری تبریزی
۳۴۵	۱۵۳- میرزا علی محمد إژه‌ای اصفهانی مدّ ظله العالی
۳۴۶	۱۵۴- ملّا علی واعظ خیابانی تبریزی
۳۴۷	۱۵۵- میرزا کاظم آقا تبریزی
۳۴۹	۱۵۶- سید طه بهشتی اصفهانی
۳۵۰	۱۵۷- شیخ محسن شیرازی
۳۵۱	۱۵۸- شیخ محمد اردکانی یزدی
۳۵۳	۱۵۹- سید مرتضی مبرقی قمی(۱)
۳۵۴	۱۶۰- سید مرتضی مبرقی قمی(۲)
۳۵۵	۱۶۱- سید محمد مقدّس اصفهانی
۳۵۶	۱۶۲- شیخ هادی حویزی
۳۵۷	۱۶۳- سید محمد هاشم موسوی طسوجی خونی
۳۵۹	اسامی سایر مجازین
۳۸۱	برخی از مصادر و منابع تحقیق
۳۹۱	فهرست‌های فنی
۳۹۳	فهرست آیات و روایات
۳۹۴	فهرست اعلام
۴۰۶	فهرست کتب
۴۰۷	فهرست مکان‌ها

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

مجیز، مجاز و اجازه سه واژه‌ای است که از دیر زمان با ذهن و فکر پژوهشگران علوم اسلامی و پرورش یافتگان مکتب امام صادق (علیه السلام) مانوس و آشنا بوده است. اجازات، عنوانی است برای قسمتی از میراث گرانقدر شیعی که به صورت مکتوب به ما رسیده و در بر دارنده اطلاعات مفید و منحصر بفردی است.

«ساده‌ترین تعریف برای اجازه این است که بگوییم: اجازه، در اصطلاح علماء و محدثین، تصریحی است از جانب استاد یا عالمی شناخته شده به شاگرد خویش یا یکی از معاصرین خود»^۱.^۲ از همین روی عالمان و دانشوران بزرگ، از گذشته دور، اهتمامی خاص نسبت به اجازه گرفتن و پس از آن، اجازه دادن به شاگردان خود داشته‌اند؛ این اجازات در حکم شناسنامه علمی مجاز نیز بوده است.

۱. زندگانی سردار کابلی، ص ۱۱۸، رقم ۳۱.

۲. تفاوت اجازه با گواهینامه‌های امروزی که برای دانشجویان یک مؤسسه صادر می‌شود:

«تفاوت اجازه با تصدیق‌هایی که امروزه به محصلین علوم جدید می‌دهند یکی آن است که این تصدیق از جانب یک نفر صادر می‌شود در صورتی که گواهینامه‌های امروزی از طرف مدرسه یا مؤسسه یا آموزشگاه و دانشگاه یعنی از جانب هیأتی به محصلین داده می‌شود؛ تفاوت دیگر این است که در اجازات صادره از جانب علماء بر اهلیت علمی، دینداری و جهات اخلاقی و راست‌گویی و راست‌کرداری و فهم اجازه گیرنده هم به‌طور ضمنی (اگرچه اغلب تصریح نمی‌شود) تصدیق می‌گردد در حالی که در گواهینامه‌های متداول، فقط مقدار معلومات و اندازه تحصیل افراد گواهی می‌شود».

زندگانی سردار کابلی، ص ۱۱۸.

برخی از اعلام، عنوانی خاص برای اجازات خود بر می‌گزیده‌اند؛ عناوینی چون:

«الإجازات لكشف طرق المفازات» از سید بن طاووس،

«لؤلؤة البحرين في الإجازة لقرتي العين» از محدث بحرانی (صاحب الحدائق الناضرة)،

«الروضة البهية في الإجازات الشفعية» از مولی محمد شفیع چابقی بروجردی،

«الإجازة الكبيرة» از علامه سید عبدالله جزایری،

«مناقب الفضلاء» از علامه میر محمد حسین خاتون آبادی،

«اللمعة المهدية إلى الطرق العلية» از علامه سید حسن صدر کاظمی،^۱

«الإجازة الشاملة» از علامه ذوفنون شیخ محمد رضا نجفی اصفهانی،

«الإجازة الكبيرة» از آیه الله سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی،

«الجيزة الوجيزة» از آیه الله سید محمدحسین حسینی جلالی.^۲

علامه محمدباقر مجلسی یکی از مجلدات موسوعه ارجمند «بحار الأنوار» را به نقل اجازات،

اختصاص داده است.

بزرگ کتابشناس شیعه، مرحوم آقا بزرگ تهرانی در الذریعه برای نمونه بیش از ۸۰۰ اجازه را با نام

مجاز و مجیز بر می‌شمارد.^۳

اقسام اجازات:

اجازات به سه بخش مهم تقسیم می‌شود: اجازه روایت، اجازه اجتهاد، اجازه امور حسبه؛ و ما در

این مجموعه، از بخشی دیگر از اجازات با عنوان اجازات متفرقه نیز نام برده و مواردی را ذکر نموده‌ایم

که در جای خود توضیح آن خواهد آمد.

در اینجا و برای بیان سه بخش اول اجازات، قسمتی از نوشته فاضل گرامی و محقق ارجمند،

۱. نگر: الذریعه، ج ۱۸، ص ۳۵۴، رقم ۴۵۲ و مقدمه کتاب «أساور من ذهب»، صفحه سیزدهم.

۲. تصویری از این اجازه که برای استاد گرامی حضرت آیه الله شیخ هادی نجفی صادر شده، در اختیار نگارنده می‌باشد و بزودی تحقیق و نشر خواهد شد. إن شاء الله تعالی.

۳. نگر: الذریعه، ج ۱، ص ۱۲۳ - ۲۶۶، رقم ۵۹۳ - ۱۳۹۸.

حجّة الإسلام و المسلمین رسول جعفریان را نقل نموده و به همین مقدار بسنده می‌کنیم:

«... به طور اجمال می‌توان اجازات را در سه بخش خلاصه کرد:

الف: اجازه روایت:

[اجازه روایت] اعم از روایت به معنای «حدیث» یا اجازه روایت از کتاب (شامل کتاب حدیث و غیر حدیث). این با سابقه‌ترین نوع اجازه‌های است که وجود داشته و اصل و هدف از آن نیز تأمین امر «وثاقت» در نقل روایات به خصوص روایات فقهی بود. بعدها اجازه روایت کتاب نیز به آن افزوده گشت به‌طوری که مؤلف، به شاگردانش اجازه روایت از کتابش را می‌داد و شاگرد، همین اجازه را به شاگرد خود برای روایت کتاب استادش اعطا می‌کرد. آنچه تسامحاً به عنوان علم الاجازات می‌توان از آن یاد کرد همین اجازه است که فواید بسیار زیادی برای شناخت نظام تعلیم و تربیت در تمدن اسلامی دارد.

ب: اجازه اجتهاد:

این اجازه در قرن اخیر باب گردید و به خصوص پس از آن که مفهوم اجتهاد در قرن سیزدهم هجری و چهاردهم جدی‌تر شد، رواج یافت. عامل دیگر رواج یافتن آن ارسال مجتهدان از نجف و سامرا به شهرهای دیگر بود. این عالمان، نیاز به تأیید اجتهاد علمی خود داشتند تا در شهرهای مقصد بتوانند مقبولیت داشته باشند. در اینجا، اجازه بیشتر به عنوان یک مدرک تحصیلی به کار می‌رفت.

ج: اجازه تصدّی امور شرعیّه:

این اجازه که می‌توانست در اصل متکی به تأیید قوّه اجتهاد یک عالم نیز باشد، به‌طور خاص مربوط به تصدّی امور شرعیّه بود. عالمان در شهرها از زمان صفویه به این سو، در کارهای عمومی اعم از قضاوت و وقف و امور مدنی و همین‌طور گرفتن حقوق شرعیّه و هزینه کردن آن در موارد مورد نظر مسؤولیت داشتند. این مسؤولیت بر اساس قواعد کلی موجود در فقه شیعه می‌بایست از قدرت اجتهاد نشأت می‌گرفت. تأیید این قدرت اجتهاد و بالتبع اجازه تصدّی امور شرعیّه در اختیار مجتهدان درجه اوّل بود. به همان دلیلی که در قسمت قبل اشاره شد، مجتهدان جزء که از نجف به شهرها فرستاده می‌شدند، اجازه‌های برای تصدّی امور شرعیّه دریافت می‌کردند تا مردم با اطمینان کامل، ولایت آنان را در امور عمومی بپذیرند. این یکی از رایج‌ترین اجازاتی است که رواج داشته است. تعبیر

به تصدی امور شرعیه در دوره جدید که این کارها غالباً به نهادهای دولتی ولو زیر نظر مرجع تقلید یا ولایت فقیه واگذار شده بود، بیشتر منحصر به گرفتن حقوق شرعیه و به معنای خاص سهم امام و سادات یعنی خمس بود. البته ممکن بود که چنین اجازه‌ای به غیر مجتهد هم داده شود و بسا این نکته قید می‌شد که ایشان در نقل فتوا مجاز هستند تا کسی تصوّر اجتهاد نکند.

نکته مهم این است که پس از درگذشت مرجعی که این اجازه را صادر کرده بود عملاً این ولایت از بین می‌رفت و نیازمند آن بود تا مرجع بعدی آن را تأیید کند. حتی اگر کسی قائل به تقلید از میت بود، اما امر ولایت نیز به اجازه مجتهد زنده و مرجع تقلید حتی نیاز داشت. به همین دلیل صاحب اجازه، پس از درگذشت مجتهدی که اجازه را برای وی صادر کرده بود به دنبال مرجع بعدی بود تا اجازه دیگری برای او صادر کند و معمولاً نیز اگر مسأله خاصی وجود نداشت چنین کاری صورت می‌گرفت. به دلیل اعتمادی که میان مراجع وجود داشت، به‌طور معمول، و گاه، در ذیل همان اجازه مرجع پیشین، مراتب شایستگی شخص، مورد تأیید قرار می‌گرفت و گفته می‌شد که آنچه نوشته شده مورد تأیید اینجانب نیز می‌باشد. این کار ممکن بود برای بار سوم نیز تکرار شود.

البته این ممکن بود که یک مجتهد محلی از چندین نفر اجازه داشته باشد، در حالی که همه آنان در قید حیات بودند. زیرا اجازات یاد شده به‌خصوص درباره دریافت وجوه شرعیه بود و این مجتهد برای گرفتن این وجوه از مقلدان مراجع مختلف، نیازمند گرفتن اجازات متعدد بود^۱. اجازه در ابتدا، فقط برای نقل حدیث بوده و در قرون اخیر، اجازه اجتهاد و امور حسبه نیز به آن افزوده شده است.

... و اما مجموعه حاضر

سخن درباره اجازات علمای شیعه و رموز نهفته در آن، نه آن چنان خرد و اندک است که بتوان در این مجال به آن پرداخت و نه هدف از نگارش این مقدمه، بررسی و واکاوی تاریخ پیدایی و فلسفه آن، است؛ بلکه نگارنده در این نوشتار می‌کوشد که در ابتدا اطلاعاتی هر چند اندک، در اختیار خواننده

۱. یک اجازه‌نامه با امضای سه مرجع تقلید (پیام بهارستان ج ۲)، ص ۲۳-۲۴.

قرار دهد و سپس به بررسی یکی از بحرانی‌ترین دوران تاریخ شیعه و در عین حال موفق‌ترین ایام رهبری آن بپردازد و پس از این دو، شیوه تحقیقی خود را بیان کند.

درنگی در حیات فقیه اصفهانی

آية الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی مدیسه‌ای، یکی از معدود مراجع و رهبران دینی شیعه است که به مدت ده سال مرجعیت و زعامت دینی شیعیان، منحصر در وی بوده است.

این فقیه بزرگ در سال ۱۲۸۴ قمری در یکی از روستاهای لنجان اصفهان به نام «مدیسه» پای به عرصه وجود می‌نهد.

در چهارده سالگی به حوزه علمی و کهن اصفهان وارد و در محضر بزرگان اصفهان همچون آخوند کاشی، جهانگیر خان قشقایی، میرزا ابوالمعالی کلباسی، میرزا محمد هاشم چهار سوقی، و سید محمدباقر درچه‌ای شاگردی می‌نماید.

در تاریخ سیزدهم ربیع‌الأول ۱۳۰۸ اصفهان را به قصد شهر مقدس نجف اشرف ترک می‌کند. از اساتیدی که وی در نجف از محضر آنان بهره‌مند گردیده می‌توان به میرزا حبیب‌الله رشتی و آخوند خراسانی اشاره نمود.

وی همزمان با حضور در درس آخوند خراسانی، به تدریس دو کتاب ارجمند «فرائدالأصول» و «کفایةالأصول» می‌پردازد.

مرجعیت وی از سال ۱۳۳۹ ق شروع می‌شود؛ از مراجع شاخصی که در این دوران با وی معاصرند می‌توان از آیت الله میرزا حسین نائینی و آیت الله شیخ عبدالکریم حائری نام برد.

در سال ۱۳۴۹ قمری حادثه شهادت سید حسن فرزند فقیه اصفهانی در صحن مطهر علوی رخ می‌دهد و سید نیز، قاتل را می‌بخشد.^۱

از سال ۱۳۵۵ ق مرجعیت و زعامت شیعه، منحصر در فقیه اصفهانی می‌شود و به مدت ده سال ادامه دارد.

مهم‌ترین اثر علمی بر جای مانده از این فقیه راحل -افزون بر دروس ایشان و تقریراتی که از آن

بر جای مانده^۱ - کتاب ارزشمند «وسيلة النجاة» است که پس از وی، مورد توجه فقها و مجتهدان قرار گرفته و بر آن حواشی و تعلیقات بسیاری نگاشته شده است.^۲

فقیه اصفهانی در نگاه دیگران:

در این قسمت تنها به نقل کلام چهار تن از عالمان شیعی معاصر فقیه اصفهانی اکتفا می‌کنیم:
الف: آیةالله شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء (متوفای ۱۳۷۳ ق) از مراجع نجف؛ وی زمانی که جنازه سید ابوالحسن اصفهانی در صحن مطهر علوی قرار دارد آن را مخاطب نموده و چنین می‌گوید:
«هنياً لك يا أباالحسن عشت سعيداً و مث حميداً قد أنسيت الماضين و أتعبت الباقيين كأنك قد ولدت مرّتين».^۳

ب: علامه فقیه آیةالله سید حسن صدر - صاحب کتاب ارزشمند «تكملة أمل الآمل» و معاصر فقیه اصفهانی - چنین می‌نویسد:

«السيد أبوالحسن الأصفهاني النجفي، أكبر تلاميذ صاحب الكفاية الخراساني. عالم فاضل، محقق متبحر، أحد المدرّسين اليوم في النجف الأشرف، تربى على يده جماعة من أهل العلم. ذو انظار عالية في الفقه والأصول، و سليقة مستقيمة في الفقه و الحديث. كثر الله أمثاله، و هو اليوم من مراجع الشيعة في التقليد».^۴

ج: فقیه بزرگ آیةالله سید محسن امین عاملی که خود معاصر فقیه اصفهانی است و هر دو از شاگردان درس آخوند خراسانی، وی را چنین توصیف می‌کند:

«... كان علماً من أعلام الدين و اماماً من أعظم أئمة المسلمين و قد انحصرت الرياسة العلمية الدينية في النجف الأشرف فيه و في معاصره الميرزا حسين النائيني و قلداً في العراق و سائر الأقطار ثم

۱. برای آشنایی با آثار و تقریرات مکتوب آیةالله سید ابوالحسن اصفهانی، نگر: دایرةالمعارف بزرگ اسلامی، ج ۹، ص ۲۱۲-۲۱۴ و موسوعة مؤلفي الإمامية، ج ۲، ص ۱۳۳-۱۳۵.

۲. نگر: سراج المعاني، ص ۲۲۰-۲۳۱.

۳. نگر: نهضت روحانیون ایران، ج ۲، ص ۱۶۱ و حیات جاودانی، ص ۳۰۴.

۴. تكملة أمل الآمل، ج ۶، ص ۲۹۶-۲۹۷، الرقم ۲۷۶۰.

انحصرت الرياسة فيه بعد وفاة النائيني سنة ۱۳۵۵... نظرته عام سفري للعراق سنة ۱۳۵۲ و مارسته فرأيت فيه رجلاً كبير العقل واسع العلم و الفقه، بعيد النظر، دقيقة، صائب الرأي، عميق الفكر، حسن التدبير، واسع التفكير، عارفاً بمواقع الأمور، جاهداً في إصلاح المجتمع - لو استطاع - شقيقاً على عموم الناس، عالي الهمّة، سخي النفس، جليل المقدرة، عظيم السياسة مضافاً إلى مكانته العلميّة في الفقه و الاجتهاد و إنّ ما حازه من الرياسة العامّة كان عن جدارة و استحقاق...»^۱

د: بیان آیةالله شیخ محمد رضا جرقویه ای حائری (۱۳۰۵ - ۱۳۹۳ ق) - از معاصرین فقیه اصفهانی - در این مورد، چنین است:

«همه علمای نجف و قم و اصفهان را درک کردم، افعه همه ایشان، مرحوم سید اصفهانی بودند، در فروع فقه، از همه آنان بیشتر تسلط داشتند»^۲.

ه: بیان آیةالله شیخ محمدرضا آل یاسین - از علمای بزرگ شیعه و معاصرین فقیه اصفهانی:

«الفقه بحر لا یصله إلا الأوحدي و هذا السید هو الأوحدي»^۳.

یعنی: فقه دریای بی کرانه و ناپیدا ساحلی است که جز نادره مردانی مرد، کسی به عمق آن راه نمی یابد و این سید (آیةالله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی) همانا آن نادره مردان مرد است.

سند روایی مؤلف به فقیه اصفهانی

نیمی از این اجازات، اجازه روایت است به تنهایی؛ یا اجازه روایت همراه با اجازه اجتهاد یا امور حسیه می باشد.

از این روی و همچنین به جهت تیمّن و تبرک، نگارنده برخی از مشایخ روایی خویش را تا فقیه

۱. أعيان الشيعة، ج ۳، ص ۳۶۱، رقم ۶۰۰؛ ترجمه فارسی عبارت فوق چنین است: «... او علمی از اعلام دین و پیشوایی از بزرگترین پیشوایان مسلمین بود که ریاست علمی و دینی در نجف پس از رحلت میرزا حسین نائینی به او انحصار یافت... من او را در سفرم به عراق به سال ۱۳۵۲ قمری از نزدیک دیده و سنجیدم. او را مردی یافتیم که... علاوه بر مکانت علمی و فقهی و اجتهادی اش، سیاستمداری بزرگ بود و ریاست عامه که به او رسید از روی شایستگی و استحقاق بود...».

۲. مجله نور علم، دوره سوم، شماره ۴، ص ۹۶.

۳. شناختنامه آیةالله سید ابوالحسن اصفهانی، ص ۲۰۷.

اصفهانی متذکر می‌شود.^۱

و نیز شایسته است مشایخ آن فقیه راحل و سند وی را تا علّامه مجلسی رحمته‌الله صاحب بحارالانوار متذکر شویم و سند روایتی صاحب بحار تا ائمه معصومین علیهم‌السلام نیز، در مجلّات اجازات بحار، مذکور است.

برخی از مشایخ نگارنده بآدو واسطه از فقیه اصفهانی، روایت نقل می‌کنند که عبارتند از: حضرت آیة‌الله سید محمّد رضا حسینی جلالی و حضرت آیة‌الله شیخ هادی نجفی؛ حضرت آیة‌الله جلالی از طریق آیة‌الله العظمی سید شهاب‌الدین نجفی مرعشی و آیة‌الله شیخ محمّد رضا طبسی از فقیه اصفهانی روایت نقل می‌کنند. و آیة‌الله حاج شیخ هادی نجفی - افزون بر آیة‌الله نجفی مرعشی - از طریق حضرات آیات حاج شیخ مرتضی مظاهری اصفهانی، حاج سید مصطفی صفایی خوانساری، حاج شیخ عباسعلی ادیب اصفهانی و حاج شیخ محمّد باقر کمره‌ای از فقیه اصفهانی روایت نقل می‌کنند. شش فقیه پیش گفته (حضرات آیات نجفی مرعشی، صفایی خوانساری، طبسی، کمره‌ای، ادیب و مظاهری اصفهانی) روایت می‌کنند از فقیه راحل آیة‌الله سید ابوالحسن اصفهانی.

مشایخ روایی فقیه اصفهانی

برخی از مشایخ مرحوم اصفهانی عبارتند از حضرات آیات:

- سید محمّد کاظم خراسانی

- سید حسن صدر کاظمی

- شیخ الشریعه اصفهانی

۱. برخی از اعلام، به هنگام ذکر مشایخ روایی خویش، تصریح به نام مبارک فقیه اصفهانی نموده‌اند مانند:

- آیة‌الله العظمی سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی

- آیة‌الله العظمی میرزا هاشم آملی

- آیة‌الله شیخ محمّد رضا طبسی

- و آیة‌الله سید حسن میرجهانی اصفهانی جرقویه رحمته‌الله.

و مشایخ روایی مرحوم آخوند خراسانی به ترتیب عبارتند از:

- شیخ مرتضی انصاری، از:

- سید مهدی بحر العلوم نجفی، از:

- استاد الكل في الكل محمّد باقر اصفهانی معروف به وحید بهبهانی، از:

- پدر بزرگوارش محمّد اکمل، از:

- شیخ جعفر قاضی، از:

- میرزا محمّد مدقّق شیروانی، از:

- علامه ملا محمّد باقر مجلسی (صاحب موسوعه گرانسنگ بحار الانوار) رحمته الله.

پس از اینکه مقدمه اثر حاضر بسته شد حضرت آیه الله سید محمّد رضا حسینی جلالی دام ظلّه - شیخ روایت نگارنده - در تماسی تلفنی از وجود یکی از نفیس ترین اجازات فقیه اصفهانی - که در نوع خود بی نظیر است - خبر دادند. در این اجازه فقیه اصفهانی مشایخ روایی خویش را از طریق مرحوم آیه الله شیخ الشریعه اصفهانی ذکر نموده اند. این اجازه به مرحوم آیه الله شیخ محمّد بشیر انصاری هندی - از بزرگترین عالمان شیعی ساکن هند و پاکستان - می باشد. ما در این قسمت ابتدا شرح حالی مختصر از این فقیه فرزانه و سخت کوش را ذکر نموده و سپس مشایخ روایی وی را ذکر می نماییم.

- شرح حال مختصر مرحوم محمّد بشیر هندی:

علامه فقیه شیخ محمّد بشیر ابن امام علی انصاری خالدی خزرچی مولوی هندی در سال ۱۳۱۹ قمری در بلدة شکارپور هند متولد شد. در همان محل مقدمات علوم را آموخت و سپس برای فراگیری علوم اسلامی به لنکھو هجرت نمود و در دو مدرسه ناظمیه و الواعظین به تحصیل علوم اسلامی پرداخت وی سفرهایی به عتبات عالیات، عراق و ایران داشت و دیدارهایی با بسیاری از علماء داشت در این دیدارها موفق به اخذ اجازات اجتهادی و روایتی متعددی گردید. برخی از مشایخ اجتهاد و روایت وی عبارتند از:

(الف) آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی (روایت) به تاریخ ۹ رمضان ۱۳۶۰.

ب) آیه‌الله شیخ عبدالحسین رشتی (اجتهاد) به تاریخ ۱۹ ربیع‌الاول ۱۳۶۰.

ج) آیه‌الله سید صدرالدین صدر (روایت) به تاریخ ۴ جمادی‌الثانی ۱۳۶۰.

د) آیه‌الله شیخ عبدالکریم جزائری (روایت) به تاریخ ۱۸ شوال ۱۳۶۰.

هـ) علامه شیخ آقابزرگ تهرانی (روایت) به تاریخ ۲۶ رمضان ۱۳۶۰.

و) آیه‌الله سید محسن حکیم (روایت) به تاریخ ۱۶ شوال ۱۳۶۰.

ز) آیه‌الله شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء (اجتهاد) به تاریخ ۲۵ ذی‌قعدة ۱۳۶۱.

ح) علامه شیخ محمدعلی غروی اردوبادی (روایت) بدون تاریخ.

ط) علامه شیخ ابراهیم رشتی غروی (اجتهاد) بدون تاریخ.

این فقیه سخت‌کوش به شهر (تکسیلا) واقع در پنجاب پاکستان هجرت نمود و مناظراتی در دفاع از مکتب تشیع با عالمان آن شهر برگزار نمود.

یکی از آثار وی کتابی است با نام «اتحاد الفرقین» که در آن پنجاه موضوع از موضوعاتی که همه مسلمانان آن را قبول دارند ذکر شده و مورد بررسی قرار گرفته است. پس از نشر این اثر به وی لقب «فاتح تکسیلا» داده شد.

این عالم بزرگ در سال ۱۴۰۴ در شهر تکسیلای پاکستان چشم از جهان هستی فرو بست و در همان شهر جسم پاکش بعد از سالها مجاهدت و تلاش در جهت احیاء تشیع در شبه قاره هند، در دل خاک آرام گرفت.^۱

- مشایخ روائی فقیه اصفهانی از طریق مرحوم شیخ‌الشریعة:

- شیخ الشریعة اصفهانی، از

- سید مهدی قزوینی، از

- سید باقر قزوینی، از

- سید مهدی بحر العلوم، از

۱. با استفاده از دست‌نوشته حضرت آیه‌الله سید محمدرضا حسینی جلالی.

- سید حسین قزوینی، از
- سید نصرالله حائری، از
- علامه محمدباقر مجلسی رحمته الله علیه.

دوران زعامت فقیه اصفهانی

یکی از حساس‌ترین و پرنشیب و فرازترین دوران زعامت شیعه، از نظر منطقه‌ای و زمانی، دوره‌ای است که مرجعیت فقیه اصفهانی شروع می‌شود و پس از گذشت پانزده سال، با منحصر شدن مرجعیت در وی، این شرایط به مراتب حادث‌تر و حساس‌تر می‌شود. فقیه اصفهانی در این دوران با توجه به کیاست و درایت فوق‌العاده و توکل عجیبی که به حق تعالی دارد و هم چنین ارتباط قوی با ائمه معصومین علیهم‌السلام و به خصوص حضرت ولی عصر عجل‌الله تعالی فرجه الشریف به پاسداشت ارزشهای متعالی اسلام می‌پردازد. در دورانی که سران کشورهای اسلامی به نابودی تمامی مظاهر اسلام و دین‌داری کمر بسته‌اند؛ سیدی از تبار نور، به مبارزه با ظلمت‌ها برمی‌خیزد و تا آخرین لحظه، از پای نمی‌نشیند.

قسمتی از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی مدّ ظله العالی در این مورد، چنین است:

«... یکی از خصوصیات مهم مرحوم آیه‌الله سید ابوالحسن اصفهانی این است که در یکی از دوران‌های حساس این منطقه زعامت معنوی و دینی شیعه را به عهده گرفتند. از سال ۱۳۳۹ قمری که مرحوم شریعت اصفهانی فوت می‌کنند، مرجعیت سید آغاز می‌شود.

... از سال ۱۳۵۵ که سال فوت آیه‌الله نائینی در نجف و آیه‌الله حائری در قم است مرجعیت سید، مرجعیت مطلق در تمام قلمرو تشیع می‌شود و تمام شیعیان نیز عموماً مقلد ایشان بوده‌اند تا سال ۱۳۶۵ قمری که سال وفات ایشان بوده است.

در این زمان ۲۵ ساله مرجعیت ایشان، شما ببینید چه اتفاقاتی در این منطقه افتاده؛ در ایران روی کار آمدن رضا خان، در ترکیه روی کار آمدن آتاتورک، در عربستان قدرت گرفتن ملک سعود و وهابی‌ها، اتفاقات مهم و حساسی بوده که تأثیر مستقیم بر جامعه داشته است.

در آن زمان، انگلیسی‌ها وقتی دیدند نمی‌توانند عراق را مستقیماً اداره کنند، دولت دست‌نشانده

ایجاد کردند... یک عرب تبار را بر سر کار آوردند و حکومت سلطنتی در عراق آغاز شد. تا ده سال نماینده انگلیس مستقیماً در همه امور دخالت داشت بعد از آن هم دخالت آنها کم و بیش وجود داشته. به هر حال مرحوم اصفهانی در چنین دورانی زعامت شیعه را بر عهده گرفتند. شاید امروز اگر کسی بخواهد با نگاه تاریخی با جریان‌های آن دوران توجه کند، ایراداتی به عکس العمل‌های مرحوم سید در مقابل حکومت وقت بگیرد؛ اما چنانچه به نگاه انصاف به تحولات و شرایط آن زمان نگریسته شود متوجه خواهد شد که موضع سید در رابطه با این تحولات، هوشمندانه‌ترین موضع بوده است.

دو برههٔ سیاسی برای زندگی مرحوم آیةالله اصفهانی می‌توان قائل شد. برههٔ اول حکومت انگلیس در عراق و آن انتخابات صوری و تبعید؛ علماء را به ایران فرستادند و مردم هم با این که به این کار معترض بودند اما جرأت ایستادگی در مقابل حکومت را نداشتند، که بعد از یک سال هم انگلیسی‌ها مجبور شدند آنها را دوباره به نجف برگردانند.

در برههٔ دوم زندگی سید، تمام همت ایشان صرف تقویت حوزه نجف و گسترش افکار شیعه توسط نمایندگان و وکیلان ایشان در سرار جهان اسلام است.

در امر زعامت و مدیریت حوزه و هم چنین در بخش علمی و تدریس دروس، ایشان از مدیران و مدرسان کم نظیر حوزه محسوب می‌شوند؛ تسلط ایشان بر کسی پوشیده نیست...^۱.

مروری بر حوادث دوران زعامت فقیه اصفهانی

در این دوران بیست و پنج ساله (۱۳۰۰ - ۱۳۲۵ شمسی و ۱۳۴۰ - ۱۳۶۵ قمری) حوادث فوق‌العاده‌ای برای جهان اسلام رخ می‌دهد؛ ما در این قسمت تنها به مروری اجمالی بر چهل و دو رخداد مهم آن در چهار کشور عربستان، ترکیه، عراق و ایران، اکتفا نموده و خوانندهٔ محترم را برای توضیحات بیشتر در این مورد، به دیگر اثر خویش با عنوان «رخدادهای مهم جهان اسلام در دوران زعامت فقیه اصفهانی» حواله می‌دهیم.

۱. برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای کمیته همایش آیةالله اصفهانی. نگر «مدیسه»؛ (ویژه‌نامهٔ همایش آیةالله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی)، ص ۴ - ۵.

- عربستان و ترکیه:

(۱) هشتم شوال ۱۳۴۴ ق؛ تخریب قبور ائمهٔ بقیع علیهم السلام به دست وهابیون.

(۲) چهارم اردیبهشت ۱۳۰۵؛ به قدرت رسیدن آتاتورک در ترکیه.

- کشور عراق:

(۳) ۱۳۴۱ ق؛ به قدرت رسیدن ملک فیصل در عراق توسط انگلیس.

(۴) تبعید شیخ مهدی خالصی کاظمینی به حجاز توسط انگلیسی‌ها در همان سال.

(۵) مرداد ۱۳۰۲ (ذی حجهٔ ۱۳۴۱ - محرم ۱۳۴۲)؛ مهاجرت اعتراض‌آمیز آیات عظام سید

ابوالحسن اصفهانی، نائینی و سید علی شهرستانی به ایران.^۱

(۶) دوم اردیبهشت ۱۳۰۳؛ بازگشت فقیه اصفهانی و علمای مهاجر به عراق و ورود به نجف

اشرف.

(۷) ربیع‌الاول ۱۳۴۵؛ رحلت مرحوم آیه‌الله سید محمد فیروزآبادی یزدی.

(۸) ۱۳۴۴ قمری؛ رحلت مرحوم آیه‌الله شیخ احمد کاشف‌الغطاء.

(۹) شانزدهم صفر ۱۳۴۹؛ حادثهٔ غمبار کشته شدن سید حسن اصفهانی - فرزند بزرگ فقیه

اصفهانی - در صف نماز جماعت مغرب و عشاء در صحن مطهر حضرت علی علیه السلام.

(۱۰) بیست و دوم شعبان ۱۳۵۲؛ رحلت مرحوم علامه فقیه شیخ محمدجواد بلاغی (صاحب تفسیر

ارزشمند آلاء الرحمن) در نجف اشرف.

(۱۱) بیست و ششم جمادی‌الاولی ۱۳۵۵؛ وفات مرحوم آیه‌الله میرزا حسین نائینی غروی.

(۱۲) بیست و هشتم ذی‌قعدة ۱۳۶۱؛ رحلت مرحوم آیه‌الله آقا ضیاءالدین عراقی در نجف اشرف.

(۱۳) پنجم ذی‌قعدة ۱۳۶۱؛ رحلت مرحوم آیه‌الله شیخ محمدحسین اصفهانی نجفی معروف به

«کمپانی» در نجف اشرف.

- کشور ایران:

(۱۴) سوم فروردین ۱۳۰۱ (۲۴ رجب ۱۳۴۰)؛ مهاجرت آیه‌الله شیخ عبدالکریم حائری به قم،

۱. چهارم محرم ۱۳۴۲ برابر با ۲۵ مرداد ۱۳۰۲؛ ورود فقیه اصفهانی و همراهان به شهر مقدس قم.

استقرار در این شهر و تأسیس حوزه علمیه قم.

(۱۵) دهم تیر ۱۳۰۴ (۱۱ ذی حجه ۱۳۴۳)؛ رحلت میرزا جواد ملکی تبریزی، در شهر قم.

(۱۶) بیست و یکم آذر ۱۳۰۴؛ انتخاب رضاخان از طرف مجلس مؤسسان به پادشاهی ایران و انقراض سلسله قاجار.

(۱۷) چهارم اردیبهشت ۱۳۰۵؛ به قدرت رسیدن رضاخان در ایران.

(۱۸) مرداد ۱۳۰۵ (محرم ۱۳۴۵)؛ قیام مردم تبریز به رهبری سید ابوالحسن انگجی.

(۱۹) ۱۳۰۶ ش؛ مهاجرت علمای شهرهای مختلف ایران، به قم و نقش ممتاز مرحوم آیه الله حاج آقا نورالله اصفهانی.

(۲۰) بیست و یکم شهریور ۱۳۰۶ (۱۵ ربیع الاول ۱۳۴۶)؛ ورود آیه الله حاج آقا نورالله اصفهانی به

قم.

(۲۱) چهارم دی ۱۳۰۶ (۱ رجب ۱۳۴۶)؛ شهادت آیه الله حاج آقا نورالله اصفهانی توسط عمال

رضاخان.

(۲۲) فرودین ماه ۱۳۰۷؛ ضرب و شتم و شکنجه آیه الله شیخ محمدتقی بافقی توسط رضاخان و

تبعید وی به شهر ری.

(۲۳) ۱۳۰۷ ش؛ تبعید آیه الله سید حسن مدرّس به خواف.

(۲۴) دی ماه ۱۳۰۷ الی فروردین ۱۳۰۸؛ تصویب قانون متحد الشکل شدن لباس و اجرای آن.

(۲۵) اسفند ۱۳۱۱ (۶ ذی قعدة ۱۳۵۱)؛ رحلت میرزا صادق آقا تبریزی در شهر قم.

(۲۶) ۱۳۱۳ ش؛ تبعید آیه الله العظمی حاج آقا حسین قمی به عراق.

(۲۷) تیرماه ۱۳۱۴ ش؛ واقعه خون بار مسجد گوهرشاد و سرکوب قیام توسط عمال رضاخان.

(۲۸) دهم دی ماه ۱۳۱۴ ش؛ کشف حجاب.

(۲۹) دهم بهمن ۱۳۱۵ (۱۷ ذی قعدة ۱۳۵۵)؛ وفات مرحوم آیه الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی

در شهر مقدّس قم.

(۳۰) دهم آذر ۱۳۱۶ ش؛ شهادت آیه الله سید حسن مدرّس در خواف، توسط عمال رضاخان.

(۳۱) بیست و پنجم شهریور ۱۳۲۰؛ اشغال ایران توسط متفقین.

(۳۲) بیست و پنجم شهریور ۱۳۲۰؛ سقوط حکومت دیکتاتوری رضاخان.

(۳۳) مهر ۱۳۲۱؛ تأسیس حزب توده با حمایت شوروی سابق.

(۳۴) یازدهم بهمن ۱۳۲۱ (۱۳ صفر ۱۳۶۲)؛ رحلت آیة‌الله شیخ محمدرضا نجفی اصفهانی (صاحب کتاب وقایع‌الآذهان) در شهر اصفهان.

(۳۵) سی‌ام بهمن ۱۳۲۱ (۱۳ صفر ۱۳۶۲)؛ رحلت آیة‌الله میر سید علی حسینی مجتهد نجف‌آبادی در اصفهان.

(۳۶) شهریور و مهر ۱۳۲۲؛ تألیف و انتشار کتاب ضد دینی «اسرار هزار ساله» توسط علی‌اکبر حکمی‌زاده.

(۳۷) ۱۳۲۲ و ۱۳۲۳ شمسی؛ تألیف کتاب «کشف‌الاسرار» (نقد و ردّ کتاب اسرار هزار ساله) توسط امام خمینی و چاپ اول آن.

(۳۸) بیست و هفتم خرداد ۱۳۲۳ (۱۴ محرم ۱۳۶۴)؛ ورود مرحوم آیة‌الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی به قم در پی دعوت فضلالی حوزه و به خصوص امام خمینی و بر عهده گرفتن سرپرستی حوزه پس از مرحوم مؤسس حائری.

(۳۹) ۱۳۲۴ شمسی؛ تشکیل جمعیت فدائیان اسلام به رهبری مرحوم شهید سید مجتبی نواب صفوی.

(۴۰) بیستم اسفند سال ۱۳۲۴؛ ترور احمد کسروی (مؤلف کتاب گمراه‌کننده «شیعی‌گری»)، توسط فدائیان اسلام.

(۴۱) دوازدهم جمادی‌الاولی ۱۳۶۵؛ شهادت مرحوم آیة‌الله شیخ محمدتقی بافقی در شهر ری، پس از حدود نوزده سال تبعید.^۱

با مرور اجمالی حوادثی که در این دوران رقم می‌خورد به این نتیجه می‌رسیم که تدبیر حکیمانه فقیه اصفهانی در جایگاه زعامت امت اسلامی، بسیار مؤثر بوده و در مقابل سیل فزاینده دین‌ستیزی،

۱. با استفاده از مقاله «دوران زعامت آیة‌الله سید ابوالحسن اصفهانی، با رویکرد به پایایی و پویایی حوزه‌های علمیه» از نگارنده.

اقدام وی به صدور گسترده اجازات، بسیار دقیق و حساب شده بوده است.

ارتحال، مدفن و ماده تاریخ وفات

وفات فقیه اصفهانی را پس از غروب آفتاب روز دوشنبه نهم ذی‌الحجه ۱۳۶۵ برابر با ۱۳ آبان ۱۳۲۵ نقل نموده‌اند. وی در شام روز عرفة در کاظمین وفات یافت و جسم او روز سه‌شنبه - که مصادف با عید قربان بود - از کاظمین به بغداد و از بغداد به سمت نجف اشرف تشییع گردید و در صحن مطهر علوی در حجره‌ای که پیش از وی مرحوم آخوند خراسانی در آن مدفون شده بود، در دل خاک نهان گردید.^۱

نگارنده در اینجا دریغ دارد که دست‌نویست شاعر معاصر و ادیب ارباب، استاد فضل‌الله خان اعتمادی خونی - متخلص به «برنا»^۲ مولود ۱۳۰۹ ش - را در وصف فقیه اصفهانی رحمته نقل ننماید؛ قابل ذکر اینکه این مرثیه دارای ۴ ماده تاریخ می‌باشد که جالب و قابل توجه است.

«در منقبت و رثاء رحلت و ماده تاریخ درگذشت آفقه الفقهاء و المجتهدین، زبدة الفضلاء و المدرّسین، سید العلماء العالمین، اسوة الأبرار و الموحّدین، برهان الأتقیاء و الصالحین، عمدة الفهام و المدقّقین، المشید لقواعد شریعة سید المرسلین، المروّج لمذهب ائمة المعصومین علیهم‌السلام، المؤید لأحكام كتاب المبین، السالك بمسلك الجعفریة، الراحل بطریق الأئمة الإثنی عشریة علیهم‌السلام، العارف بأسرار الربوبیة، الواقف بآثار الالوهیة، المتحلّی بالحلم و الشیم، منبع الفتوة و الكرم، مجمع المحاسن و الفضائل، مخزن المكارم و الخصال، الفحل الاصولی العادلی، المفتی الاستاذ الكلّ فی الكلّ، جامع

۱. تکملة امل الآمل، ج ۶، ص ۲۹۶ - ۲۹۷ ذیل رقم ۲۷۶۰؛ مرآة الشرق، ج ۱، ص ۱۸۵ و وفیات معاصرین، (یادداشت‌های قزوینی، ج ۸)، ص ۱۴۶.

۲. استاد برنا بنا بر آنچه خود مرقوم نموده‌اند: «فضل‌الله خان فرزند میرزا عبدالحسین ابن میرزا محمد جعفر ابن آقا عبدالحسین امین العلماء اصفهانی ابن حاج محمد شفیع خونی و از طرف مادر سبط رضاقلی خان اعتمادی - از اعقاب فتحعلی خان اعتمادالدوله، از شاهزادگان داغستانی و داماد شاه سلیمان صفوی و صدر اعظم وی - است.

ایشان دارای تحصیلات کلاسیک و حوزوی در اصفهان و تهران بوده و دارای ذوق شعری، نقاشی، استعداد سخنرانی و نبوغ حفظ وقایع تاریخی و انساب می‌باشند؛ وی همچنین در زمان ارتحال آیه‌الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی در سن ۱۶ سالگی بوده‌اند».

المنقول والمعقول، حاوی الفروع والاصول، محیی الصلوة و التدریس، صاحب التقوی و التقدیس، قدوة الانام، ملاذ العظام، نایب الإمام، حجة الحق على الخلق، هادی الخلق إلى الحق، الفانی فی الله، الباقي بالله، القائد البارع الرباني، الزعيم البارز الصمداني، مولانا و مقتدانا آية الله السيد أبوالحسن الموسوي الإصفهاني، طاب ثراه و جعل الجنة مثواه.

ز جسم، جان زعیمی پسوی خلد، روان شد
و یا که مرجع تقلید فرد ما، ز جهان شد
نگویم آنکه نگون کرد مرگ، رأیت دین را
و یا که روضه مذهب، بدست مرگ، خزان شد
نگویم آنکه دگر نیست ناو و فلک هدایت
و یا بحور حوادث همه بدون کران شد
ولی بجاست اگر در عزاش، دیده مردم
پر اشک گشته و دل هایشان، پر از هیجان شد
عجب بود که نبارد از آسمان به زمین، خون
که زیر خاک نهان، نایب امام زمان شد
کسی که داشت فضیلت، بنا بقول پیمبر
بر انبیای سلف، وادی بقاش مکان شد
ز سقف کاخ شریعت، فتاد باز ستونی
و یا که ثلمه‌ای بر حصن دین دوباره عیان شد
برفت آیت عظمای حق مدیسه‌ای ما
کزو نواحی لنجان، پراج و نام و نشان شد
سترگ مایه، پرافتخار، اهل سپاهان
که «اصفهانیش»، عنوان به شرح و وصف و بیان شد
ز نسل کاظم علیه السلام و سادات موسوی مدیسه
که بعد حجت حق، سید عظام و مهان شد

گلی ز گلشن زهرا و بوستان رسالت
 که نشر و یاری دین را به جدّ و جهد، ضمان شد
 همان که نام گرامیش بود کنیه حیدر
 ظهیر فاطمیان و ملاذ جعفریان شد
 سلیل سید ذی علم، حاجی آقا محمد
 که این ضیاء خدا، زان سراج، نورفشان شد
 حفید سید عبدالحمید، عالم عامل
 که یار و یاور هم‌مذهبان، ز خرد و کلان شد
 بلند مرتبه خبری که در اوایل عمرش
 ز هوش و فهم و گمان، نادر عهد و قران شد
 در آن زمان که ورا وقتِ درس بود و تعلّم
 نبوغ او بتلّمذ، هماره ورد زبان شد
 بزرگ نابغه مُفتی و فہیم مسائل
 که در حواشی و تالیف، او ز پیشروان شد
 ستوده میر معظم، که وصف نیک ضمیرش
 میان خلق جهان، رایج و دهان به دهان شد
 ز نیک عہدی خود بود نقل محفل و مجلس
 ز حُسن درکِ حضورش هماره رَطَبِ لسان شد
 خجسته نجم هدایت، که در سپهر درایت
 ز نور مہر امامت مہِ مہمان و کُهان شد
 ضیاء انجم تابان آسمان سخاوت
 که با معونت خالق، بخلق فیض رسان شد
 کفیل حفظ شریعت که براساس ولایت
 برای دفع موانع بسان کوه گران شد

کسی که با فِتْنِ مفسدان و مکر اجانب
 ز فهم و فکر سلیمش عراق، مهد امان شد
 مگو که طی شده دیگر زمان مرجع و مرجوع
 بشر بجانب اجرام و عرش و کاهکشان شد
 اگر که بیم نباشد در او ز روز جزایی
 بنصب و قتل نخواهد رحیم تر ز ددان شد
 اگر که ترس نباشد در او ز پرس و سؤالی
 چو گری گرسنه‌ای خواهد او بدون گمان شد
 ز اختراع فراوان و سازمان و صنایع
 گمان مکن که بدون خطا و ظلم و زیان شد
 چو خواست تا کندش ناتوان در امر شریعت
 برای ظلم به او خصم بدتر از حیوان شد
 بدست بی‌خردی در صفوف و وقت عبادت
 در اجتماع نمازش، شهید پور جوان شد
 ولی ز فضل خداوند و لطف حضرت مهدی علیه السلام
 حلیم و صابر و خوددار و باگذشت و توان شد
 اجل ببالش خاک لحد نهاد سری را
 که بعد صاحب دین، صاحبش مهین سران شد
 و یا که بستر جسمی بشد رغام مزاری
 که زیر خاک چو لعلی درون دُرّج، نهان شد
 بشد ز وادی سفلی کسی در عالم اعلیٰ
 که هر موحد محسن، ز هجرتش نگران شد
 چه شد نوشتن فتوا (فتوی) و نامه‌ها و حواله
 چرا درون کفن زان زعیم، دست و بنان شد؟

چرا؟ دگر نرود جانب جماعت و مسجد
 که از مناره مسجد، بلند بانگ اذان شد
 روان او سوی اجساد رفت و جمالش
 دریغ و درد که پنهان ز دیدن دگران شد
 دریغ و درد که با ترک پیروان و مریدان
 ز تن گشت و پی کاروان حشر، روان شد
 به نظم آمده در این رثاء، مطالب لازم
 ز جمع و حالت اگر شایگان، قوافی آن شد
 غرض چو شد ز جهان، سوی عدل و کوثر و طوبی
 مقام ارجح محمودیش، سرا و مکان شد
 و یا چو ارجعی خالقش، بجانب خود خواند
 پی وصال بدعتی که حبیب، دوان شد
 ز سال رحلت آن فحل شد سؤال ز «برنا»
 بهر دو هجری، دو تاریخ سال بیان شد
 «مدیسه‌ای شده از این سرا بجنت ایمن» (۱۳۲۵ش)
 «ابوالحسن سوی مینو به صحن سدره روان شد» (۱۳۲۵ش)
 «برفت هادی مردم، مدیسه‌ای سوی عقبا» (۱۳۶۵ق)
 «زعیم و اکبر اُمت، ابوالحسن بجنان شد» (۱۳۶۵ق)
 تذکر چند نکته

الف: شاید بتوان گفت اجازات مرحوم آیه‌الله اصفهانی، افزون بر هزار بوده است.^۱

۱. بیان مؤلف ارجمند کتاب «المسلات»، در این مورد، چنین است: «...أصدر السيد [أبو الحسن الإصفهاني] ألوفاً من الإجازات لوكلاته في البلاد لتولي الشئون الدينية، كما أنه أصدر مئات من إجازات إجتهدية محافظة على الزي الروحي الذي كان مطارداً من قبل رضا شاه البهلوي إلّا من كان مصدقاً بإجتهده...»؛ المسلات، ج ۲، ص ۳۶۱.

ب: بسیاری از این اجازات در گذر زمان مفقود گردیده است مانند اجازه برای آیات:

مرحوم شیخ کاظم مروّج اصفهانی [متوفای ۱۳۶۷ ق].

مرحوم شیخ محمّد اسماعیل نجفی اصفهانی [متوفای ۱۳۷۰ ق].

مرحوم شیخ محمّد حسین فاضل کوهانی اصفهانی [متوفای ۱۴۰۳ ق].

مرحوم شیخ احمد فیاض سدهی اصفهانی [متوفای ۱۴۰۷ ق].

مرحوم سیّد مصطفی مهدوی هرستانی اصفهانی [متوفای ۱۴۰۹ ق].

مرحوم شیخ محمود شریعت ریزی اصفهانی [متوفای ۱۴۱۸ ق] رحمته الله.

ج: بسیاری از این اجازات، مختصر و کوتاه نگاشته شده است.

د: همان گونه که در قسمت قبل اشاره شد زمان زعامت آیة الله اصفهانی مقارن است با اوج گرفتن حرکت های دین ستیزانه برخی از زمامداران و رؤسای کشورهای اسلامی، از همین روی مرحوم آیة الله اصفهانی نیز، تمام تلاش خود را وقف مبارزه با این حرکت شوم می نماید. وی با گسیل داشتن تعدادی از فضلالی حوزه نجف به شهرهای بزرگ و کوچک، مردم را به دین داری تشویق می نماید از تدابیر بسیار حکیمانه وی در این مبارزه، تجهیز فرستاده گان خود به اجازات مکتوبی است که جایگاه آنها را نیز در بین مردم تبیین می نماید.

ه: فقیه اصفهانی افزون بر حرکت فوق، به تقویت جایگاه روحانیون و اهل علمی که در گوشه و کنار شهرها و روستاها عهده دار بیان احکام و وعظ و ارشاد مردم هستند می پردازد. بسیاری از متدینین که به نجف اشرف مشرف شده و به محضر مرحوم آیة الله العظمی سیّد ابوالحسن اصفهانی رسیده، و وجوهات خود را تقدیم می نمودند، مرحوم سیّد از آنان سؤال می نمود که اهل کدام شهر و محل هستید؟ و سپس می فرمود: در بین شما فلان شخصیت علمی بزرگ، وجود دارد؛ از این پس وجوهات خود را به او تقدیم نمایید و با بودن او وجوهات خود را به نجف نفرستید؛ نگارنده در اینجا دریغ دارد که دو نمونه از این دست را ذکر نماید:

- مرحوم شیخ اسدالله فهامی اصفهانی^۱

- مرحوم شیخ حسن ناصحی بیکانی جرقویه^۱

در اجازات فقیه اصفهانی، مواردی چون اجازه نشر و بیان احکام، اجازه وعظ و اجازه استخاره نیز دیده می‌شود.

و: آیةالله سید ابوالحسن اصفهانی در این دوران بسیار بحرانی، از حوزه‌های کوچک و گمنام نیز غافل نمانده و با نگاهی ژرف و عمیق به تقویت آنها پرداخته است؛ در این مجموعه نمونه‌هایی از این دست را نیز نقل کرده‌ایم.^۲

بیان امام خمینی و پاسخ به یک اشکال

برخی اعتراض کرده‌اند که چرا مرجع عالی قدر و طراز اول شیعه و رئیس مذهب، این گونه و با این وسعت به صدور اجازات اجتهاد، روایت و ... اقدام نمود؟

ما در اینجا ابتدا دورنمایی از وضعیت حوزه‌های علمیه شیعه را در کلام رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی رحمه الله نقل نموده و سپس در پاسخ این اشکال به نقل سخنان سه تن از چهره‌های علمی معاصر اکتفا می‌نماییم.

الف: ترسیم دورنمایی از وضعیت روحانیون و طلاب آن زمان حوزه علمیه قم در کلام امام خمینی:

- «... روحانیت را با تمام قوا کوبیدند، به طوری که این حوزه علمیه‌ای که آن وقت، البته هزار و چند صد تا محصل داشت، رسید به یک چهارصد نفر، آن هم چهارصد نفری که تو سری خورده، چهارصد نفری که هیچ نتواند یک کلمه صحبت کند، تمام منابع را در سرتاسر ایران، تمام خطبا را در سرتاسر ایران، زبانشان را بستند».^۳

- «... من گاهی که مباحثه داشتیم در مدرسه فیضیه و چند نفری بودند، یک روز دیدم که یک نفر

۱. به نقل جناب آقای سید نصرالله موسوی بیکانی جرقویه (متولد حدود ۱۳۱۷ ش) و مجموعه «با ستارگان کویر» (مخطوط)، از نگارنده.

۲. به عنوان نمونه نگر: اجازه برای ساخت مدرسه علمیه شهرضا و شهریه طلاب آن به مدیریت مرحوم آیةالله سید فضل‌الله حجازی و همچنین مدرسه علمیه نجف آباد به مدیریت مرحوم آیةالله شیخ ابراهیم ریاضی.
۳. صحیفه نور، ج ۱، ص ۱۲۷.

است، پرسیدم، گفت: قبل از آفتاب این‌ها [طلاب و روحانیون] باید بروند در باغات برای آنکه مأمورین می‌آیند و دنبالشان و آنها را می‌گیرند. قبل از آفتاب می‌رفتند، در باغات شهر و بعد، آخرهای شب برمی‌گشتند به محل...»^۱

- هم‌چنین ایشان در سخنرانی خویش در مدرسه فیضیه، در این مورد می‌فرمایند:

«این مدرسه فیضیه را که ملاحظه می‌کنید که آن وقت شاید ششصد، هفتصد طلبه در خود مدرسه ساکن بود. [طلاب] روز نمی‌توانستند در مدرسه باشند، فرار می‌کردند به باغات شهر و آخر شب می‌آمدند؛ برای این که مأموران دنبال این بودند که این‌ها را بگیرند و ببرند و عمامه‌هاشان را بردارند. علمای تهران را تعقیب می‌کردند و بعضی از اشخاص موجه از علما را در کلانتری می‌بردند و همان جا لباسهایشان را می‌بریدند که بلند نباشد، همان جا قیچی می‌کردند...»^۲

ب: بیان سه تن از اعلام معاصر حوزه:

حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی - از مراجع معظم تقلید - می‌فرماید:

«... مرجعیت آیه‌الله اصفهانی در زمان رضاخان اتفاق افتاد. رضا خان می‌خواست ایران را از روحانی خالی کند به همین خاطر طرح متحدالشکل بودن لباس را در ایران مطرح کرد. در آن زمان تنها مجتهدین، حق لباس [روحانیت] داشتند به همین دلیل مرحوم سید در آن زمان به طور وسیعی اجازه اجتهاد صادر نمودند. این عقل و درایت سید است که برای حفاظت از حوزه‌های علمیه و طلاب آن، دست به این اقدام جسورانه می‌زند»^۳.

حجة الاسلام و المسلمین سید احمد حسینی اشکوری - کتاب شناس زبردست، و تراث پژوه معاصر - از کسانی است که در دوران نوجوانی (سنین ۱۲ یا ۱۳ سالگی) از نزدیک فقیه اصفهانی را ملاقات نموده است؛ ایشان در این باره می‌فرماید:

«... یکی از کارهای مهمی که سید در دوران مرجعیتشان انجام دادند صدور اجازه اجتهاد به تعداد فراوان به منظور مقابله با طرح خلع لباس رضاخان بود که در آن موقع به جز مراجع، طلاب دیگر حق

۱. همان، ج ۵، ص ۲۱۵ و ج ۹، ص ۱۴۲.

۲. امام و روحانیت، ص ۲۱۸؛ هر سه مورد با استفاده از مجله حوزه، شماره ۹۴ - ۹۵.

۳. سخنرانی ایشان در جمع اعضای دبیرخانه همایش آیه‌الله اصفهانی. نگر: مدیسه، ص ۱۰.

پوشیدن لباس [روحانیت] نداشتند. ببینید این‌گونه در مقابل سیاست‌های رضاخان رفتار می‌کردند. مرحوم سید به افرادی که می‌خواستند به ایران بیایند اجازه اجتهاد می‌داد...»^۱

حجة الاسلام و المسلمین رسول جعفریان - محقق و پژوهشگر نامدار علوم اسلامی و بالخصوص تاریخ شیعه - چنین می‌نویسد:

«در سال‌هایی که روحانیون ایران تحت فشار دولت رضاخان، مجبور به خلع لباس بودند، اجازه اجتهاد یا اجازه گرفتن سهم امام و غیره که از سوی مرحوم آیه‌الله حاج سید ابراهیم اصفهانی یا مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری، برای روحانیون صادر می‌شد، وسیله‌ای بود تا دولت، از خلع لباس این اشخاص، خودداری ورزد...»^۲

برخی دیگر از بزرگان و اعلام حوزه نیز همراه و همزمان با آیه‌الله اصفهانی و یا پس از وی با صدور اجازاتی از این دست، به حفظ و بقای حوزه‌های علمی شیعی کمک نمودند که عبارتند از:

آیه‌الله شیخ ضیاءالدین عراقی (متوفای ۱۳۶۱ ق)

آیه‌الله شیخ محمدرضا نجفی اصفهانی (متوفای ۱۳۶۲ ق)

و آیه‌الله شیخ محمد حسین کاشف‌الغطاء (متوفای ۱۳۷۳ ق)

شیوه تنظیم این اثر:

مجموع این اجازات - که متن آن در این مجموعه ذکر شده است - یکصد و شصت و سه مورد می‌باشد که تذکر چند نکته در مورد آن ضروری می‌نماید:

۱) بیش از $\frac{1}{3}$ اجازات حاضر، مخطوط و برای اولین بار منتشر می‌شود.

۲) بیش از $\frac{1}{3}$ دیگر از این اجازات با تلاش فراوان و در کتاب‌های متفرقه و غیر مربوط به موضوع این اثر یافت شده که اشاره به مواردی از آن خالی از لطف نخواهد بود:

- اجازه اجتهاد و روایت مرحوم شیخ مرتضی مظاهری اصفهانی در فهرست مخطوطات و اسناد

میبد.

۱. در دیدار مؤلفان همایش فقیه اصفهانی با ایشان. نگر: مدیسه، ص ۳۰.

۲. جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی - سیاسی ایران، ص ۳۲ (پاورقی).

- اجازه به مرحوم سید طه بهشتی در انتهای کتاب «نوادر الموعظ».
- اجازه به مرحوم میرزا محمد تقی تهرانی در انتهای «تفسیر روان جاوید».
- اجازه به حضرت آیةالله سید ابراهیم بروجرودی دام ظلّه العالی در ابتدای «تفسیر جامع».
- اجازه به مرحوم آیةالله سید عبدالحسین طیب اصفهانی در ابتدای جلد ششم «تفسیر اطیب البیان».
- اجازه به مرحوم سید اسدالله صدر هاشمی، مرحوم شیخ محمدجواد مجتهد قمی و مرحوم سید معصوم قهستانی قائی - به ترتیب - در ابتدای رساله «توضیح المسائل»، انتهای کتاب «توحید قمی» و «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه جعفریه».
- ۳) کمتر از $\frac{1}{3}$ این اجازات از مجموعه ارزشمند «شناختنامه مرحوم آیةالله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی» استخراج شده است.
- ۴) نگارنده به جهت امانتداری و رعایت حقوق دیگران، تمامی مواردی که اجازات مخطوط، با تلاش دیگران به دست وی رسیده را، با ذکر نام در پاورقی متذکر شده است.
- ۵) اجازات حاضر در شش قسمت تنظیم شده که به ترتیب عبارت است از:
- اجازات اجتهاد
 - اجازات روایت
 - اجازات امور حسبه
 - اجازات متفرقه
 - اجازات مفقوده الأصل
 - اسامی سایر مجازین
- ۶) نگارنده در ابتدا، اجازات را در سه قسمت اجتهاد، روایت و امور حسبه، تنظیم نموده بود؛ ولی در حین تحقیق، به اجازاتی مانند اجازه تدریس و یا توصیه نامه هایی از مرحوم فقیه اصفهانی برخورد نمود که دریغ داشت آنها را در این مجموعه ذکر ننماید و پس از مشورت با استادگرامی آیةالله نجفی و به پیشنهاد ایشان، بخش اجازات متفرقه نیز افزوده شد.
- ۷) در این مجموعه تنها به ذکر سال ولادت و وفات مجاز اکتفا نموده و شرح حال و جایگاه علمی

افراد را به مصادر شرح حال، ارجاع داده‌ایم.

۸) ترتیب اجازات، به ترتیب حروف الفبای اسامی افراد، تنظیم شده است.

۹) القاب مجازین را ذکر نکرده‌ایم و تنها از کلمه «سید» یا «شیخ» استفاده کرده‌ایم.

۱۰) فقیه اصفهانی در برخی از موارد، اجازات اعلام دیگر مانند حضرات آیات میرزا محمد تقی شیرازی، شیخ عبدالکریم حائری، شیخ محمدرضا نجفی، شیخ محمد حسین کاشف الغطاء و... را، امضاء و تأیید نموده‌اند، که از آوردن موارد این چنینی در این مجموعه اجتناب شده و تنها یک مورد را نقل نمودیم و آن هم به علت اهمیت اجازه.

۱۱) همان‌گونه که در قسمت‌های قبل، به آن اشاره شد بسیاری از اجازات سید اصفهانی در گذر زمان مفقود شده و یا از بین رفته است و دسترسی به برخی از آنها نیز برای ما میسر نگردیده و آنچه که در این مجموعه نقل شده تنها به عنوان گزیده و منتخب است.

۱۲) احیاء قسمتی از اجازات مرحوم فقیه اصفهانی رحمته الله، در ابتدا توسط دوست گرامی حجة الاسلام آقای محمد جواد نورمحمدی به نگارنده پیشنهاد شد و پس از آن تلاش جدی برای یافتن اجازات مرحوم سید و تحقیق آن آغاز گردید؛ نتیجه آن پیشنهاد و این تلاش، اثری است که خواننده فهیم این مجموعه، اکنون مقابل چشمان خود می‌بیند.

۱۳) برخی از اجازات حاضر در جواب سؤالات و پرسش‌هایی که مردم یا برخی از مجازین، از فقیه اصفهانی نموده‌اند، نوشته شده است.

۱۴) این مجموعه، در دو قسمت اصلی تنظیم شده است:

الف: قسمت اول: اجازاتی که متن آنها ذکر شده است.

ب: قسمت دوم: این قسمت که دویست و هفتاد مورد می‌باشد و که در آن تنها نام برخی از کسانی که از فقیه اصفهانی دارای اجازه بوده‌اند را ذکر کرده‌ایم؛ همراه با تاریخ ولادت و وفات مجاز و مأخذ نقل اجازه.

قسمت اول شامل دو بخش اصلی است: یک بخش، اجازاتی که ذیل آن مهر و امضاء فقیه اصفهانی قرار دارد و بخش بعد که از آن با عنوان «مفقودالأصل» نام برده‌ایم، رونوشتی از اجازه اصلی ممهور به مهر فقیه اصفهانی است.

نگارنده - علیرغم تلاش فراوان - موفق به دسترسی به اجازه برخی از اعلام حوزه اصفهان که از سید نیز مجاز بوده‌اند، نشد؛ مانند اجازه به آیات و حجج اسلام سید محمد حسن میرجهانی اصفهانی جرقویه، شیخ عبدالرسول قائمی، شیخ حسینعلی صدیقین، شیخ مهدی کفعمی و سید جواد افضل هرنندی رحمته‌م.

افزون بر شخصیت‌های پیش نام‌برده، برخی از کسانی که فقیه اصفهانی را دیده و از وی دارای اجازه می‌باشند امروز در بین ما می‌باشند و بر ماست که مقام آنان را پاس داشته و جایگاه علمی آنان را قدر بدانیم مانند حضرات آیات: حاج شیخ علی محمد اژه‌ای، حاج آقا مجتبی بهشتی اصفهانی^۱، حاج شیخ محمد ربانی خوراسگانی اصفهانی^۲ و حاج سید مرتضی مستجاب الدعواتی دامت برکاتهم. تقدیر و تشکر

از همه کسانی که به نوعی در آفرینش و پیدایش این مجموعه، سهیم بوده‌اند سپاسگذارم بویژه استادگرامی حضرت آیه‌الله شیخ هادی نجفی که در طول تحقیق این اثر از ارشادات و راهنمایی‌های حضرت ایشان بهره‌مند بوده‌ام؛

و همچنین از حضرات حجج اسلام و فضلاء گرانقدر: آقایان سید ابوالحسن قریشی، سید تقی هاشمی، رحیم قاسمی، شیخ محمد جواد نورمحمدی، سید محمد رضا امامی فروشانی، شیخ عبدالحسین جواهرکلام، سید عطاءالله احمدی فروشانی، سید محمد علی خادمی، شیخ علی صدرایی خویی، سید محمدعلی احمدی، محمد ربانی خوراسگانی، شیخ محمد زاهد نجفی، سید محمد فقیهی برزانی، شیخ محمد کلباسی نجفی، دکتر غلامحسین عمادزاده و آیه‌الله سید محمدرضا حسینی جلالی، که تصویری از نسخه‌های خطی اجازات به اهتمام ایشان به اینجانب رسیده است.

۱. تصویری از این اجازه که در حاشیه آن، مهر و امضای حضرات آیات عظام حاج آقا حسین بروجردی، سید عبدالهادی شیرازی، حاج آقا جمال گلپایگانی، سید محمود شاهرودی و سید ابوالقاسم خونی رحمته‌م وجود دارد، در اختیار نگارنده می‌باشد و متن آن نیز در این مجموعه نقل شده است.

۲. حضرت ایشان در جلسه‌ای به نگارنده فرمودند: «من از مرحوم سید دو اجازه دارم اجازه روایت و اجازه امور حسیه؛ خوشبختانه اجازه روایی ایشان، به اهتمام دوست فاضل و گرامی حجة الاسلام شیخ محمد زاهد نجفی یافت شد و به دست نگارنده رسید و در این مجموعه درج گردید؛ ولی متأسفانه اجازه امور حسیه ایشان همچنان مفقود است.»

و شایسته است از سرکار خانم تهمینه نصر آزادانی، سرکار خانم لیلا صدری و مجموعه مرکز تحقیقات یارانه‌ای حوزه علمیه اصفهان که زحمت تایپ و صفحه‌بندی کتاب را به عهده گرفتند و جناب آقای مرتضی جنتیان که امور فنی چاپ و آماده‌سازی کتاب، برای نشر را عهده‌دار گردیدند، تشکر نمایم.

و از بیت شریف مرحوم آیة‌الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی که در نشر این اثر، مساعدت ویژه به عمل آوردند خصوصاً آیة‌الله حاج سید محمد حسین میرسجادی نجفی - ساکن تهران - دام ظلّه، حجة‌الاسلام والمسلمین آقای سید ابوالحسن موسوی قریشی مدیسه دامت برکاته و آقای حاج سید هاشم آیة‌الله‌زاده اصفهانی و اخوان محترم حفظهم الله - که ساعی در امور خیر هستند - تقدیر ویژه بعمل می‌آید.

... و اما سخن پایانی:

و سخن پایانی اینکه نگارنده، پرونده این اثر را همچنان باز می‌داند و به خواست الهی در گذر ایام به آن خواهد افزود و در نوبتی دیگر افزون بر این، اجازات را عرضه خواهد نمود، اگر تقدیر موافق افتد؛ در اینجا از همه کسانی که نسخه‌ای از اجازات این فقیه راحل را در اختیار دارند در خواست می‌شود که آن را به آدرس نگارنده ارسال نمایند.^۱

و دیگر آنکه چنانچه خالق مهربان بنده‌نواز بر این اثر خرد، ثوابی هرچند اندک، مترتب نموده باشد، نگارنده آنرا با تواضعی تمام به محضر تمامی شاگردان مکتب امام صادق علیه السلام که در دوران اختناق رضاخانی و خلع لباس مقدس روحانیت، از زنجیر طلبگی - با تمامی مشکلات آن - خارج نگشته و به پاسداری اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و مکتب آل‌البیت علیهم السلام همت گماردند، تقدیم می‌نماید و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.

اصفهان

مهدی باقری سیانی

۲۰ فروردین ۱۳۸۸

۱. اصفهان، خیابان عبدالرزاق، مسجد نو بازار، کتابخانه آیة‌الله نجفی، (کدپستی ۶۶۱۴۶-۸۱۴۷۸).

اجازات اجتہاد

(١)

اسم المجاز: الميرزا آقا الشيرازي

نوع الإجازة: الإجتهد

تاريخ صدور الإجازة: ٢٨ ربيع الأول ١٣٦٤

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيد الأنبياء و المرسلين محمد و آله الطاهرين.

و بعد: فلا يخفى أن العالم العامل الألمعي و الفاضل الكامل الصفي، ثقة الإسلام، جناب الميرزا آقا شيرازي دام علاه قد أتعب نفسه في تحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الدينيّة [و] حضر على الأساتذة الجهابذة و لمّا كان في نفسه صحيح العمل حسن السليقة قرن الله تعالى نفسه بالصالح و عمله بالإصلاح فبلغ بحمد الله تعالى مرتبة الإجتهد و نال مقام الاستنباط فليحمد الله تعالى على هذه الموهبة الجليلة و المقام الرفيع، و على المؤمنين من إخواننا أن يغتنموا وجوده... والسلام عليه و عليهم و رحمة الله و بركاته.

٢٨ ربيع الأول ١٣٦٤

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد المرحوم الميرزا آقا الشيرازي (مخطوطة)؛ بمساعدة حجة الإسلام الشيخ عبدالحسين جواهر كلام.

سموٰیہ درس ارحم

انگریزوں کے خلاف
انگریزوں کے خلاف
انگریزوں کے خلاف

مہر و دستخط اس
 و سرحدیں اس کے لئے فرم کیوں
 لکھ

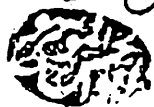
الحصن به الله حم ربكم رب الارباب
الحصن به الله حم ربكم رب الارباب

وود والدمه حبه الله سنده و لهما سنده و لهما سنده و لهما سنده

سید علی حسینی علیہ السلام

عن ابن أبي عمير عن حماد بن عمار عن الحسن بن علي التميمي عن الحسن بن علي التميمي عن الحسن بن علي التميمي

رصد و بازرسی در حین خدمت و در کارهای
اداری و رسیدگی به شکایات

(٢)

إسم المجاز: السيّد إبراهيم الدروازه‌اي^١ (١٣١٣ - ١٣٨١ ق)

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: شعبان ١٣٤٨

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد و الصلوة:

فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، السيّد الجليل، صفوة العلماء الأعلام و ثقة المسلمين و الإسلام، السيّد ابراهيم الموسوي الدروازه‌اي دامت تأييداته مَن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة فاحصاً باحثاً مجدّاً مجتهداً حتّى بلغ بحمد الله مرتبة الإجتهداد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطرقي المنتهية إلى المشايخ العظام و منهم إلى أئمتنا المعصومين عليهم الصلوة و السلام.

و اوصيه و نفسي و إخواني المؤمنين بملازمة التقوى و الأخذ بالإحتياط الواقعي عن زلل الصراط.

و الرجاء من جنباه دامت توفيقاته أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه وليّ الإعطاء.

حرّر في شهر شعبان المكرّم سنة ١٣٤٨

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. نفس المصدر، ص ٥٨.

٢. ستارگان حرم، ج ١٨، ص ٥١ - ٦٥.

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد الحمد والصلوة فان جناب العالم العاقل والفاضل الكامل

السيد الجليل صفوة السقاء الاسلام ونفع المسلمين والاسلام السيد

ابراهيم الواسع الذي دام في دامت ولهم من صديق توفيقه

العلم الشريف ونفعه مباني النظرية فاحصا باحثا اجيالا عجيبا

سيرة في العلم حريته الاجتهاد فله العلم والارادة من الاحكام

غير النسخ المألوف بين الاعلام وقد اجريت له ان يوسع عن ما

يخفى في معانيه بطرق المنهج الى الشافعي العظام ونفعهم الى

المعصيين بعلوم الطوائف والاسلام وادعيتهم ونسبهم

المرمزين بعلومهم المعتبرة والاخذ بالاحكام الواضحة عن

الصلوات والرجاء من جنابه دامت توفيقاته ان لا ينساه

صالح الدعاء انه ولي الاعطاء حرمته شهر شعبان ١٣٤٨

الافق الربيعي

الاصحاب

(٣)

إسم المجاز: السيّد أبو الفضل الموسوي الزنجاني^(١) (١٣١٨-١٤١٣ ق)

نوع الإجازة: الاجتهاد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ذي الحجة ١٣٤٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطاهرين.
و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، صدر الأفاضل، و فخر الأماجد و الأماثل، عماد الأعلام، و العالم العلام،
أبو الفضائل و الفواضل، السيّد أبا الفضل، نجل ملاذ الأنام و حجة الإسلام الخوئي الزنجاني دامت
إفاضاته مّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية، و حضر على جملة من
الأعيان و على هذا الحقيّر شطراً صالحاً من الزمان فاحصاً باحثاً مفيداً مستفيداً مجدداً مجتهداً حتّى بلغ
بحمد الله مرتبة الاجتهاد و له العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.
و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من الأخبار بطريقي المقررة المنتهية إلى أهل بيت
العصمة عليهم السلام.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من ملازمة التقوى و سلوك جادة الإحتياط
الواقفي عن زلل الصراط، و أن لا ينساني عن صالح الدعاء.

حرّر ذلك في شهر ذي حجة الحرام ١٣٤٨

الأحقّر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

٢. نفس المصدر، ص ٣٧.

١. راجع: كتاب يادگار ي ماندگار.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على شرف الانبياء والارسل
 محمد وآله الطاهرين وبعد فانه خبايا العالم القابل صدره ^{الافاق}
 وفخرانا جددنا ما نقل عمار الاعلام العالم العلامة الجليل ^{الافاق}
 وانفواضل السيد ابا الفضل تجل ملاذ اننا اودهم السلام ^{الافاق}
 الاجتافي وامتنا افاضته من عرفه فيحصل العلم ^{الافاق}
 وسيع مبادئها النظرية وضعه على علم من العلم وعلى ضلالتنا
 شطرا صالحا من الزمان فاما ما افاضنا مفيدا مستفيدا
 مجتهدا حتى يبلغ هذا سره الاضواء وركب العمل بالعلم
 من الامكام على النهج المألوف بين الاعلام وقد اجرت
 ان يردى عنى ما صولى به من الاخبار بطريق المصير
 المتوسطة الى اهل بيت العظمى واوصد ما افكاره
 العظام وساتد من الكرام من لازمه التقوى في
 حاشا الاضواء الواقي عن زلل الضلال ^{الافاق}
 من ضالح الدجاء خرد ذلك في زعم الكرام ^{الافاق}
 الا فتم او طس
 (ان صديقا)

(٤)

اسم المجاز: السيّد أحمد الحسيني الشهرستاني^١ (١٣٢٤-١٤١٢ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي ختم الحجّة على عباده ببعث الأنبياء مبشرين و منذرين، و أتمّ بدر البيان بنصب الأوصياء المرضيين، والصلوة والسلام على محمّد وآله الأطهرين هداة العباد إلى سبل السعادة في المبدء والمعاد.

و بعد: فإنّ فضل العلم لا يخفى ولا ينكر، و جهاد أهله في تشييد معالمه^٢ أعظم شيء ينبغي أن يقدر، و من هوى الفوز بهذه السعادة العظمى ابتغاء مرضات ربّه، العالم العامل الفاضل، الجبر الكامل، عمدة العلماء الأعلام، ثقة الإسلام، الورع التحرير المؤيد، قرة عيني، السيّد أحمد الشهرستاني سلّمه الله تعالى فإنّه زيد فضله و كثر الله تعالى مثله قد عكف على تحصيل العلوم الدينية في معهد العلم الأكبر النجف الأشرف مدة مديدة مكبّاً على ذلك بكرة و أصيلاً مضطجعاً بآباء المحن في سبيله حتّى نال المأمول و المراد و بلغ رتبة الاجتهاد شفوعة بالتقى و السداد فله العمل بما استنبطه من الأحكام على المناهج المقرّرة لدى المشايخ الأعلام، و يحرم عليه التقليد فيما اجتهد فليحمد الله تعالى على هذه النعمة السنيّة.

و المأمول من إخواننا كثر الله تعالى عدّتهم و عدّتهم أن يقدروا وجوده الشريف، و يقتبسوا من أنوار إفاداته في محاضره و محافله، و يتعلّموا منه الحلال و الحرام، و يستنبطوا من أخلاقه الفاضلة. ثمّ أنّه أجزت له دام فضله أن يروي عني جميع ما ضحّ لي روايته و ساغت إجازته من مشايخي الثقة و سلفنا الصالحين العظام و أمناء الله على الحلال و الحرام، و منهم إلى أهل بيت العصمة سلام الله عليهم أجمعين.

و أوصيه بما وّضاني به مشايخي الفخام من سلوك جادة التقوى و الاحتياط، و قضاء حوائج إخواننا المؤمنين فإنّ فيه صلاح الدارين و فلاح النشأتين، و أن لا ينساني من الدعاء كما أنّي لا أنساه إن شاء الله تعالى

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

١. راجع: تاريخ يانصد سالة خاندان شهرستاني، ص ٤٢٩-٤٥١.

٢. في المخطوطة «معاله» بدل «معالمه».

٣. نفس المصدر، ص ٦٥٧.

بسم الله الرحمن الرحيم

الذين
الذين
الذين

الحمد لله الذي ختم امة على عباده بعث الانبياء مبشرين ومنذرين واتم بدرايات
والصلوة والسلام على محمد وآله الاطهرين هداة العباد الى سبل العاقبة في الهدى والعدا
نا فضل العلم لا يخفى ولا ينكر وحبل اهدى في تشديد حاله اعظم شئ يعين ان
ومن هو في الفوز بهذه الساعات العظيمة بتفانيه وبناته العالم العامل الفاضل
عمدة العلماء الاملاء ثقة الاسلام الربيع الفريز المؤيد قوه عين السيد احمد
سبح الله تعالى ثناء زيدا فضله وكثر الله تعالى منته قد مكف على تحصيل العلم عباد
في معهد العلم الاكبر الجف الاشرف مدة مديدة بكنا على ذلك بكم واصيلا
الحق في سبيل حتم ناله المأمول والمرد وبلغ رتبة الاجتهاد شغوفة بالحق
فله العلب باستنبطه من الاحكام على المناهج المقررة له في المناهج العلم
عليه التقليد بيا اجتهد نيل الله تعالى على هذه النعمة السنية والمعاد
من اخواننا كثر الله تعالى مدتهم ومدة ان يقدر او وجوده الشريف
من انوار انا مائة في عافيه وعافيه وتبليكه الحلال والحرام
من اخلاصة الفاضلة ثم انه اجرت له ملام فضله ان يردى من جميع
له رواية وساقته اجازته من عناين الثقة وسلفنا الصالحين
وامناء الله على الحلال والحرام ومنهم الاهل بيت العصمة صلوات الله عليهم
واوحيه بيا وصالح به مشايخي القام من سلوك جادة التقوى والادب
وقضا حوايج اخواننا المؤمنين فان فيه صلاح الدارين وفلاح النشأ
وان لا ينشأ من الدهاء كانه لا اسماء انشاء الله تعالى
الارضها

(٥)

إسم المجاز: الميرزا أحمد الدشتي
نوع الإجازة: الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وأفضل صلواته و تحياته على أشرف الأولين و الآخرين محمد و آله
الطاهرين المعصومين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنَّ الجناب العالم العامل، الكامل الفاضل، عمدة العلماء الأتقياء و زبدة الأفاضل الأزكياء، صاحب
القوة القويمة والسليقة المستقيمة، ركن الإسلام، الآقا ميرزا أحمد الدشتي دامت تأييداته قد بالغ في
تحصيل المعارف الإلهية و أمعن النظر في تحقيق المطالب الأصولية و الفقهية في جوار مولانا
أمير المؤمنين عليه أفضل صلوٰة المصلين حتّى بلغ بحمد الله تعالى مرتبةً ساميةً من الإجتهد، قادراً على
استنباط الأحكام الشرعية عن مداركها المقررة، فليحمد الله تعالى على ما أعطاه و يشكره على ما أولاه
و عليه سبحانه أجره؛ فله التصدي بما لا يجوز التصدي به إلّا للمجتهدين العظام؛ و عليه العمل بما
استنبطه من الأحكام.

و أجزت له أيضاً أن يروي عني ما صحت لي روايته من مصنفات أصحابنا الإمامية و مشايخنا العظام
بأسانيدهم المتصلة من فهارس الشيوخ و كتب المشيخة المنتهية إلى أرباب الجوامع العظام و الكتب و
الأصول، و منهم إلى أهل بيت النبوة صلى الله عليهم أجمعين. و أوصيه بملازمة التقوى و التحذر من أن
تغره الدنيا.

و أرجو منه أن لا ينساني من صالح دعواته في مظان الإجابة، إنّه وليّ التوفيق.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني ٢٠١

١. و في ذيلها إجازة المرحوم الميرزا آقا إصطهباناتي.

٢. المنتخب من أسناد المرحوم الميرزا أحمد الدشتي (مخطوطة)؛ بمساعدة حجة الإسلام الشيخ عبدالحسين
جواهر كلام.

(٦)

اسم المجاز: السيّد أحمد الصفائي القزويني^١ (١٢٩١ - ١٣٥٩ ق)

نوع الإجازة: الاجتهاد

تاريخ صدور الإجازة: ١٧ ربيع الثاني سنة ١٣٢٤

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع مدارج العلماء^٢ وجعل مدادهم أفضل من دماء الشهداء،^٣ والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء وأكمل السفراء محمّد وآله الأتقياء الأزكياء واللعن على أعدائهم من الآن إلى يوم اللقاء.

وبعد: فإنّ العالم العامل، علم الأعلام، ثقة الإسلام السيّد أحمد القزويني الصفائي نجل السيّد مرتضى الخوئي سلمهما الله قد صرف برهه من عمره في تحصيل العلوم الدينيّة وتنقيح الأحكام الشرعيّة، باحثاً عن المسائل، فاحثاً عن الدلائل ولم يقنع بالسماع والتقليد، ولم يكتف إلا بالتعمق والتحقيق حتّى حاز بحمد الله المرتبة العلية العلميّة وصار ذا قوّة قويمة يقتدر بها على استبطاء الأحكام الشرعيّة عن أدلتها التفصيليّة وبلغ مرتبة الاجتهاد فهنيئاً له هذه المرتبة المنيفة والمنقبة العلية؛ وله العمل بما استنبطه من الأدلة الشرعيّة فأوصيه بالتقوى وأسئل الله أن يوفقه للصواب والسداد بجاه محمّد وآله الأمجاد.

في سابع شهر ربيع الثاني من شهر ١٣٢٤

أبو الحسن الموسوي الاصفهاني^٤

١. راجع: فرزنانگان علم و سخن قزوین، ص ٢٢٥ - ٢٢٩.

٢. إيماء إلى كريمة يرفع الله الذين آمنوا والذين أوتوا العلم درجات...؛ المجادلة، (٥٨)، ١١.

٣. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢. ٤. فرزنانگان علم و سخن قزوین، ص ٢٢٨.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع مدارج العلماء وجل بلادهم بفضل من دماء الشهداء والصلح والسلام
 على اشرف الانبياء واكمل الفراء محمد وآله الاقنأه الازياء واللعن على اعدائهم محمد
 الى يوم اللقاء وبعد فان العالم العامل علم الاعلام ثقة الاسلام السيد محمد القزويني
 الصفائي عجل السيد مرتضى الحائري سلمه الله قد صرف برهة من عمره في تحصيل العلم
 الدينية وتفتح الاحكام الشرعية باحثا عن السائل فاحصا عن الدلائل
 ولم يقنع بالسماع والتقليد ولم يكف الا بالنقح والتحقيق حتى حاز بحمد الله
 المرتبة العلمية العالية وصار ذاقه فomite فقيه بها على استبصار الاحكام
 الشرعية عن اوليها الفضيلة وبلغ مرتبة الاجتهاد فنهتاه هذه المرتبة
 والمنقبة العلمية وله العمل بما استبطن الادلة الشرعية فاصبه بالنقح
 ان رتبة للصلوب والساداد جاء محمد وآله الامجاد في سابع شهر ربيع الثاني
 ابو الحسن الميرزا محمد

(٧)

إسم المجاز: الشيخ أحمد المازندراني الكوئي
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين بارئ الخلائق أجمعين و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد خاتم النبيين و آله الطاهرين و عترته المعصومين و لعنة الله على أعدائهم و مخالفهم إلى يوم الدين دهر الداهرين.

و بعد: فإنّ جناب المستطاب، العالم العامل، الفاضل الكامل، الآقا شيخ أحمد المازندراني الهزارجريبي الكوئي دامت توفيقاته العاليي مقن بذل جهده و أتعب نفسه لتحصيل العلوم الشرعيّة برهه من الزمان و حضر عند الأساطين و لدى الأحقر شطراً من الأوان، حتّى صار بحمد لله و حسن توفيقه من العلماء الأعلام كثر الله أمثاله في الإسلام و بلغ إلى مرتبة من الإستدلال، فله العمل بما إستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و له التصدي فيما هو من وظيفة العلماء الفخام.

و أجزته أن يروي عني كلّ ما صح لي روايته من كتب الأخبار كالكتب الأربعة من الكافي و من لا يحضر و التهذيب و الإستبصار و الجوامع الثلاثة من الوافي و الوسائل و البحار و غيرها من الكتب المعتمدة المعتبرة عند الإماميّة.

و أوصيه بما أوصاني به المشايخ العظام من رعاية الإحتياط فإنّه طريق النجاة.

و المرجو من جنبه أن لا ينساني من صالح دعائه عقيب الصلاة كما لا أنساه إن شاء الله تعالى.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد المرحوم الشيخ أحمد المازندراني الكوئي (مخطوطة) بمساعدة حجة الإسلام الشيخ عبدالحسين جواهر كلام.

(٨)

إسم المجاز: الشيخ أحمد المستنبط التبريزي (١٣٢٥ - ١٣٩٩ ق)^١
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمد و آله الطاهرين و اللعنة
الدائمة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب السيّد السند و الحبر المعتمد، العالم العامل و الفاضل الكامل، حجة الإسلام و صفوة
الأعلام، السيّد أحمد التبريزي الملقّب بـ«المستنبط» سلمه الله تعالى من الأفاضل الثّقاة و ممّن أتعب
نفسه الشريفة مدة مديدة فحضر بعض محاضرات الأساطين و كدّ و جدّ في التحصيل حتّى فاز بحمد الله
تعالى مرتبة سامية من العلم و الفضل و بلغ إلى مرتبة الإجتهد فله العمل بما استنبط و حرم عليه
التقليد فيما إجتهد.

و أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته بطريقي المنتهية إلى أهل بيت العصمة صلوات الله عليهم
أجمعين.

و أوصيه بالتقوى و السداد و أن لا ينساني من صالح الدعاء.

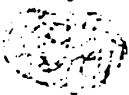
و السلام و عليه و رحمة الله و بركاته

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: مشاهير المدفونين في الصحن العلوي الشريف، ص ٤١، رقم ٢٩.

٢. المنتخب من أسناد المرحوم السيّد أحمد المستنبط (مخطوطة) بمساعدة حجة الإسلام الشيخ محمد زاهد النجفي.

كسب العلم الجود الرحيم
 للمعلمين العالمين والصلوات
 على خير خلقه محمد وآله الطاهرين واللعنة للأئمة على أعدائهم
 وبعد فان حبيب السيد والحب المفضل العالم العامل
 الكامل حجة الاسلام ومفتي الاسلام السيد احمد
 سادة الدنيا من افاضل النقاء ومن ائمة الشريعة
 فخص بعض محاضراته وكذا وحده في المحصل حتى
 مرتبة سامية من العلم والفضل وبلغ الى مرتبة الاجتهاد
 مما استند به عليه التعليل في احكام واحكام الله
 على ما صحت في رتبة بطريرك التهمة الى اهل بيت العصمة
 عليهم اجمعين واوصيه بالتقوى والسلام وان ادينا
 صالح الدعاء والسلام عليه وسبح الله وسبح الله

(٩)

اسم المجاز: الميرزا اسحاق الآستارائي الأردبيلي^١ (١٣١٧ - ١٣٩١ ق)

نوع الإجازة: الاجتهاد و الرواية

تاريخ صدور الاجازة: جمادى الأولى سنة ١٣٥١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين، و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

أما بعد: فإنّ العالم العامل الجليل، و الفاضل الكامل النبيل، ذا النظر الصائب الدقيق، و الفكر الثاقب العميق، الشيخ العادل الزاهد الورع، الأغا ميرزا اسحاق الآستارائي الأردبيلي سلمه الله تعالى و شكر مساعيه مقن بذل جهده في ربيع أئامه و فرغ وسعه في شباب أزمانه في تحصيل العلوم الشرعية، عقلية و نقلية، و فقهية و أصولية عند الأساتذة والجهابذة حتّى بلغ بحمدالله مناه و وصل إلى ما هو مأموله و مبتغاه و حاز مرتبة الاجتهاد و درجة الاستنباط فله العمل بما استنبط و يحرم عليه التقليد فليجتهد.

و لما استجاز منّي تبعاً للأتقياء الماضين في رواية الحديث و لما أنّه أهلاً لهذه الرتبة و مستأهلاً لتلك المرتبة أجزته أن يروي عني ما صحّت لي روايته عن مشايخنا عن مشايخهم رضوان الله عليهم من كتب الدعاء و مؤلفات الأبرار من الكافي و الفقيه والتهذيب و الاستبصار و الوافي و الوسائل والبحار؛ والتمس من جنباه الدعاء في الصباح و المساء؛ وأسأل الله التوفيق لي و له و لجميع المؤمنين، والله خير معين.

في شهر جمادى الأولى ١٣٥١

الأحقراً بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

٢. نفس المصدر، ج ٤، ص ٢٦٥.

١. تربت باكان قم، ج ١، ص ٣٩٧ - ٣٩٩.

(١٠)

إسم المجاز: السيّد اسدالله صدر الهاشمي الإصفهاني^١ (١٣١٥-١٣٩٩ ق)
نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العلماء ورثة الأنبياء^٢، وفضل مدادهم على دماء الشهداء^٣، و الصلوة و السلام على محمد و آله الأتقياء الأزكياء.

و بعد: لا يخفى أنّ جناب العالم العامل، الفاضل الكامل، عماد العلماء العاملين، ثقة الإسلام والمسلمين، الحاج سيّد أسدالله الإصفهاني دامت بركاته ممّن أتعّب نفسه في تحصيل العلوم الدينية و المعارف الإلهية و جدّ و اجتهد حتّى صار بحمد الله تعالى من الأعلام و بلغ مرتبة الاجتهداد و فاز بدرجة الاستنباط فله العمل بما يستنبطه من الأحكام فله التصدي في الأمور التي لا يجوز التصدي فيها لغير الحكماء.

و أجزت له أن يتصرّف من حق الإمام^{عليه السلام} بمقدار الحاجة و الكفاية.
و أوصيه بملازمة التقوى و سلوك الاحتياط فإنّه طريق النجات؛ و أن لا ينساني من صالح الدعوات عقيب الصلوات كما لا أنساه إن شاء الله تعالى.

الأحقراً أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^٤

١. أعلام اصفهان، ج ١، ص ٥٢٥. ٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢.

٣. أنظر: أمالي الصدوق، ص ٥٢١، ح ١١٤٩.

٤. ملحقات توضيح المسائل آية الله السيّد اسدالله صدر الهاشمي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العلماء ورثة الانبياء وفضل مدادهم على ما في السموات

والصلوة والسلام على محمد وآله الاتقياء الاركان وعبد الانبياء اجاب
العالم العامل الفاضل الكامل عماد العلماء العالمين فخر الاسلام والمسلمين
الحاج سيد اسد الله الاصفهاني دامت بركاته مني اتعب نفسي في تحصيل
العلوم الدينية والمعارف الالهية جهد واجتهاد حتى صار مجتهدا في
من الاعلام وبلغ مرتبة الاجتهاد وفاز بدرجة الاستباط فله العمل
بما يستنبطه من الاحكام فله التصدي في الامور التي لا يجوز التصدي
فيها لغير الحكم واجزت له ان يصرف من حق الامام عليه السلام بمقتضى
الحاجة والكفاية واوصيه بملازمة الصلوات وسلك الاجتهاد فاني
النبات وان لا ينساني من صالح الدعوات تحية الصلوات كالانبياء

(۱۱)

إسم المجاز: الشيخ إسماعيل الديزجي الزنجاني (١٣٠٣ - ١٣٧٨ ق)^١
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلّ الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام، مصباح الظلام، زبدة الأفاضل الأعلام، الشيخ إسماعيل الديزجي الزنجاني دامت تأييداته مّمن وثّقنا بفضلله و تقواه فهو مجاز ممّا صار الإجازة فيه للمجتهدين؛ و له العمل بما يستنبطه من أحكام الدين على النهج المألوف بين الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عنيّ جميع ما صحت لي روايته من مصنّفات أصحابنا و مارووه عن غيرنا بطرقي المنتهية إلى أهل بيت النبوة.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الإحتياط الواقية عن زلل الصراط.

و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء، إنّه وليّ الإعطاء.

حرّره الأقرأ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: اختران فروزان ري و طهران، ص ٣٤٠.

٢. أسنادی نویافته از میان موارث کهن (پیام بهارستان، ج ٣)، ص ٩٣٥.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على خير الأنبياء والمرسلين محمد بن عبد الله
وعلى آله الطيبين الطاهرين المعصومين وبعد فاننا نحن العالم العلماء
مصابيح العلماء زعمنا اننا فاضلنا لاهل العالم شيخنا اسرار عجل الله فرجه
الزكيان دامت ائمه من رتقنا بفضله ونفعوا به فهو محاربا مناهيا
فيما يهتدون والمؤمنين بالسياسة من الحكماء الذين على المنهج الا لاف
وقد اخرجنا من ان يروى عن الشيخ ما علمت في رعايته من مصنفات اهل
الارادة عن غيرنا بطريق المتقدمة الى اهل بيته النبوة والسيادة والولاية
منه في العظام والسيادة والكرام من سلوك جادة الاطباء الوافين
من راعى الصراط والرياء ان لا يتساقط من صالح العباد انهم على العظام
طردوا الاقرباء والمسلمين

(۱۲)

اسم مجاز: شیخ محمد تقی صدر صدرارتی اراکی^۱ (۱۳۲۶-۱۳۶۲ ق)
نوع اجازه: اجتهاد و امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آنکه جناب مستطاب علم الأعلام، ركن الأنام، مروّج الأحكام، بركة الأيام، ثقة المسلمين والإسلام، آقای شیخ محمد تقی صدر صدرارتی عراقی دام تائیده و علاه که در مراتب علم و عمل و فضل و کمال و ورع و تقوی و سایر مزایای شرعیّه ممتاز، و سالها عمر شریف خود را در تحصیل علوم دینیّه و تنقیح مبانی اصولیّه صرف نموده تا آنکه بحمدالله سبحانه به درجه اجتهاد و مرتبه استنباط رسیده و محل وثوق و اطمینان حقیر است، مأذون و مجازند در أخذ کلیّه وجوه شرعیّه و حقوق إلهیّه حتّی سهم مبارک اعلی حضرت ولی عصر الغائب عن الأبصار جعلنا الله تعالى فداء و ایصال نصف آن به محتاجین و محصلین علوم دینیّه و رسانیدن بقیه به مجامع علمیّه مانند نجف اشرف علی مشرفه السلام.

و امید است در مظان استجابت دعوات، این حقیر را از ادعیه صالحه خود فراموش نفرمایند، إن شاء الله تعالى.

والسلام علیه و علی إخواننا المؤمنین ورحمة الله تعالى و برکاته سبحانه.

الأحقراً بوالحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. ر.ک: ضیاء الأبصار، ج ۱، ص ۵۱۴-۵۲۵.

۲. ذیل این اجازه، اجازه آیه الله حاج آقا حسین بروجردی وجود دارد.

۳. ضیاء الأبصار، ج ۱، ص ۵۱۹.

(١٣)

اسم المجاز: السيّد محمّد جعفر الجزائري
نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، بارئ الخلائق أجمعين، رافع العلماء العاملين، المثني عليهم في كتابه المبين بما يغني عن مدح المادحين و وصف الواصفين؛ و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين، محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فمّن منحه الله لتحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة، العالم العامل الكامل، المحقّق المدقّق، التقى النقي المؤيّد، الجبر المعتمد، الحاج السيّد محمّد جعفر أيّده الله تعالى نجل فريد عصره و وحيد دهره المرحوم المبرور حجة الإسلام الحاج السيّد عبدالصمد الشوشتری الجزائري طيب الله رسمه. السيّد نورالدين قد حضر على جملة من الأعيان و ثلّة من الأركان باحثاً فاحصاً محقّقاً مدقّقاً صاعداً في مباحث العلوم مدارجها، سالكاً في طرق الاستنباط مسالكها فحقّق و دقّق و أفاد و استفاد إلى أن فاز بالمراد من بلوغ رتبة الإجتهداد؛ فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام. و له التصديّ للأموال الحسبيّة و الوظائف الشرعيّة.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار سيّما الأربعة التي عليها المدار، الكافي و الفقيه و التهذيب و الاستبصار و غيرها من المجاميع المعتمدة.

و أوصيه بمراقبة التقوى و الاحتياط و أن لا ينساني من صالح الدعاء والله ولي التوفيق.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامّة (مخطوطة)؛ بمساعدة الشيخ محمّد الكلّباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين بارئ الخلائق اجمعين واقع اقدار العلماء العاطلين
 المشي عليهم في كتابه المبين بما ينفع عن مدح المباحين ولو صيغوا ^{صفتهم}
 والصلوة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين وعلى آله ^{الطيبين}
 الطاهرين المعصومين وبعد فمن منحة الله لفصل العلوم الشرعية وتقعيب مباحيها
 النظر في العالم العامل الكامل المحقق المدقق النقي النقي المؤيد الخبير المعقل ^{العاقل}
 السيد محمد جعفر آية الله تعالى بخلافه وعصره ووحده المرحوم الميرزا
 حجة الاسلام الحاج السيد عبدالعظيم الشوشري الخزازي طيب الله روحه ^{وصي}
 المعتبر قد حضر على جملة من الاعيان وثلة من الاركان باحثا فاحصا محققا
 مدققا صاعدا في مباحث العاوم مدارجها سالكا في طرق الاستنباط
 مسالكها فحقق ودقق واقاد واستفاد الى ان فاز بالمراد من بلوغ
 رتبة الاجتهاد فله العيل بما يستنبطه من الاحكام على النهج المأثور
 بين الاعلام وله التصديق والنمو والحيوية والوظائف الشرعية وفلا يرت
 له ان يروى عن ما حصل له رواية من كتب الاخبار سيما اربعة التي عليها
 للمدارس الكافي والفقيد التهذيب والانسب وغيرهما من الجامع المعتمد
 وارصيه بركة التقوى والاحياط وان لا ينساني من صالح الدعاة
 والله ولي التوفيق

الاخوة المحترمين
 الاخصياء

(١٤)

اسم المجاز: الشيخ محمد جعفر فیض المهدوي

نوع الإجازة: الاجتهاد و الرواية

تاريخ صدور الاجازة: سنة ١٣٥٦

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد و آله الطاهرين و
 اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، زبدة الأماجد و الأماثل، فخر الأعلام والأفاضل، صاحب الفكرة
 القويمة و السليقة المستقيمة، افتخار المجتهدين، آقاي آقا محمد جعفر فیض مهدوي کرمانشاهي دام
 تأييده مّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر على جمع من
 الأعلام فاحصاً باحثاً مجدداً مجتهداً حتى بلغ مرتبة الاجتهاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على
 النهج المألوف بين الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صح لي روايته بحق إجازتي عن مشايخي العظام و أساتيدي الكرام.
 و أوصيه أن يسلك جادة الاحتياط الواقعي عن زلل الصراط؛ و أن لا ينساني من الدعاء في مظانّ
 استجابته إن شاء الله تعالى إنه وليّ التوفيق.

[سنة ١٣٥٦]

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین وصلى الله على نبيه وآله الطيبين الطاهرين

والسلام محمد بن عبد الله بن عبد المطلب وعلی بن ابی طالب

والسلام علیهم وعلیٰ آلهم وعلیٰ صحبہم وعلیٰ من تبعهم

ابستغیة فیما مضی من ذنوبهم وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

من بعد وفاء علی بن ابی طالب وعلیٰ من تبعهم

۵۲ آ

(١٥)

اسم المجاز: الشيخ محمّد جعفر اليزدي

نوع الإجازة: الاجتهاد والرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على محمّد و آله الطاهرين.

وبعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، الشيخ محمّد جعفر ابن الشيخ اسماعيل اليزدي أدام الله توفيقاته ممّن قد بذل جهده و صرف عمره في تحصيل العلوم الدينيّة و جدّ و اجتهد حتّى بلغ مرتبة الاجتهاد مقروناً بالصلاح و السداد فأجزت له أن يتصدّي في الأمور الشرعيّة الفرعيّة ممّا للمجتهدين في زمن الغيبة و أخذ الوجوه من السهم و غيره و الوصول إلى أهلها و التصرف فيها بمقدار حاجته.

وأجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته.

وأوصيه بالإحتياط و أن لا ينساني من الدعاء

الأحقراً أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^{١، ٢}.

١. في ذيل الإجازة، إجازة آية الله السيّد عبدالله الشيرازي.

٢. شناختنامه آية الله سيّد أبوالحسن اصفهاني، ص ٥٠٣.

(١٦)

إسم المجاز: السيّد حسام الدين الشيرازي

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ذي الحجة الحرام ١٣٤٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطاهرين.
و بعد: فإنّ جناب العالم الجليل و السيّد النبيل، فخر الأفاضل و نخبة الأماجد و الأماثل، صاحب الفكرة
القويمة و السليقة المستقيمة، السيّد حسام الدين الشيرازي أيّده الله لترويج الدين ممّن صرف عمره في
تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر عندي في أبحاثي الفقهيّة و الأصوليّة حضور
بحث و فحث و تحقيق و تدقيق مجدّاً مجتهداً حتّى بلغ مرتبة الإجتهد، و له العمل بما يستنبطه من
الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى الأئمة المعصومين عليهم السلام.
و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الإحتياط الواقعي عن زلل
الصراط. و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّر ذلك في شهر ذي الحجة الحرام ١٣٤٣

الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد المرحوم السيّد حسام الدين الشيرازي (مخطوطة) بمساعدة حجة الإسلام الشيخ
عبدالحسين جواهر كلام.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين
 محمد وآله الطاهرين وبعد فانني باب الهام الجليل ^{النبيل}
 فخرنا فاضل ونخبته الامام جده واما مثل صاحب العروة الوثقى
 والسليقة المستقيمة السيد حامد الدين الشيرازي ^{ابن} الله
 المروج الدين من صرح عمر في فصل العلوم ^{شعرية} وشيخ
 النظرية وحضر عندي في ابواب الفقهية والاصولية ^{مختصة}
 ونخص وتخصني بنفوس محبا محترما حتى بلغ مرثية ^{الاصحاب}
 وله العلم بالمشيئة من الاحكام على التبع المألوفين ^{الاصحاب}
 وقد اجزى له ان يروى عنها معلى روايته بطريق المقر
 المنتهية الى المشايخ العظام ومنهم الى الاغمة ^{مختصة}
 عليهم السلام واوصيه بما اوصاني به من العظام
 وشايدى الكرام من ملوك حاكمة الاحياء والواقي
 عن زلل الصراط والرهاء ان لانت من صالح الدعا
 حور ذلك في شهر ذي الحجة الحرام ١٣٤٩
 الاحقر الحسن الموسوي
 الاصم ٢

(۱۷)

اسم مجاز: شیخ محمد حسن حجتی^۱

نوع اجازه: اجتهاد و روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: جناب مستطاب عماد الأعلام و مروج الأحكام، العالم الفاضل، المهدب المؤتمن، شیخ محمد حسن حجتی که همیشه سالک مسالک ورع و تقوی بوده با اینکه از جهات علمیّه بالغ مرتبه اجتهاد می‌باشند و از جهات دیگر محل وثوق و اعتماد کامل هستند البته شایستگی تصدی وظائف شرعیّه را به نحو اتم و اکمل و ألیق دارند؛ و له العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المتعارف بين الأعلام الفخام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من الأخبار بطريقي المقرّرة المعلومة المنتهية إلى المشايخ الكرام مصنفي الجوامع العظام، و منهم إلى الأئمة الطاهرين المعصومين عليهم السلام.
والرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء في مظان الإجابة فإنّه ولي الإعطاء.

حرره الأقرأ أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. رک: کتاب ستاره‌ای از آسمان علم و تقوا.

۲. ذیل این اجازه، اجازه حضرات آیات سید محمد کوه‌کمره‌ای و شیخ محمد فیض قمی، وجود دارد.

۳. تاریخ تشیع در کرمانشاه، ص ۲۹۰.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وعطاه الله ما لم يزل له الامداد والمرسلين وخاتم النبيين

وعلى اله الطيبين الطاهرين المعصومين وبعد هذا مسطرا على هذا العلم

بدرج الانعكاس العالم الفاضل الهند المولود سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي سنة ١٢٨٥ هـ من جنس كرجي

(١٨)

اسم المجاز: السيّد محمّد حسن الروضاتي چهارسوقي الإصفهاني^١ (١٢٩٤-١٣٧٧ق)
نوع الإجازة: الاجتهاد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، و صلّى الله على أشرف برّيته محمّد خاتم النبيين و على آله الطيّين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلام، و مصباح الظلام، و مروج الأحكام، السيّد الجليل النبيل المؤتمن، الأمير سيّد محمّد حسن نجل المرحوم المبرور الميرزا مسيح أعلى الله مقامه ممّن بذل جهده في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية فاحصاً باحثاً مجدّاً مجتهداً حتّى صار في زمرة المجتهدين فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لا سيّما الأربعة التي عليها المدار، و الجوامع الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الاشتهار.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الاحتياط الواقفي عن زلل الصراط و أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّره الأقرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: ضياء الابصار، ج ١، ص ٦٠١ - ٦٠٤. ٢. نفس المصدر، ص ٦٠٤.

بسمه الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف البرية محمد خاتم النبيين
وعلى آله الطاهرين المعصومين وسعد فاضل العالم
العلماء ومصابيح الأنوار ومروج الأنعام سيد الجليل أنبيل
المؤمنين الامام سيد محمد حسن نجل الرسول الميرزا الميرزا
اعلى اسم مقامه من ذى الجوده فى تحصيل العلم ثم رغب وشجع
مباركنا النظارير فاحصا باحضا محبا مجتهدا خيرا فخره في
فلا تقل بالسياسة من الاحكام على النهج المالكون
واجزئت له ان يردى عنى اصحى روايته من كتب الاخبار
ولاسيما الاربعه التى عليها المدارس والجوامع الفقهية
المشترقة غاية الاشهر وارواحها باوصا به
العلماء وسائدى الكرام من سلوك جادة الانبياء
الواثقين ذللا الصراط وان لا يفتن صالح الدواعي
حرمه الاقربوا لحسن

(١٩)

إسم المجاز: الميرزا حسن السيادي السبزواري (١٢٩٩-١٣٨٥ ق)

نوع الإجازة: الاجتهاد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: رمضان ١٣٥٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد و آله الطاهرين.
و بعد: فإنّ جناب مستطاب، علم الأعلام و مصباح الظلام و البحر القمقام و السيّد الهمام، ركن الإسلام،
الحبر التقي، الزكي المؤتمن، الحاج السيّد ميرزا حسن السبزواري أيّد الله به الدين و جمعه غوثاً و غياناً
للمسلمين ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الدينيّة الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر عليّ
شطراً وافيّاً و دهرأ كافياً في أبحاثي الفقهيّة و الأصوليّة حضور بحث و تحقيق و فحص و تدقيق وإفادة و
استفادة و قد جدّ و تعب و كدّ حتّى صار بحمد الله من كبراء المجتهدين و الفقهاء البارعين فيجوز له
العمل برأيه و يحرم عليه التقليد فليحمد الله تعالى على ما منحه من النعم العظام و ليشكره على ما
أولاه من الفضل و الإنعام من القوّة القدسيّة و ملكة الاجتهاد و للناس الرجوع إليه في الأمور الشرعيّة و
الوظائف الدينيّة التي لا يجوز الرجوع فيها إلى غير المجتهد الجامع للشرائط.

و قد أجزت له أن يروي عنيّ ما صحت لي روايته من كتب الأخبار و لا سيما الأربعة التي عليها المدار و
الثلاثة المتأخّرة المشتهرة في هذه الأعصار.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الاحتياط الواقية عن زلل
الصراط.

و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه وليّ الإعطاء.

و كان تحرير ذلك في شهر رمضان سنة ١٣٥٣

الأحقّر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين وصلى الله على
 اسرة الانبياء والمرسلين محمد وآله الطاهرين وبعد فان جناب السادة
 علم الاعلام ومصباح الظلام واليبر القنظام والسيد الهمام وكن الاسلام
 الحبيب المقي الزكي المؤمن الحاج السيد ميرزا حسن السيرزاري آيداه بلذ
 وجمله غوثا وشيخا المسلمين مرجع مشهور في تحصيل العلوم الدينية انشعبه و
 تنقيح مبانيها النظرية وحضر على سطر افياء ودهر كافيا في انكافي التفهيم و
 الانبوية حصن ببحث وتحقيق وفحص وتبقيق وافتاد واستفادة وقد جازى بهجت
 وتعب وكذا حتى صار بهجتا من كبراء المجتهدين والفقهاء البازعين فيصير له العمل
 برايه ويحرم عليه التقليد فايداه تعالى علوما منحة من النعم العظام وليشكر على
 ما اولاه من المنصل والانتعام من القوة القدسية وبملكه الاجتهاد والناس الرجوع اليه
 في الامور الشرعية والوظائف الدينية التي لا يجوز الرجوع فيها الى غير المجتهد
 الجامع لانه ايط وقد اجزت له ان يروي عن ما صححت على رواية من كتب
 الاخبار والاصية الاربعة التي عليها الدلائل الثلاثة المتأخرة المشتهرة في هذه
 الاعصار راو صير بما اوصاني به مسايحي العظام واسايد الكرام من سلا
 جانة الاجتياط الواقعي عن زك الصراط والرجاء ان لا ينساني من صالح
 الدعاء انه ولي الاعطاء وكان يبريك في شهر رمضان سنة ١٣٥٣ هـ اخترت ان
 اتمتع بها

(٢٠)

إسم المجاز: الشيخ حسن المازندراني السوچلماني
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع قدر العلماء و فضّل مدادهم على دماء الشهداء و الصلوة و السلام على
محمّد أفضل السفراء و على آله الأتقياء السعداء و لعنة الله على أعدائهم إلى يوم الجزاء.
و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، الورع التقى، الزكي الصفي، عماد الأعلام و ملاذ الأنام و
ثقة الإسلام الحاج شيخ حسن المازندراني السوچلماني دامت توفيقاته قد صرف عمره الشريف في
تحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الإلهيّة في النجف الأشرف و غيره و حضر بحث الأساطين و أبحاثي
الفقهية و الاصوليّة حضور تحقيق و تدقيق و أفاد و استفاد و كدّ و جدّ و اجتهد حتّى صار بحمد الله من
العلماء العاملين و الفقهاء الراشدين و فاز بالمراد و بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما استنبطه من
الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام و يصحّ له الدخول فيما لا يصحّ الدخول فيه إلّا للمجتهدين
العظام.

و قد أجزته أن يروي عني كلّما يصحّ لي روايته من الكتب الممتدة عند أصحابنا الإماميّة رضوان الله
عليهم بطرقي المنتهية إلى الأئمة الأطهار صلوات الله و سلامه عليهم أجمعين.
و أوصيه بما أوصاني به مشايخي الكبار من سلوك طريق الإحتياط فإنّه سبيل النجاة.
و المرجو من جنابه أن لا ينساني من الدعاء في أوقات الدعوات و نزول البركات.

الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. و في ذيلها إجازة مرحوم آية الله المؤسس الشيخ عبدالكريم الحائري اليزدي^٢.

٢. المنتخب من أسناد المرحوم الشيخ حسن المازندراني السوچلماني (مخطوطة)؛ بمساعدة حجة الإسلام
الشيخ عبدالحسين جواهر كلام.

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله

الحمد لله الذي رفع قدر العلماء وفضل ملاهم على رماة لشيءه والعلو له

افضل السراء على له الاتقيا السعداء ولحمه الله على اعدائهم اليوم ولحمه الله

كتاب العالم العام والفاصل الكامل الموعى الذى الركة الصفى عماد الاعلام وملاذ

دقة الاسلام سماج يتبع حسن الملاذ ندراة السوحياء وافت رفقاءه قد صرف محروا

في تحصيل العلوم الشرعية والمعارف والآلية في العجى الاشرف وغيره وحضر محب الاطمين

الفقهية والاموية ليحضور تحقيق وبتدقيق وانا واستفاد وكلا جده واجتهد حتى

من العلماء العاطين والنفعا الراشدين وانا بالمراد وبلغ مرتبة الاجتهاد له لعل

من الاحكام على النهج المألوف بين الاعلام وبيع له الدخول فيما لا يسع الدخول فيه

المطامير وقد اعزته الله تعالى على ما صح له وما به من الكتب المفيدة عند اصحابنا

لصواب الله عليهم ليرى التتمية الى الامم الاطهار صلوات الله وسلامه عليهم اجمعين واد

باوصلة به مسايحي الكبار من سلوك طريق الاحتياط فانه سبيل النجاة والمخرج

من جنابه ان لا يخسأ من الدعاء في اوقات الذنوب وزول البركات الا مقربا

الموسرين

(٢١)

اسم المجاز: السيّد حسين الخادمي الإصفهاني^١ (١٢٨٠-١٣٦٣ ش)
نوع الإجازة: الإجتihad

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع قدر العلماء وجعلهم ورثة الانبياء وفضّل مدادهم على دماء الشهداء و
الصلوة والسلام على أفضل السفراء وأكمل الأصفياء، محمّد خاتم الأنبياء وآله المعصومين
الطيبين الطاهرين الأوصياء.

و بعد: فلما كان من فضل الله على العباد أن سهّل لهم سبيل الرشاد وأبان لهم طرق السداد فجعل
لحفظ الدين علماء مستحفظين لشرايعه وأحكامه فأخذ الخلف منهم عن السلف ما استودعوا من علوم
أهل العصمة والشرف حفظاً لها عن الضياع وصيانةً لها عن الانقطاع فله ذرهم إذ عرفوا قدر العلم ما
عرفوا وصرفوا من وجوه أفكارهم ما صرفوا وكان ممن سلك مسلكهم واحتذى مثالهم السيّد السند و
الحبر المؤيد، العالم العامل والفاضل الكامل، ثقة الإسلام، ولدنا الأعز، الآقا حسين الخادمي سلّم الله،
نجل المرحوم حجة الإسلام السيّد أبي جعفر الموسوي خادم الشريعة آل المرحوم السيّد صدرالدين
العاملي الإصفهاني دام تائيد. فإنه حفظه الله قد صرف نقد عمره في تحصيل العلوم الدينية و تنقيح
القواعد الشرعية و حاز قصب السبق في مضمار العلم والبراعة و فاز بإتقان الصناعة من العلوم العقلية و
إمعان النظر في مباحث الرسوم النقلية فبلغ بحمد الله أقصى مناه و صار مجتهداً قادراً على استنباط
الفروع الفقهية من مداركها المتقنة فيجوز له العمل بما استنبطه على النهج المألوف.

و عليه مراقبة التقوى والإحتياط و أسئل الله أن يجعله علماً لعباده الصالحين إنه ولي المؤمنين.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. مشاهير مدفون در حرم رضوى، ج ١، ص ١٧٢ - ١٧٤ و اعلام اصفهان، ج ٢، ص ٦١١.

٢. المنتخب من أسناد آية الله السيّد حسين الخادمي (مخطوطة)؛ بمساعدة نجله حجة الإسلام السيّد
محمّد علي الخادمي الإصفهاني.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْهَدْيُ الَّذِي رَفَعَ قَدْرَ الْعُلَمَاءِ وَجَعَلَهُمْ وَرَثَةَ الْأَنْبِيَاءِ
 وَفَعَلَ مَدَادَهُمْ عَلَى دُمَاءِ السُّعَدَاءِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
 أَفْضَلِ السُّفَرَاءِ وَاجْتَمَعَ الْأَصْفِيَاءُ عِندَ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُتَّقِينَ
 الطَّيِّبِينَ الظَّاهِرِينَ الْأَوْصِيَاءِ وَبَعْدَ ذَلِكَ كَانَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ
 عَلَى الْعِبَادِ أَنْ سَهَّلَ لَهُمْ سَبِيلَ الرِّشَادِ وَأَبَانَ لَهُمْ طَرِيقَ السَّادِ
 فَبَجَلَ لِحْفَظِ الدِّينِ عُلَمَاءُ مُسْتَقْظِينَ لِشَرَابِهِ وَاحْكَاةٌ مَا خَلَفَ
 مِنْهُمْ عَنْ السُّلْفِ مَا اسْتَوْعَوْا مِنْ عُلُومِ أَهْلِ الْعَقَّةِ وَالشُّرُفِ
 لَمْ تَخْطَأْ لَهَا عَنْ الضِّيَاعِ وَصِيَانَتُهَا عَنِ الْإِنْقِطَاعِ فَتَنَّهُ وَرَمَّ أَذْفَرُهَا
 قَدْرَ الْعِلْمِ مَا عَرَفُوا وَصَرَفُوا مِنْ دَجْوِ أَمْكَارِهِمْ مَا جَرَفُوا وَكَانَ مِنْ سُلْطَانِهِمْ
 مُسْلِكُهُمْ وَاحْتَدَى مِثْلَهُمْ السَّيِّدُ السَّنْدُ وَالْجَبَرُ الْمُؤَيَّدُ الْعَالِمُ الْعَالِي
 وَالنَّاضِلُ الْكَامِلُ ثِقَةُ الْإِسْلَامِ وَلَدَنَا الْأَعَزُّ الْأَقَابُ حَسْبُنَا الْحَادِي كَرِيمُهُ
 فَجَلَّ جَهَّةُ الْإِسْلَامِ السَّيِّدُ الْإِبْرَاهِيمِيُّ خَادِمُ الشَّرِيعَةِ الْإِلَهِيَّةِ السَّيِّدُ الْإِبْرَاهِيمِيُّ
 الْعَالِمُ الْأَصْنَعُ طَمَّ نَائِدُهُ نَافَةَ حِفْظُهُ فَهُوَ يَصْرِفُ تَقْدِيرَهُ فِي تَحْقِيقِ
 الدِّينِيَّةِ وَيَنْبِغِ الْقَوَاعِدَ الشَّرْعِيَّةَ وَحَازَ قِسْمَ السُّقْرِ فِي مَقَامِ الْعِلْمِ
 وَالْبَرَامَةِ وَنَازَلَ بَيْنَ الْهَيْئَةِ مِنَ الْعُلُومِ الْعَقْلِيَّةِ وَالْعَمَلِ الْخُفْرِي
 مِبَاحِثِ الرُّسُومِ الْعَقْلِيَّةِ فَلَبَّغَ بِحِلَالِهِ أَقْصَى مَنَاءٍ وَصَارَ مَجْمُوعًا مَادَرَا
 عَلَى مَشْنَبِهَا الْقُرُوعُ الْعَقْدِيَّةُ مِنْ هَذَا وَكَهَذَا الْمُتَقَنُّ هَجْرُهُ الْعُلَمَاءُ السُّلْطَانُ
 عَلَى النُّهْجِ الْمَالُوفِ وَعَلِيَّةِ مَرَاتِبِ الْقُوَى وَالْإِحْتِيَاجِ اسْتِثْنَاءُ أَنْ يَحْتَلِ
 حَالًا الْمَادَّةَ الْيَصَالِحِينَ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ الْأَحْقَرُ وَهُوَ عَلَى الْمَوْجِ
 لَا يَضْمُنُهَا

(٢٢)

إسم المجاز: الشيخ حسين الروحاني القودجاني الخوانساري^١ (١٢٥٣-١٣٣٨ ش)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على محمّد و آله الطاهرين، و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، والفاضل الكامل، صاحب القوّة القويمة، و السليقة المستقيمة، والملكة القدسيّة، والمنحة الإلهيّة، عماد العلماء الأركياء، و سناد الفقهاء الأتقياء، ركن الملة و الدين، ثقة الإسلام و المسلمين، الحاج الآغا حسين القودجاني الخونساري أدام الله تعالى إفضاله، و كثر في العلماء العاملين أمثاله ممّن جدّ و اجتهد في اكتساب المعالم الدينيّة و المعارف الإلهيّة حتّى حاز الدرجات العالية و المقامات المتعالية، عارفاً بمواقع الرّد و القبول، مقتدراً على رذّ الفروع إلى الأصول، حائزاً كمال الصلاح و السداد، بالغاً رتبة الاجتهاد فلجنا به العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المتداول بين المجتهدين العظام فليشكر الله على هذه الموهبة، و ليحمد الله على هذه العطية.

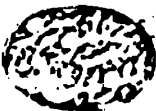
و أجزت له أن يروي عني جميع ما صحت لي روايته من مصنفات أصحابنا الإماميّة رضوان الله عليهم بطرقي المنتهية إلى أهل بيت النبوة و معن الرسالة.
و أوصيه أن لا يدع جانب الاحتياط فإنّه سبيل النجاة.
و أرجو منه أن لا ينساني من صالح الدعاء إن شاء الله تعالى.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: ضياء الأبصار، ج ١، ص ٦٣٠ - ٦٣٧. ٢. نفس المصدر، ص ٦٣٤.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد وآله الطاهرين وعلية
 علي أعيانهم أجمعين وبعد فان جانب العلم العام والخاص ^{حاجب}
 القوة القوية والسليقة المستقيمة والمملكة القدسية والنفحة البديعة عاد العلماء
 الذين كاد وساد الفقهاء الاتقياء ركني الملة والدين ثمة الاسلام ومسلمين
 الحاج الانا حين التودج في الخوف ربي ادام الله تعالى فضله وكثر في
 العلماء العالمين مثاله من جهد واجتهد في ألتب العالم الدينية والمعارف
 الالهية حتى هاز الدرجات العالية والتمائم المتعالية عارفا بواقع ^{الرد}
 والقبول مقفد راعيا ود الفروع الى الاصول حائرا كمال الصلاح ^{ساد}
 بان رتبة الاجتهاد فليجئ به العزم يستنبط من الاحكام على النسخ ^{المداد}
 بين المجتهدين النظام فليكرمه على هذه الموهبة ويجهوا به على هذه ^{الطبعة}
 واجزت له ان يروى عن جميع ما صحت له رواية من مصنفات اصحابنا
 الالهية رضوان الله عليهم بطريقه المستقيمة الى اهر بيت النبوة ومعدن
 الرسالة وادعيه ان لا يدع جانب الاحتياط فانه سبيل النجاة وارجو
 ان لا ينف في من صالح الدعاء ان شاء الله تعالى اللهم العز ابو اس ^{الموسى}
 الامهات

(٢٣)

إسم المجاز: الشيخ محمّد حسين السدهي النجفي الإصفهاني^١ (١٢٥٣-١٣٣٨ ش)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أفضل بريته محمّد و آله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام، عماد الأعلام، المبرّء من كلّ شين، الشيخ محمّد حسين السدهي الإصفهاني دام علاه قد صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر على جماعة من الأعيان و عندي شطراً صالحاً من الزمان، حضور بحث و تحقيق إلى أن فاق الأقران و بلغ مرتبة الاجتهاد و درجة الاستنباط فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام؛ و له التصدي للوظائف الشرعيّة.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من الأحكام المنتهية إلى أهل بيت العصمة عليهم السلام.
و أوصيه بملازمة التقوى و حفظ النفس عن الهوى.

الأحرأ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^{٢.٢}

١. راجع: أعلام اصفهان، ج ٢، ص ٨١٨.

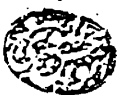
٢. و في ذيلها إجازة آية الله الشيخ عبد الكريم الحائري اليزدي.

٣. المنتخب من أسناد آية الله المرحوم السيّد محمّد حسين السدهي الإصفهاني (مخطوطة)؛ بمساعدة صدّيقنا رحيم القاسمي.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين وصلى الله على افضل بنيه محمد

وبعد فان جناب العالم العلامة عماد الاعلام المبرور
كل شين السج محمد حنين السدي الاجهانه دام علاه
تدرف عمه الشريف في تحصيل العلوم الشرعيه وتعم
مباينه النظرية وحضر على جماعة من الاعيان وعندي
ظرا من الزمان حضور بحث وتحقيق الى ان
فاق الاقران وبلغ مرتبة الاجتهاد ودرجة الاستنباط
فله العمل بما يستنبطه من الاحكام على النهج المألوفين علام
وله التصدي للوظائف الشرعيه وقد اجرت له ان

يروي عنى ما صح له روايته من الاحكام المشتهية الى اهد
بيت العصمة علم السلام وادعيه علامة التقوى و حفظ
النفس عن الهوى

المجلس الشورى
الاسلامى
تبريز

(٢٤)

اسم المجاز: السيّد حسين العلوي الخوانساري^١ (١٢٧٨ - ١٣٦٨ ش)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٤ جمادى الأولى ١٣٤٩

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه وأشرف برّيته محمّد خاتم النبيين و
على أهل بيته الطيّبين الطاهرين، ولعنة الله على أعدائهم أجمعين من الآن إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، الفاضل الكامل، السيّد السند، الآغا حسين الخوانساري دام تأييده و
تسديده ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الدينيّة و تنقيح مبانيها النظريّة مجدّاً مجتهداً، وقد حضر
لديّ برهة من الزمان فصار بحمد الله من العلماء الأعيان و قد بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما
يستبطله من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته عن طريقي المقرّرة المنتهية إلى أهل بيت العصمة و
الطهارة صلوات الله عليهم أجمعين

وأوصيه دام بقائه بمراعات الاحتياط وأن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّر في ١٤ شهر جمادى الأولى سنة ١٣٤٩

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: ضياء الأبصار، ج ١، ص ٦٣٧ - ٦٤٦. ٢. نفس المصدر، ص ٦٤٢.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه
 واشرف بريته محمد خاتم النبيين وعلى اهل بيته الطيبين
 الطاهرين ولعنوا اللعنة على اعدائهم اجمعين من لان الى يوم
 القيامة فان حنايا لعالم العالم الفاضل الكامل السيد
 الاغا حسين الخونساري دام تأييده وتشديده برز في
 عمره في محصيل العلوم الدينية وسمع مباحثها النظر
 بجد بجلها وقد حضر لدى برهذه من الزمان فصلا
 بجد الله من العلماء الاعيان وقد بلغ وشيخهم واجلها
 نذر العلل بما يستتطر من الاحكام على الفهم المألوف
 بين الاعلام وقد اجرت له ان يروي عن ماصح
 روايته عن طريق المقررة المنتهية الى اهل بيت^{القصيدة}
 والطهارة صلوات الله عليهم اجمعين وادبها دام بقاءها
 الاحباط وان لا يفسد من صالح الدعاء حرس
 في ١٤ شهر جمادى الاولى سنة ١٣٤٦ هـ (ماهر ابو الحسن)
 الاصفهاني

(٢٥)

إسم المجاز: الشيخ محمدرضا الجرقويه الحسين آبادي^١ (١٣٠٩ - ١٣٧٢ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد والرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد فإنّ جناب العالم الفاضل، و المهدب الكامل، الصفي الزكي الحاج شيخ محمدرضا الجرقويه الحسين آبادي دام تأييده من الأفاضل الأعلام و العلماء الفخام بالغ مرتبة الإجتهد و عليه الإعتماد و الإستناد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.
وقد أجزت له أن يروي عني ما صح لي روايته بطرقي المقررة المنتهية إلى أهل بيت العصمة و هو ولي التوفيق.

حرره الأقرأ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: شرح مجموعة گل، ص ١٩٣ - ٢١٥.

٢. المنتخب من أسناد آية الله الشيخ محمدرضا الجرقويه الحسين آبادي (مخطوطة): بمساعدة حجة الإسلام الشيخ محمد زاهد التجفي.

بسم الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين
 محمد خاتم النبیین وعلى آل الطاهر الطاهر المعصومين وعبد
 قائمنا يا عالم الفاضل والمهذب الكامل الصفي الزكي الخالص
 المحرقوه الحسين ايا دى دام ثابته من الافاضل الاعلى
 والطاهر القائم بالغ مرتبة الاجتهاد وعليه الاعتماد
 والاستناد فله العمل بما يثبت من الاحكام على التمام
 اما لوفيق الاحكام وقد اجرت له ان يروى عنى
 روايته بطريق المقررة المستندة الى اهل بيت العصمة وهوى
 حرره الاحقر العباسي
 الاصماني

(٢٦)

اسم المجاز: السيّد محمدرضا الخراساني الإصفهاني^١ (١٣١١-١٣٩٧ ق)
نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، المهدّب الكامل الصفي، عماد الأعلام و ملاذ الإسلام، السيّد محمدرضا الخراساني المشتهر بـ «آقا رضا المدرّس» دامت تأييداته من العلماء البارعين و الفقهاء الكاملين قد صرف عمره الشريف في العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها فاحصاً باحثاً محقّقاً مدقّقاً مفيداً مستفيداً إلى أن صار من العلماء الأعيان و مضمّن يشار إليه بالبنان و قد بلغ مرتبة الإجتهداد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و له التصدي لما يتصدّيه الحكّام من الحسبيّات، و للناس الرجوع إليه في الوظائف الدينيّة. و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لا سيّما الأربعة المتقدّمة التي عليها المدار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الإشتهار.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي و أساتيدي العظام من سلوك جادة الإحتياط. و المأمول أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه ولي الإعطاء.

حرّره الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: دانشمندان و بزرگان اصفهان، ج ٢، ص ١٠٦٣.

٢. المنتخب من أسناد آية الله السيّد محمدرضا الخراساني (مخطوطة): بمساعدة صديقنا رحيم القاسمي الدهكردی.

سليم الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين
وعلى آله الطيبين الطاهرين المعصومين وبعد فإن جناب العالم الفاضل الميرزا محمد
الصفي عماد الاعلام وملاذ الانعام السيد محمد رضا الخراساني المشتهر بأفانيد
دائم ثابته من العلماء البارزين والفهار الكاملين لله صرفه شرفه العلوم
الشرعية ونفع مآثرها فاحصا باحثا محققا مدققا مفيدا مستفيدا إلى أن صار من
الاعيان ومن يشار إليه بالنبان وقد بلغ مرتبة الاخترا د فله العمل على
من ألهام على النهج المألوف بين الاعلام ولم النضدي لما ينصده من
من الحبيات والناسا الربوع إليه في الوظائف الدينية وقد اجرت له
ما صح لمراتبه من كتب الاخبار ولا سيما الأربعة المقدسة التي علمها
والسنة المناخرة المشتهرة غايته الشهاد وأوصيه بأوصالي به
واسامته في العظام من سلوك جاده الاحسان والاموال في
من صالح الدنيا انزوى الاعطاء حرره الاقصر أبو الحسن الموسوي

(٢٧)

إسم المجاز: الشيخ محمّد رضا فيض سرخه سمناني^١

نوع الإجازة: الإجتهد والرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطيّبين
الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام، ثقة الإسلام، الشيخ محمّد رضا فيض سرخه سمناني أدام الله تعالى
تأييده من العلماء الكاملين الذين بهم الإعتماد؛

و قد بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام، و له التصدي لما يتصدّيه الحكّام.

و قد أجزت له أن يروي عنّي ما صحّ لي روايته بطرقي المقرّرة المنتهية إلى أهل بيت العصمة عليهم السلام.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الإحتياط.

و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء.

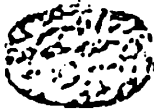
حرّره الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب سرزمين آفتاب.

٢. نفس المصدر، ص ١٣٦.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على خيرنا انبياء واولادنا محمد وآله الطاهرين المعصومين وبعد فان خياب العالم المظلم تفرق اناسلام
 الفتح محمد رضا الشريعة السموات ادام الله تعالى ثابته من العلماء الكبار
 الذين هم الاعتماد وقد يبلغ مرتبة الاجتهاد فله العمل باستنباط
 على النهج المألوف بين الاعلام وله التصدي لما ينص عليه الحكماء
 وقد اختلف له ان يروي عن صاحب الى مرافقة بطرقة للفرقة للشريعة
 الى اهل بيت العصمة عليهم السلام وادعية ما اوصاه به مشايخي
 العظام ومهايدي الكرام من سلوك اجابة الشياطين والرجاء
 ان لا ينشأ في مناصح الدعاة حرره الاصولي الموصوف
 الاصبهان

(٢٨)

اسم المجاز: الشيخ شجاع الدين الكرمانشاهي

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١ ذي القعدة سنة ١٣٥٠

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطاهرين.
و بعد: فإنّ جناب و لدنا الأعزّ العلّام، فخر الأفاضل الأعلام، و صفوة الأماجد الكرام، الفاضل العامل
المتين، آقا شجاع الدين الكرمانشاهي أدام الله تعالى تأييده [و] تسديده مقنّ صرف عمره في تحصيل
العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية، و حضر على جملة من الأعيان و على هذا الحقيّر شطراً صالحاً
من الزمان، حضور بحث و تحقيق و فحص و تدقيق، مفيداً مستفيداً مجتهداً، و قد بلغ بحمد الله
تعالى مرتبة صالحة من الاجتهاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين
الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقررة المنتهية إلى المشايخ العظام و منهم إلى
الأئمة المعصومين عليهم أفضل الصلوة والسلام.
و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الاحتياط الواقفي عن زلل
الصراط، و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه ولي الإعطاء.

حرّر ذلك في غرة ذي قعدة الحرام سنة ١٣٥٠

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

سنة زنت، زحم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على شرف الانبياء وعلينا وسلم

محمد وآله الطاهرين وتبعد فافضنا بفضلك ولدنا ان غزا اسلام

فخرنا فاضل الاعلام وصفوة الائمة الكرام الفاضل الكمال

المستبين انا شجاع الدين الكرماني اذ اقام الله بكناشدت

من صرف عن في فضائل العلوم الشرعية وتنشيع غيازها النظرية وتخصر

من الاعيان وعلى هذا الحظير طرا صالحا من الزمان ونصير

وتخصر ففاضل مستفيدا مجد مجربا وقد بلغ مجدنا

من الاجتهاد فله العمل بالنبط من الامكام على النهج

بين الاعلام وقد اجرت له ان يروي عن ابي بصير

بطل في القرية المنيرة الى المشايخ العظام ومنهم الخالي

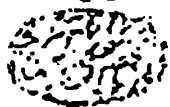
المصريين عليهم افضل الصلوة والسلام واوصيه بالوصاية

مشايخ العظام وراي شدي الكرام من سلوك عبادة

الواقعي عن زلي الصراط والرحا ان لاني في عمالي

انزولي الاعطاء حرر ذلك غرة ذي القعدة الحرام

الاحقر ابو الحسن كودي

(٢٩)

اسم المجاز: السيّد شهاب الدين المرعشي النجفي^١ (١٣١٥-١٤١١ ق)
نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين و أفضل السفراء المقرّبين
محَمَّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين و حجج الله على الخلق أجمعين
سيّما بقية الله في الأرضين

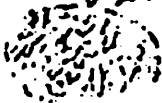
فإنّ جناب العالم الفاضل و السيّد الكامل، صاحب الفكرة القويمة والسليقة المستقيمة، مروّج الأحكام،
حجّة الإسلام، السيّد شهاب الدين الشهير بـ«آقا نجفي المرعشي» ممّن صرف عمره الشريف في
تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر على جهابذة الدين والإسلام و أمّناء الله على
الأحكام فاحصاً باحثاً مفيداً مستفيداً محقّقاً مدقّقاً مجدّاً حتّى بلغ بحمد الله و نال ما يؤمّل من درجات
الاجتهداد مقروناً بالصلاح و الرشاد فله العمل بما استنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام
و المجتهدين العظام.

و قد أجزت له أيضاً أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى مشايخي العظام و
منهم إلى أهل بيت العصمة عليهم الصلاة والسلام.
و أوصيه بما أوصاني مشايخي الكرام من سلوك جادة التقوى والاحتياط، و الرجاء أن لا ينساني من
صالح الدعاء كما أني لا أنساه إن شاء الله.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل في كتابه على الشرف الانبياء والمرسلين ^{ففضل رسوله} والذين هم
 الانبياء وآله الطيبين الطاهرين المعصومين ^{وهم} على خلق جمعين ^{بما}
 في الارضين فانما جندب العالم انفسهم والسيد الكرمي ^{الذي} وجب الفكرة ^{التي}
 والسعيقة المستقيمة ^{موجب} الاحكام ^{التي} جعلها الله في الدين ^{التي}
 الرمي من عرف عمره الشريف ^{في} تحصيل العلم الشرعي ^{وتفريع} جهادها ^{في}
 وحفر على جهاد الدين والاسلام ^{وانما} الله على الاحكام ^{فما} حصلنا ^{عقلنا}
 مستقيما محققا مدققا مجابا حتى بلغ مجدا ^{وهناك ما} يؤيد ^{في} الاحكام ^{التي}
 بالصلاح والرخاء ^{فله} العلم ^{استنبطه} من الاحكام ^{على} التبع ^{في} الشرف ^{بما}
 لا المجتهدين العظام ^{وقد} اجرت ^{في} ان ^{يرور} عن ^{ما} في ^{الروايات}
 المقررة ^{التي} انتهت ^{في} العلم ^{الذي} انتم ^{الي} الابواب ^{التي} العميقة ^{عليها}
 واصية ^{بما} اوصاه ^{في} من ^{يحيى} الكلام ^{في} ملك ^{في} حارة ^{في} النقول ^{والا}
 والرحاب ^{ان} لا ^{يبدى} في ^{من} صانع ^{الله} على ^{الذي} لا ^{يأمن} ^{نم} ^{القرآن} ^{في}

(٣٠)

إسم المجاز: الشيخ ضياء الدين فيض المهدوي الكرمانشاهي

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ربيع الثاني سنة ١٣٦٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على أشرف أنبيائه محمّد و آله الطيّبين الطاهرين. و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، التقى النقي والمهذب الصفي، ثقة الإسلام والمسلمين، الحاج آقا ضياء الدين فيض مهدي الكرمانشاهي دامت افاضاته ممّن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الإلهيّة و تنقيح مبانيها النظرية فجدّ و اجتهد إلى أن نال المراد و بلغ بحمد الله مرتبة الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام و له التصدي بما يتصدّى به الحكام. وقد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار التي عليها المدار؛ الكافي^١ و التهذيب و من لا يحضره الفقيه و الإستبصار. و أوصيه أن يسلك سبيل الإحتياط فإنّه طريق النجاة؛ و أن لا ينساني من الدعاء عقيب الصلوات كما لا أنساه إن شاء الله تعالى

حرّر في ربيع الثاني ١٣٦٢

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

٢. تاريخ تشيع در كرمانشاه، ص ٤٢٣.

١. في المخطوطة «الوافي» بدل «الكافي».

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء محمد وآله

الطيبين الطاهرين وبعد فان حجاب العالم العاقل والفاضل الكامل
 السعي النقي والمهذب الصفي ثقل الاسلام والمسلمين الحاج افاضوا الله
 فيض مهدوي اكبر انفاحي دامت افاضانه من صرف عمره الشريف
 في تحصيل العلوم الشرعية والمعارف الالهية وتفتيح مياها النقا
 مجد واجهد الى ان نال المراد وبلغ مجد امير مريد الاضواء والسياسة
 بما يقطر من الاحكام ولله التصدق بما يصدق له الحكم وقد اخرج
 له ان يروي عن صاحب الزمان من كتب الاخبار الى علماء الدين
 الوافين والتهذيب من لاجز الفقه والاستنباط واوصيه
 ان يسلك سبيل الاضطرار في طريق النجاة وان لا يساند من
 الدعاو غيب الصلوات كما لا ادناه ان شاء الله تعالى ختمه مع الثاني
 انوار الميراث والهدى

(٣١)

اسم المجاز: السيّد طاهر الموسوي البروجردي (١٣٠٨ - ١٣٩٨ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد والرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٣٦٢ ق

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمّد وآله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، السيّد السند والجبر المعتمد، كهف الأنام، مروج الأحكام، الآقا سيّد طاهر الموسوي البروجردي دام عمره ابن المرحوم السيّد أبوالقاسم الكاظمي رحمته متّمن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة فقهيّة وأصوليّة و تنقيح مبانيها النظريّة و حضر لدى الأعلام و كذّ و جدّ و اجتهد حتّى نال المرام و بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف لدى الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته من الأخبار بطريقي المقرّرة المنتهيّة إلى المشايخ العظام و منهم إلى الأئمة المعصومين عليهم الصلوة والسلام.

و أوصيه بتقوى الله على كلّ حال فإنّه خير زاد و سلوك جاذة الإحتياط الذي هو طريق النجاة و أن لا ينساني من صالح الدعاء كما لا أنساه إن شاء الله تعالى.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١.

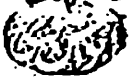
١. صلوة المسافر، ص ٢٨٣.

٢. «وصل إليّ هذه الشريفة في الربيع الثاني سنة ١٣٦٢». من هامش الإجازة.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله
 وبعد فان جناب العالم العامل والفاضل الكامل السيد المرحوم
 كنهه الانام مروج الاحكام الاقا سيد ظاهر المورى البرزخى
 السيد ابو القاسم الكاظمى ره من مرفعه عن ائمة فيحصل
 فقيهه واصوليه وينتفع بها فيها النظرية وحضر لدى الاعلام وكذا
 واجتهد حتى نال المرام وبلغ رتبة الاجتهاد فلهذا العمل بما
 من الاحكام على الوجه المألوف كذا الاعلام وقد اجزت له
 على ما صحت روايته من الاخبار بطريق المقرره
 المتأخر اعظام ومهم الى الاعمة عليهم افضل الصلوة والسلام
 بتقوى الله على كل حال فانه خير زاد وسلوك جادة الاجتهاد
 الذى هو طريق النجاة وان لا ينسأ من صالح الدعا كمالا
 الاحقر ابو اسحاق
 الاصبهاني

والله اعلم
 في الرابع من الثاني سنة ١٣٦٢

(٣٢)

إسم المجاز: الشيخ عباس الخالصي القائي^١ (١٣٢٨ - ١٤١٩ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطيبين الطاهرين ولعنة
الله على أعدائهم أجمعين من الآن إلى يوم الدين.
و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، عماد العلماء و سناد الفقهاء، صاحب القوة القويمة و
السليقة المستقيمة، جامع المعقول و المنقول، حاوي الفروع و الأصول، حضرت الشيخ عباس الخالصي
القائي أدام الله إفضاله مقن بذل جهده في طلب العلم و العمل برهمة من عمره و اشتغل به شطراً من
دهره مستمداً من الجهابذة و الأساطين حتّى صار بحمدالله من المجتهدين و الفقهاء الذين حرّم عليهم
التقليد و وجب عليهم القيام بوظائف الحكّام فلله درّه و عليه أجره.
و له العمل بما استنبطه من الأحكام على ما هو المتعارف بين الأعلام.
و اوصيه بملازمة التقوى و الاحتياط فإنّه طريق النجاة. و أن لا ينساني من صالح الدعاء كما لا أنساه إن
شاء الله تعالى.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: آيينه پژوهش، شماره ٥٥ - ٥٦ (فروردين - تير ١٣٧٥)، ص ١٩٢ - ١٩٣.

٢. المنتخب من أسناد المرحوم الشيخ عباس الخالصي القائي (مخطوطة) : بمساعدة حجة الإسلام الشيخ
عبدالحسين جواهر كلام.

تیسرے نمبر پر غرض کریم

اَللّٰهُمَّ رَبَّ الْاٰلَمِیْنَ اَوَّلَ مَا خَلَقْتَ مِنْ خَلْقِكَ مُحَمَّدٌ وَآلَهُ الطَّيِّبِیْنَ الطَّاهِرِیْنَ وَتَلَقَّیْتَ بِاَمْنٍ مَعَهُمْ
 خَلْقَ الْاَدَمِ بِالْمِیْمِ الْاَوَّلِیْنِ وَتَلَقَّیْتَ بِاَمْنٍ مَعَهُمْ خَلْقَ الْاَدَمِ بِالْمِیْمِ الْاَوَّلِیْنِ وَتَلَقَّیْتَ بِاَمْنٍ مَعَهُمْ
 بِسَلَامَةٍ اَسْمَعُ جَمِیعَ الْمَعْمُوْلِ وَتَحْوِلُ حَادِیْنِ الْفَزَعِ وَتَهْدِیْهِمْ اِلَى الْخَلَائِقِ اَلْحَقِیْقِیْهِ
 تَحْزِیْلِ حَوْبِهِ وَتَقْبَلُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ
 مِنْ الْجَمْعِیْنِ وَتَقْبَلُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ وَتَسْتَنْبِطُ لِسْمِ الْاَمْرِ
 مِنْ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ مَعَ اَهْلِ الْحَقِّ

اَللّٰهُمَّ اَصْلَحْ اَمْرَ الْمُسْلِمِیْنَ
 اَللّٰهُمَّ اَصْلَحْ اَمْرَ الْمُسْلِمِیْنَ

(٣٣)

اسم المجاز: السيّد عبدالجواد الولد آبادي القزويني^١ (م ١٣٥٣ ق)
نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام، مروج الأحكام و ثقة الإسلام، الحاج السيّد عبد الجواد الولد آبادي القزويني من العلماء العاملين و من أعظم المجتهدين، فائز مرتبة الإجتهداد و به الإعتماد والاستناد. وله أن يتصدّي ما يتصدّيه المجتهدون العظام، وله العمل بما يستنبطه من الأحكام على نهج المألوف بين الأعلام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما يصحّ لي روايته بطريقي المنتهية إلى أهل بيت العصمة عليهم السلام . وأرجو أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّره الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: فرزانگان علم و سخن قزوین، ص ٣٤٦ - ٣٤٧.

٢. نفس المصدر، ص ٣٤٧.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله رب العالمين وعلى آله وعلى شرف الأنبياء والمرسلين
 وعلى الإمام الطاهر الطاهر المعصومين وعبدنا في هذا العالم العلماء
 دونه إن شاء الله وثقة الاسلام الحاج سيد عبد الجواد التوكل الباق
 القرويني من العلماء والحمد لله وسنا عظم المجتهدين فامرنا
 الاجتهاد وبما انعم الله علينا
 المجتهدون والعظام ولم العمل بالسنة من الامام علي
 المالوف بين العلماء وقنا جرت له ان يروى عن ائمه
 روايته بطريق المنبهة الى اهل البيت عليهم السلام
 وارحو ان لا ينشأ من صالح العلماء غير انهم من اهل البيت
 انهم

(٣٤)

إسم المجاز: السيّد عبدالحسين الطيّب الإصفهاني^١ (١٣١٢-١٤١٢ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل والمهذب الكامل، عماد الأعلام و فخر الأفاضل الفخام، المنزه من كلّ شين، السيّد عبدالحسين الحسيني الإصفهاني البيدآبادي أدام الله تأييده و تسديده قد صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية، وحضر على جماعة من الأعيان و عند الحقيير شرطاً صالحاً من الزمان فاحصاً باحثاً محققاً مدقّقاً مجتهداً حتّى صار من العلماء الأعيان و بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

وله التصدي للوظائف الشرعيّة، وللناس الرجوع إليه.

وأجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بالطرق المقرّرة المنتهية إلى أهل بيت العصمة .

وأوصيه بما وضّاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الاحتياط؛ وأن لا ينساني من صالح الدعاء.

الأحقراً ابرالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تفسير أطيب البيان، ج ١٤ - ١٣، ص ٢٨٢ - ٣٣٣.

٢. نفس المصدر، ج ٦ (المقدّمة)، ص ٢٩.

بسم الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين وصلى الله على شرفنا المصطفى وآله الطاهرين
 وعلمى الله الصفا الطاهرين المحمدين وبعد فان هذا بياناً عاماً
 والمهم من الكامل عارداً ان علام ونحوه الا فضل الفهم المتروك
 السيد عبد الحسين الحسيني الاصفهاني البعيد ابدي ادام الله
 منسند مائة فلهذا فمن في محصيل العلوم الشرعية وسهم مائة
 ومضرة على جامع من الاعيان وعندها كغير شطر اصالحا امر الزمان
 باسماً محققاً منها محمداً مجتهداً اعني جازماً العلم الاعلى
 من جهة الاخرى ان العلم بالمتنظية من الاحكام على ان
 من الاعلام وله الرضا في القول انفساً شرعية والامر الله
 والناس الرجوع اليه واجتهد ان يروى عنى باصلى رفايته
 بالطرف في المقرة المفترضة الى اهل بيت العصمة واوصية
 شايخى العظام وسأيدى الكرام من سلوك عابثية
 فان ناساً في مخالفة الاداء حرمه الاقرابوا حسن الخلق

(٣٥)

اسم المجاز: السيّد عبدالحّي البجنوردي

نوع الإجازة: الإجتهد وأمر الحسينية تاريخ صدور الإجازة: محرّم الحرام سنة ١٣٣١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين ذي الفضل والآلاء والكرّم والنعماء، المفضّل مداد العلماء على دماء الشهداء^١ وجاعلهم ورثة الأنبياء^٢ والصلوة والسلام على سيّد الأنبياء والمرسلين وأفضل السفراء المقرّبين محمّد خاتم النبيّين وعلى آله الغرّ الميامين أئمة المسلمين وكبراء الصديقين.

وبعد: فإنّ العالم العامل، الفاضل الفاضل والمهذب الكامل، بحر الفضل والفضائل، صاحب الحدس الصائب، والنظر الثاقب والقريحة القويمة والسليقة المستقيمة، ذا الحسب الباهر والنسب الطاهر، عمدة العلماء المحقّقين وزبدة الفضلاء المدقّقين، التقى النقي، الثقة العدل الزكي، السيّد عبدالحّي البجنوردي أيده الله تعالى وأصلح حاله في الدارين وحباه بكلّ ما تقرّ به العين ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة وتنقيح مقدماتها النظرية وجذّ وكذّو تعب واجتهدو حضر على غير واحد من العلماء الأعيان وعند ثلّة من الأساطين والأركان حتّى فاز بالمأمول والمراد، وبلغ درجة الإستنباط والإجتهد فليحمد الله تعالى على ما آتاه من النعم العظام وليشكره على ما أعطاه من الآلاء الجسام؛ وله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام، والقيام بالوظائف الشرعيّة والتصديّ للأمور الحسينيّة؛ وعلى الناس الرجوع إليه والاعتداء بأفعاله والأخذ بأقواله فإنّه الثقة المؤتمن والعالم العامل الممتحن فطوبى لمن ركن إليه واعتمد عليه واستضاء بأنواره واقتبس بآثاره واغتتم وجوده الشريف وتلقّى منه أحكام الدين الحنيف.

وأوصيه بتقوى الله تعالى الموجبة للنجاة ومراعاة كمال الإحتياط في الشبهات.

وأرجوه أن لا ينساني من صالح الدعوات في حيوتي وبعد الممات.

حرّره الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

في محرّم الحرام ١٣٣١

١. أنظر: أمالي الصدوق، ص ٥٢١، ح ١١٤٩، وبحار الأنوار، ج ٢، ص ١٦، ح ٣٥.

٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢. ٣. دانشمندان بجنورد، ص ٢١.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه المفضلين والاعمال الصالحة والبركات
 وجامعهم ونشر الانبياء واطلق عليهم سيد الانبياء والمرسلين ونفخ في الصور
 يوم نحشم البليدين وبعث الله الفيليين ائمة المسلمين وكبر اوليهم عيسى ومحمد
 وآلهم الصالحين الطاهرين والحمد لله الذي جعلنا من خلقه المفضلين والاعمال الصالحة
 والبركات واطبق عليهم الرحمة وسقط عنهم العقاب والويل لهم من الله المحرم
 وزينه الفخلة للدين والحق الحق ان الله العدل اركن اسيد عبيد الى الخير روى الله
 فاعلموا ان الله الذي وهب لكلنا قرينة الحين فمن قرأه في تحصيل العلم ثم قرأه في
 منتهى النظرية وجد ذلك وتعب في جهده وحضر في غير واحد من العبادات والعبادات
 الاسرار والاركان حتى فاز بالامانة المراد وبلغ درجته في استغاثته وادخلها في الجنة
 كما انا من المنعم الظالم وليذكره على اعلاه من الانوار والبركات والبركات
 من الحكماء والارباب من الاعدام والقيام بالبركات والبركات والبركات
 ومن انفس ارجع اليه والاشهاد في الله والاشهاد في قوله فانه الله المكنون والبركات
 فكل من ركن اليه ولم يخش الله ولم يخش الله ولم يخش الله ولم يخش الله ولم يخش الله
 وتلقى من الحكماء الذين في الحنيف وادوية تنوي الله في الدنيا والآخرة وعمران في دار
 الاحاطة والاشهاد وارجوه ان لا ينشأ من صالح الدعوات في حوزة وبعد المات
 حرره المصنف الميرزا محمد باقر

(٣٦)

إسم المجاز: الشيخ عبدالرحيم سامت القزويني^١ (١٢٨١-١٣٧٨ ش)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: جمادي الثاني سنة ١٣٦٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، بارئ الخلائق أجمعين، المثنى للعلماء البارعين^٢ بما يغن عن مدح
المادحين و وصف الواصفين و صلى الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، المهدّب الكامل، التقى النقي، الصفي الزكي، صاحب القوّة القومية و
السليقة المستقيمة، الشيخ عبدالرحيم القزويني أدام الله تأييده و تدعيمه ممّن صرف عمره في العلوم
الدينيّة و في مبادئها النظرية و حضر أبحاثنا الفقهية و الأصولية حضور فهم و تحقيق و تدقيق حتّى
صار بحمدالله تعالى من العلماء الكاملين و من الأفاضل البارعين بالغاً مرتبة سامية من الإجتهد و
درجة عالية من الإفادة والاستفادة فله العمل بما استنبطه من الأحكام على الطريقة المألوفة بين
الأعلام فليحمد الله تعالى على ما أولاه من الفضل و الإنعام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته من كتب الأخبار و لا سيما الأربعة التي عليها المدار
و الثلاثة المتأخّرة التي هي في غاية الاعتبار.

وأرجوه أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه وليّ الإعطاء كما أنّي لا أنساه إن شاء الله تعالى.

حرّر ذلك في شهر جمادي الثانية سنة ١٣٦٢

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

١. راجع: فرزنانگان علم و سخن قزوین، ص ١٥٢-١٥٧.

٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢. ٣. فرزنانگان علم و سخن قزوین، ص ١٥٦.

سماوات وارض

الى صرب العالمين باري الخلائق اجبني للنسب للعلماء البار

باسم عن يدع الماديين ووصف المصنفين على انه على من الخلف

الطاهر من الحصرين بعد فان غلب العالم العادل المذهب

الكامل النقي النقي الحق الزكي صاحب القدر العظيم والسنة

المتغيرة الشيخ عبد الرحيم الفزاري ادام التناهي وسد يد

عن في معرفة العلوم الدينية في بابها النظرية وعرضها

التقوية والاصول حضور انهم تحقيق وتبكيه تدقيق غني حار

هجه انه فاك من العلم الكاملين ومن الافاضل البارزين

مرتبة سامية من الاهل في ودرجة عالمة من اهل العلم

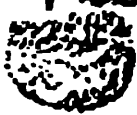
فلا لعل ما شغل من الاحكام على الطريقة الملائمة من اهل

معرفة ما على اذلة امن الفهم والاهام وتواجزلة من تدقيق

ما حتمت له ما به من كماله عار ولا سيما الارضية التي عليها

والشمسة والقمر التي في فاني الاعتبار وارجو ان ينال منها

لنه في الاعطاء كما في الانا انما انما حزن ذلك في شهر

(٣٧)

إسم المجاز: السيّد عبدالله الشيرازي^١ (١٣٠٩-١٤٠٥ ق)

نوع الإجازة: الإجتهداد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد وآله الطاهرين.
 و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام و مصباح الضلام، ركن الإسلام، المحقّق المدقّق، فخر الفقهاء و
 المجتهدين، السيّد عبدالله نجل المرحوم حجة الإسلام السيّد محمّد طاهر أعلی الله مقامه من
 المجتهدين العظام والفقهاء الكرام، له التصديّ لما يتصدّيه المجتهدون و له التولّي لما يتولّيه الفقهاء
 الراشدون و له أن يجيز لمن احتاج إليها فإنّه أهل لذلك و فوق ذلك؛ و له العمل بما يستنبطه من
 الأحكام الشرعيّة المألوف بين الأعلام و للناس الرجوع إليه في الأحكام.
 والرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه وليّ الإعطاء.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب چهره‌ای بر فروغ.

٢. نفس المصدر، ص ١٠٥.

بسمه الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وآله
 وبعد فان جناب العالم العظام ومصباح الفلام وربى كرام
 الموقر الموقر والجهندين السيد عبد الله بن محمد المرحوم
 سيد محمد طاهر بن علي السقا من الجهادين العظام والعلماء
 الكرام والشمس المشرقة والشمس المشرقة ولم التفت اليه
 انما الرشيدون ولم ان يميز من ضاع ان ضاع ما
 انما الفلك وفقدت ولم التفت اليه بلسان من ادعاه
 المرحومين الملام والناس الرجوع اليه في الاحكام ان يبي
 المرحومين والرجاء ان لا يزل المصالح العظام انما ولي العظام
 ان حقاير المرحومين
 ان صبرا

الرحمن الرحيم

(٣٨)

اسم المجاز: الشيخ عبد النبي الأراكي^١ (١٣٠٧-١٣٨٥ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٤ محرم ١٣٤٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الكامل و الفاضل الفاضل، نخبة الأزكياء و عمدة^٢ الفضلاء، التقي النقي، الشيخ عبد النبي أيّده الله تعالى في الدارين و حباه بما تقرّ به العين ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و بذل جهده في تنقيح مبانيها النظرية و أتعّب نفسه و جدّ و كدّ و حضر على جملة من الأعيان حتّى صار من الفضلاء الأركان و ممّن يشار إليه بالبنان فليحمد الله تعالى على ما أولاه من النعم الجسام و ليشكره على ما منحه من الإنعام من الفطرة السليمة و السليقة المستقيمة و القريحة الوقادة و الفكرة النفاذة فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام، و له التصديّ للأمور التي من وظائف الحكّام أو المأذون منهم من بين الأنام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لاسيّما الأربعة التي عليها المدار؛ أعني الكافي و الفقيه و التهذيب و الإستبصار، و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الإشتهار و هي الوافي و الوسائل و البحار.

و المأمول منه سلوك جادة الإحتياط الواقفي عن زلل الصراط و أن لا ينساني من صالح الدعوات في حياتي و بعد الممات.

حرّر ذلك في ٢٤ شهر محرم الحرام ١٣٤٢

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

١. راجع: ستارگان حرم، ج ١٠، ص ٢٤٩-٢٧٠. ٢. كذا قرء.

٣. ستارگان حرم، ج ١٠، ص ٢٥٠.

(۳۹)

اسم المجاز: الميرزا علي أصغر الأشعري القمي^۱ (۱۳۱۸-۱۴۰۷ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين الذي جعل العلماء ورثة الأنبياء^۲ وفضل مدادهم على دماء الشهداء^۳ و
الصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله أجمعين.
و بعد: فإنّ جناب الفاضل الكامل العامل، أبا المفاخر و المكارم، صاحب السليقة المستقيمة، الميرزا علي
أصغر القمي دامت تأييداته قد بذل جهده و أتعب نفسه في تحصيل العلوم الشرعية و حضر عند بعض
الأعلام برهة من الزمان حتّى بلغ درجة الإجتهد فليحمد الله على هذه النعمة الكبرى و العطية العظمى
وله العمل بما يستنبطه من الأحكام الشرعية على الطريقة المألوفة بين الأعلام.
و عليه بمراعات الإحتياط في جميع الموارد. و نرجو من جنابه أن لا ينساني من الدعاء في مظانّ
الإجابة.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^۴

۱. راجع: يازده سند در بارة مدارك تحصيلي روحانيون از دوره بهلوی اول (پیام بهارستان، ج ۳)،

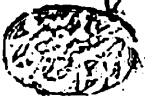
ص ۶۷-۶۸. ۲. أنظر: الكافي، ج ۱، ص ۳۲، ح ۲.

۳. أنظر: أمالي الصدوق، ص ۵۲۱، ح ۱۱۴۹، و بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۶، ح ۳۵.

۴. يازده سند در بارة مدارك تحصيلي روحانيون از دوره بهلوی اول (پیام بهارستان، ج ۳)، ص ۷۴.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين الذي جعل العلماء ورثة الانبياء وفضل مدادهم
على مداد الشهداء والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الصالحين
وبقعه فان جناب الفاضل الكامد العامر بالمخاخر ولكام صاب
السليلة المستقيمة الميراثية الميراثية من تاييداته قد بذل جهده
والعنف في تحصيل العلوم الشرعية وفرضه عند بعض الاعلام برتبة
من الزمان حتى بلغ درجة الاجتهاد فليحمد الله على هذه النعمة الكبرى
والعطية العظيمة وله العبد ما يستنبط من الاحكام الشرعية على
الطريقة المألوفة بين الاعلام وعليه مراعات الاحتياطات في جميع
الموارد وزجره من جنابه ان للنبأ في من الدعاء في مظان الآ
الدهق البوحس الموسون
الاصفها ل

(٤٠)

إسم المجاز: السيّد علي أصغر البرزاني الإصفهاني^١ (ح ١٣١٠-١٣٩٥ ق) (١)

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٥ شوال ١٣٤٥

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين و خاتم النبيّين
محمّد و آله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلّام والجبر القمقام، عمدة العلماء الأعلام، المحقّق المدقّق الصفيّ، السيّد
علي أصغر دامت معاليه قد صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبادئها النظريّة و نظر فيها
نظر بحث و فحص و تدقيق و تحقيق و حضر على جماعة من الأعيان و ثلّة من الأركان و جدّ و اجتهد و
تعب و كدّ و أفاد و استفاد إلى أن فاز أقصى المراد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج
المألوف بين الأعلام و له التصديّ فيما يتصدّيه الحكّام و ينبغي أن يرجع إليه في الأمور الشرعيّة و
الوظائف الدينيّة فإنّه أهل لذلك.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لا سيّما الأربعة المتقدمة التي عليها
المدار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الاشتهار.
و أوصيه بأن لا يخرج عن جادة الإحتياط وأن لا ينساني من صالح الدعوات و لا سيّما في الخلوات كما
أنّي لا أنساه إن شاء الله تعالى.

حرّر ذلك في ١٥ شهر شوال المكرّم ١٣٤٥

الأحرر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^{٢، ٣}

١. راجع: كتاب نوري از مصباح واعظ.

٢. وفي ذيلها، إجازة آية الله العظمى السيّد حسين الطباطبائي البروجردي .

٣. المنتخب من أسناد آية الله السيّد علي أصغر البرزاني (مخطوطة): بمساعدة حجة الإسلام السيّد محمّد
الفقيهي البرزاني.

سنة الرحمة (١٤٠٠)

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير الانبياء وآلهم
 وخاتم النبیین حمداً والى الطاهرين ولعلهم ان جازى العالم بالعلام والمسلم
 (القيام عند العلم) الاعلام الحق المدقق الصفي السيد علي صغيره
 قد مر في علم في فضيل العلم من شجرة وتفتح مبادها النظم ونظمها
 نظر محبت ونظر مدقق ونظمها ونظمها على علمها في العلم ونظمها
 وحده واجهده ونظمها وفاداه ونظمها الى ان جازى العلم
 فله العمل بما ينبغي من الحكم على النظم الى الوفاء بالاعلام
 وله النظم في قلمه من نظم الحكم وينبغي ان يرضى العلم بالاعلام
 والوظائف المعينة فانه اهل ذلك وفاداه ونظمها الى ان جازى العلم
 ما صبح في زمانه من نظم الاخبار ولا سيما الاربع المصنفات
 التي عليها الممارس والتمسك بالافاضة المستندة في غايه العلم
 طواصه فان لا يخرج علمها الى ادعائها وان لا ينسب اليها
 مبالغ في الدعوات ولا سيما في الخلق والحق الى ان جازى العلم

حرمه في ٥٥ شهر ذوالالحج ١٣٤٥
 الاخير ابو الحسن المكي
 الاصمعي

اجازات اجتهد
 سنة الرحمة (١٤٠٠)
 الاخير ابو الحسن المكي
 الاصمعي

(٤١)

إسم المجاز: السيّد علي أصغر البرزاني الإصفهاني (ح ١٣١٠-١٣٩٥ق) (٢)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٥ شوال سنة ١٣٤٥

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين و خاتم النبيّين محمّد و آله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العلام والحبر القمقام، عمدة العلماء الأعلام، المحقّق المدقّق الصفي، السيّد علي أصغر دامت معاليه قد صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة و نظر فيها نظر بحث و فحص و تدقيق و تحقيق و جدّ و أجدّ و كدّ و أكّد و أفاد و استفاد إلى أن فاز أقصى المراتب و وصل إلى أعلى مدارج الإستنباط و الاجتهاد فله العمل بما استنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام و حرم عليه التقليد فيما استنبطه من مسائل الحلال و الحرام؛ و له التصدي فيما يتصدّيه الحكّام و ينبغي أن يرجع إليه في الأمور الشرعيّة و الوظائف الدينيّة فإنّه أهل لذلك.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لا سيّما الأربعة التي عليها المدار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الاشتهار.

و أوصيه بأن لا يخرج عن جاذة الاحتياط وأن لا ينساني عن صالح الدعوات و لا سيّما في الخلوات كما أنّي لا أنساه إن شاء الله تعالى.

حرّر ذلك في ٢٥ شهر شوال المكرّم سنة ١٣٤٥

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{١، ٢}

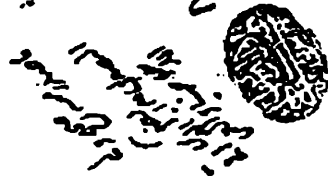
١. و في ذيلها، إجازة آية الله الشيخ ضياء الدين العراقي .

٢. نوري از مصباح واعظ، ص ١٧٠.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام ونسبهم بهن في الدنيا والآخرة وفاتم نسبتهم
 بحمد والده الطاهرين وبعد فان جاب العالم العلم والحج والقيام بحدة
 العلماء الاعلام الحق القوي الصفي السيد علي اصغر دامت عالياً
 من غير في تحصيل العلم الشرعي وتفتيح مبادئ النظرية ونظرية النظر
 بحث وفحص وتدقيق وتحقيق وجد واحد وكذلك وافاد ومتباد
 الى ان فاز اقصى المرات وصل الى اعلى مدارج التبسيط والاجتهاد وله
 الحق بما استنبطه من الاحكام على النهج المألوف بين الاعلم وحرم عليه
 التسلية فيما استنبطه من مسائل الحلال والحرام وله التصدي في
 الاحكام وينبغي ان يرجع اليه في الامور الشرعية والوظائف الدينية فانه
 اهل لذلك وقد اجرت له ان يروى عن ما مع له وراية من كتب الصلابة
 ولا سيما لغير المتقدم من الامة على الملة والملازمة المتروكة
 غاية الاستمرار ولو صير بان لا يخرج عن جادة التبسيط وان لا يفتي
 من حال الدعوات ولا يبداء القواب كما ان لا يفتي في المسائل الحديثة في

٢٥٥ هـ شوال الحرام ١٣٥٥
 الاحقر المولى
 الاصماني

(٤٢)

إسم المجاز: الشيخ علي أصغر الكرمانى^١ (١٣١٤-١٤٠٢ق) (١)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: محرّم سنة ١٣٥٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل الكامل، الصفي الزكي، ثقة الإسلام، الشيخ علي أصغر الكرمانى ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية فاحصاً باحثاً مفيداً مستفيداً مجدّاً مجتهداً حتّى بلغ المرام فله العمل بما استنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صخّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى المشايخ العظام و منهم إلى أهل بيت العصمة عليهم الصلوة و السلام.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام من سلوك جادة الاحتياط؛ و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء.

في شهر محرّم الحرام سنة ١٣٥٢

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{٢، ٣}

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٢، ص ٣٥٤ - ٣٥٨.

٢. و في ذيلها إجازة مرحوم المؤسس الشيخ عبدالكريم الحائري اليزدي^{رحمته}.

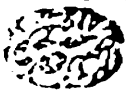
٣. نام آوران علم و اجتهد كرمان، ص ٤٥٩

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على اشرف الانبياء والمرسلين
 النبيين وصلى الله على علي بن ابي طالب والائمة الطاهرة
 العالم الفاضل الكامل الصف الزكي ثقة الانام الشيخ عاصم
 الكوفي من صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعية وتيقن بها
 النظرية فاحصا باحثا مفيدا مستفيدا جدا مجتهدا متقنا
 مرامه فله العلو بما يستنبطه من الاحكام على النهج الماروف
 بيني الاعلام وقد احرزت له ان يروى عن صاحب دار الائمة
 بطريق القررة النخبة الاشايخ العظام ومنهم اهل البيت
 العصمة عليهم الصلوة والسلام وادعيه يا اوصالي
 شايخي العظام في سلوك جادة الاحتياط والرجاء

ان لا ينسأ في من صالح الله في تكميلهم الاحكام المأمورين

والله اعلم بالصواب

الشيخ محمد باقر

تم تصحيحه في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٢

(٤٣)

إسم المجاز: الشيخ علي أصغر الكرمانی (١٣١٤-١٤٠٢ق) (٢)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاریخ صدور الإجازة: ذي حجة ١٣٥٨

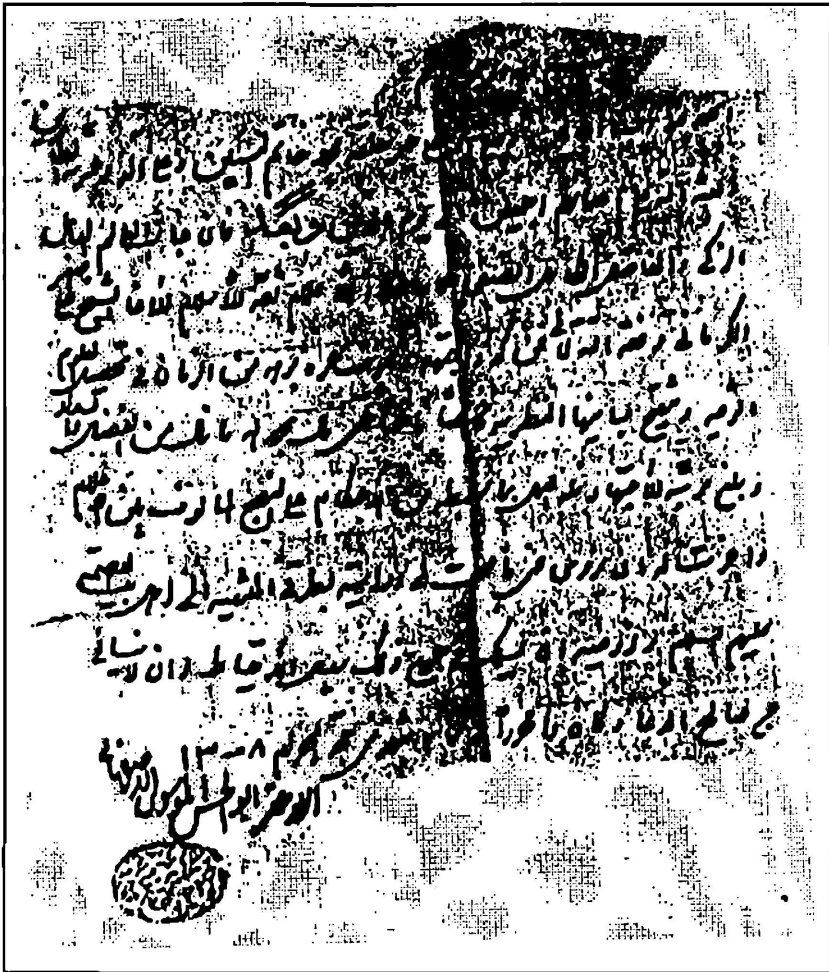
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على خير خلقه محمد خاتم النبيين و على آله و عترته
الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العاقل الزكي، و الفاضل الكامل الصفي، عماد العلماء الأعلام، ثقة الإسلام،
الأغا الشيخ علي أصغر الكرمانی وفقه الله تعالى مقن كذ و اجتهد و صرف عمره برهة من الزمان في
تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية فاحصاً باحثاً حتّى نال بحمد الله مانال من الفضل
والسداد و بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.
و أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته بطريقي المنتهية إلى أهل بيت العصمة عليهم السلام.
و أوصيه أن يمسك في جميع ذلك بحبل الاحتياط و أن لا ينساني عن صالح الدعاء.

و كان ذا محرراً في شهر ذي حجة الحرام ١٣٥٨

الأخقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

(٤٤)

إسم المجاز: الميرزا علي أكبر المرندي^١ (١٢٧٣ - ١٣٧٣ ش)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع درجات العلماء فجعلهم ورثة الأنبياء^٢ و نصبهم للدين أعلاماً و على البرية حكماً لينقذوهم من الضلالة و حيرة الجهالة. و الصلوة و السلام على أفضل من انتجبه و أكمل من انتخبه أشرف الأنبياء و المرسلين محمد و آله الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإن من أعظم ما من الله تعالى على بريته و تفضل به على خليفته أن لم يتركهم عندما بليت البرية باليلة الظلماء و غيبة الطلعة الغراء سدئ مهملين و لا حيارى ضالين، بل نصب العلماء العاملين ليهدهوهم إلى سبيله فبلغوا لهم الأحكام و ميزوا الحلال و الحرام فجزي الله الجميع عن الإسلام خيراً و من جملة من نال ذلك الدرجة العليا جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، الورع الزكي و المهدب الصفي، الحبر المعتمد، الآغا ميرزا علي أكبر المرندي سلمه الله تعالى فإنه قد بذل في تحصيل العلوم الدينية جهده و حضر أبحاثي الفقهية و الأصولية سنين عديدة فبلغ بحمد الله تعالى رتبة سامية من الإجتهد فعلى العوام من الناس أن يتبعوه و يستضيئوا بنوره.

و أجزت له أن يروي عني جميع ما صحت لي روايته عن مشايخي العظام المتصلة إلى المعصومين عليهم أفضل الصلوة و السلام.

و أوصيه بالتقوى و الاحتياط، و أسئله أن لا ينساني عن الدعاء إن شاء الله تعالى.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

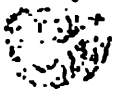
١. راجع: كتاب أسوة سالكان.

٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢.

٣. أسوة سالكان، ص ١٦٥.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع درجات العلماء فجعلهم رؤساء الأئمة ونصيبهم للدين علماً وداراً على الأئمة
 حكماً بالبقوة منهم عن الصلاة وحجهم إليها والصلاة والسلام على افضل من نجيبه و
 من انجبه اشرف الانبياء والمرسلين محمد وآله اطهارهم واللعنة الدائمة على اعدائهم
 وبعد فان من اعظم المنافع التي على برئته وتفضل به على خلقه ان لم يتركهم عندهما
 بل ثبت البراءة باللبلة للعلماء وغيره الطائفة المروسة من علماء دينهم ولا يأتوا من ضالين بل
 نصب العلماء العالمين ليهديهم الى سبيلهم فيقولوا لهم الاحكام ويزيدوا لعلهم في
 غمهم فانه الجميع عن الاسلام غير من جله من قال من ذلك الدماء العبداء جالب الى
 التعامل والافاضل الكامل المجمع الركن والمذهب الصفي الجليل المعتمد الاغاثير
 على اكرامهم من سكر الدنيا في قد بدل في تحصيل العلوم الدينية جهلاً ونسراً
 اصاب في الفقهية والاصولية سنين عديدة فبلغ بمحمد الله رتبة شامخة من الانبياء
 على العوام من الناس ان يتبعوه ويستفتوا بنور واجرت له ان يروي عنى جميع
 ما صح لي روايته من شأني النظام المنقطة الى المعصومين عليهم افضل الصلوة
 والسلام وادعيتهم بالنقود الاحياء واسئلكم ان لا بناء عن انشاء الله تعالى
 ان حقوا بعد الحسن الموسوي
 الاصبهانى

(٤٥)

إسم المجاز: الشيخ علي المشكاة الخوزاني الإصفهاني (م ١٣٦٩ ش)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل مداد العلماء أفضل من دماء الشهداء^١ وجعلهم حفاظاً لشريعة سيّد الأنبياء و الصلوة و السلام على أشرف المرسلين محمد خاتم النبيين و عترته الهداة المهديين و اللعنة على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنّ من أعظم نعم الله تعالى على العباد وجود العلماء العاملين الذين بهم أوضح سبيل الرشاد و بإرشادهم ينتفع المؤمنون، و من هذه السلسلة العلية و الطائفة الجليلة جناب ثقة الإسلام و المسلمين الآقا الشيخ علي الخوزاني الإصفهاني فإنه دامت تأييداته قد أتعب نفسه و أسهر ليله في طلب العلم و قرء علي برهة من الزمان جملة من المباحث الفقهية و الأصولية فصار بحمد الله - بعد الجد و الاجتهاد - من المستنبطين للأحكام الشرعية عن مداركها المقررة فيجب عليه الاجتهاد في الحلال و الحرام و يحرم عليه التقليد فيما استنبطه من الأحكام، و له العمل بما اجتهد؛ و عليه الإحتياط فإنه سبيل النجاة و أن لا ينساني من خالص الدعوات.

و أجزته أن يروي عني جميع ما صحت لي روايته بطريقي المتصلة إلى المشايخ المضام؛ و من الله التوفيق و به الاعتصام و عليه التكلان.

الأحقر أبراهيم الموسوي الإصفهاني^٢

١. أنظر: أمالي الصدوق، ص ٥٢١، ح ١١٤٩، و بحار الأنوار، ج ٢، ص ١٦، ح ٣٥.

٢. و للمجاز إجازة أخرى من السيّد الإصفهاني و هي مفقودة.

٣. حیات جاودانی، ص ٢٧٣.

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي جعل مناد العلماء افضل من وما الشهاد و جعلهم
 سفاراً لشرقية تيمم الاطباء والصلوة والسلا على شرف المرسلين محمد خاتم
 النبيين وقرنه الهداية المهديين واللعنة على اعدائهم اجمعين وقد
 فان من علمهم فمراقبه تعالى على الصبا ووجوه العلماء العالمين الذين
 اوضح مبدا الارشاد وبارشادهم فيرفع الزمعي ومن هذه الشايع
 العلية والطائفة الحاملة خبايا في الاسلام والمسلمين الا ان الشيوخ على
 الغزاة في الاصفها فانما مات ما تليد الله قد فاقب نفسه وامهر
 ليل في طلب العلم وقر على بوجه من امره جلد من اللباخا القسية ولا
 رية فصاحب الله بعد الجهد والاحكام من المستبطين الاحكام الشراعية
 غمده رحمة المقره فيجب عليه الاجتهاد في الحلال والحرام ويجوز عليه
 التقليد فيما استعمل من الاحكام ولذا العلماء اجهد وعليه الاقباط
 فانه متبيل النجاه وان لا ينسا من فالعزالدعوات واخره تأمر على
 جميع ما صحت لي برهانية فطريق للتصلة الى المشايخ العظام واولادهم
 فوق وبدا اعصا وعليه العتلاق الاخر ارجو من المودع

(٤٦)

إسم المجاز: السيّد علي الموسوي الإصفهاني - نجل المجيز - (١٣٣٢ - ١٣٩٣ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٠ شوال ١٣٦١

بسم الله الرحمن الرحيم

و صلّى الله على محمّد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.
و بعد فإنّ ولدي و قرّة عيني الفاضل التقي النقي الصفي السيّد علي جعله الله في درعه الحصين قد صرف
عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة حتّى بلغ بحمد الله تعالى مرتبة الإجتهد و
أسئلّه جلّ شأنه أن يجعله غوثاً و غياثاً للمسلمين و أن يكون قرّة عيناً لي في الدنيا و الآخرة.
و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار بطريقي المقرّرة المنتهية إلى المشايخ
الكبار و منهم إلى الأئمة المعصومين الأطهار.

في ٢٠ شوال سنة ١٣٦١

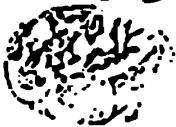
الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين

ولعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين

وبعد فان ولدنا وفرة عيني الفاضل الفقي التقي اصف
السيد على حجة الله في درجته الحصينة قدمه في تحصيل العلوم
العلوم الشرعية وسمع مبادئها النظرية حتى بلغ محله بها
مرتبة الاجتهاد وحمله جل شانه ان يجعله مناراً في الدنيا
وعونا ونجاة للمسلمين وان يكون قرة عيني في الدنيا
والآخرة وقد اجرت له ان يروى عني صاحب النسخ
من كتب الاخبار بطريق المهره الشهيد المشايخ الكبار
ومنهم الى الائمة المعصومين الاطهار ان جعل الحسين
في ٢٠ نوال سنة ١٣٦١
الموسى

(٤٧)

إسم المجاز: السيّد علي نقّي فيض الإسلام (١٢٨٣ - ١٣٦٤ ش)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: رجب سنة ١٣٥٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، السيّد الجليل النبيل، جامع المعقول و المنقول، حاوي الفروع و الأصول، الصفي الزكي، السيّد علي نقّي المشتهر بفيض [الإسلام] الإصفهاني بلغه الله غاية الآمال و الأمانى مقنّ صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبادئ النظرية فاحصاً باحثاً مجدّاً مجتهداً حتّى بلغ بحمدالله تعالى مرتبة الاجتهاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى المشايخ العظام و منهم إلى أئمتنا المعصومين (عليه السلام).

و أوصيه بملازمة التقوى و الأخذ بالاحتياط الواقى عن زلل الصراط؛ والرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه وليّ الإعطاء.

حرّر في شهر رجب من شهر سنة ١٣٥٢

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الانبياء والمرسلين

محمد وآله الطيبين الطاهرين المعصومين

وأميدنا أن نجيب العالم القائل السيد الجليل النبيل ^{المعقول} ^{المعقول} ^{المعقول}
 والمنقول حاداً وقوداً والامول الصافي الزكي السيد على النقي
 المشتهر بقبول الاجتهاد في البغاة غايه الا لا والاماني من عرف
 حمرة في تحصيل العلم اشرعي ونفع مبانته النظرية فاحصا
 باحثاً مجتهداً عني بلغ مجده تعالى مرتبة الاجتهاد فله ^{لعل}
 ان ينسب من الامكام الى التبع الما لوفيق الاملاء ^{فلا}
 ان يروى عن صاحب الرواية بطريق المقررة المنهية الى المشيخ
 العظام ومنهم الى ائمتنا المعصومين عليهم السلام واصبه ^{بلا}
 النوى والاخذ بالاحكام الوا في عز لا الصل ^ط والرجاء
 ان لا ينسب في من صالح الدنيا انه ولا اعطاء حرفي شهر ^{حب}

من شهر ٥٢
 الا هجر ابو الحسن
 الاصبهان

(٤٨)

إسم المجاز: الشيخ غلامحسين الجعفري الهمداني^١ (١٣٢٤ - ١٤١٦ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله مرسل المرسلين مبشرين و منذرين و الصلوة و السلام على أفضل السفراء
المرضيين سيّد الأنبياء و خاتم النبيين محمد و آله الغرّ الأطائب المعصومين إلى قيام يوم
الدين.

و بعد: فإنّ فضل العلم ممّا لا يخفى و لا ينكر، و جهاد أهله في تشييد معالمه و تحقيق حقائقه أعظم
شيء يجب أن يقدر؛ و ممّن نال تلك المرتبة العليا و الغاية القصوى و الموهبة الربانية الكبرى، هو العالم
الجليل، الفاضل الكامل النبيل، عمدة العلماء الأعلام، ثقة الدين و الإسلام، قرة عيني المعظم، جناب
الميرزا غلامحسين [الجعفري] الهمداني دامت تأييداته فهو سلّمه الله تعالى قد كذّ و جذّ و سعى و اجتهد
حتى بلغ مرتبة الاجتهاد و نال المأمول و المراد و صار مجتهداً و الحمد لله، و قد أتعب نفسه الشريفة مدة
مديدة متلمّناً على المشايخ الأركان و حضر لدي برهة الطويلة من الزمان؛ وله التصدي لما لا يجوز
تصديّه إلّا للمجتهدين العظام.

و قد أجزت له سلّمه الله تعالى أن يروي عني جميع ما صحت لي روايته بطريقي المتصلة إلى مشايخ
الأعلام حفظه الدين و الإسلام و منهم إلى مهبط الوحي و معدن الحكمة أهل بيت الوحي و الرسالة
عليهم الصلوة و السلام؛ و ليشكر الله على تلك النعمة الإلهية و ليراقبه بالتقوى و الاحتياط فإنّ سالكهما
ليس بناكب عن الصراط.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٢، ص ٥٣٨ - ٥٤٠. ٢. حیات جاودانی، ص ٢٨١.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله مرسل المرسلين مبشرين ومنذرين والصلوة والسلام
على افضل السلفاء المرضيين سيد الانبياء وخاتم النبيين محمد وآله الخ
الاطياب المعصومين الى قيام يوم الدين وبعد فان فضل العلم
ما لا يخفى ولا ينكر وجهاد اهلته في تشييد معالمه وتحقيق حقائقه اعظم
عجباً ان يعثر ومن نال تلك المرتبة العليا والغاية القصوى والبرهنة
الربانية الكبرى هو العالم الجليل الفاضل الكامل النبيل عدة العلماء الاعلام
الدين والاسلام قوة عيني المعظم جناب الميرزا غلامحسين ^{الحج} القمي دامت
تأييداته من رسله الله تعالى قد كد وجهد وسعى واجتهد حتى بلغ رتبة الاجتهاد
ونال المأمول والملا وصار مجتهداً اولمده الله وقد اتعب نفسه الشريفة مدة
متقدمة على المشايخ الابرار وحضر لتي برهنة طويلة من الزمان وله التقدير
لما لا يجوز تصديراً للجهتدين العظام وقد اجزت له سلكه الله تعالى ان
عني جميع ما صحت له روايته بطريق المتصلة الى المشايخ الاعلام حفظه الدين والاسلام
ومنهم الى ما بطل الرجوع ومعادن الحكمة اهل البيت الوحي والبراهمة عليهم الصلوة والسلام
وليشكر الله على تلك النعمة الالهية وليراقبه بالتقوى والاحتياط فان سلكه
ليس بناكب عن القراط والسلام عليه ورحمة الله وبركاته

والاعتراف بالفضل
والاحقر ابو الحسن

(۴۹)

اسم مجاز: شیخ فرج الله کاظمی^۱ (۱۳۰۴ - ۱۳۸۲ ق)

نوع اجازه: اجتهاد و روایت

تاریخ صدور اجازه: ۲۲ ذی القعدة ۱۳۴۵

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آنکه چون جناب مستطاب عماد الأعلام، ثقة الإسلام، مروّج الأحكام، آقای آقاشیخ فرج الله أبیده الله تعالی که مراتب سامیه از علم و فضل و دیانت و تقوی و تصلّب در دین را دارا می باشد، و همّت خود را مصروف در ارشاد انام و ترویج شرع سید انام صلوات الله علیه و آله داشته و دارد، از جانب حقیر در کلیه امور دینیّه مجاز می باشند؛ البته مساعدت ایشان در مواقع لزوم از تمام طبقات مؤمنین و لایمّا علماء أعلام بلاد دامت برکاتهم مأمول است.

و جناب معظّم له علاوه بر مجازیت از این جانب، - بنابر تصدیق جماعتی از أعلام - بالغ مرتبه رفیعۀ اجتهاد می باشند، فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام. و أجزت له أن يروي عني ما صح لي روايته من كتب الأخبار. و أسأل الله تعالى تأييده و تسديده.

والسلام على جميع إخواننا المؤمنين

حرّر ذلك في ۲۲ شهر ذی قعدة الحرام سنه ۱۳۴۵

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله

الحمد لله الذي جعلنا من خلقه جنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

والجنات تجري من تحتها الأنهار

(٥٠)

إسم المجاز: السيد فضل الله امامت الكاشاني
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

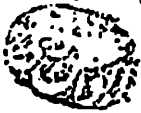
و بعد: فإن العالم العلام، عمدة العلماء الأعلام، ثقة الإسلام، آقا سيد فضل الله الكاشاني نجل سيد العلماء العاملين آقا سيد فخر الدين دامت إفاضتهما مقن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعية و تنقيح مبانيها النظرية فاحصاً باحثاً مجدداً مجتهداً حتى بلغ مرتبة الإجتهد فله العمل بما استنبطه من الأحكام على النهج المؤلف بين الأعلام.

و قد أجزته أن يروي عني ما صحت لي روايته لاسيما الأخبار المودعة في الكتب الأربعة بطرق المقررة المنتهية إلى مؤلفيها.
و الرجاء أن لا ينساني من صالح الدعاء إنه ولي الإعطاء.

حرره الأحمق أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

سليم الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد غلام النبوة
وعلى آل الطهر الطاهرين المقصودين. وبعد فان العالم العلوم هذه العلوم، العلوم، العلوم
تقر ان سلام اما سيد فضل الله انما في نجل سيد العلم، العالمين في سيد
واسما فاضلها من مرقع عمر في تحصيل العلوم الشرعية وتنفع صابرها المنفعة
خاصة باحتياج مجتهد اعني بلغ مرتبة الاجرها دقة العمل بالمتنظير
على الوجه الملائم بين الاعلام وفنا حزمه ان موعودني بالمتنظير وانتم لا سيما
المودعة في الكتب العربية بطرق المقررات التي في مؤلفها والرجاء ان لا ينسى
من صالح الدعاء انه ولي نعمنا، عونه الا حق ابو الحسن الموسوي الهمداني

(٥١)

إسم المجاز: الميرزا كاظم فقيه الدينوري التبريزي

نوع الإجازة: الإجتهد

تاريخ صدور الإجازة: ربيع الثاني ١٣٥٧

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على محمّد وآله الطاهرين ولعنة الله على أعدائهم أجمعين.
و بعد: فإنّ العالم العامل، صفوة العلماء الأعلام، ثقة الإسلام، الأغا ميرزا كاظم الفقيه الدينوري
التبريزي دامت بركاته مضى بذل جهده في طلب العلم مدّة من عمره مستمداً من الجهابذة الأساطين
فنال بحمد الله تعالى درجة الإجتهد مقروناً بالصلاح و الرشاد فله العمل بما استنبطه من الأحكام.
و لقد استجازني فأجزته.
وأرجوه أن لا ينساني عن صالح الدعاء و المسئلة.

في شهر ربيع الثاني سنة ١٣٥٧

الأحرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء المأمة (مخطوطة): بمساعدة الشيخ محمّد الكلباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين ولعمرة الله على أئمة أهل البيت
وبعد فإن العالم العامل صفوة العلماء والأعلام بعد الإسلام الأغاميرها كآظم الفقيه
الدينوري التبريزي دامت بركاته من بذل جهده في طلب العلم مدة من عمره
مستدام من الجهادية الأساطين قال بحمد الله تعالى درجة الاجتهاد بإصلاح
والرشاد فله العلم بما استنظر من الأحكام ولقد استجارت في فاجرة
واجزه ان لا يناني عن صالح الدعا المستلة
في شهر ربيع الثاني ١٣٥٧
الامير ابو الحسن الموسوي
الاصمعي

(٥٢)

إسم المجاز: الشيخ مجدالدين النجفي الإصفهاني^١ (١٣٢٦-١٤٠٣ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٤ صفر سنة ١٣٦٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسلام على من اصطفاه من الأولين و الآخرين و بعثه رحمةً للعالمين محمّد و آله الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين من الآن إلى يوم الدين. و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، الفاضل الكامل، قدوة العلماء العاملين، و نتيجة المجتهدين، الشيخ مجدالدين النجفي نجل المرحوم العلامة الحجة الشيخ محمّد رضا النجفي الإصفهاني أعلى الله مقامه ممّن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة و بذل جهده في تنقيح مبانيها النظرية و جدّ و اجتهد حتّى فاز بحمدالله تعالى ما هو المأمول من الفضل و السداد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و أجزت له أن يروي عني كلّما صحت لي روايته من كتب الأخبار لا سيّما الأربعة التي عليها المدار. و أوصيه ما أوصاني به مشايخنا الكبار من سلوك طريق الاحتياط فإنّه سبيل النجاة و المرجو منه أن لا ينساني من صالح الدعاء.

تقي ٤ شهر صفر سنة ١٣٦٣

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: قبيلة عالمان دين، ص ١١٦ - ١٥٢.

٢. تاريخ علمي و اجتماعي اصفهان، ج ٣، ص ١٦٥: قبيلة عالمان دين، ص ١٢٥ و مقدمة «اليواقيت الحسان في تفسير سورة الرحمن» من المجاز.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله
من الأولين والآخرين وبعثته رحمة للعالمين محمد وآله الطاهرين والملائكة
الدائمة على أئمتهم أجمعين من الآن إلى يوم الدين وبعد فإني جيب
العلم العالم العامل الفاضل الكامل قدوة العلماء العاملين وتبجته المجتهدين
الشيخ محمد الدين النجفي نجل المرحوم العلامة الحجة الشيخ محمد رضا
الحق الأصفهاني في أعلى المقام ممن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم
الشرعية ويزل جهده في تنقيح مبادئ النظرية ويجتهد حتى
فانسجده الله ثم إلى ما بعد المأمول من الفضل والتقدم فله العمل
بما يستنبطه من الأحكام على الوجه المألوف بين الأعلام واجتهد له
أن يردني عن كل ما صحت لي من وائمه من كتب الأفاضل لا سيما الأثرية
التي عليها المدارس وأوصيه ما أوصاني به مشايخه الكبار من سلوك
طريق الحياة فانه سبيل النجاة وللرجومته أن لا ينساني من صالح
الدعوات في شهر صفر الحرام ١٢٨٥

محمد باقر
المرحوم

(٥٣)

إسم المجاز: الميرزا محمد الثقي الطهراني^١ (١٣١٣-١٤٠٦ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على خير خلقه محمد و آله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، المهذب الكامل، الصفي الزكي المعتمد، الميرزا محمد نجل المرحوم المبرور حجة الإسلام الحاج ميرزا ابوالفضل الطهراني أعلى الله مقامه ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر على جماعة من الأعيان حتّى صار بحمد الله ممّن يشار إليه بالبنان و قد بلغ مرتبة الإجتهد و درجة الإستنباط فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى أهل بيت العصمة عليهم السلام.

حرّره الأقرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب اختران فروزان طهران و ري، ص ٢٢٣-٢٢٥ و گلشن ابرار، ج ٤، ص ٦٢٤-٦٣٨.

٢. تفسير روان جاويد، ج ٥، ص ٤٨٠.

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله
 وبعده فان حبنا بالعلم الفاضل الموهب الكامل
 انزكى المعتمد الميرزا محمد بن الميرزا محمد بن محمد
 الحاج ميرزا ابو الفضل الطهراني اعد الله مقامه منزه عن
 في تحصيل العلوم الزم عن تتبع مبانيها النظرية وهو على
 من الاعيان حتى صار من شيا الله بالبيان وبلغ
 مرتبة الاجتهاد وهو لا يستغنى عنه فله العمل في كل
 من الامور على النهج المأثور من العلم والادب
 ان يروى عن صاحب الرواية بطريق المعتبر
 عنهم السلام
 من هذا المصنف الميرزا محمد بن محمد
 الاصبهاني

(٥٤)

إسم المجاز: الشيخ محمّد علم آموز الخوانساري

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمّد وآله الطاهرين واللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد فإنّ جناب الشيخ السند و الحبر المعتمد، العالم العامل و الفاضل الكامل، ثقة الإسلام و صفوة الأعلام، الشيخ محمّد ابن حجة الإسلام الشيخ فضل الله الخوانساري دامت بركاتهما من الأفاضل الثقاة و مقنّ أتعب نفسه الشريفة مدّة مديدة فحضر محاضرات الأساطين و كذّ و جدّ في التحصيل حتّى فاز بحمد الله تعالى مرتبة الإجتهداد فله العمل بما استنبط و يحرم عليه التقليد فيما اجتهد.

وأجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته بطريقي المنتهية إلى أهل بيت العصمة صلوات الله عليهم أجمعين.

و له دام عزّه أن يتصرّف في الوجوه الشرعيّة حتّى سهم الإمام ^{عليه السلام} بمقدار الحاجة و يصرفها في مصارفه الاقتصادية.

و المأمول من جنابه الدعاء في مظانّ الإجابة.

والسلام عليه و رحمة الله و بركاته

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد الشيخ محمّد علم آموز الخوانساري (مخطوطة): بمساعدة حجة الإسلام السيّد محمّد علي الأحمد الغروشاني.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقة محمد وآله الطاهرين
 واللعنة الدائمة على عداهم اجمعين الى يوم الدين ومن بعد فان خبات الشيخ
 السند والحبر المعتمد العالم العامل والفاضل الكامل ثقة الاسلام وصفا
 الاعلام الشيخ محمد بن حجة الاسلام الشيخ فضل الله الخونساري
 بركاتهما من الافاضل الشفاء ومن اتعب نفسه الشريفة مدة مديدة
 فحضر محاضراته وكد وجد في التحصيل حتى فلا يحمد الله تعالى
 الاجتهاد فله العجل بالاستنباط ويحرم عليه التقليد فيما اجتهد في
 لسان يروي عنى ما صححت في رواية بطريق المنهجية الى اهل بيت العصمة
 صلوات الله عليهم اجمعين ولله دامن غرة ان يتصرف في الوجه الشريف حتى
 سهم الامام عليه السلام بمقدار الحاجة ويصرفها في مصارفه الاقتصادية و
 الما مول من خبايا الدعاء في مظان الاجابة والسلام على ربه تعالى
 الا حقر ابو الحسن
 ان صلبها في

(٥٥)

إسم المجاز: الشيخ محمد فاضل القايني^١ (ح ١٣١٥-١٤٠٥ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين مفضل العلماء العاملين و جاعلهم ورثة الأنبياء^٢ و خلفاء الأوصياء، و مدادهم أفضل من دماء الشهداء^٣ و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين و على آله الطيبين المعصومين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، عماد العلماء العاملين، و سناد الفقهاء الراشدين، جامع المعقول و المنقول، حاوي الفروع و الأصول، علم الأعلام، ركن الإسلام، الشيخ الثقة الجليل السند، و الركن الأمين المعتمد، الشيخ محمد القايني المعروف بالفاضل دامت بركاته قد صرف عمره الشريف خصوصاً في الأرض الغري في تحصيل العلوم الشرعيّة و حضر لدى الأعلام و جدّ و اجتهد و وجد ما هو المراد و بلغ درجة الإجتهد و الاستنباط فلله تعالى دُرّه و عليه سبحانه أجره.

و أرجو من جنابه أن لا ينساني من صالح الدعاء كما أنّي إن شاء الله لا أنساه.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٤

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٣، ص ٤٤٩-٤٥٢. ٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢.

٣. أنظر: أمالي الصدوق، ص ٥٢١، ح ١١٤٩، و بحار الأنوار، ج ٢، ص ١٦، ح ٣٥.

٤. مختصر درّ الثمين، ص ٤.

(٥٦)

إسم المجاز: الشيخ محمّد المازندراني [الكوهستاني]^١ (١٣٠٨-١٣٩٢ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ربيع الأوّل سنة ١٣٤٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على محمّد و آله الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، عماد الأعلام و مصباح الظلام، المحقّق المدقّق الصفي، الشيخ محمّد المازندراني الأشرفي أدام الله تأييده ممّن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة، و بذل جهده في تنقيح مبانيها النظرية، و حضر على جماعة من الأعيان و على هذا الحقير شطراً صالحاً من الزمان حضور فحص و تحقيق و تعمّق و تدقيق، مفيداً مستفيداً مجداً مجتهداً حتّى بلغ بحمد الله تعالى مرتبة الإجتهد و به الثقة و عليه الاعتماد فله العمل بما استنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام و له التصدي لما يتصدّيه الحكّام.

وقد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من الأخبار و لاسيّما ما في كتب الأربعة التي عليها المدار و الثلاثة المتأخّرة المتداولة في هذه الأعصار.

و أوصيه بما أوصاني به مشايخي العظام و أساتيدي الكرام من سلوك جادة الاحتياط الواقية عن زلل الصراط، و أرجو أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّر ذلك في غرة ربيع الأوّل ١٣٤٨

الأحقّر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب فيض عرشي، ص ٢٢١ - ٣٢٣. ٢. نفس المصدر، ص ٣٠٨.

بسم الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين

وعبد ما نصيب العالم الفاضل عما كان علام ومباح

الحق المصدق الصفي الشيخ محمد الما نذراني لا ترفي ادام الله

من حرف عمر اشرف في تحصيل العلوم الشرعية وبذل الجهد في

النظرية وحضر على جماعة من الاعا وعلى هذا الحقيق

من الزمان حضور محضر محقق في تحقيق مقصد استنباط

مبدأ مجتهد احثي بلغ محمد الما نذراني الاجتهاد وبذل

وعليه الاعتماد قل الله بالاستنباط من الاحكام على

المالوفين الاعلام والامام المصطفى عليه السلام

ان يروى عن صاحب الزمان عليه السلام في كتاب

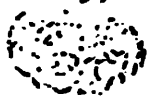
التي عليها المدار والثبات في الاخرة المتداول في هذا

واوصيه بالادب في به مشايخ الفقهاء وما شذوا الكرام

من سلوك جماعة الاحكام التي عن ذلك الصراط واراد

ان لا ينسأ في نهج الدماء حرره في غرة ربيع الاول

الاحقر المولى محمد الما نذراني

(٥٧)

إسم المجاز: السيّد محمّد المولوي الحيدر آبادي^١ (١٣٢٩-١٤١٦ ق)

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمّد و آله الطيّبين الطاهرين. أمّا بعد: فإنّ أفضل ما تنفق في تحصيله كنوز الأعمار، و أشرف ما تصرف في اقتنائه نفائس الأيّام هو تحصيل العلوم الشرعيّة و الفوز في مراتب الإلهيّة، إذ به يرتفع عن حضيض الجهل الأدنى و يرتقى إلى أوج الكمال الأعلى؛ و ممّن تصدّى لطلبه هو جناب العالم الفاضل، التقى الزكي، ثقة الإسلام، السيّد محمّد الحيدر آبادي سلمه الله تعالى فإنّه قد اشتغل في التحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الإلهيّة و قد أنفق شطراً مهمّاً من عمره في المباحث الأصوليّة و الفقهيّة حتّى نال مراه و بلغ مرتبة من الإجتهداد مقرونةً بالصلاحيّة و الرشد، فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المتداولة بين الأعلام لله درّه و عليه سبحانه أجره و كثر في العلماء العاملين أمثاله؛ و له أخذ الحقوق الشرعيّة حتّى سهم الإمام^{عليه السلام} و صرفها في محلّها.

و أجزت له أن يروي عني كلّما صحت لي روايته من الكتب و الجوامع من العامّة و الخاصّة خصوصاً الجوامع الثلاث للمحقّدين الثلاث الأوّل و الجوامع الثلاث للمحقّدين الثلاث الآخر بطريقي المنتهية إلى أبواب الكتب و الجوامع رضوان الله عليهم و منهم إلى أهل بيت العصمة و الطهارة صلوات الله عليهم أجمعين.

و أوصيه أن يسلك طريق الإحتياط في جميع أموره؛ و أن لا ينساني عن صالح دعواته. و أرجو من إخواني المؤمنين أن يفتنموا نعمة وجوده، و يقتبسوا من نور علمه، و يرجعوا إليه في الأحكام الشرعيّة.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٣، ص ٥٢٢ - ٥٢٧. ٢. نفس المصدر، ج ٤، ص ٤٢٢.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد ولله الطيبين الطاهرين أما بعد
 ففضل ما تحقق في تحصيله كنوز الامار واشرف ما تصرف في اقتنائه نفائس الايام وتحصيل العلم
 والقور في مراتب الالوية اذ يرتفع من خضم الجبل الادنى ويرتفع الى اوج الكمال الاعلى ومن تصكك
 جو حجاب العالم الفاضل التقى الركن ثقة الاسلام السيد محمد الحجة، ابا دى سلمه الله تعالى فانه قد
 في تحصيل العلوم الشرعية والعادف الالهية وقد التقى شراهما من عمره في الباحث الامولية و
 حتى مال مره وبلغ مرتبة من الاجتهاد مفرقة بالصلاح والرشاد فله العمل بما يستنبط من الاحكام
 على النهج السداد ولربين الاعلام فله دعة وعليه سبحانه اجره وكثر في العلماء العالمين اسامه وله اخذ
 المحققين الشرعية حتى سهم الامام عليه السلام وصره في محالها اجرت له ابن يوعى عنى كلاما حتى في رها
 من الكتب والجوامع من العامة والخاصة خصوصا الجوامع الثلث للحددين الثلث الاول والجوامع
 للحددين الثلث للاواخر بطريقى المنتهية الى ابواب الكتب والجوامع رضوان الله عليهم ومنهم الى
 بيت العصمة والطهارة صلوات الله عليهم اجمعين واوصيه ان يملك طريق الاحتياط في جميع امور
 لا يلبس في عن مصالح دعواته وارواح من اخواني المؤمنين ان يغفروا نعمة وجوده ويفسوا بنوعه
 اليه في الاحكام الشرعية والسلام عليه ورحمة الله وبركاته

محمد بن محمد
 الحسيني

(۵۸)

إسم المجاز: السيد محمد الوحيدي الشبستري^۱ (۱۳۳۶-۱۴۲۱ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد

تاريخ صدور الإجازة: ذي الحجة ۱۳۵۹

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة والسلام على سيدنا محمد و آله الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، عماد الأعلام، مروج الأحكام، السيد محمد الوحيدي الشبستري دام بقاءه ممّن صرف عمره الشريف في تحصيل معارف الدينيّة و العلوم الشرعيّة و فارق وطنه المألوف و حضر عند جملة من الأساطين حتّى بحمدالله تعالى فاز المراتب العلية و المقامات العالية و نال مرتبة من الإجتهد مقرونةً بالصلاح و السداد فله العمل بما استنبطه من الأحكام و التصدي بما يتصدي به العلماء العظام فليشكر الله على ما أنعمه به و أولاه.

و أوصيه بتقوى الله والعمل بالاحتياط و أن لا ينساني عن صالح الدعوات في شيء من الحالات.

والسلام عليه و رحمة الله و بركاته

الأحقراً برالحسن الموسوي الإصفهاني^۲.

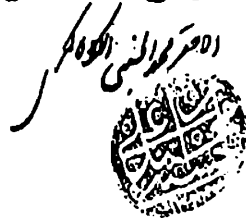
۱. راجع: كتاب «زندگی نامه آية الله سيد محمد وحيدى».

۲. و في ذيلها توقيع آية الله السيد محمد الكوه كمره اي مع خاتمه.

۳. زندگی نامه آية الله سيد محمد وحيدى، ص ۴۰.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله
 الطاهرين واللعنة الدائمة على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين
 وبعد فان جناب العالم العامل والفاضل الكامل عايد الاعلام
 مروج الاحكام السيد محمد الوحيدى الشبستري دام بقاءه من صرف
 عمر الشريف في تحصيل معارف الدينيه والعلوم الشرعيه ومارق
 وظهره المألوف وحضر عند جلته من الاساطين حتى يمد الله تعالى فاني
 المراتب العليه والمقامات العاليه ونال مرتبة من الاجتهاد مقرنة
 بالصلاح والسلاد فله العمل بما استقبله من الاحكام والتصدىك
 بما يصدر به العلماء العظام نليشكر الله على ما انعم وادلاه واوهبه
 بقوله والعمل بالاحتياط وان لا ينسأ عن صالح الدورات
 في شئ من الحالات والسلام عليه ورحمة الله وبركاته
 ابو الحسن الموسوي الاصفهاني

(٥٩)

إسم المجاز: السيّد محمود إمام جمعة الزنجاني

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٢ شوال ١٣٤٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب السيّد الجليل و العالم النبيل و الفاضل الذي ليس له مثيل، التحرير المحقّق و الكامل المدقّق، ثقة الإسلام، الآقا ميرزا محمود الزنجاني الإمام دامت معاليه ممّن صرف عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة و حضر على ثلّة من الأعيان و جملة من الأركان و على هذا الضعيف شطراً من الزمان و تعب وكدّ و جدّ و اجتهد و أفاد و استفاد إلى أن فاز المقصود و المراد من بلوغ مرتبة الإستنباط و الإجتهد فليحمد الله تعالى على ما منحه من النعم الجسام و ليشكره على ما أولاه من الفضل و الإنعام و له العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام، و له التصدي لما يتصدّيه الحكام.

و قد أجزته أن يروي عني كلّما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لا سيّما الأربعة التي عليها المدار؛ الكافي و الفقيه و التهذيب و الإستبصار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الإشتهار؛ الوافي و الوسائل و البحار.

و المأمول أن يسلك في جميع أموره مسلك الإحتياط و أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّر في ١٢ شهر شوال سنة ١٣٤٣

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. شيخ ابراهيم زنجاني، زمان، زندگی، خاطرات، ص ٣٨٦.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين

محمد خاتم النبيين وعلى آله الطيبين الطاهرين المعصومين

وتعبد فانجبا بسيد الجليل والعالم النبيل والفاضل الفريد

لغيره من قبيل النور الحق والكمال المدفوقه الاسماء

الزجاني الاسام دامت معاليه من صرف عمر الشريف في تحصيل

العلوم الشرعية ولتفتح مبانيها النظرية وحضر على تلمذها

وحملته من الادران وعلى هذا الضعيف طهر من الزمان

وتعب وكد وجد واجتهد وافاد رشقا الى انفاقا

والمراد من بلوغ مرتبة الاستبساط والاجتهاد فلهذا

على ما مضى من النعم الحجام ويشكروا على اولاد من الفضل

وله العمل بما يستنبطه من الاحكام على النهج المألوف

وله النضدي لما يتصد به الحكم وقد خزنه ان يروى عن

روايته من كتب الاخبار ولا سيما الاذنية التي عليها

الكافي والفقيه والتهذيب والاستبصار والفتاوى

المشهورة غاية الاشهر والوافي في الواسع والجار والموال

في جميع امور مسلمة الاطباط وان لا ينسب من غير الدعا

حرره في ١٢ شهر ربيع الثاني سنة ١٢٨٥ هـ

(٦٠)

إسم المجاز: الميرزا محمود شريعت القزويني^١ (١٣٣٥-١٤١٧ ق)

نوع إجازته: الإجتهداد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: رجب سنة ١٣٦٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على أشرف بريّته محمّد و آله الطيّبين.
و بعد: فإنّ العالم العامل، و الفاضل الكامل، علم الأعلام و ثقة الإسلام، قرة عيني الأعز، الميرزا محمود
القزويني سلّمه الله تعالى قد صرف مئة مديدة من عمره الشريف في تحصيل العلوم الدنيّة و المعارف
الإلهيّة و جدّ و اجتهد حتّى بلغ بحمد الله تعالى رتبة الإجتهداد؛ و له العمل بما استنبطه من الأحكام
الشرعيّة.

و أجزت له أن يروي عني ما صحت لي روايته سالكاً سبيل الاحتياط فإنّه طريق النجاة.
و أرجوه أن لا ينساني من صالح الدعوات.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

في شهر رجب المرجّب سنة ١٣٦٢

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: فرزانگان علم و سخن قزوین، ص ١٧٣ - ١٧٧.

٢. نفس المصدر، ص ١٧٥.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على أشرف برية محمد وآله الطيبين
وبعد فان العالم العاقل والفاضل الكامل علم عدم علم وثقة عدم ثقة
الاغريق المحمود والفوزي سلم الله تعالى قد عرف مدة مدته من عزه واشرفه
تخصيل العلوم الدينية والمعارف الاثنية وجد واجتهاد حتى بلغ بحمد الله تعالى
رتبة الاجتهاد وله العمل بما استنبطه من الاحكام الشرعية وافوت له ان
عن ما صحت له روايته سالما سبيل الاحكام فانتهى عن النجاة واروجه
فلا يباين من صالح الدعوى والعدم عليه ورغمة الله بركاته في آخر عمره
المؤيد للمؤيد

(٦١)

إسم المجاز: السيّد مرتضى الشوشتری^١ (م ١٣٩٣ ق)

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و أفضل صلواته و تحياته على أشرف الأولين و الآخرين محمّد خاتم الأنبياء والمرسلين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين، واللجنة الدائمة على أعدائهم من الأولين و الآخرين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العادل، البارع الفاضل، السيّد السند، و الثقة المعتمد، الآغا السيّد مرتضى الشوشتری دام تأييده مَن تصدّى لتحصيل العلوم الدينيّة و تنقيح مبانيها النظرية مدّة من عمره و شطراً من دهره معتكفاً بجوار مولانا أمير المؤمنين صلوات الله عليه و على أولاده المعصومين و مشتملاً من الأساطين العظام، و قد حضر أبحاثي الفقهيّة و الأصوليّة حضور تفهّم و تفهيم و تعمّق و تحقيق و أفاد و استفاد حتى بلغ مرتبة سامية من الإجتهداد فلله تعالى دَرّه و عليه سبحانه أجره و له التصدي في عصر الغيبة على مغيبه ألف تحية و سلام لما لا يجوز التصدي به إلّا للمجتهدين العظام.

و قد أجزت له أن يروي عني جميع ما صحت روايته من الجوامع العظام و غيرها من مصنفات أصحابنا بحق إجازتي من مشايخي العظام بأسانيدهم المنتهية إلى أهل بيت الوحي و معدن العصمة صلوات الله عليهم أجمعين.

و أوصيه أن يسلك في مسلكه مسلك الإحتياط فإنّه سبيل النجاة وأن لا ينساني من صالح الدعوات إن شاء الله.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٤، ص ٣٢ - ٣٥. ٢. نفس المصدر، ص ٤٣١.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

السيد
الشيخ
المرجع

والله اعلم بالصواب

والله اعلم ان بعد مرضي لئلا تسكن في قبري من غيري فاستغفر الله لي ولجميع المسلمين

در شرف اید و معصیت کرده مراد بر اینست که از انصاف و عدل و استقامت و ایستادگی و غیره

بسم الله الرحمن الرحيم

لا جہاں غفلت کی رو و مہیہ سیاہ اجڑا دل ہندوستان پر غم غم سے ملبہ ہو گیا ہے

الا محمد بن اعلم وقد اخبرنا ان يروي عنى جميع ما ذكرناه من احوال الجواسع

من صفات اصحابنا حتى اذ نه عن غيرنا ما كانا له المهرت الوحي

صلوات الله عليهم اجمعين وادعوا اليك في ملكه بملك الله في ملكه
الله هو الملك

وان لا يثمن فيه صالح الاعوات ثبته

(٦٢)

إسم المجاز: السيد مرتضى اللنگرودی^١ (١٣٠٦-١٣٨٣ ق) (١)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٩ محرم الحرام ١٣٤٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين و
على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

وبعد: فإنّ جناب السيد الفاضل الجليل، والعالم الكامل النبيل، التحرير المحقق، الحبر الكامل المدقق،
المهذب الصفي، الورع الزكي المجتبي، السيد مرتضى الرشتي اللنگرودي القاضي محليّ أيده الله تعالى
في الدارين و حباه تحصيل ما تمزّ به العين مَن جَدَّ واجتهد و تعب و كدَّ و حضر على جماعة من الأعيان و
ثلّة من الأركان و على هذا الحقيق في شطر من الزمان في أبحاثي الفقهيّة والأصوليّة حضور بحث و
فحص و تنقيب و تنقيذ و تحقيق و تدقيق و أفاد و استفاد إلى أن وصل إلى المرتبة السامية من
الإجتهد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.
وقد أجزته أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لاسيّما الأربعة المتقدّمة و الثلاثة
المتأخّرة المشتهرة غاية الاشتهار.
والمأمول أن لا ينساني من صالح الدعاء و أن يسلك جادة الاحتياط.

في ٢٩ محرم الحرام ١٣٤٣

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب «چهرهای از زندگانی آیت الله لنگرودی».

٢. نفس المصدر، ص ١٩.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على أشرف
الأنبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين وعلى آل الطيبين
الاحصاءين ربي فإني بآية السيد الفاضل
والعالم الكامل نبيل الغر المحقق المصراكي المبدع
المهذب المصنف الورع التي هي أنجني سيد من فضائل
المعروف ودر الشانني محلي بيه الله في الدارين حياة
محلي بقرب العيون من غير منة في محصل العلوم
وسمع مباني النظر به وحيدوا جهته وشعبته
على جاعة من أن عينا بقلة من أنك وعلى هذا
في شطرين زمان في اصحاب في التفسير الكبرية حضور
بحر ونهر ونقيب شنفد وتصوت نذير واداء
الى اندول الى المرتبة الباقية من الاخرها وفلك العمل
على سفسطه من الحكم على الترخ الما لوفير الى
وقد أجزته ان يردى عني يا صبي برأيه من الترخ
الاربعه للتقدمه والسلافة المتأخره من الترخ
والماورد انما في من صلا الدوا وان سلافة
٢٩٦ حجم الحوام ولا يقر الخس الحوامي

(٦٣)

إسم المجاز: السيّد مرتضى اللنگرودي (١٣٠٦-١٣٨٣ ق) (٢)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٤ محرم الحرام ١٣٥٤

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد و اله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل التقى، العدل الأجلّ الزكي، سيّد العلماء الأعلام، ملاذ الأنام، ركن الإسلام والمسلمين، السيّد الجليل، السيّد مرتضى اللنگرودي دامت تآييداته قد هاجر إلى النجف الأشرف لتحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية باحثاً فاحصاً، مجدّاً مجتهداً و حضر لدى الأساطين العظام و أبحاثي الفقهيّة و الأصوليّة مدّة من الزمان؛ و حاز بحمد الله و المنة بما هو فوق المراد فصار مجتهداً بارعاً صفتاً فيحرم عليه التقليد و وجب عليه العمل بما استقرّ عليه رأيه فأستل الله أن يؤيّده و يسدّده و يشيّد به الدين.

و أجزت له أن يروي عني كلّما صح لي روايته من الكتب المعتبرة المتقدّمة و المتأخّرة.

و أوصيه بلزوم طريق الاحتياط الذي سالكه ليس بناكٍ عن الصراط، و أن ينساني عن صالح الدعاء.

حرّر ذلك في اليوم الرابع من المحرم سنة ١٣٥٤

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الله الرحمن الرحيم

واللہم رب العالمین ارحم الراحمین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَدْ كَفَرَ يَكْفُرُ

فَوَابِرُ الْإِيفِ الْهَرْفِ نَحْوِ نَحْوِ الْهَرْفِ نَحْوِ الْهَرْفِ نَحْوِ الْهَرْفِ

مفتی محمد رفیع عمر مدظلہ العالی

وہاں کچھ دنوں کے بعد ان کے ہاں ایک اور شخص بھی آ گیا۔

و در عزت و انانیت خود عین الهامی را در دست فرستاد که بفرموده و بشارت او را

وہی کہ جس نے اسے لکھا ہے وہی کہ جس نے اسے لکھا ہے

الشيخ العلامة
الشيخ العلامة

(٦٤)

إسم المجاز: السيّد مرتضى مستجاب الدعواتي الإصفهاني مدّ ظله العالی
نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، وأفضل صلواته وأكمل تحيّاته على من اصطفاه من الأوّلين و
الآخرين محمّد وآله الطاهرين المعصومين ولعنة الله على أعدائهم أبد الآبدين.
وبعد: فإنّ جناب العالم العامل، الفاضل الكامل، صفوة الأفاضل، مروج الأحكام، ثقة الإسلام، السيّد
مرتضى المستجاب الدعواتي الإصفهاني أيّده الله بحسن تأييداته وأمدّه بجميل عناياته، ممّن صرف
عمره الشريف في تحصيل القواعد الدين الحنيف حتّى فاز - ولله الحمد - بالمراد و حاز درجة الإجتهد
فيجب عليه دام علاه العمل بما يستنبطه من الأحكام الشرعيّة الفرعيّة فإنّه - بحمد الله - خبير بمداركها
و بصير بمسالكها.
وأوصيه بمراقبة الإحتياط فإنّه طريق النجاة و سبيل الإصابة؛ وأن لا ينساني من الدعاء في مظانّ
الإجابة.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١.

١. وفي ذيلها، إجازة آية الله السيّد محمّد تقي الخوانساري.

٢. دو ماهنامه «يادآور»، سال اوّل، شماره دوّم، (تبر و مرداد ١٣٨٧)، ص ٢٤.

بسم الله الرحمن الرحيم

صلى الله عليه وسلم

الحمد لله رب العالمين وفضل صلواته واكمال تحياته على من
 من الاولين واول اخرين محمد وآله الطيبين الطاهرين المعصومين
 ورفعة الدرجات على اعدائهم ابد الابدين وبعد فان جناب العالم
 العامل الناضل الكامل صفوه الافاضل مزيج الحكماء شفعه الاسلام
 السيد رضي السبل الكواقي الاصفهاني آية الله بحسن تبارك آية الله
 بحسن عناية من من عمر الشريف في تحصيل القراءات الدرس المحف
 في مانه وفضل الحمد بالمراد وطار من رجة الاصفهاني في حب عليه صلواته
 العمل بما يستنبط من الاحكام الشرعية الصعبة مانه محمد اعظم
 وفضلها الكبار او صيرها اذ حياط مانه طرقت النجاة وسبل الا
 وان لا ينساني من الدعاء في طلق الابواب

المكتبة العامة
 في مدينة شیراز
 المكتبة العامة
 في مدينة شیراز
 المكتبة العامة
 في مدينة شیراز

(٦٥)

إسم المجاز: الشيخ مرتضى المظاهري الإصفهاني^١ (١٣١٦-١٤٠٩ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: رمضان سنة ١٣٤٦

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمد و آله الطاهرين. و بعد: فإن جناب العالم الفاضل، المحقق المدقق، المهذب الكامل، الصفي الزكي المعتمد، ثقة الإسلام، جناب الشيخ مرتضى المظاهري الإصفهاني دامت تأييداته ممن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعية و تنقيح مبانيها النظرية، و أتعب نفسه و كد و اجتهد و حضر على جملة من الأعيان و على هذا الضعيف شطراً صالحاً من الزمان و حقق و دقق و أفاد و استفاد إلى أن فاز بالمراد و صار بحمد الله تعالى من العلماء الأعيان و ممن يشار إليه بالبنان و يحرم عليه التقليد فيما اجتهد فيه و له العمل بما استبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام، و له التصدي للوظائف الشرعية التي يتصداها الحكام أو من يأذونه من بين الأنام.

و قد أجزت له أن يروي عني ما صح لي روايته من كتب الأخبار و لاسيما الأربعة المتقدمة التي عليها المدار: الكافي و الفقيه و التهذيب و الاستبصار و الثلاثة المتأخرة التي عليها المعول في هذه الأعصار؛ الوافي و الوسائل و البحار. و أوصيه أن لا يخرج من مسلك الاحتياط الذي به النجاة و أن لا ينساني من صالح الدعوات في الحياة و بعد الممات.

حرّر ذلك في العشر الثالث من شهر الصيام سنة ١٣٤٦

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{٢، ٣}

١. راجع: دانشمندان و بزرگان اصفهان، ج ٢، ص ١٠٨٦.

٢. و في ذيلها توقيع آيات المؤسسة الحائري اليزدي و الشيخ محمد حسين الفشاركي مع خاتهما.

٣. مخطوطات و اسناد ميبد، ص ٦٢.

سورة الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد وآله الطاهرين
 وبقصد فان جناب العالم الفاضل الموفق الموفق المذهب الكامل الصفي الزكي
 المحقق ثقة الاسلام جناب الشيخ مرتضى النجاشي الأصبهاني وامتتاز به
 من طرفه في تحصيل العلوم الشرعية وتبيين مبادئ النظرية واقعية نفسه
 وكذا واجتهده وحضر على علمه من الأعيان وعلى هذا الضعيف شطرا صالحا
 من الزمان وحققه وفق واقعه واستفاد الا ان قارب الزمان فصار بمحمد
 من العلماء الأعيان ومن يشار اليه بالبنان ويحرم عليه التقليد فيما اجتهد فيه
 وله العمل واستنبطه من الأحكام على النجاشي الموفق بوثق الأعلام ولا تصدق
 فلو كان في الشريعة التي تصفها هذه الأحكام ومن يمازونه من بين الأناصير
 وقما جزئنا من غيرهم على ما جرت له رواية من كتب الأخبار ولا سيما الأربعة
 المتكلمة التي عليها المدار الكافي والفقيه والمذهب والاستبصار والمكتبة
 المشرفة التي عليها المعول في هذه الأعصار والروافق والمسانيد والبحار والآثار
 المشتملة على مسائل الأمتثال الذي بالجملة وان لا ينسأ في من صلح الدعوات
 في الحياة وبعد الممات حمد لله على نعمته التي لا تحصى من شهر الصيام المبارك
 الذي هو خير لي في الله عز وجل
 (القرآن الكريم)

(٦٦)

إسم المجاز: السيّد مصطفى الصفائي الخوانساري^١ (١٣٢١-١٤١٣ ق)
نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين وأفضل صلواته و تحيّاته على أشرف الأولين و الآخرين محمّد و آله
الأئمة الطيّبين الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين أبد الآبدين.
و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، صاحب الفكرة القويمة و السليقة المستقيمة و الحدس
الصائب و النظر الثاقب، عماد العلماء الأتقياء و سناد الأفاضل الأزكياء، الآغا السيّد مصطفى الصفائي
الخوانساري أدام الله تعالى إفضاله مَعْن جَدّ و اجتهد في تحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الإلهيّة حتّى
بلغ درجة الإجتهد مقرونة بالصلاح و الرشاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المتعارف
بين المجتهدين الأعلام.

و لقد أجزت له أن يروي عنيّ جميع ما صحت لي روايته من مصنفات أصحابنا الإماميّة بأسرها و ما
رووه عن غيرنا بطرقي المنتهية إلى أهل بيت النبوة و مهبط الوحي و معدن العصمة صلوات الله عليهم
أجمعين.

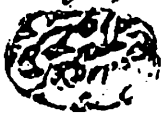
و أرجو منه أن لا ينساني من صالح الدعوات إن شاء الله تعالى.

والسلام عليه و رحمة الله و بركاته

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: ضياء الأبصار، ج ٢، ص ٥١٢ - ٥٢٨. ٢. نفس المصدر، ج ٣، ص ٥٢١.

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين وافضل صلواته وسجاته على ائمة الهدى والفرسان محمد وآله
 الطيبين الطاهرين واللعنة العاتية على اعدائهم اجمعين اباي الدين وبعده
 جناب عالم الامم والفاضل المصنف صاحب الشكر القوية والسبقة المستقيمة
 صاحب النظر الثاقب عالم العلماء والفتاوى وسداد الافاضل الزكي والفاضل
 السيد مصطفى العنقا في الخوف اري ادام الله تعالى افعاله وكثر في العلماء والعلماء
 امثاله من جهد واجتهاد في تحصيل العلوم الشرعية والمعارف الدنية حتى بلغ درجة
 الاجتهاد معروفة بالصلاح والرشاد فله العذر ما يستنبط من الاحكام على النج
 المعارف بين المجتهدين العلماء ولقد اجرت له ان يروى عن جميع اصحاب
 له رواية من منسوبات اصحاب الامامية باسرها وماروده عن غيرنا بطرق
 الى اجريت النبوة وبسط الوحي وسعدن العظمة صلوات الله عليهم اجمعين
 منه ان لا يشك في من صالح الدعوات ان الله تعالى والسلم عليه ورحمة الله وبركاته
 الاحقر ابو الحسن
 الاصفهاني

(٦٧)

إسم المجاز: السيّد معصوم القهستاني القايني (ح ١٣٢٤-١٣٩٤ق)

نوع الإجازة: الإجتهد والرواية

تاريخ صدور الإجازة: شهر رجب سنة ١٣٤٧

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة والسلام على محمّد و آله الطاهرين المعصومين و لعنة الله على اعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: فإنّ العالم العامل، و الفاضل الكامل، البحر التقى و علم الهدى، كنز البرهان و العارج مدارج العرفان، سيّد المحقّقين و سند المدقّقين، مقياس العلوم و مصباح الدجى، فخر المجتهدين و افتخار المتبحّرين، الركن المعتمد و الحبر المؤيّد، كهف الأنام و حجة الإسلام، السيّد معصوم القايني المدعو بـ«قهستاني» قد هاجر عن وطنه المألوف و توقّف في الغري مدّة مديدة، و بذل جهده في تحصيل الكمال، و حضر لدى الأعيان من العلماء طالباً للاستكمال فكذّ و جدّ إلى أن فاز مرّاه؛ بل حصل له فوق مرّاه فبلغ بحمد الله مرتبة الاجتهاد و التّى هي أصعب من طول الجهاد فليحمد الله على هذه النعمة و ليشكر على مثل هذه العطية فله التصدي في الحسيّات التي هي من شئون العلماء في زمان النّبية و له أخذ الوجوه الشرعيّة و صرفها في محالّها. و لقد أجزت له أن يروي عني كلّما صحّت لي روايته. و أوصيه بتقوى الله فإنّه خير الزاد.

حرّر في الثلث الأخير من شهر الرّجب سنة ١٣٤٧

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين العصوين ولعنة الله على
 اجمعين اليوم الدين وبعد فان العالم العادل والفاصل الكامل البحر النقي وعلم الهدى كثر
 البرهان والعارج مذابح العرفان سيد الحقيقين وسند الموقنين بقياس العلوم ومصباح
 الدين فخر المجتهدين وانتشار البحر في الركن للعمد والبحر للزويد كهف الانام وجه الاسلام
 السيد مصوم القابض اللامع بتهستان قدها جرمي وطنه المألوف وتوقف انتم
 مدة مديدة وبذل جهده في تحصيل الكمال وحضر لدى الامامان بن العارط ابنا الله
 فكلوا وجد الى ان فاز مرامه بل حصل له فوق مرامه فبلغ بحمد الله مرتبة الاجتهاد التي
 اصعب من طول الجهاد فليحمد الله على هذه النعمة وليشكر على مثل هذه العظيمة فله النصيب
 في المحاسبات التي هي شؤون العارط في زمان ائمة ولله الحمد والبركة والشرعية ومرفها في
 محالها ولقد اجرت له ان يروي في الاصحاح رواية وادعيم بتقوى الله فانه من الزاد
 حررني الثالث الاخير من شهر الوجب سنة ١٣١٣

الاخير ابو الحسن الموسوي

الاصمغاني

(٦٨)

إسم المجاز: الشيخ محمد هادي الجليلي الكرمانشاهي (١٢٩٧-١٣٦٨ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد وأُمور الحسينية

تاريخ صدور الإجازة: ١ محرم سنة ١٣٣٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا ونبينا أشرف الأنبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين و على آله الطاهرين المعصومين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

وبعد: فإنّ الجنب العالم العامل الفاضل والمهذب الكامل، عمدة العلماء العاملين و زبدة الفقهاء المتعطين، المحقق المدقق التقي، الورع العدل الزكي، الشيخ محمد هادي الكرمانشاهي أيدّه الله تعالى في الدارين و حباه تحصيل ما تقرّ به العين من العلماء المبرزين و النحارير المحققين و ممّن يسكن إليه في العلم و العمل، و قد رأيت منه سلّمه الله تعالى بعض المؤلفات المشتمة على تحقيقات رشيدة و تدقيقات أنيقة، و تفتّانات عجيبة، و تفرّعات حسنة و تخريجات متقنة تدلّ على طول باع مؤلفها، و وفور فضل مصنّفها، و تنبيء على بلوغه مرتبة الاستنباط و وصوله إلى مرتبة الاجتهاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام، و له التصدي لما يتصديه الحكام، و التولي لما يتوليه المجتهد أو المأذون من قبله من الأمور المعروفة بين الأنام من تولي أمر القصر و الأيتام، و تولي الأوقاف التي لا متولي لها بالخصوص و الوصايا التي لا وصي لها و غير ذلك.

و أوصيه بما أوصى به مشايخنا الكرام من سلوك جادة الاحتياط الموقية عن زلل الصراط.

و المأمول من جنبه أن لا ينساني عند مظانّ إجابة الدعوات، أيدّه الله تعالى لتشديد الدين و أبقاه الله عوناً و غيائاً للمسلمين.

و كان تحرير ذلك في غرة محرم الحرام سنة ١٣٣٨

الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين وحيا الله على رسوله ما وعدنا من الرزق الا اننا والكره لعلنا نرجو

وحي اليه هو المحرمين ولقد استباحت اعدائهم الجحيم الى يوم الدين وفيه

[illegible]

وزيرة القضاة والمختطفين المصور الى ان تقابل مع الشيخ عبد الله بن ابي حيدر

الكرمانشاهي، الامام محمد باقر الثاني، ووجه كل عصر من اهل البيت

[illegible]

والتعلم على كنهيات رقيقة ودهنية شديدة ونظف عجيب ونزاهة

حسن و کمکی سخته نزل کا طول باع مواظبت دو دو قور قفل مضبوطی و تہیگی

بقوة مرئية واضحة في دهره الى امره الا انها دخلت على السبيل من

الحمد لله الذي جعلنا من عباده المخلصين

من تولى صرحه بغير اذنه و دورى الا و غلبته من لا يثوب له با، بخصمه و

انہی امور کا وغیرہ ایک اور حصہ بلکہ جو یہ مشائخہ الکرام نے بہ طور مسجلہ

الخطوط المرفقة عند الطلب والاسم في المرفق - تمهيداً للمرجع

لا بد ان يكون له ما يثبت له ان هذا هو الحق
و ان هذا هو الحق

الاصغر والاعظم

(٦٩)

إسم المجاز: الميرزا هادي الحسيني الخراساني^١ (١٢٩٧-١٣٦٨ق)

نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على خير خلقه محمّد و آله الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنّ جناب المستطاب، العالم العامل، الفاضل الكامل، الورع البار، الهادي المهتدي، الميرزا هادي نجل جناب السيّد السند، العالم المعتمد، المؤيد المسدّد، الحاج سيّد علي الحسيني الخراساني دامت عزّتها قد كذّ و جدّ و تعب و اجتهد و استعمل أعظم عمره الشريف في تحصيل العلوم الشرعيّة العلميّة و العمليّة حتّى بلغ بحمدالله تعالى و حسن عاقبته رتبة الإجتهد و استنباط الأحكام الشرعيّة الفرعيّة عن أدلّتها التفصيليّة فله العمل بما تؤدي إليه نظره و تقضي إليه إجتهداه.

و على إخواننا المؤمنين أن يجتهدوا في أداء حقّه و تعظيمه و توقيره و إتباع أماله، و الاقتباس من أنواره، و أسأل الله تعالى من فضله أن يعصمنا من الخطاء و الخلط في الفعل و العمل، إنّه ولي التوفيق و له الحمد أولاً و آخراً.

و أوصيه و جميع إخواني المؤمنين بتقوى الله الذي إليه يرجع العباد، وأن لا ينسوا الوارد عن أئمتنا عليهم السلام : «أخوك دينك فاحتط لدينك بما شئت»^٢ و ما توفيقنا إلّا بالله.

حزره الأحقّر محمّد تقي الشريف الحائري الشيرازي في الناحية المقدّسة سرّ من رأى على مشرفّها الآف التحيّة و الفناء.

بسم الله الرحمن الرحيم

رقيقة حضرة آية الله الميرزا رحمته الله في حقّه دامت بركاته رشفة من رشفات فضله، كيف و هو من كبار المجتهدين و من عظماء الفقهاء الراشدين، أيّد الله به الدين و جمع به شمل المسلمين.

الأحقّر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣

١. راجع: كتاب «سيرة آية الله الخراساني».

٢. أنالي المفيد، ص ٣٨٣، ح ٩؛ أنالي الطوسي، ص ١١٠، ح ٢٢ و وسائل الشيعة، ج ٢٧، ص ١٦٧، ح ٤٦.

٣. سيرة آية الله الخراساني، ص ١٠٧ و القول السديد في شأن حرّ الشهيد، ص ١٠.

اجازات روایت

(٧٠)

اسم مجاز: شيخ محمد اسماعيل بابا سلطاني^١

نوع اجازة: روایت و امور حسیه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع درجات العلماء^٢ و فضل مدادهم على دماء الشهداء^٣ و جعل رتبهم بين الأنام كالشمس في رابعة نصف النهار^٤، و الصلوة و السلام على محمد (صلى الله عليه) و آله الأطهار و لعنة الله على أعدائهم ما بقي الليل و النهار.

و أما بعد: فقد استجاز مني جناب مستطاب عمدة العلماء الأعلام و زبدة الفقهاء الكرام، آقای حاج شيخ محمد اسماعيل بابا سلطاني زيد توفيقه كه از ائمة جماعت و در دیانت مشهور است تيقناً و تبرکاً فأجزته زيد فضله أن يروي ما في الكتب المعتبرة المعتمدة عند الشيعة في زمن الغيبة على غائبا آلاف الشاء و التحية و أن يتصدي لأمر الحسينية من قبيل إجراء العقود.

و أوصيه أن يحتاط في جميع أموره؛ و أن لا ينساني في مظان استجابة الأدعية و أودعته الله فالله خير حافظاً و هو أرحم الراحمين.

الأحقراً بالحسن الموسوي الإصفهاني^٦

١. ر.ك: ضياء الابصار، ج ٢، ص ٦٦١ - ٦٦٣.

٢. ايماء إلى قوله تعالى: ﴿... يرفع الله الذين آمنوا منكم و الذين أوتوا العلم درجات﴾؛ المجادلة (٥٨)، ١١.

٣. أمالي الصدوق، ص ٥٢١، ح ١١٤٩؛ بحار الأنوار، ج ٢، ص ١٦، ح ٣٥.

٤. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٤، ح ١. ٥. در متن چنین بود.

٦. ضياء الأبصار، ج ٢، ص ٦٦٢.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع درجات العلماء وفعل بدارهم على
 ما والتهاداء وجعل بينهم بين العلم كالمسعى على
 وجه نصف النهار والصلوة والسلام على محمد وعلى
 عليه وآله الطاهرين وأئمة الهدى على أئمتهم وأئمتهم
 على ما والتهاداء فقد استجازت مع من استجاز
 من العلماء العلامة زبدة الفقهاء المسمى شيخ
 شيخ محمد مهمل بابا سلطان زيد توفيقه كماله شجاعته
 ودرجته شهودت ميتاً وقبراً فاجرت زيد
 فضله ما يروى ما في مكتبته المعقولة على الشجرة
 في زمن الغيبة على ما فيها الألف الفاء والقيمة و
 يتصلى لا مودع فيه من قبل اجل العقود و
 الايقاعات وفطر الاحكام الشرعية وقوى الجماعة
 واوصيته ما يجتاز في جميع امور الدنيا والدين
 في مكان استجاز الادعية وادعائه فافهم
 ما ظاهراً هو ارحم الراحمين الاعتراف

(۷۱)

اسم مجاز: سید برهان‌الدین خلخالی (۱)

نوع اجازه: روایت و امور حسبیّه

تاریخ صدور اجازه: سال ۱۳۴۷

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، و أفضل صلواته و تحياته على أشرف الأولين و الآخرين محمد و آله الأئمة الطيبين الطاهرين، و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين أبد الآبدين.

و بعد: مخفی نماند جناب مستطاب عمدة العلماء الأعلام و الأفاضل العظام، آقا سید برهان‌الدین خلخالی دامت تأییداته مدتی در نجف اشرف اقامت داشته [و] در تحصیل علوم دینیّه و تعلّم استنباط احکام از مبانی آن بذل جهد نموده به مقام عالی رسیده‌اند فلله تعالی دَرّه و علیه سبحانه أجره چون به اقتضای حاجت اهالی آن دیار به وظایف شرعیّه محتاج إليها و اجراء عقود و ایقاعات و تعلیم قرائت و احکام واجب بر طبق رسائل عملیّه قیام نموده‌اند؛ لهذا در انجام بوظائف مذکوره و سائر آنچه متوقّف بر اذن است از جانب احقر مجازند؛ و همچنین در نقل روایات متعلّقه به مواظ و مصائب ائمه عصمت صلوات الله علیهم مجازند که در کتب معتبره علماء امامیه از قبیل نهج البلاغه و کتب اربعه، و مصنّفات صدوق، و ارشاد شیخ مفید، و ملهوف سید ابن طاووس و مناقب ابن شهر آشوب و احتجاج طبرسی و کتب عربیّه و فارسیّه علامه مجلسی رضوان الله علیهم اجمعین نقل روایات نموده، برادران ایمانی را به فیض برسانند. ان شاء الله تعالی عموم مؤمنین، قدر نعمت وجود شریف ایشان را - که فوق این مراحل است - کما هو حقّه، شناخته، به شکر این نعمت قیام و استفاضه از ایشان را مقتنم دانند و احقر را از دعوات خیریه فراموش نخواهد نمود این شاء الله تعالی.

والسلام علیه و علی جمیع إخوانی و رحمة الله و برکاته

حرّر فی شهر محرّم الحرام ۱۳۴۷

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهانی^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، امضا و مهر مرحوم آیة الله میرزا حسین نائینی رحمته الله وجود دارد.

۲. خلخال و مشاهیر علمی، ص ۴۵۷.

(۷۲)

اسم مجاز: سیّد برهان‌الدین خلخالی (۲)

نوع اجازه: روایت و امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي علّم الإنسان ما لا يعلم والصلاة والسلام على خير خلقه محمّد وآله الطاهرين. و بعد: برحسب و مضمون آیه شریفه ﴿لَوْ لَا نَفَرُ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ طَائِفَةٌ...﴾^۱ و به مفاد حدیث «طلب العلم فريضة على كلّ مسلم و مسلمة»^۲ تأیید و توفیق حضرت احدیت جلّت عظمته شامل حال جانب مستطاب عمدة الأخیار و زبدة الأبرار، العالم الرتانی والفاضل الصمدانی، المتبحر في الفقه و الأصول، ملاذ الإسلام، شریعتمدار، آقای آقا سیّد برهان‌الدین سلّمه الله تعالی بوده [که] مذتهادر عتبات عالیات به تحصیل علوم دینیّه مشغول و به مراتب عالیّه نائل گشته، لهذا [از] حقیر - به جهة اطمینان و وثوق به مقام علم و عمل جناب معظمّ إلیه - من باب احتیاط اجازه مداخله در امورات حسبیه و بزه و بیان احکام شرعیّه و نشر اخبار ائمه هدی سلام الله علیهم أجمعین دارد.

و بر عموم الناس و اخوان مؤمنین هم لازم است که احترامات مناسب لازمه مقام ایشان را مراعات نمایند و اوامر شرعیّه وی را اطاعت نمایند.

و بر خود ایشان نیز لازم است بر طریقه احتیاط که طریقه نجات است ملاحظه فرمایند و این أحقر را در مواقع دعوات متذکّر شود و فراموش نفرماید.

حرره الجاني أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۳

۱. التوبة (۹)، ۱۲۲.

۲. بحار الأنوار، ج ۲، ص ۳۱، ح ۲۰، و مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۲۴۹، ح ۱۷.

۳. خلخال و مشاهیر علمی، ص ۴۵۶.

(٧٣)

اسم المجاز: الشيخ محمّد بشير الأنصاري الهندي (١٣١٩-١٤٠٤ ق)

نوع الإجازة: الرواية تاريخ صدور الإجازة: ٩ رمضان ١٣٦٠

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله، والصلاة والسلام على رسول الله ﷺ وعلى آله آل الله خلفاء الله على الناس الراشدين المرضيين، ولعنة الله على أعاديهم أجمعين من الآن الى قيام يوم الدين.

وبعد: فإن من جملة من أحبّ الدخول في سلسلة الرواة الراويين عن الأئمة الهداة أهل بيت الوحي والتنزيل سلام الله عليهم أجمعين اقتداءً بالسلف الصالحين واقتفاءً بآثار الماضين جناب العالم الفاضل ناشر الأخبار وناصر طريقة النبي المختار، الكوكب المنير، الشيخ محمّد بشير سلّمه الله ومن كلّ سوء وقاه فاستجاز منا بطرقنا الكثيرة المتصلة معنئاً إلى أساطين الدين، ومنهم إلى الأئمة الطاهرين فخاتم النبيين، فالروح الامين، فالقلم، فرب العالمين جلّت آلاؤه وتقدّست أسماؤه. فمنهم السيّد العلامة صاحب التاليفات النافعة السيّد حسن بن السيّد هادي الكاظمي والشيخ الفقيه الأوّاه الحاج ميرزا فتح الله الشهير بشيخ الشريعة الإصفهاني عن السيّد مهدي القزويني، عن عمّه السيّد باقر، عن محمّد [مهدي] بحر العلوم، عن السيّد حسين القزويني، عن السيّد نصر الله الحائري، عن العلامة المجلسي في المجلّد الأول من بحاره عن كتاب «كشف النعمة» عن الحافظ عبدالعزيز عن داود بن سليمان عن الرضا علي بن موسى عليه السلام عن أبائه عليهم السلام قال: قال رسول الله ﷺ: «مجالسة العلماء عبادة، والنظر إلى عليّ عبادة، والنظر إلى البيت عبادة، والنظر إلى الوالدين عبادة».

فأجزنا له دام توفيقه بأن يروي عنّا مؤلفات أصحابنا الإمامية لا سيما الأصول الأربعة المتداولة للمحقّدين الثلاثة المتقدّمين، والثلاثة الآخرين المتأخرين الكافي والتهذيبين والفقيه، والبحار والوسائل والوافي، فالأول للأولين، والآخر للآخرين.

والرجاء الأكيد من جنابه أن يراعي الاحتياط في النقل في جميع الحالات، والسعي في ترويج الدين وحفظ عقائد الضعفاء والقاصرين، ليلاً ونهاراً، فإنّه من أعظم الوظائف الدنيّة والالزام على عموم إخواننا المسلمين توقيره وتبجيله والسلوك على مناصحه وإرشاداته.

والسلام عليه وعلى إخواننا المؤمنين ورحمة الله وبركاته.

في التاسع من شهر المبارك سنة ستين وثلاثمائة بعد الألف من

الهجرة النبويّة عليه وعلى أولاده الطاهرين آلاف التحية.

الأحقّر أبو الحسن الموسوي الأصفهاني

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلوة والسلام على رسول الله صلى الله عليه وآله وعلى آله آل الله خطا والله
 الواحد بن الرضين ولعن الله على عاصيهم اجمعين من الآن الى قيام يوم الدين وجدنا
 من جهة من احتياجه في سعة الرولة الراوية من آله الهالة اهل بيت الرحمن
 سلام الله عليهم اجمعين اقتدار بالسلف الصالحين واقتدارا بالماضي جبهه بالعالمين
 ناخر لا جاد وناظر بقرينة البقي اختار الكبر بغير الضغى ولا بغير سله الله من كل سوء ولا
 شاة بقرينة الكليم التصل بغيرنا الى اسامى الدين ونعم الاله الطاهر في تمام التبيين
 الالهي ناعلم فرب العالمين جلت الاله وتقدس اسماء فتمم السيد العلامة صاحب
 النافعة السيد بن السيد فاد الكاظمي والشيع الفقيه الامام العلامة الحاج
 الميرزا شيخ الشريعة الاصفهاني عن السيد تكملة القريدين من عر السيد بالقرين من عر السيد
 القريدين من السيد تكملة الله احاديث من الفعلة الجيدة في الملة الادلة على عباد من كمال
 من احاطت به العزيز من داود بن سياه من الرضا علي بن موسى عليه السلام من
 عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ولله جلاله علما وعبادة والنظر الى
 والنظر الى البيت عباد والنظر الى المعرف عباد والنظر الى الاله الذين عباد من خيرة الاله
 ما يروى عن سلفنا احاديثا في الامامة لاسيما الامور للخدمة المقدسة محمد بن الحسن
 وانشأت الاخر لنا خيرة وكافة والنفوس بين والنفية والعباد والرسائل والارباب
 الله والآخر للاخر بالاجابة والكلام من جنابه ان يرضى الاحتياط في النقل في جميع

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله والصلوة والسلام على رسول الله صلى الله عليه وآله وعلى آله آل الله خطا والله
 الواحد بن الرضين ولعن الله على عاصيهم اجمعين من الآن الى قيام يوم الدين وجدنا
 من جهة من احتياجه في سعة الرولة الراوية من آله الهالة اهل بيت الرحمن
 سلام الله عليهم اجمعين اقتدار بالسلف الصالحين واقتدارا بالماضي جبهه بالعالمين
 ناخر لا جاد وناظر بقرينة البقي اختار الكبر بغير الضغى ولا بغير سله الله من كل سوء ولا
 شاة بقرينة الكليم التصل بغيرنا الى اسامى الدين ونعم الاله الطاهر في تمام التبيين
 الالهي ناعلم فرب العالمين جلت الاله وتقدس اسماء فتمم السيد العلامة صاحب
 النافعة السيد بن السيد فاد الكاظمي والشيع الفقيه الامام العلامة الحاج
 الميرزا شيخ الشريعة الاصفهاني عن السيد تكملة القريدين من عر السيد بالقرين من عر السيد
 القريدين من السيد تكملة الله احاديث من الفعلة الجيدة في الملة الادلة على عباد من كمال
 من احاطت به العزيز من داود بن سياه من الرضا علي بن موسى عليه السلام من
 عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ولله جلاله علما وعبادة والنظر الى
 والنظر الى البيت عباد والنظر الى المعرف عباد والنظر الى الاله الذين عباد من خيرة الاله
 ما يروى عن سلفنا احاديثا في الامامة لاسيما الامور للخدمة المقدسة محمد بن الحسن
 وانشأت الاخر لنا خيرة وكافة والنفوس بين والنفية والعباد والرسائل والارباب
 الله والآخر للاخر بالاجابة والكلام من جنابه ان يرضى الاحتياط في النقل في جميع

(۷۴)

اسم مجاز: شیخ بهاءالدین برهانی اصفهانی (م ۱۳۹۳ ق) (۱)
نوع اجازه: روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آن که جناب مستطاب شامخ الألقاب، زبدة المحدثین و سناد المتکلمین، آقای آقا شیخ بهاءالدین اصفهانی - که اعظم اهل منبر و فضلاء محدثین و متخلق به اخلاق حسنه و واجد قوه تمیز اخبار صحیحه از سقیمه می باشند - از جانب احقر مأذون و مجازند در نقل احادیث و اخبار مأثوره مودّعه در کتب معتمده عند الإمامیه، مثل کتب اربعه و کتب شیخنا المفید و سید بن طاوس و علامه مجلسی و غیرهم قدس الله اسرارهم .
إن شاء الله تعالى - كما في السابق - اخوان مؤمنين را به مواعظ شافیه و افادات کافیه مستفیض نمایند.

و امید آن که این جانب را از ادعیه خیر فراموش ننمایند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده اسناد مرحوم شیخ بهاءالدین برهانی اصفهانی (مخطوط): به اهتمام جناب آقای رحیم قاسمی.

(٧٥)

إسم المجاز: الشيخ بهاء الدين البرهاني الإصفهاني (٢)

نوع الإجازة: الرواية وأُمُور الحسبيّة

تاريخ صدور الإجازة: ١١ ربيع المولود ١٣٦٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و أفضل صلواته و أكمل تحيّاته على أشرف الأولين و الآخرين
 محمّد و آله الأئمة الطيبين الطاهرين و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين أبد الآبدين
 و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، الفاضل الكامل، التقي النقي، الحاج شيخ بهاء الدين اصفهاني -
 دامت توفيقاته - ممّن بذل جهده في تحصيل العلوم الشرعيّة و المعارف الإلهيّة حتّى كملت في
 الدين معرفته و تكاملت في العلوم الشرعيّة رتبته فأجزت له القيام بالوظائف الشرعيّة من إجراء
 العقود و الإيقاعات و تعليم المسائل الشرعيّة و إصلاح ذات البين و نقل فتاوينّا من الرسائل
 العمليّة و الزوايات المعتبرة من الكتب المعتمدة.
 و له أن يأخذ من سهم الإماميّة^(١) و صرفه بمقدار حاجته و أرجو منه أن لا ينساني من
 الدعوات الخيريّة.

و السلام عليه و على إخواني المؤمنين و رحمة الله و بركاته

حرّر في ١١ ربيع المولود سنة ١٣٦٢

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد الشيخ بهاء الدين البرهاني الإصفهاني (مخطوطة)؛ بمساعدة صديقنا رحيم القاسمي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وافضل صلواته واكمل تيمماته على النبي الاولين والاخرين
نحمد والحمد للامة الطيبين الطاهرين واللغة الدائمة على اعدائهم اجمعين
ابد الابدين وبعد فان جناب العالم العامل الناضل الكامل النقي النقي
الحاج شيخ بهاء الدين اخيه في دامت توفيقاته بمنى نذل جوده
في تحصيل العلوم الشرعية والمعارف الالهية حتى كملت في الدين معرفة
وتكاملت في العلوم الشرعية رتبة فاجرت له الفياض بالوظائف الشرعية
من اجرا العتود والالتفات وتعلم المسائل الشرعية واصلاح ذات البين ونقل
فتاوانا في الرسائل التعليمية والروايات المعبرة عن الكتب المعتمدة وله ان
ان ياخذني سهم الامام عليه السلام وحرفته بمقدار الحاجة واسرجه
ان لا ينسخ في الدعوات الخيرية والسلام عليه وعلى اخواني المؤمنين وروحه
دبر كاته حرره في اربع المولد سنة ١٣٤٢ هـ
الاقراب المولى المولى

(۷۶)

اسم مجاز: سید حسن قزوینی
نوع اجازه: روایت و اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطيبين الطاهرين
ولعنة الله على أعدائهم أجمعين من الآن إلى يوم الدين.

و بعد: مخفی نماند که جناب مستطاب، شریعتمدار، سید العلماء الأعلام، مروج الأحكام، آقای آقا
سید حسن قزوینی دامت تأییداته مدّتی عمر شریف خود را در تحصیل علوم دینیّه صرف نموده
و در اثر جدّ و جهد بحمدالله به فضائل علمیّه و عملیّه نائل و به کمالات نفسانیّه واصل، و حائز
مرتبه سامیه علم و اخلاق گردیده‌اند، لذا از طرف احقر مجاز و مأذون می‌باشند در تصدّی کلیّه
امور حسیّه شرعیّه که در زمان غیبت منوط به اجازه فقیه جامع الشرائط است.
و نیز مجازند در أخذ وجوهات از قبیل مظلالم و سهم امام و غیرهما که به قدر احتیاج خود صرف
نمایند.

و نیز مأذون می‌باشند در نقل احادیث و اخبار از کتب معتبره اربعه معروفه.
و بر ایشان لازم است که از طریق احتیاط، تجاوز ننمایند و حقیر را از دعای خیر فراموش
نمایند.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

أبراهیم الحسن الموسوی الإصفهانی^۱

۱. گزیده اسناد مرحوم سید حسن قزوینی (مخطوط): به اهتمام حجت الاسلام شیخ عبدالحسین جواهر کلام.

(٧٧)

اسم المجاز: الحاج حسين عمادزاده الإصفهاني (١٣٢٥ - ١٤١١ ق)^١

نوع الإجازة: الرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وأفضل صلواته وأكمل تحياته على من اصطفاه من الأولين و الآخرين محمد وآله الطيبين الطاهرين ولعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين ابد الآبدين. وبعد: فإن العالم العامل والفاضل الكامل، أبا الفضائل والفواضل، أبا المكارم الحميدة الغالية ائمانها والمحاسن الجميلة التي لا يستطاع للحاسد كتمانها، صاحب المصنّفات الشريفة والمؤلفات اللطيفة، المبرء من كل شين، عماد الملة والدين، الأغا حسين المعروف بـ«عمادزاده»، نجل العالم الجليل الحاج ميرزا احمد مقن جدّ واجتهد في بث المواعظ التي وعظ بها الله تعالى عباده في كتابه الكريم و روته رواية أحاديثنا عن النبي وآله صلوات الله عليهم أجمعين ونشر الأحاديث الواردة في مناقب أهل البيت ومصائبهم صلوات الله عليهم أجمعين ومقن خاض في هذه البحار وجاس خلال الديار حتّى صار من أهل الدار و حيث أنّه دام توفيقه استجاز مقن في نقل الروايات التي اودعها حملة علوم الأئمة الطاهرين في مصنّفاتهم و كتبهم فقد أجزت له أن يروي عني جميع ما صحت لي روايته من مصنّفات أصحابنا الإمامية رضوان الله تعالى عليهم بأسرها و مارووه عن غيرنا بحق إجازتي عن مشايخي العظام المنتهية إلى أرباب الكتب والأصول و منهم ألى أهل بيت النبوة ومهبط الوحي ومعدن العصمة صلوات الله عليهم أجمعين. وأرجو منه أن لا ينساني من صالح دعواته.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

حرّره الأحقراً بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢.

١. راجع: اعلام اصفهان، ج ٢٧ ص ٦٢١.

٢. و في ذيلها إجازة المرحوم السيّد محمد مهدي الموسوي الخراساني الكاظمي.

٣. مجموعة الأسناد الحاج آقا حسين عمادزاده (المخطوطة)؛ بمساعدة الدكتور غلامحسين عمادزاده.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين وافضل صلواته والكره تحياته على من اصطفى
 من الاولين والاخرين محمد وآله الاثمة الطيبين الطاهرين واللعنة الدائمة على اعدائهم
 اجمعين ابد الابدين وبعد فان العالم العبد والفاضل الكامل ابا الفضل الطاهر
 الى الملازم الحميدة الفانية اثابها والهي من الجميلة التي لا يستطاع لها سدا كتمانها صاحب المصنفات
 الشريفة والمؤلفات اللطيفة المبرز من كل شئ عماد الملة والدين الاغا حسين المرحوم
 بعد زاده سجد العالم الجليل الحاج ميرزا احمد لمن جد واجتهد في بث المواعظ التي
 وعظ بها الله تعالى عباده في كتابه الكريم ورواه احاديثا عن النبي وآله صلوات الله
 عليهم اجمعين ونشر الاحاديث الواردة في مناقب اهل البيت ومصابيهم صلوات الله عليهم
 ومن فاض في هذه البحار وجاس خلل الديار حتى صار من اهل الدار وحيث انه دأ
 توفيقه استجاز من في نقد الروايات التي ادو عليها علوم الاثمة الطاهرين في مصنفاتهم كتبهم
 فقد اجزت له ان يروى عن جميع ما صحت له روايته من مصنفات اصحابنا الائمة رضوان الله
 تعالى عليهم ومارووه عن غيرنا بحت اجازته عن شئ من العظام المنسية الى ارباب الكتب
 والاصول ومنهم الى اهل بيت النبوة ومهبط الوحي ومعدن العصمة صلوات الله عليهم اجمعين
 وارجو منه ان لا يث في من صالح دعواته والسود عليه درعمة الله وبركاته ابو اسحق الموسوي القمي

(۷۸)

اسم مجاز: شیخ رمضان علی خلیلی عراقی
نوع اجازه: روایت و امور حسبه

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آنکه نظر به لیاقت و شایستگی و مراتب فضل و تقوی و دیانت و صحت عملی که از جناب مستطاب شریعتمدار، جناب زبدة الأفاضل الأعلام، آقا شیخ رمضانعلی عراقی - مقیم طهران - مسموع و مشهود است، جناب ایشان مأذون و مجازند در کلیه امور حسبه و تصدی وظائف شرعیه.

و أجزت له أيضاً أن يروي عني ما صح لي روايته بطريقي المقررة المنتهية إلى أهل بيت العصمة صلوات الله عليهم أجمعين.

حرره الأقرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه و امضای مرحوم آیه الله شیخ عبدالکریم حائری نیز، وجود دارد.
۲. شرح زندگانی آیه الله خلیلی عراقی، ص ۲۱.

بسم الله الرحمن الرحيم
 نحمد الله الذي هدانا لهذا
 ان كنا لنكون من الغافلين
 اللهم صل على سيدنا محمد
 وعلى آله وصحبه وسلم
 انهم هم الذين
 هدانا لهذا
 ان كنا لنكون من
 الغافلين
 اللهم صل على سيدنا محمد
 وعلى آله وصحبه وسلم
 انهم هم الذين
 هدانا لهذا
 ان كنا لنكون من
 الغافلين

عمره الاحقر ابو عبد الله

مكتبة
 دار
 الفقه
 الشافعي
 دار
 الفقه
 الشافعي
 دار
 الفقه
 الشافعي

(٧٩)

اسم المجاز: السيّد شهاب الدين المرعشي النجفي (١٣١٥-١٤١١ق)
نوع الإجازة: الرواية وأُمور الحسينيّة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين والسلام على من اصطفاه من الأوّلين والآخريّن واللّعة الدائمة على أعدائهم أجمعين.

و بعد: فإنّ شرف العلم لا يخفى، و فضله لا يحصى؛ و مَن تصدّى للطلب و العمل به هو جناب العالم العامل العلام و الفاضل المحقّق الفهّام، الورع التقى، مروج الأحكام، الآقا شهاب الدين المعروف بـ «آقا نجفي المرعشي» أدام الله تعالى تأييداته فلقد بذل في هذا السبيل برهة من عمره و اشتغل به شطراً من دهره معتكفاً بجوار الأمير سلام الله عليه و مستمداً بالاستفادة من الأساطين و جدّ و اجتهد حتّى بلغ مرتبة سامية من العلم و الفضل.

و هو مجاز منّي فيما يجوز إجازته للمجتهد.

و أجزت له أن يروي عنيّ جميع ما صحت لي روايته من كتب الفقه و الحديث و الأخبار المعتبرة. و أوصيه بملازمة التقوى و الاحتياط.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{١، ٢}

١. و في ذيلها إجازة آية الله الميرزا حسين الثاني.

٢. المسلسلات، ج ١، ص ٢٤٩.

لسيدنا محمد بن عبد الله

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على من لا نبي بعده والآخرين والأوليين واللعنة الله على الظالمين

ويعيد فان سرف العلم المحرر ونصلي المحرر وعن نقد للطلاب والعمل به ارجوا العالم والعلم

والفاضل المحقق النعمان الدرع النعنع مدح الأعلام الأمانتها برأى العرفان النجف

المعسر ارام الله تعالى فاني سببتمه فلهذا بديل في هذا السبيل ارمهم من عمره وسببتمه

در وقت غفلت کما را الامیر اسلام علیه السلام و مسند ابی الامعاء و من انظر من بعد و احسنه علی

مرتبہ سابعۃ من العلم و الفضل و ہر مجاز و غنی فاما فی التمجید و اخذت لہا ہر مہر و جمع

عن كذا من كتب الفقهاء الحديث والأخبار العترة وروى عن الأئمة المتقون

بسم الله الرحمن الرحيم

الفصل

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين فاعلموا ان الله قد اراد ان يبعث في كل امة رسله فاعلموا ان الله قد اراد ان يبعث في كل امة رسله

۱۳۴۷
مجلسات انجمن دارودفرقہ دارودفرقہ دارودفرقہ

محمد بن عبد الله بن مسعود

(۸۰)

اسم مجاز: شیخ عبدالرحیم ربّانی خوراسگانی (۱۲۷۰-۱۳۶۶ ش)^۱

نوع اجازه: روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند جناب عماد العلماء الأعلام، قدوة الأنام، آقای حاجی شیخ عبدالرحیم خوراسگانی اصفهانی دامت تأیداته نجل جناب مستطاب آخوند ملّا علی که از ائمه جماعت آن حدود و معروف به حسن اخلاق می‌باشند، از طرف اینجانب، مجازند در نقل اخبار و احادیث ائمه اطهار صلوات الله علیهم از کتب معتبره عند الإمامیه مثل کتب شیخین و صدوقین و ابن طاوس و علامه مجلسی و غیرهم.

و این شاء الله تعالی اینجانب را از دعای خیر فراموش نفرمایند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. تاریخ ولادت و وفات حاضر، با استفاده از دست‌نوشته جناب آقای محمد علی ربّانی خوراسگانی -نواده مرحوم شیخ عبدالرحیم ربّانی- نوشته شد.

۲. گزیده اسناد مرحوم شیخ عبدالرحیم ربّانی خوراسگانی اصفهانی (مخطوط)؛ به اهتمام جناب آقای محمد علی ربّانی خوراسگانی.

سید علی

مفسر
حاج سید محمد باقر علم حوزہ اہل علم
دست بردار
از طرف اہل علم
در تہذیب
از تہذیب
مفسر
الکافی

(۸۱)

اسم مجاز: ملا محمد علی قاضی أَسْراری خوانساری^۱

نوع اجازه: روایت و اُمور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۴ ذی الحجّه سال ۱۳۴۷

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماناد: جناب عمده الأفاضل والمحدثین الأخوند ملا محمد علی قاضی خوانساری دامت توفیقاته مجاز و مأذونند از قبَل أحقر در قیام به وظائف شرعیّه از اجراء عقود و ایقاعات و تعلیم مسائل شرعیّه و نقل فتاوی از رسائل عملیّه و نقل اخبار و احادیث متعلّقه به مواظ و مناقب و مصائب اهل بیت عصمت و طهارت سلام الله علیهم أجمعین از کتب معتبره امامیّه مثل ارشاد شیخ مفید و ملهوف السید ابن طاووس و کتب عربیّه و فارسیّه علامه مجلسی رضوان الله تعالی علیهم و مندرجات در این کتب صحیح و جایز النقل است. و این شاء الله تعالی أحقر را از دعای خیر فراموش نمی‌نماید.

والسلام علیه و علی إخوانی المؤمنین و رحمة الله و بركاته

حرّر في ذی الحجّه ۱۳۴۷

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. ر.ک: ضیاء الأبصار، ج ۳، ص ۷۸.

۲. و في ذیلها إجازة المرحوم الميرزا محمد حسين الغروي الثاني.

۳. ضیاء الأبصار، ج ۳، ص ۷۹.

و نای

بسم الله الرحمن الرحيم

فتح نادر جناب عمدة الافاضة والمحدثين تاجرة مدحه محمد علي قاضي

از ار

دست توقیعات مجاز و ماز و نند از قضاة حق در قیام بوظائف شرعی

عقد و ایقاعات و تعلیم مسائل شرعی و نقد فتاوی از رسائل علمیه
و نقل اخبار و احادیث متعلقة بمواعظ و مناقب و مصائب اهل بیت عصمت

سلام الله علیهم اجمعین از کتب معتبره امامیه مثل ارشاد شیخ سید و علون

السید ابن طاووس و کتب عربیه و فارسیه علمیه مجلسی رضوان الله تعالی علیهم

و مندرجات درای کتب صحیح و جایز المنقذات و انباء و الاقوال و غیره

از دعار غیر فراموشی نماند و السلام علیه و علی اهل البیت و علی المؤمنین و رحمة

و بر لایحه و در ده روز یکم ۱۳۴۷ بم امانت محمد حسین الزمیران تبر

الاحقر ابو الحسن المولود

الاصفهان

(٨٢)

إسم المجاز: ملّا محمّد على القاضي الأسراري الخوانساري (٢)

نوع الإجازة: الرواية وأُمور الحسينيّة

تاريخ صدور الإجازة: ٤ ذي الحجّة سنة ١٣٥٤

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمّد و آله الطاهرين و لعنة
الله على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: لا يخفى بأنّ جناب العالم العامل، و الفاضل الكامل، مروّج الأحكام، الآخوند ملّا
محمّد علي القاضي الأسراري الخوانساري دام تأييداته مجاز عنّا في القيام بالوظائف الشرعيّة
والتصدّي فيما لا يجوز تصدّيها إلّا بإذن المجتهد الجامع الشرائط من قبيل إجراء العقود
و الإيقاعات، و تجهيز الأموات، و تعليم المسائل الشرعيّة العلميّة من الرسائل العمليّة، و
الإستخارات، و اصلاح ذات البين، و نقل الأحاديث التي صحت لي روايته من مناقب و مصائب
الأئمة عليهم السلام المدوّنة في الكتب المعبّرة من مؤلّفات الأصحاب الإماميّة رضوان الله عليهم.
و أرجوه أن لا ينساني من صالح الدعوات.

و السلام عليه و رحمة الله و بركاته

بتاريخ ٤ شهر ذي حجّة الحرام ١٣٥٤

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

(٨٣)

اسم المجاز: السيّد علي المهدوي القائي
نوع الإجازة: الرواية والأُمور الحسينيّة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين و أفضل
السفراء المقرّبين محمّد و آلّه الطيّبين الطاهرين المعصومين، و اللعنة الدائمة على
أعدائهم أجمعين من الآن إلى قيام يوم الدين.

أما بعد: فإنّ شرف العلم لا يخفى، و فضل العلم لا ينكر، و ممّن تحلّى بحلية العلم و تزيّن بزينة
العمل به، هو العالم العامل، الحسيب النسيب الكامل، الزكي التقى النقي، الآقا السيّد علي
المهدوي القائي دام علاه.

و قد أجزت له أن يروي عني جميع ما صحّت لي روايته من الأخبار المعتبرة المدوّنة في الكتب
الأربعة و الخطب المؤثّرة و الأدعية مثل نهج البلاغة و الصحيفة السجاديّة و نظائرها.

و له التصرف فيما لا يجوز التصرف فيه إلّا للفقهاء العظام أو المأذون له منهم؛ و هو مأذون منّا في
أخذ سهم الإمام عليه السلام و ما يرجع إليه من أموال المجهول المالك و نحوها و صرف مقدار اللازم
منها في محلّها و إيصال البقية إلينا.

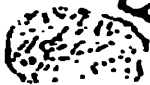
و أوصيه برعاية الاحتياط.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. تربت باكان قم، ج ٤، ص ٢٤٦.

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد لله رب العالمين والعلمانية والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين
 ما فضل تفسيرا الفربان تحذيرا له لطيف الظاهر المعنوي واللغة
 الدائمة على اعدائهم اجمعين من الان الى قيام يوم الدين
 انما قد فات شرف العلم لا ينبغي فضل اسله لا ينكره من تحلى
 بخلة العلم ونزيب بزينته العلم به هو العالم العالم حسب
 الذنب الكامل الرزق التي النقي الاغا امد على المهدوى
 العائني في ام علاه وقد اجرت له ان يرى عنى جميع ضمت
 الى رواته من الاخبار العبد الممد وثق في الكتب لا يشوب
 الماثورة والادعية مثل منه البلاغ والمصنفه المجد ونظاها
 وله تفسيره بها لا يجوز المتشبه فيه الا للفقهاء العظام او الخلفاء
 لهم وهو ما دون منافي اخذ سهم الامام عليه السلام وما جمل السبا
 من اسوال المجرى المالا لا ينجوها وصرف مقدار اللازم منها في محله
 وايضا في البقية النفا او صير عايدة الخطا او الموضع

(۸۴)

اسم مجاز: شیخ محمد ربّانی خوراسگانی اصفهانی دام ظلّه العالی
نوع اجازه: روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب مستطاب شیخ محمد ربّانی خوراسگانی اصفهانی، از طرف این جانب مجازند در نقل
اخبار و احادیث ائمه اطهار سلام الله علیهم، از کتب معتبره عند الإمامیه، مثل کتب شیخین و
صدوقین و ابن طاووس و علاقه مجلسی و غیره.
و این شاء الله تعالی اینجانب را از ادعیه خیریه، فراموش نفرمایند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده أستاذ آية الله شیخ محمد ربّانی خوراسگانی اصفهانی مدّ ظلّه العالی (مخطوط)؛ به اهتمام
حجّة الإسلام شیخ محمد زاهد نجفی.

(۸۵)

اسم مجاز: میرزا محمد ولی مرندی

نوع اجازه: روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على من اصطفاه من الأوليين و الآخرين
محمد خاتم النبيين و على آله و عترته الطيبين الطاهرين.

و بعد: مخفی نماند که جناب مستطاب عمدة الأعلام و نخبة الفضلاء الكرام، ركن الإسلام، فخر
المحققين، الورع التقى، آقای آقامیرزا محمد ولی مرندی دامت تأیداته مدتی در جوار حضرت
امیرعلی^{علیه السلام}، مشغول تحصیل علوم دینیّه و احکام شرعیّه گردیده و بتدریس و تدرّس اشتغال
داشته و صرف عمر و اعمال نظر در تحقیق مسائل اصولیه و فروعیه نموده و به ریاضات شرعیّه
و مجاهدات مرضیه در تکمیل نفس و تحلیه آن به اخلاق حمیده کوشیده، بحمدالله به مرتبه
عالیه و درجه سامیه رسیده و قوه تمییز بین روایات صحاح و ضعاف را واجد هستند.

و از جانب احقر مأذون می باشند در تصدی به امور شرعیّه و نقل روایات متعلّقه به مواظ و
مناقب و مصائب اهل بیت عصمت صلوات الله عليهم أجمعين از کتب معتبره علماء امامیه از
قبیل کتب اربعه و تصنیفات شیخ مفید و صدوق و سید بن طاوس و کتب عربیه و فارسیّه علامه
مجلسی قدس الله أسرارهم؛ و روایات مندرجه در کتب مرقومه، صحیح و جایز النقل است.
و ایضاً مجازند از کتب اصولیه و فقهیه و سایر کتب، تدریس نمایند.

البته اخوان مؤمنین در اعزاز و اکرام و تجلیل و تبجیل ایشان کوشیده، و در امتثال أوامر و إنفاذ
احکام شرعیّه ایشان کوتاهی ننموده و نعمت وجود ایشان را مقتنم خواهند شمرد. والسلام.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم آیه الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی^{رحمته الله} وجود دارد.

۲. گزیده آساند مرحوم میرزا محمدولی مرندی (مخطوط)؛ به اهتمام حجة الإسلام شیخ عبدالحسین جواهرکلام.

اجازات امور حسیّه

(۸۶)

اسم مجاز: میرزا آقا شیرازی

نوع اجازه: اُمور حسیّیه

تاریخ صدور اجازه: ۲۸ ربیع الأول ۱۳۶۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطاهرين.

از آنجایی که جناب مستطاب ثقة الاسلام، آقای آقا میرزا آقای شیرازی را از حیث علم و عمل و متانت و دیانت آراسته یافته، ایشان را در تصرف در کافه اُمور حسیّیه حتّی قبض سهم مبارک امام علیّه به قدر کفایت خود، [و] طریق معمول به مأذون نموده و مرخص داشتیم؛ پس اخوان مؤمنین کثر الله امثالهم وجود محترم ایشان را مفتنم دانسته، در امورات شرعیّه به ایشان رجوع نموده و از [طرف] اینجانب تا مقدار پنج هزار تومان از سهم مبارک امام علیّه مأذونند به ایشان مساعدت کنند از برای خرید در مسکن.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

۲۸ ربیع الأول ۱۳۶۴

أبرالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده اُسناد مرحوم میرزا آقا شیرازی (مخطوط)؛ به اهتمام حجة الاسلام شیخ عبدالحسین جواهر کلام.

سبحه بر ابرار و ارحم

و الحمد لله رب العالمین و بسم الله علی محمد و آل محمد
و علیهم السلام

از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در حق هم و مهر و ناز و نیاز در دست بخت و ناز و نیاز

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

در آینه بر چهره خورشید که بر کام میوه و سبزه است
از اینک که بخت بخت شد آید سعادته را که راهش را از این

(۸۷)

اسم مجاز: سید ابراهیم بروجردی مدّ ظلّه العالی

نوع اجازه: امور حسبیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمّد و آله الطيّبين الطاهرين
و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

و بعد: جناب مستطاب، زبدة الفضلاء الكرام و عمدة العلماء العظام، آقای آقا سید ابراهیم
بروجردی مدرّسی از جانب حقیر، مأذونند در تدریس علوم دینیّه و کلیّۀ امور حسبیّه و اخذ وجوه
بریّه از قبیل خمس و سهم امام علیه السلام و صرف در محل آن.

و علیه بملازمة التقوى و الحزم و الاحتياط لأنّه طریق النجاة و أن لا ينساني عن صالح الدعوات
في مظانّ الإجابات.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حقیق
را
م
مد

اگر کہ رب العالمین و ہمسرا رہیسم مع خیر خلقہ محمد و آلہ
و بعد جانب بقیاب نبی المصطفیٰ و بعد از کلام و بعد از
از جانب حقیر، و در نہ در آریں بلسم و نہ دیکہ امر حبیبہ و اندر جوابہ
و صرف در باب آنہ و بعد از ہذہ تقدیر و اہتم و بعد از صراط حقیر

الحق القاسم
الموسوی
الاصفاط

نہ صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم

(۸۸)

اسم مجاز: شیخ ابراهیم ریاضی نجف آبادی^۱ (۱۳۲۳-۱۳۷۴ ق)
نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر مقدّس حضرت مستطاب آیة الله الموسوي الإصفهاني دام ظلّه العالی.

بعد الحمد و الصلوة:

نظر به اینکه در سال قبل، نسبت به مدرسه نجف آباد از شما استجازه کرده بودم، برای یاران مبلغی از سهم امام^{علیه السلام} اجازه فرموده بودید. و تا حال شش هزار تومان مصرف شده و قریب شش هزار [تومان] دیگر هم مصرف دارد؛ مجدداً از سرکار مبارک اجازه میخواهند بعضی از مؤسّسین؛ گرچه اجازه سابق شما به طور عموم بود، ولی برای اطمینان خاطر در هامش ورقه، دستخط حقیر را مزین فرمائید (در باقی؟)^۲.

و چون طلبه هایش مزید بر سابق شده اند و فعلاً سی نفر می باشند، وجه سابق - که اجازه فرموده اید - وافی به امورات آنها نیست؛ اقلّاً هر ماهی سیصد تومان اجازه فرمائید از سهم امام به آنها داده شود.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

ابراهیم ریاضی، متصدی مدرسه

بسم الله الرحمن الرحيم

مصرف تکمیل مدرسه را از وجوه بدهند، مجازند؛ چنانچه برای مصارف طلاب علوم دینیّه که اشتغال کامل داشته باشند نیز مجازند از وجوه به مقدار وافی بدهند.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۳

۲. در متن چنین بود.

۱. ر.ک: کتاب «بنیانگذار بنای عشق».

۳. بنیانگذار بنای عشق، ص ۴۵ - ۴۶.

بسم الله الرحمن الرحيم
 محضر مقدس حضرت مستطاب آية الله الموسوي الخراساني
 عجل الله فرجه
 بدو الجبهه والصلوة نظر بانيك بحال قبل نسبت بدي
 از شما استجازه کرده بودم مبتلا از رسم امام عليه السلام اجازة
 فرموده بوديد و تا حال شش هزار تومان معرفت شده و قريب
 شش هزار ديگر هم معرفت دارد مجدداً از سر کار بنابر استجازه
 نخواهند بجز از مبلغ ناگفته چه اجازة سابق شما بطور عموم
 بود ولي براي اطمينان خاطر در اسرارش ورقه دستخط فر
 را زرين فرمايد و چون غلبه با رسم نيز بر سابق شده اند
 و فعلاً نكته نيز بيايند وجه سابق كه امان فرموده ايد وافي
 با مورات آنها نيست الله بهر ما هر سجد تومان اجازة فرمايد
 از رسم امام بانهاده شود والسلام عليكم ورحمة وبركاته
 حبيب الله
 محمد باقر
 حبيب الله

در جواب استجازه
 حضرت مستطاب آية الله
 الخراساني عجل الله
 فرجه
 در جواب استجازه
 حضرت مستطاب آية الله
 الخراساني عجل الله
 فرجه
 در جواب استجازه
 حضرت مستطاب آية الله
 الخراساني عجل الله
 فرجه

(٨٩)

إسم المجاز: الشيخ أحمد المنصوري

نوع الإجازة: الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

لا يخفى على كافة إخواننا المؤمنين وقّهم الله لمراضيه من خصوص حامل هذا الكتاب، ولدنا العالم الفاضل، الشيخ أحمد ابن المرحوم الشيخ عبدالواحد المنصوري دام تأييده له أهلية التعليم والإرشاد و بثّ المسائل الشرعية المنطبقة على فتاوانا.

وقد أجزنا له التصدي في الأمور الحسينية من إيقاع الطلاق والنكاح وما يشبه ذلك وقد أجزنا له أن يقبض بعض الحقوق التي تدفع إليه من الزكاة والمظالم والندورات المطلقة. وقد رخصناه أن يأخذ منها ما يحتاجه ويرسل الزائد إلينا.

و السلام على كافة إخواننا المؤمنين و رحمة الله و بركاته

١٠ ذي حجة سنة ١٣٥٦

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامة (مخطوطة)؛ بمساعدة الشيخ محمد الكلباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

والله اعلم بالصواب

من ههنا حاصل هذا الكتاب ولما لنا العالم الفاضل الشيخ احمد بن المرحوم الشيخ
عبد الواحد المنصوري دام تاييدهم في اهلية التعليم والرياسة ونبش المسائل
الشريعية المنطبقة على فناءنا وقد احرى ما له التقدي في الامور المحسنة
في ايقاع الظلم والنكاح وما يوجب ذلك وقد اجزنا ان يقضي بعض
المعروفات التي تدفع اليها من الزكاة والمطامير والندورات المطلبه وقد رخصناه ان
يعلن فيها ما يحتاجهم ويرسل الزائد لنا والسلام على كافة المسلمين
توجهه الله وبركاته ١٠ محرم الحرام ١٢٩٤

ابو الحسن
الاصمعي

(۹۰)

اسم مجاز: میرزا اسحاق آستارائی (۱۳۱۷-۱۳۹۱ ق)

نوع اجازه: اُمور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۱۴ ربیع الثانی ۱۳۶۳

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين، و لعنة الله على أعدائهم أجمعين من الآن إلى قيام يوم الدين.

و بعد: چون حضرت مستطاب، ثقة الاسلام، عمدة العلماء الأعلام، آقای آقا شیخ اسحاق آستارائی دامت برکاته مدتی است در تحصیل علوم دینیّه زحمات کشیده و استغراق و سع نموده و الحمد لله بمراتب عالیّه علمیّه فائز گردیده و از حیث فضل در میان أُمثال ممتاز، و آثار صفات حسنه و اخلاق پسندیده از ایشان بروز و ظهور نموده، و قابلیت ایمانی استفادۀ معالم دینیّه برای عموم مؤمنین داشته؛ البتّه برادران ایمانی وجود جناب معزّی إلیه را مقتنم شمرده و از مقامات ایشان مستفیض و بهره مند شوند.

و چون موثقیّت ایشان در نزد حقیر ثابت است لذا از قبل ما مجاز و مأذون می باشند در تصدّی اُمور حسیّه و أخذ وجوهی که محتاج به اجازه مجتهد جامع الشرايط است از قبیل سهم امام علیه السلام و مجهول المالك و ردّ مظالم که به اندازه احتیاج خود برداشته و بقیه را به مصرف خودش برساند به شرط مراعات احتیاط در مذکورات؛ و أن لا ینسانی من الدعاء.

فی چهاردهم شهر ربیع الثانی ۱۳۶۳

أبراهیم الحسن الموسوی الإصفهانی^۱

همنه نهم همنه الزهر الزهر

الحمد لله رب العالمين صلى الله على محمد وآله الطاهرين و

على اعدائهم اجمعين من الآن الى قيام يوم الدين و

حضرت مستطاب فقه الامام محمد بن الحنفية العلامة الفاضل

دامت بركاته منتهى و

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

والحمد لله رب العالمين

(۹۱)

اسم مجاز: شیخ محمد باقر نجفی اصفهانی^۱

نوع اجازه: امور حسیه

تاریخ صدور اجازه: ۲۴ ربیع الأول ۱۳۶۳

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده و الصلوة على محمد و أهل بيته المعصومين.

مخفی نماند بر اخوان مؤمنین که جناب مستطاب، عمدة الأعلام، مروّج الأحكام، ثقة الإسلام، آقای حاج شیخ محمدباقر نجفی، نجل زکّی مرحوم حجة الإسلام و المسلمین آقای حاج شیخ محمدباقر نجفی [مسجدشاهی] اصفهانی^۲ طاب ثراه مجاز و مأذونند از قبل حقیر در اخذ سهم مبارک امام^{علیه السلام} و سایر وجوه شرعیّه و صرف در موارد به موجب نظر خودشان طبق فتوای حقیر؛ و اخوان مؤمنین هم مجاز و مأذونند در تسلیم به جناب ایشان.

و هكذا مجازند در تصدّی جمیع امور حسیه که وظیفه حاکم شرع مطلق و مجتهد جامع الشرائط می باشد.

فی ۲۴ ربیع المولود ۱۳۶۳

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۳، ۴}

۱. ر.ک: یادنامه آیه الله شیخ محمدباقر نجفی اصفهانی.

۲. برای شرح حال وی نگار: «شرح هداية المسترشدين، ص ۴۵ - ۵۸؛ غرقاب، ص ۱۹۵ - ۱۹۶، رقم ۸۰.

۳. ذیل این اجازه، امضا و مهر مرحوم آیه الله العظمی حاج آقا حسین بروجرودی قرار دارد.

۴. یادنامه آیه الله شیخ محمد باقر نجفی اصفهانی.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده والصلوة على محمد وآله عليه الصلوة
 مؤمنين که جناب مستطاب عمدة الأعلام مرتجع الأحكام نقرة الاسلام
 آقاي حاج شيخ محمد باقر بن محمد باقر نجل زكي مرحوم حجة الاسلام والمسلمين
 آقاي حاج شيخ جمال الدين محقق اصفهاني طاب ثراه مجازاً ومألف
 انما قبل حقير در اخذ سهم مبارك امام عليه السلام وسائر وجوه
 شرعية وصرف در موارد بموجب نظر خودشان طبق فتاوي حقير
 و اخوان مؤمنين هم مجازاً وماذونند در تسليم جناب الشان
 وهكذا اجازت در تصدي جميع امور حسبه که وظيفه حاکم
 شرع مطلق ومجتهد جامع الشرائط بياستد في ۲۴ ربيع الاول
 ۱۳۶۲
 حسين المصطفوي
 ابو الحسن الموسوي

(٩٢)

إسم المجاز: السيّد محمّد تقي الدشتستاني

نوع الإجازة: الأمور الحسينيّة

تاريخ صدور الإجازة: شعبان سنة ١٣٦١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين وأفضل الصلوات والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد
صلّى الله عليه وآله الطيّبين الطاهرين.

أمّا بعد: فإنّ جناب عمدة المشتغلين الكرام، مروج الأحكام، ثقة الأنام، السيّد محمّد تقي ابن
المرحوم المغفور له السيّد هاشم الدشتستاني دامت توفيقاته مأذون من قبلي أن يتصرّف في
الأمر الشرعية كتعليم الأحكام، وإرشاد العوام، وإجراء العقود والايقات، وفي قبض سهم
الإمام عليه وعلى آبائه الكرام أفضل التحيّة والسلام وأن يصرف منه مقدار حاجته ولوازمه مع
رعاية الاحتياط.

والمأمول من إخواننا المؤمنين أن يساعدوه ويعاونوه حتّى يرجع إلى النجف الأشرف و يشغل
بالعلوم الدينيّة.

والمرجو منه أن لا ينساني من صالح أدعيته كما أنّي لا أنساه إن شاء الله و سائر المؤمنين في
مظانّ الإجابة.

حرّر في يوم العشرين من شهر شعبان المعظم سنة ١٣٦١

الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. شناختنامه مرحوم آية الله سيّد أبوالحسن اصفهاني، ص ٤٥٨.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وافضل الصلوة والسلام على اشرف
الانبياء والمرسلين محمد ص والدا الطيبين الطاهرين
انا بعد فان جناب عمه المشتغلين الكرام خرج
الاحكام ثقة الامام السيد محمد تقى ابن المرحوم المفقور
السيد هاشم المتهتم في دامت توفيقاته ما نوه
من قبلى ان يتصرف في الامور الشرعية مستعينا بعلم الحكم
وارشاد العوام واجراء العقوب والايضا في قبض
الامام عليه وعلى آياته الكرام افضل النجاة والسلا
ولن يصف منه مقدار حاجته ولوانه مع رعاية
الاحتياط والمأول من اخوان المؤمنين ان يساعده
ويعاونه حتى يرجع الى النجف الاشرف وليشتغل بالعلوم
الدينية والرحمة ان لا ينسأ في من صالح اديبته
كالنخ لا ينسأ انشاء الله وسائر المؤمنين ومطاع
الاجابة حرره يوم العشرين من شهر شعبان المعظم سنة
الاحقر اموال الحسين

الاصيلة

(۹۳)

اسم مجاز: سید حسن امامی فروشانی اصفهانی (۱۳۲۰-۱۳۹۸ ق)^۱
نوع اجازه: اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب مستطاب شریعتمدار، عماد العلماء الأعلام، آقای آقا سید حسن معروف به «آقا امام» سلمه الله، نجل مرحوم فردوس وساده، حجة الإسلام آقای حاج میر سید علی سدهی اصفهانی طاب ثراه مجازند که به مقدار معاش خود از سهم مبارک امام^{علیه السلام} از مؤمنین اخذ، و مؤمنین مجاز در پرداخت این مقدار به ایشان می‌باشند.

و ایضاً مجازند که در هر سالی مبلغ چهارصد تومان از مؤمنین اخذ نمایند از سهم مبارک امام^{علیه السلام} و به فقرا و سادات فقرا و ضعفاء الحال از غیر اینها و محصلین علوم قدیمه بپردازند؛ و مؤمنین هم مجاز در پرداختن این مقدار به ایشان می‌باشند.

الأحرر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. ر.ک: اعلام اصفهان، ج ۲، ص ۵۱۳.

۲. گزیدهٔ آستاند مرحوم سید حسن امامی فروشانی اصفهانی (مخطوط)؛ به اهتمام آقای سید محمد رضا امامی فروشانی.

(۹۴)

اسم مجاز: شیخ محمد حسن بروجردی خیارجی^۱ (۱۲۸۹-۱۳۷۲ ش)
نوع اجازه: اُمور حسّیه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأولين و الآخرين محمد و آله الطيبين الطاهرين.

و بعد آنکه جناب مستطاب مروج الأحكام، ثقة الإسلام، آقای شیخ محمد حسن قزوینی خیارجی سلمه الله تعالى از قبل أحقر، مجاز و مأذون می باشند در أخذ حقوق شرعیه، حتی سهم امام علیه الصلوة والسلام.

و أيضاً مجازند در جميع أمورات حسّیه که منوط به اذن مجتهد است؛ و حقّ عفو به ارباب حقوق، در خصوص سهم امام علیه السلام ندارند.

و السلام عليه و على كافة المؤمنين و رحمة الله و بركاته

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. ر.ک: کتاب «فقیه گمنام».

۲. همان، ص ۹۳.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه

وآلهم وسلم
مهر و دل بطریق سرب و اعد که هر طایفه مروج

همه مسلمه را آید هر صنف و دین خیار و

در قیام جو مجاز و مال زن می شود در خود حق

همه را هم عید لعل و لعل و لعل و لعل

بجیه که شرط دادن قیامت و حق

در عصر هر سه نام عید رسم ندارند

و همه در یک

و همه در یک

(۹۵)

اسم مجاز: سید حسین خادمی اصفهانی (۱۲۸۰-۱۳۶۳ ش)

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: محرم ۱۳۵۴

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر انور حضرت مستطاب، رئیس المذهب الجعفریّه، آیة الله و حجّته علی الأنام، آقای آقا
سید ابوالحسن اصفهانی مدّ ظلّه العالی:

به عرض می‌رسانم همان قسم که شفاهاً اذن مرحمت فرمودید در دخالت احقر در کلیّۀ اموری
که محتاج به اذن حاکم شرع و دخالت او می‌باشد و در اذن دادن به غیر، مستدعیم که کتباً هم
مرقوم فرمائید که عنداللزوم برای دیگران حجّت باشد.

فی سلخ ذی الحجّه ۱۳۵۳

حسین الموسوي خادمی اصفهانی

بسم الله الرحمن الرحيم

بلی همان طوری که شفاهاً هم عرض کردم جنابعالی مأذونید در کلیّۀ اموری که دخالت آن
محتاج است به اذن حاکم شرع و همچنین در اذن دادن به غیر.

وَقْنِي الله تعالى وَايَاكُمْ لِمَا يُحِبُّ و يَرْضَى

فی شهر محرم الحرام ۱۳۵۴

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده اسناد آیة الله سید حسین خادمی اصفهانی (مخطوط)؛ به اهتمام فرزندان حجّة الاسلام سید
محمدعلی خادمی اصفهانی.

بسم الله الرحمن الرحیم
 این مجوز را بمناسبت از حضرت
 آیت الله العظمی در قم
 صادر فرموده است
 در تاریخ ۱۳۰۲/۱۰/۱۵
 در شهر قم
 حجت الاسلام
 محمد باقر
 صاحب
 دفتر

بسم الله الرحمن الرحیم
 این مجوز را بمناسبت از حضرت
 آیت الله العظمی در قم
 صادر فرموده است
 در تاریخ ۱۳۰۲/۱۰/۱۵
 در شهر قم
 حجت الاسلام
 محمد باقر
 صاحب
 دفتر

(۹۶)

اسم مجاز: سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی (۱۳۱۵-۱۴۱۱ ق)

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۱۱ رجب سال ۱۳۴۶

بسم الله الرحمن الرحيم

بر عموم طالبین صلاح و سداد مخفی نماند آن که قوام شرع شریف و دین منیف به وجود علماء
 أعلام - که ودائع حضرت خاتم الأنبياء می‌باشند -، [می] باشد از جمله جناب مستطاب عمدة
 العلماء الأعلام، مروج الأحكام، شریعتمدار، آقای آقا نجفی دامت إفاضاته از امثال و اقران ممتاز،
 و چندی نیز^۱ در نجف اشرف مشغول به تحصیل علوم شرعیّه و تهذیب اخلاق بوده‌اند،
 بنابراین جناب ایشان مأذون در کلیّه امور حسیّه و درسهام امام می‌باشند.
 ان شاء الله تعالی عموم اخوان مؤمنین، نعمت وجود ایشان را معتنم شمرده، از ایشان و همگی
 التماس دعا دارم.

فی ۱۱ رجب ۱۳۴۶

الأحرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهانی^۲

امور طلبی صلاح و سداد محض باشد این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند

حضرت خانم آیت الله العظمی در حقه حاکم است و این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند
 آنرا که در این مقام است و این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند
 محصل علوم و فقه و این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند
 امور حسبه و این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند
 معتمد شماره از این مقام است و این تمام است و اگر کسی بخواهد در این مقام اقدام کند
 الاضاحه

(۹۷)

اسم مجاز: سید ضیاءالدین تجویدی اصفهانی^۱ (۱۳۲۰-۱۴۰۸ ق)
نوع اجازه: اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد و الصلوة:

عموم اخوان مؤمنین زاد الله توفیقاتهم را اعلام می‌دارد که جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحکام، آقای آقا ضیاءالدین تجویدی سلمه الله از جمله مروجین احکام دینیه و حاملین علوم شرعیّه می‌باشند؛ سزاوار است مؤمنین از جناب ایشان مستفید و اخذ مسائل حلال و حرام بنمایند و چنانچه در امرار معاش خود محتاج به سهم مبارک امام^{علیه السلام} شوند مؤمنین مجازند که تتمیم معاش ایشان را از سهم مبارک بپردازند و ایشان هم مجاز در اخذ این مقدار می‌باشند و مجاز در تصدّی امور حسبیه هم می‌باشند ایشان.

وَقَفْنَا اللَّهَ وَاِيَّاهُمْ لِمَا يَحِبُّ و يَرْضَى

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. ر.ک: کتاب «ضیاء بزم ایمان».

۲. ذیل این اجازه، اجازه حضرات آیات حاج آقا حسین بروجردی، سید محمود شاهرودی و سید یونس یونسی اردبیلی، وجود دارد.

۳. ضیاء بزم ایمان، ص ۱۵۵.

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 عزم فرمایم که از این امر بهر جهت که باشد
 شرعیه از مریض احکام آتیه ای را قضا کنیم که بگوید
 و ما این عدم شرعیه میباشند و از این جهت که
 عدل و مردم نباشند و چنانچه در این امر خود صحیح
 مجازیه که ستم شریفان را در سهم بار که بر دل از زبانی
 میباشند و مجاز در لقمه ای از سهم هم میباشند این در قضا
 ابوالحسن الموسوی

(۹۸)

اسم مجاز: ضیاءالدین فیض مهدوی کرمانشاهی

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: محرم سال ۱۳۵۷

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آن که جناب مستطاب شریعتمدار، عماد الأعلام، زبدة الأفاضل الفخام، آقای حاج آقا ضیاءالدین فیض مهدوی [کرمانشاهی] سلمه الله تعالى مأذون و مجازند از جانب أحقر در کلیه امور حسبه، و همچنین در أخذ وجوه شرعیّه و صرف در مصارف مقررّه، بلکه در مواقع لزوم که بعض مؤمنین برای تصفیة اموالشان که محتاجند به دست گردان نمودن که به تدریج حقوق خود را بپردازند، ایشان مجاز و مأذونند این دستور را معمول دارند با رعایت کامل دقت و احتیاط. و البته اخوان مؤمنین وجود ایشان را مفتنم دانسته، مراتب تعظیم و تبجیل را درباره ایشان مرعی دارند؛ و مأمول آن که از ادعیه خیریه، این جانب را فراموش نفرمایند.

حرّر ذلك في شهر محرم الحرام سنة ۱۳۵۷

الأحقر أبو الحسن الموسوي الاصفهاني^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه و امضای حضرات آیات عظام حاج آقا حسین بروجردی، سید محمود شاهرودی، سید محمد حبّّت کوه کمرهای و سید صدرالدین صدرتینج وجود دارد.

۲. تاریخ تشیع در کرمانشاه، ص ۴۲۸.

(۹۹)

اسم مجاز: شیخ عباس خالصی قائنی (۱۳۲۸ - ۱۴۱۹ ق)
نوع اجازه: اُمور حسّیه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

و بعد: مخفی و مستور نماند بر اخوان دینی و اخلاء ایمانی که حضرت مستطاب، عمدة الأعلام، ثقة الإسلام، آقای آقا شیخ عباس خالصی قائینی دامت تأییداته به کمالات نفسانیه واصل و به فضائل علمیه و عملیه نائل [گشته و] از طرف این أحقر مأذون می باشند در تصدّی مطلق امور حسّیه - که موقوف به إذن فقیه جامع الشرائط است - از قبیل رسیدگی به امور صغار و حفظ اموال قاصرین و غائبین و اخذ وجوهات از قبیل مظالم و مجهول المالك و سهم امام عليه السلام و غیرها که به قدر احتیاج خود صرف کند و بقیه را به نجف اشرف، ایصال کنند؛ البته مراعات کمال احتیاط را خواهند داشت.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده أسناد مرحوم شیخ عباس خالصی قزوینی (مخطوط): به اهتمام حجة الإسلام شیخ عبدالحسین جواهر کلام.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 وَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ وَلَعَدُ نَحْنُ مَسْئُورِينَ
 بِرَأْيِ أَخْوَانِ دِينِهِ وَاخْلَاءِ أَيْمَانِهِ كَهَضَرِ سُلْطَانِ عَمَلِهِ
 قَسَمُ لَا سَلَا أَمَّا أَشْخَعُ عَبَّاسِ خَالِصِي قَائِمِي دَائِمِي
 بِكَ لَا تَنْسَاهُ وَأَصْلُ رِفْعَتِهِ عَلِيَّةٌ وَعِلْمُهُ ثَابِتٌ أَرْطَفُ بَنِي
 مَأْدُونِ مِبَاشَتِهِ دُرِّ لُصْدَقِهِ مَطْلُوقِ أُمُورِ حَسْبَةِ شَرَفِهِ كَهَوْنِ
 فَتَنِ جَامِعِ الشَّرَائِبِ أَرْقَبُ بِلِ رُسُودِ كِي بَامُورِ صِفَارِ وَخُفْطِ أُمُورِ
 دَعَائِبِ وَأَخَذِ بِرِهَا قَبْلَ عِظَامِ وَجُرُورِ الْمَالِكِ وَبِهِمْ قَامَ تَكْلِيفُ السَّلَامِ
 وَغَيْرِهَا كَيْفَ بَدَأَ رَحْمَتُ خَوْصِ رُفْعَتِهِ وَبَعْدَ رَأْيِ نَجْفِ أَشْرَفِ أَعْيَانِ كِتَابِ الْبَرَاءَةِ
 كَلَّ اجْتِنَاحِ رَأْيِ الْخَيْرِ وَاسْتَلَامَ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ الْأَصْحَابُ

(۱۰۰)

اسم مجاز: شیخ عباس مشکوری (۱۳۲۲-۱۳۹۲ق)^۱

نوع اجازه: امور حسبه

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آنکه جناب مستطاب شریعتمدار، قدوة الفضلاء العظام و ملاذ الإسلام، آقای آقاشیخ عباس نجل جلیل مرحوم خلد آشیان حجة الإسلام آقای حاج شیخ مشکور نجفی از اینجانب مأذون و مجازند در تصرف در امور حسبه و وکیل مطلق می‌باشند در اخذ حقوق شرعی و وجوه بریه از قبیل سهم مبارک امام علیه افضل الصلوة والسلام و زکوات و صدقات و ثلث اموات و ردّ مظالم و سایر وجوه و اموال بریه و خیریه؛

و هر کس وجوه مذکوره را به ایشان تسلیم کند البته موجب فراغ ذمه خواهد بود و چنان است که به خود اینجانب رسانده؛

و ایشان را تذکر می‌دهم که همیشه ملازم بالعدل و پرهیزکاری و طریقه احتیاط بوده باشند که الاحتیاط سبیل النجاة

الأحرأ ابرالحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. ر.ک: کتاب «حیات طیه».

۲. ذیل این اجازه، اجازه آیه الله حاج آقا حسین بروجردی، وجود دارد.

۳. حیات طیه، ص ۵۱.

بسم الله الرحمن الرحيم

محرران که حالت سرگردانده انصاف اطعام و پرداخت سهم آنکس که شایسته عیال

کلیه در عوم خدایا من قوه سهم آن حاج شکر که از انجانب مادران و مجارید

در تصرف در اموال عیال و وکیل مطلق بیاید در اخذ حقوق عیال و وجوه

بریه از قبل سهم بزرگ امام علیه الصلوة و السلام در زکوة و صدقات و ثلث

انوار و در نظایم و سایر وجوه و اموال بریه و غیره و هر کس وجوه مذکور را

بالتکلیف تسلیم کند البته بموجب فراغ ذمه خواهد بود و چنان است

که بخود عیال رساند و بالتکلیف از آن کسیدیم که همیشه بهر ذمه باقول

و بر این کار و طریقه اعیان بوده باشد که اعیان باقول النجایة

الله الرحمن الرحيم

(١٠١)

إسم المجاز: الشيخ عبدالصاحب فضلي (١)

نوع الإجازة: الأمور الحسينية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٧ رمضان ١٣٣٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيدنا محمد و آله الطيبين الطاهرين و
 اللعنة على أعدائهم أجمعين.

فلا يخفى على كافة إخواننا المؤمنين وفقهم الله لجوامع الخير و السعادة أن جناب الورع التقى و
 المهذب النقي جناب الشيخ عبدالصاحب فضلي زيد فضله من أهل النسك و الصلاح و البر و
 العفاف و الزهد فنظراً إلى ذلك قد وكلناه حفظه الله تعالى على قبض سائر الحقوق الشرعية كحق
 الإمام ارواحنا فداء و المظالم و الزكوات و مجهول المالك و النذر المطلق على أن يوصلها إلى
 مستحقيها و الزائد يرجعه إلينا فمن كان عنده من هذه الوجوه شيء فهو مأذون بدفعها إليه و تبرء
 ذمته إن شاء الله تعالى.

نعم جناب الشيخ المرقوم سلمه الله تعالى وكيل من طرفنا في قبض الحقوق الشرعية المسطورة و
 صرف نصف ذلك إلى مصارفها و إيصال البقية إلينا.

حرر ذلك في ٢٧ رمضان ١٣٣٨

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. مخطوطات مكتبة كاشف الغطاء العامة في النجف الأشرف؛ بمساعدة حجة الإسلام الشيخ محمد الكلباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد محمد وآله الطيبين
 والفضل على اعدائهم اجمعين فلا يخفى على كاتبة اخواتنا المؤمنات وقهر الله لجموع
 الخير والسعا ان جناب الورع الثقة والمهند اليق حجاب الشيخ عبد الصاحب
 فضله ويد فضله من اهل السنك والصلاح والبر والعفاف والزهد
 فتطروا الى ذلك قد وكلناه حفظه الله نعم على قبض ان الحقوا السيرة
 كحق الاماوار واخافاه والمطالع والزكوات ومجهر المالك الى المطلق
 على ان يوصلها الى مستحقها والامانة يرجعه اليافق كما هو عند
 من هذه الوجوه شئى فهو ما دون بد فعها اليه وتبر ذمته انتم
 عظم جناب الشيخ المرحوم سادسها يمولنى طوبى من الحقوف اشترى عنه بطور موصوف نصف ذلك
 الى مصارفها واصحابها
 .. اجازة لى ٢٤٧٠
 الاحقر الى الحق الموصوف
 الاخيرها

(١٠٢)

إسم المجاز: الشيخ عبدالصاحب الفضلي (٢)

نوع الإجازة: الأمور الحسينية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٨ ربيع الأول ١٣٤٧

بسم الله الرحمن الرحيم

لا يخفى: أنّ ولدنا الزكي الصفي و التقي النقي، الشيخ عبدالصاحب الفضلي دام تأييده وكيل عنا في قبض الحقوق الراجعة إلينا و صرف مقدار يسير منها فيما يقتضيه الضرورة و إيصال البقية إلينا؛

و كذلك هو مأذون و وكيل عنا في إيقاع المصالحة مع من اشتغلت ذمتهم بالحقوق و لا يدرى مقدارها بأن يصلح معه بمبلغ متوسط يحتمل أن لا يكون ما عليه أكثر؛
و كذلك مع أشخاص قد اشتغلت ذمتهم بالحقوق الكثيرة و قد نهبت من أيديهم أموالهم و تابوا و شملتهم العناية الإلهية بالرجوع إلى جادة الهداية فيصلحهم بما عليهم من الحقوق بمبلغ يتيسر لهم أدائه ولو بالأقساط مشروطاً عليهم بأنّه إذا يسّر الله لهم يبرؤن ذمتهم عما عليهم.
أسئل الله تعالى توفيقه و أن يوفقنا لما يحب و يرضى.

حرّر ذلك في ٢٨ ربيع الأول ١٣٤٧

الأخ قرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

بسم الرحمن الرحيم

بسم
الحق
المتين

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم
الحق
المتين

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

(۱۰۳)

اسم مجاز: شیخ عبدالله مازندرانی

نوع اجازه: امور حسبه

تاریخ صدور اجازه: ۱۴ ذی قعدة ۱۳۴۵

[بسم الله الرحمن الرحيم]

الحمد لله رب العالمين والصلوة على أشرف الأنبياء محمد وآله أهل بيت^۱ العصمة و
الطهارة الطاهرين الأطهرين ولعنة الله على أعدائهم من الآن إلى يوم الدين.

و بعد: چون جناب مستطاب عماد العلماء الأعلام، ثقة الإسلام، مروج الأحكام، الحاج جناب شیخ
عبدالله مازندرانی دامت أیتامه سنین عیدیه در در عتبات عالیات، متحمل زحمات فوق العاده و
گشته و - به حسب [نقل] بعض الثقات، - بحمد الله به مرتبه عالیهای از علم و عمل رسیده و
دارای ملکات حمیده گردیده؛ لهذا از قبل أحقر مأذون و مرخصند در امور حسبه و وظائف مقررّه
که تصدی آنها موقوف به اذن حکام شرع سید الله آرکانه می باشد.

و كذلك مأذون می باشند در تصرف وجوهات، [که] به مقدار معاش و حاجت خودشان صرف
نموده و مابقی را به نجف اشرف علی مشرفه ألف سلام و تحية ایصال بنمایند.
و بر کافه مؤمنین لازم است که در احترام ایشان کمال مساعدت [را] بنمایند.
و أوصیه بتقوی الله و رعاية الإحتیاط فی جمیع الأمور، و بأن لا ینسانی فی مظانّ الإجابات و
إدبار الصلوات.

فی ۱۴ ذی قعدة الحرام ۱۳۴۵

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهانی^{۲، ۳}

۱. قسمت آغازین این اجازه، به علت فرسودگی از بین رفته است.

۲. ذیل این اجازه، تأیید و مهر مرحوم آیه الله ابوالحسن اردبیلی مشکینی^{رحمته} قرار دارد.

۳. فضیلت علم و نشانه علمای وارسته، ص ۱۳۰.

(۱۰۴)

اسم مجاز: سید عبدالمطلب شوشتری جزائری^۱ (۱۳۳۲-۱۴۱۵ ق) (۱)

نوع اجازه: اُمور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۱۹ ذی الحجة سال ۱۳۶۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الأئمة المعصومين.

پوشیده نماناد که جناب مستطاب علم الأعلام، مروج الأحكام، نخبة الفضلاء العظام، آقای آقا سید عبدالمطلب، خلف رضوان مقام، العلامة، آقای آقا سید مهدی جزائری سلمه الله تعالى مأذون و مرخص می باشند در تعلیم مسائل و احکام دینیّه و تصدّی اُمور حسیّه، با رعایت احتیاط و موازین مقرّرة شرعیّه؛ و در اخذ حقوق منطبقه بر خود حتّی سهم امام^{علیه السلام} به مقدار حاجت و کفایت خود.

البتّه اخوان مؤمنین در تبجیل و احترام و تقدیر مساعی مشکورة معزّی إلیه در جهات دینیّه و سدّ اعواز و معاشیّه ایشان نموده و مترقّب اجر جزیل و شفاعت اجداد طاهرین ایشان خواهند بود.

و أوصیه بتقوی الله و ملازمة الاحتیاط.

وفقه الله و إخواننا المؤمنین لما یحبّ و یرضی

۱۹ ذی حجة الحرام ۱۳۶۴

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۳، ۲}

۱. رک: تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۳۲۳-۳۲۵.

۲. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم آیه الله سید محمد حجت کوه کمره ای وجود دارد.

۳. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۳۲۱.

(١٠٥)

اسم المجاز: السيّد عبدالمطلب الجزائري (٢)

نوع الإجازة: الأمور الحسينيّة

بسم الله ربّ العالمين

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة على خير خلقه محمّد و آله الطاهرين و اللعنة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

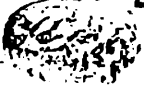
و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، السيّد عبدالمطلب، مأذونٌ من قبلنا في التصرّف في الأمور الحسينيّة و أخذ الحقوق الشرعيّة و سهم الإماميّة و صرفها فيما احتاج إليه من معاشه و الزائد يصرفه في محالّها المقررة الشرعيّة مع مراعاة الاحتياط فإنّه وسيلة النجاة.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من أسناد المرحوم السيّد عبدالمطلب الجزائري (مخطوطة) بمساعدة حجّة الإسلام الشيخ عبدالحسين جواهر كلام.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة على خير خلقه محمد وآله الطاهرين واللعنة
على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين وبعد فان جناب العالم الفاضل
السيد عبد المطلب مازون من قبلنا في التصرف في الامور الحسبه
واخذ الحقوق الشرعيه وسهم الامام عليه السلام وحرصها
فيما يحتاج اليه من معاشه والزائد يصرفه في محالها المقررة الشرعيه
مع مراعات الاجايات فانه وسيله النجاه للمسلمين الموقرين

(١٠٦)

إسم المجاز: الشيخ عبدالواحد المنصوري

نوع الإجازة: الأمور الحسينية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٥ شوال سنة ١٣٤٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على محمّد وآله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم
أجمعين.

و بعد: فلا يخفى على كافّة إخواننا المؤمنين أنّ جناب العالم الفاضل، الثقة التقي الكامل و
المهذب البرّ الصفي، الشيخ عبدالواحد نجل المرحوم الشيخ محمّد المنصوري دام تأييده لوثاقته و
ديانته وكيل عنا في بثّ الأحكام الدينية و نقل فتاوينّا من الرسائل العملية والقيام بالوظائف
الشرعية و الدخول في الأمور الحسينية و قبض كافّة الحقوق المالية والوجوه البرية حتّى حقّ
الإمام^{عليه السلام} و صرف مقدار فيما اقتضته الضرورة و إيصال البقية إلينا وفي ردّ^١ قبض الوصول
بصاحبه من طرفنا.

و الأمل من إخواني أن يعظّموا شأنه و تقدّروا مقامه.

والرجاء أن لا ينساني من الدعاء إنّه وليّ الإعطاء.

حرّر في ٢٥ شوال ١٣٤٨

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الأصفهاني^٢

١. في المخطوطة (الردّ) بدل (ردّ).

٢. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامة (مخطوطة)؛ بمساعدة الشيخ محمّد الكلباسي النجفي.

مسند اسرار محمد بن ابراهيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين وعلته
 على اعدائهم اجمعين وبعد فلا يخفى على كافة الجواهر الثمينة
 ان جنابهم العالم الفاضل الثقة الثقل الكامل والهادي اليه
 الصفي الشيخ عبد الواحد غفر له الرحوم الشيخ محمد باقر
 لوثاقته وديانته وكيان عنا في بيت الاحكام الدينية ونقل
 كتابنا من الراسائل الخفية والهيام بالوظائف الشرعية والله
 في الامور الحسنة وقبض كاهن الحقوق المالية والوجود
 البرية حتى من الامام عليه السلام وصحبه عظماء فيما اقتضته
 الضرورة وايصال البقية اليها في من اليد قبض الوعد والقبول
 فيعلم منها والاهل من اخواني ان يعظموا له وتقدموا له
 والرجاء ان لا ينسوا في الدعاء استغفر الله العظيم

الاعتراف بالاسرار
 الاصبها

(۱۰۷)

اسم مجاز: شهید شیخ عطاءالله اشرفی اصفهانی (۱۳۲۲-۱۴۰۲ق) (۱)

نوع اجازه: امور حسبیّه

تاریخ صدور اجازه: ذی قعدة سال ۱۳۵۳

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله المعصومين.

و بعد: مخفی نباشد بر اخوان مؤمنین وفقهم الله تعالى که جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحکام، آقای آقا میرزا عطاءالله اشرفی خوزانی سلمه الله تعالى از جمله حمله علم و اهل فضل، و مروجین احکام شرع سیّد الأنام علیه الصلوة والسلام می باشند؛ لهذا سزاوار است اخوان مؤمنین از هر حیث رعایت احوال ایشان را نموده و هكذا بقدر تتمیم معاش ایشان از سهم مبارک امام^{علیه السلام} مجازند که به ایشان بپردازند و ایشان هم مجازند در اخذ این مقدار؛ و در هر سال بیست تومان هم مجازند که از سهم مبارک امام^{علیه السلام} از اخوان مؤمنین اخذ نمایند و به دیگران که مورد سهم باشند بدهند؛ و اخوان مؤمنین أيضاً در دادن این مقدار به ایشان مجازند. و جناب ایشان تصدّی در امور حسبه را هم، از جناب أحقر مجاز و مأذونند، وفقه الله تعالى.

ذی قعدة الحرام ۱۳۵۳ هجری

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. ر.ک: کتاب «عروج خونین».

۲. کتاب «شهید آیةالله اشرفی اصفهانی»، ص ۱۹۰.

بسم الله الرحمن الرحيم

انکرمند و اهلش و اقسام با غیر خلفه معتبره ائم اهل بیت و مسکب محقق نباشد بر خوان
 رسانیدن و فقههم الله تا ای که حجاب مستطاب شریفه در مروج الکلام نگارند
 انقباض شریفه حرزانی علیه السلام ای لا یدله الله علم و ابرقضا و مروجین حکام
 مستی الله نام علیه السلام و تقسم می باشد لهذا از اوله است خوانی رؤسین له
 حسب دعای معراج ائمه ائمه و لهذا بعد از ستم ستم ایشان که ستم
 لازم علیه نهادم مجاز از ایشان بر دل زدن ایشان هم مجاز در ستمه ایشان
 در هر سال نسبت خوانی هم مجاز از که لازم است بر خوانی علیه السلام که خوانی
 از خدایانه و بر خوانی که موعود هم باشند بدینند و خوانی که خوانی ایشان
 این معیار با ائمه بازند و حجاب ستم ایشان لغت می باشد و نسبت
 که حجاب حق مجاز و ما فقه الله تا ای که حق الحرام
 دفعه الحرام
 ۱۳۵۸
 (امیرالمؤمنین علیه السلام)

(۱۰۸)

اسم مجاز: شهید شیخ عطاءالله اشرفی اصفهانی (۳۲۲-۱۴۰۲ق) (۲)

نوع اجازه: امور حسیه

تاریخ صدور اجازه: شعبان سال ۱۳۵۸

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد والصلوة:

به عموم مؤمنین و تقه الله تعالى تذکر می دهد بر اینکه جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحكام، ثقة الإسلام، آقای آقا شیخ عطاءالله اصفهانی آید. الله تعالى نظر به اینکه از اجله فضلاء و نخبه علماء راشدین می باشند و حفظ وجود و شؤنات ایشان لازم است؛ لذا از قبل این جانب مأذونند که علاوه بر اخذ سهم امام (علیه السلام) به مقدار تتمیم معاش، هر سالی مبلغ هشتاد تومان اخذ نمایند و به مستحقین بپردازند و نیز مؤمنین مجاز و مأذونند در پرداختن این مقدار و مبلغ پنجاه تومان که جناب ایشان اخذ کرده اند از آقا [مشهدی و سائرین و به مستحقین پرداخته اند، از بابت سهم مذکور قبول است.

شعبان المعظم ۱۳۵۸ هجری

الأحرار أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد از تقدیر و تقسیم ^{نشان} بیدارید برای اینک جناب مستطاب شریف بقدر ^{مقدور} و
 اهل علم تقصیر ننمایند و کارهای عظام را به دست ایشان بگذارند و نظر باینکه
 قصد و توجه اعمال را در این میانند و حفظ و تدبیر است و این است که
 از قبیل این جناب مستطاب علاوه بر آنکه هم اهل علم بقدر تقویم و محاسبه
 باشند و این اهل علم و مستحقین بر دارند و نیز مؤمنین و محارمانند و در
 این مقدار و مبلغ بجهت نفع و کارهای این اهل علم و اهل علم و اهل علم و
 مستحقین پرداخته اند و بجهت هم مذکور قبول است و الاخر ابو الحسن الموسوی ^{الکوفی}
 رجب سال ۱۳۵۸
 جویا

(۱۰۹)

اسم مجاز: میرزا علی اصغر اشعری قمی (۱۳۱۸-۱۴۰۷ ق)

نوع اجازه: امور حسبه

بسم الله الرحمن الرحيم

حضور مبارک حضرت مستطاب، آية الله في العالمين، آقای آقا سید ابوالحسن دام ظلّه العالی: نظر به حسن ظنی که بعضی اهالی زرند به حقیر دارند و مقلّد حضرت عالی هستند و در امور حسبه و دادن سهم امام (علیه السلام) مراجعه به داعی می نمایند، مستدعی آنکه هر نحو نظر حضرت عالی است در این دو موضوع مرقوم فرمایید و حقیر را در مداخله، مجاز نمایید.

الأحقر علی اصغر ابن محمد علی

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض می شود: بلی جناب عالی مأذون و مجازید در تصدی امور حسبه که محتاج به اذن و اجازه است؛ و همچنین در اخذ سهم امام (علیه السلام)، که اخذ فرموده، که مقداری از آن را در مواقع لازمه صرف و به اشخاص مستحق ایصال فرمایید و مقداری را که ممکن است ایصال به اینجا بفرمایید، برای حفظ حوزه علمیه.

ملتمس دعا

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. یازده سند درباره مدارک تحصیلی روحانیون از دوره پهلوی اول (پیام بهارستان، ج ۳، ص ۷۵).

(۱۱۰)

اسم مجاز: سید علی اصغر برزانی اصفهانی (ح ۱۳۱۰-۱۳۹۵ق)

نوع اجازه: امور حسبه تاریخ صدور اجازه: ۲۰ شوال سال ۱۳۵۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به عموم اخوان مؤمنین از تجار و زارعین و محترمین اعلام می‌نماید که جناب مستطاب شریعمدار، سید الأعلام، ثقة الاسلام، آقا سید علی اصغر برزانی اصفهانی دامت تأییداته را مأذون نمودم در تصدی جمیع اموری که محتاج است به اذن حاکم شرع از امور حسبه و غیره، و بالخصوص اذن دادم به جناب ایشان در اخذ وجوهات شرعی که محتاج باشد به اذن احقر از سهم امام^{علیه السلام} و ردّ مظالم عباد و غیرهما، پس هر مبلغ که از وجوه مذکوره به جناب ایشان داده شود، قبول و ممضی است.

و عموم اخوان مؤمنین را هم اذن دادم که از بابت وجوهات مذکوره به جناب ایشان بدهند؛ چه اشخاصی را که فعلاً به ذمه آنها تعلق گرفته و چه اشخاصی را که بعد از این بر ذمه آنها تعلق می‌گیرد، حتی اشخاصی که به آنها گفته‌ایم یا می‌گوییم بفرستید به نجف، مأذون هستند که به جناب ایشان تسلیم نمایند.

بتاریخ بیستم شهر شوال المکرم ۱۳۵۳

بسم الله الرحمن الرحيم

بلی جناب ایشان سلمه الله تعالی در مراتب مسطورة در ورقه، مأذون و مجازند. و در سهم مبارک امام^{علیه السلام} مأذونند به مقدار معاش خود، اخذ و صرف نمایند و اخوان مؤمنین نیز مأذونند به جناب ایشان برسانند، قبول است

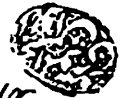
فی ۲۰ شوال سنه ۱۳۵۳

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده اسناد آیه الله سید علی اصغر برزانی (مخطوط)؛ به اهتمام حجة الاسلام سید محمد فقیهی برزانی.

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم اضران مؤمنین از تجار و زارعین و محترمین اعلم باین
 وجه بصفه برقیه ارسیده الاعلام نفع الله اسلام کار کاسه
 مع اصغر برزانه اصفهانی دامت بآبیه ابره سلام اذن نمودم
 در تقدیر جمع امور که محتاج است باذن حاکم شرع از امور حسبه
 و غیره و بالخصوص اذن دادم بجناب ایشان در اخذ وجو کات
 رعیه و محتاج باشد باذن احرار مسلم امام علیه السلام و رد
 نظام عباد و غیره یا پس بر مبلغ خاز و جیره مذکوره بجناب
 ایشان دلخواه قبول و محض است و عموم اضران مؤمنین
 سلام اذن دادم که ابابت وجو کات مذکوره بجناب
 ایشان به نه چنانی صراحتی که فله بنده آنها تعلق گرفته
 و چنانی صراحتی که بعد از این بر ذمه آنها تعلق میگیرد و حق
 بانه گفته ام یا میگویم بفرستید بجناب اذن است
 ایشان تسلیم نمایند باین بیتم از سوال المکرم

بسم الله الرحمن الرحيم
 اذن دادم بجناب
 ایشان در اخذ وجو کات
 رعیه و محتاج باشد
 باذن احرار مسلم امام
 علیه السلام و رد نظام
 عباد و غیره یا پس
 بر مبلغ خاز و جیره
 مذکوره بجناب ایشان
 دلخواه قبول و محض
 است و عموم اضران
 مؤمنین سلام اذن
 دادم که ابابت وجو
 کات مذکوره بجناب
 ایشان به نه چنانی
 صراحتی که فله بنده
 آنها تعلق گرفته و
 چنانی صراحتی که
 بعد از این بر ذمه
 آنها تعلق میگیرد
 و حق بانه گفته
 ام یا میگویم
 بفرستید بجناب
 اذن است ایشان
 تسلیم نمایند
 باین بیتم از
 سوال المکرم

(۱۱۱)

اسم مجاز: شیخ علی اصغر کرمانی
نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم
أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: جناب مستطاب، شریعتمدار، عماد العلماء الراشدين، آقای آقا شیخ علی اصغر کرمانی کثر
الله أمثاله از [طرف] اینجانب، مأذون و وکیل می باشند در اخذ وجوهات و سهم امامان علی و غیره؛
و زاید بر مایحتاج خود را به اهلس برسانند و مراعات احتیاط را بنمایند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم شیخ عبدالکریم حائری یزدی قرار دارد.

۲. گزیده اسناد آیه الله کرمانی، ص ۸.

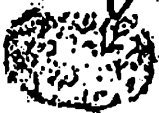
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين وعلقتهم في هذا اليوم المبارك

وعلقتهم في هذا اليوم المبارك وعلقتهم في هذا اليوم المبارك

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

ورأيت في كتابي هذا في هذا اليوم المبارك

(۱۱۲)

اسم مجاز: میرزا علی اکبر مجاهد تبریزی
نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة على من اصطفاه من الأولين و الآخرين و بعثه رحمةً للعالمين.

مخفی نماند: جناب مستطاب علم الأعلام، مروج الأحكام، ملاذ الإسلام، آقای حاج میرزا علی اکبر مجاهد تبریزی دامت إفاضاته مأذون می باشند در اخذ وجوه بریّه و سهم امام علیه الصلوة و السلام و سائر امور حسیّه که محتاج به اذن می باشد و رساندن به اهلش.
و إن شاء الله تعالى همیشه اوقات، احتیاط را منظور داشته باشند.

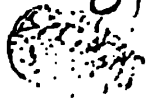
الأحرأ ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء المأمة (مخطوطة): بمساعدة الشيخ محمد الكلباسي النجفي.

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على من لا نبي بعده

وبعثة رحمة العالمين محمداً عبداً ورسولاً - علم الأئمة مروجاً
علاز الأسماء لأرحاح من نوع الكبرياء من دامت إفاضته ما دامت
ميتة الظلال أخذ وجهه برية وسلام إمام عليه الصلوة والسلام وسائر
أمره حبس به محققاً بأذن ميتة ورسولاً ما يمشي ذات الشان
التي أدقاً أحلها من منظور الشان في الأثر أبو الحسن الموسوي

(۱۱۳)

اسم مجاز: سید علی حسینی برزانی (۱)

نوع اجازه: اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

شریعتمدارا، حجة الاسلاما اُدام الله تعالی بقائکم العالی

اذن بفرمائید به این اُحقر، اقلّ السادات الحسینی، تراب اُقدام العلماء، علی الحسینی [البرزانی]

که فقیر و عیالوار و مشغول تحصیل علم و ترویج شریعت هستم، در تمام امور حسیّه و اموری

که اذن حاکم شرع می خواهد، و گرفتن سهم حضرت امام(علیه السلام) و دادن [به] مردم احتیاطاً.

خداوند تعالی ظلّ مراحم آیه الله را بر رؤس تمام ما دعاگویان مستدام بدارد

والسلام

حرره الأقر علی بن الحسین الحسینی البرزانی

بسم الله الرحمن الرحيم

۱. جنابعالی مأذون هستید از جانب حقیر، در امور حسیّه و اموری که منوط به اذن حاکم شرع

است و همچنین در اخذ سهم امام(علیه السلام) به مقدار معاش خودتان؛ و از باب وجه نیز مأذونند به

جنابعالی برسانند.

فی شهر ذی قعدة الحرام سنة ۱۳۴۲

الأقر أبو الحسن الموسوي الإصفهانی^۱.

۱. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم آیه الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی وجود دارد.

۲. گزیده اسناد مرحوم سید علی حسینی برزانی اصفهانی (مخطوط)؛ به اهتمام جناب آقای رحیم قاسمی.

العالی
شیعته ارجیه الایکاف
الحسن

الحسن
الحسن
الحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

الاحسن
الاحسن
الاحسن

(۱۱۴)

اسم مجاز: سید علی حسینی برزانی (۲)

نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

حضور أنور أقدس حجة الإسلام والمسلمين، رئيس الملة والدين، آية الله تعالى في الأرضين دام ظلّه العالی:

استیذان می‌نمایم در کلّ چیزهائی که محتاج است به اجازه و اذن و امضای حاکم شرع، و در سهم حضرت امام علیه السلام، و در نجات و تحلیل اموال کسانی که می‌خواهند مال خود را تصفیه کنند - به طوری که لساناً فرمودید -، و اذن سهم حضرت امام علیه السلام دادن به علویات و غیرها، که فقیر و گرفتارند و اغلب دسترسی به شما ندارند.

خدای تعالی بر عمر و توفیقات آقا بیفزاید، و ظلّ مراحم شما را بر این جان‌نثاران و دعاگویان، مستدام بدارد.

حرره الأحرار، تراب أقدام العلماء، علي الحسيني

بسم الله الرحمن الرحيم

بلی، مأذون و مجازید در تمام آنچه مرقوم داشته‌اید.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

مستطاب

العالی
 و انظاره
 فی الامور
 تعالی -
 ایستاد
 حضرت انوار الله فی حق الامام علیهم السلام و الخیر المخلوقین
 و احضار
 استیذان منینام در کل چیز که محتاج است به اجازت
 و در کتب حضرت امام علیه السلام و در نجاة و تکلیل الاموال
 میخوانند مال خود را تصفیه کنند بطوریکه نافرمانی
 و از آن کم حضرت امام علیه السلام دادن بعلویات
 و غیره که فقیر و فقیران و اغلب دست کن نشانند از آن
 خدا تعالی بر عمر و ترقیات اما سبزیای و ظل دراج
 شمارا بر این جان نشان و دعا کنان
 حرره الاصفهانی ایام العالی علی الحسن

این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای اسلامی
 تهران - ۱۳۵۷
 شماره ثبت ۱۳۵۷

(۱۱۵)

اسم مجاز: شیخ علی خوانساری^۱ (۱۳۱۲-۱۳۹۶ ق)

نوع اجازه: اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله
الأئمة الهادين المهديين، و لعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الآبدين.

و بعد: جناب مستطاب، عالم فاضل، مروج الأحكام، آقا شیخ علی آقا خوانساری دام تأیید مجاز
و مأذونند در قیام به وظایف شرعیّه از اجراء عقود و ایقاعات، و اقامه جماعت، و اصلاح ذات
البین، و تعلیم مسائل شرعیّه، و نقل فتاوی از رسائل عملیّه، و أخذ حقوق شرعیّه از زکوات و
مظالم و سهم مبارک امام ارواحنا له الفداء و صرف آنها در مصارف لازمه با رعایت احتیاط.

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. رک: تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۴۷۶-۴۹۲. ۲. همان، ج ۴، ص ۳۳۴.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على اشراف الانبياء والمرسلين محمد وآله الاثم الميامين

الهديين ولعن الله الامم اجمعين وجماعه الاجدين وبعد بحسب مستند عالم فاضل

مروج الاحكام شيخ الاسلام في دمام فاضله جاز وما ذنذ در مقام بوظا

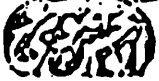
شرعية از اجراء عقود و ايقاعات واقعه جماعت و اصلاح ذات البين و تعليم

شرعية و تصرفات و از مسائل مجله و اخذ حقوق شرعية از ذكوات و مطالب و سهم

عام اربابخانه الله و صرف آنها در مصارف عذمه با رعایت اعتبار و

فقال احقر و از دعاء غير فراموش نمايند والسلام عليه ورحمة الله وبركاته

الاحقر ابو الحسن الموسوي

(۱۱۶)

اسم مجاز: میرزا علی فقیهی خوراسگانی^۱ (م ۱۳۸۰ ق)

نوع اجازه: امور حسبیّه

تاریخ صدور اجازه: ۱ جمادی الأولى ۱۳۵۹

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطيبين الطاهرين صلوات
الله عليهم أجمعين.

و بعد: جناب مستطاب، قدوة الأنام، العالم العامل الكامل، اللوذعي الورع، آقای حاج میرزا علی
فقیهی خوراسگانی اصفهانی دامت برکاته خلف مرحوم حاج محمد رضا خوراسگانی، مجاز و
لایق در تصدیّ امورات شرعیّه و نشر احکام الهیّه جزأ و کلاً، لاسیما دخالت در امور حسبیّه و
نقل فتوی می باشند.

و أوصیه بتقوی الله و أن لا ینسانی من دعاء الخیر.

۱ جمادی الأولى ۱۳۵۹

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. نگر: کتاب «خورشید جی»، ص ۳۳۵.

۲. ذیل این اجازه، اجازه و مهر حضرات آیات حاج آقا حسین بروجردی و حاج آقا رحیم ارباب، قرار دارد.

۳. یک اجازه با امضای سه مرجع تقلید (پیام بهارستان، سال اول، دوره دوم، شماره اول و دوم، پاییز و زمستان ۱۳۸۷)، ص ۲۵.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآل الطيبين الطاهرين
وعبدنا سبب قدومه الام الى المرحوم الموقر الموقر
الحاج ميرزا علي قنبر خاں في امسها في سنة ١٢٩٠
قربانك في محرم دلائق دلائق اورات نزع ودر احم
لا سيما دعات دلائق حسیه ودر قنبر بن شده دلائق حسیه
الاقرا ابو الحسن الموسوي الاصفهاني
١٢٩١ / ١٣٤١
لطف حقیر میرزا علی قنبر خاں بن شده ١٢٩٠
حسین القضا علی بن شده ١٢٩١

(۱۱۷)

اسم مجاز: سید علی حسینی جلالی کشمیری (۱۲۸۵-۱۳۶۵ ق)

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ذی الحجّه سال ۱۳۴۰

بسم الله الرحمن الرحيم

بر عموم مؤمنین ابرار و متدینین اخیار و فقهم الله تعالى في مرضيه: مخفی نماند که جناب مستطاب الصفي النقي النقي و العدل الورع الزكي، آقای آقا سید علی کشمیری الأصل حائر [ي] المسکن دامت برکاته از اجلّه علماء و اعزّه فقهاء می باشد و نزد اینجانب ثقة و امین؛ لهذا جناب موصوف را مأذون نمودم در تصرف در امور حسیّه و هر امری که راجع به مجتهد جامع الشرائط است از قبیل أخذ وجوهات از اُخماس و زکوات و وقوف و صدقات و صرف آنها را در موارد منطبقه با کمال احتیاط حتّی سهم حضرت امام علیه و علی آباءه افضل التحیّة و السلام و ردّ مظالم و صرف و ایصال آنها به اینجانب و ایصال قبض اینجانب را به صاحبانش.

و البتّه مؤمنین و فقهم الله تعالى نظر بمراتب علمیّه ایشان، در احترامات لایقّه به ایشان کوتاهی نخواهند فرمود و متّعظ به مواعظ کافیّه و مصالح وافیّه ایشان خواهند گردید و اقامه جمعه و جماعت را به ایشان مفتّم دانسته، ترک نخواهند نمود، و این داعی را هم در مظانّ اجابت دعا فراموش نخواهند کرد.

و السلام علی من اتبع الهدی

بتاریخ شهر ذی الحجّه الحرام سنه ۱۳۴۰

الأحرر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. شناختنامه آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی، ص ۴۸۰.

(١١٨)

إسم المجاز: السيّد علي الموسوي الإصفهاني نجل المجيز (١٣٣٢ - ١٣٩٣ ق)

نوع الإجازة: الأمور الحسينيّة

تاريخ صدور الإجازة: رمضان المبارك ١٣٥٨

بسم الله الرحمن الرحيم

لا يخفى على إخواني المؤمنين أنّ إبنی سيّد علي حفظه الله تعالى وكيّل عنيّ في جميع المراجعات فكلّ من كان عنده أمانة أو حقّ أو وجه عبادة أو ثلث ميّت أو غير ذلك فليوصله إلى ولدي سيّد علي فإنّ قبضه قبضي و يده يدي وإمضائه إمضائي.

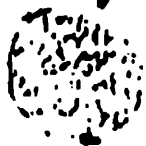
والسلام

حرّر ذلك في شهر رمضان ١٣٥٨

الأحقر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

سلامه الرحمن
 لا یحیی علی اخوانی المؤمنین ان ابی سید علی
 وکیل عنی فی جمیع المراجعات فکل من کان عنده ان
 اوصل او وجه عباده ذلک نصیب او غیر ذلک
 فلیوصله الی ولدی سید علی فان فیضه قسری
 ویده یدی وامضاته امضائی و سلام
 حرر ذلک فی عم الشهر رمضان

۳۵۸
 الاقراب الحسن المکرم
 الاصلح

(١١٩)

إسم المجاز: السيّد فضل الله الحجازي الشهرستاني^١ (١٣١٨-١٣٨٧ ق) (١)
نوع الإجازة: الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً و العلماء مناراً و أتباعهم على الخلائق فضلاً مدراراً، ثمّ الصلوة و السلام على المعلّم الأوّل في الوجود و أصل منبع كلّ الخير و الجود، سيّدنا و مولانا أبي القاسم محمّد بن عبدالله و على آله شمس فلك العلم و العمل و أقطاب دوائر الحكمة في الأزل.

و بعد: فإنّ السيّد السند و الحبر المعتمد، المؤيّد من عند الله، السيّد فضل الله الحجازي القمشه الإصفهاني مأذون أن يتصرّف في سهم الإمام (عليه السلام) و يأخذ منه بمقدار حاجته و حوائج أرحامه الفقراء.

و أيضاً إذا وجب سهم الإمام (عليه السلام) عليه نفسه فمأذون أن يوصل إلى من يراه مستحقاً.

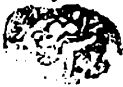
الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب «آهنگ حجاز».

٢. نفس المصدر، ص ٣٩٧.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً والعلماء مناراً و
 اتباعهم على الخلائق فضلاً مدبراً ثم الصلوة و
 السلام على المعلم الاوّل في الوجود واصل منبع
 كل خير والوجود سيدنا ومولانا ابي القاسم محمد
 بن عبد الله وعلى آله شمس فلك العلم والعمل
 واقطاد وانوار الحكمة في الانزل ^{وليسيد} **ويعبد** فان الله
 السند والخبر المعتمد المؤيد من عند الله السيد ^{فضل}
 الحجاوي القمّي الاصبهاني ما ذونان يتصرف في سهم
 الامام عليّ ^{عليه السلام} ويأخذ منه بمقدار حاجته وحاجة
 ارحام الفقراء وايضاً اذا وجب سهم الامام ^{عليه السلام} نفسه
 فما ذونان يوصل الى مزياله مستحقاً ^{لا حقير} ^{لا صباه}

(۱۲۰)

اسم مجاز: سید فضل‌الله حجازی شهرضائی (۱۳۱۸-۱۳۸۷ ق) (۲)
نوع اجازه: امور حسبه

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد والصلوة:

عموم اخوان مؤمنین زاد الله توفیقاتهم را اعلام می‌دارد که جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحكام، ثقة الاسلام، آقای آقا سید فضل‌الله حجازی شهرضائی سلمه الله از جمله خفیه علوم دینیّه و مروجین احکام شرعیّه و ناشرین اخبار اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می‌باشند؛ سزاوار است مؤمنین از وجود شریف ایشان مستفید و اخذ مسائل شرعیّه را بنمایند؛ و چنانچه جناب ایشان را حاجت شود، مجازند که به مقدار مخارج اقتصادی ایشان، به ایشان بپردازند. و تا مقدار سیصد تومان در هر سال أيضاً مجازند مؤمنین که به ایشان بپردازند که بدهند به فقرا و سادات و علویات و ضعفاء الحال و لأهل علم فقیر. و جناب ایشان أيضاً مجازند در اخذ این مقدار برای دیگران و به مقدار معاش اقتصادی برای خودشان می‌باشند.

و أوصیه بالتقوی و مراعاة الإحتیاط و أن لا ینسانی من خالص الدعوات.

الأحقراً ابوالحسن الموسوی الإصفهانی^۱

(١٢١)

إسم المجاز: السيّد فضل الله الحجازي الشهرستاني (١٣١٨-١٣٨٧ ق) (٣)

نوع الإجازة: الأمور الحسينيّة تاريخ صدور الإجازة: ربيع الأوّل، ١٣٦٣

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أكرمنا بمتابعة سيّد الأبرار، وفقنا لاستنباط الأحكام من الحجج الأخيار، وجعلنا من المتمسّكين بولاية الأئمة الأطهار والصلوة والسلام على مؤسّس الشريعة الغراء وممّهّد بنیان الملة الحنفيّة البيضاء، قدوة المرسلين والأنبياء، محمّد المصطفى وآله وعترته النقباء النجباء ولعنة الله على أعدائهم أجمعين من الآن إلى يوم اللقاء.

وبعد: فإنّ من أجل نعم الله على الأنام، وجود علماء الأعلام الذين بهم يفرّق بين الضياء والظلام ويميّز بين الحلال والحرام فلذا أكّد الشارع في تحصيل العلوم الشرعيّة كما ورد في الحديث «أطلبوا العلم من المهد إلى اللحد»^١؛ وكان مَن جدّ في الطلب وبذل الجهد في هذا المطلب، السيّد السند، والحبر المعتمد، العالم الفاضل الكامل، المؤيّد من عند الله، السيّد فضل الله الحجازي الشهرستاني الإصفهاني وفقه الله تعالى لترويج الشريعة وبيان أحكام الدينيّة. ثمّ إنّه سلّمه الله قد استجاز منّي فأجزته في الأمور الحسينيّة الراجع إلى النائب العام والمجتهدين الّتي يحتاج فيه إلى الرجوع إلى الفقيه إمّا لزوماً أو من باب الاحتياط كقيموميّة الأيتام الّذين لا وليّ لهم وجعل القيمّ لهم وتولية الأوقاف الّتي لا متولّيّ لها بالخصوص والوصايا الّتي ليس لها وصيّ مخصوص وحفظ أموال القصر وأخذ المظالم وسهم الإماميّة وإيصالها إلى المستحقّين لها من السادات وغيرها والصلاة على الجنائز الّتي لا وليّ لها وغير ذلك من الموارد المشار إليها. والمؤمنون مأذونون من قبلي في تأدية حقوق المومى إليها إليه. وأوصيه بما أوصى به مشايخي العظام رضوان الله عليهم أجمعين من سلوك طريق الاحتياط. وأن لا ينساني من صالح الدعوات في حياتي وبعد الممات.

و ذلك في الثاني من شهر ربيع المولود سنة ١٣٦٣

أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. لم نجدّها في الموسوعات الحديثيّة ولكن أرسلها صاحب كشف الظنون في المنظر العاشر، من الباب الرابع، من الفصل الرابع، من مقدّمة كتابه؛ راجع: كشف الظنون، ج ١، ص ٧٨.

٢. وفي ذيلها إجازات علماء الأعلام: السيّد حسين الطباطبائي البروجرديّ، السيّد محمود الشاهرودي، السيّد عبد الهادي الشيرازي، السيّد عبد الله الشيرازي والسيّد أبو القاسم الخوني (قدّس الله أسرارهم).

٣. آهنگ حجاز، ص ٣٩٨.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي اكرمنا بمناقبه سيد الامراء ، ونظما لاسنباط الاحكام من الحج الاخبار وجعلنا من المستكين
برلابة الامية الاطهار والفقهاء والصلوات على من هو اسس اساس الشريعة ، عزوه وسند بن زائد الختم البيضاء
قدوة المرسلين والانباء محمد بن علي والذرية الانباء الجباء ولعمرة الله على اعدائهم جميع من الان الى يوم الدقاء
وبعد فان من اجل نعم الله على لادام وجوده لا اوتلاهم القوم لهم ليزق بين الضياء والظلام وبميرس الحلال
والحرام فلذا كذا السادع في تحصيل العلوم الشرعية كما ورد في الحديث اطلبوا العلم من المهد الى اللحد وكان من حجة
في الطلب وبذل الجهد في هذا السبيل السبيل السند والحد للعلماء عام الفاسل تكامل المؤيد من عند الله استبد
تسكن الله تعالى في الشهادة في لا سفي في وقته الله تعالى في الشريعة وبيان الاحكام الدينية ثم انه سلمه
قد استقر منى فاجرة في الامر الحسيه الواجب الى الناس العام والمجهد في التي تحتاج فيه الى الرجوع الى الغيب
اما لروما اومن باسلا لخطا كعقبة الايتام الذين لا ولي لهم وجعل لهم في توبية الا وفضل في الامور في لها
بخصوص ولوبد يا التي ليس لها ولي محصين وحفظ اموال الغيب وانفصر واحدا للمقام وسهم الاما على
السلام وبها لها الى الشخصين بها من اسادات وعقربهم والصلوة على المان التي لا ولي لها وغير ذلك
من المؤنذ لشار اليها والمؤمنون ما ذلوا من قولي في تادية حقوق الوحي اليها الله واوصيه
بما اوصى به مشايخي اعطاء رسوا ان الله عليهم اجمعين من سلوك طريق الاجباط وان لا
يضا في من صالح المدعوات في حيوت في بعد المرات وذلك في الثاني من شهر ربيع الثاني

الحمد لله الرحمن الرحيم
صلى الله عليه وسلم
واحد من جملة الشريعة وعقربهم في واحد من الامم بغير كلام ليعط

الحمد لله الرحمن الرحيم
ما اجازته اية الله الاصفاني في علمه
وامضاء بخطه الشريف ورتبة عامة اليه
ما غير نافذ وقد وقع في علمه والامر من
ان يتبعه بالنسبة الى السيد السند
فانه لعل ان الذي وفرق فقلت في علمه على
طبق ما ذكره الاجراء في الاوصاف
الرحمن الرحيم

الحمد لله الرحمن الرحيم
صلى الله عليه وسلم
واحد من جملة الشريعة وعقربهم في واحد من الامم بغير كلام ليعط

(۱۲۲)

اسم مجاز: میرزا محمد بروجردی

نوع اجازه: اُمور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على خير خلقه محمد و آله الطاهرين و لعنة
الله على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.

و بعد: جناب مستطاب شریعتمدار، قدوة العلماء الأعلام، آقای آقا میرزا محمد آقا زاده مرحوم
مبرور خلد قرار، حجة الاسلام و المسلمین آقای آقا شیخ حسین بروجردی أعلى الله مقامه از
طرف ما مأذون و مجازند در اخذ سهم امام صلوات الله علیه و صرف به سادات فقیر و اهل علم و
محصلین و مشتغلین به علوم دینیّه از قبیل فقه و اصول.

مرجّو از اخلاق کریمه آن جناب آن است که در قضاء حوائج اخوان مؤمنین، قصور نورزند. و از
دعای خیر در مظانّ استجابته، در حقّ این أحقر فراموش ننمایند کما لا أنساه إن شاء الله
تعالی.

پنجم شهر صفر الخیر ۱۳۵۹

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده أسناد مرحوم شیخ محمد بروجردی (مخطوط)؛ به اهتمام حجة الاسلام شیخ عبدالحسین جواهر
کلام.

(۱۲۳)

اسم مجاز: شیخ محمد چاپلی الیگودرزی^۱ (ح ۱۳۰۰-۱۳۷۳ ق)

نوع اجازه: امور حسیه

تاریخ صدور اجازه: ۲۴ ذی قعدة سال ۱۳۴۵

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند: آن که جناب مستطاب شریعتاب، عمادالأعلام، مروج الأحكام، آقای شیخ محمد [الیگودرزی] آید الله تعالی از طرف این جانب مأذون و مرخصند در مداخله در امور حسیه، اموری که موقوف به اذن حاکم شرع شریعت انور است با مراعات تمام احتیاط. و هم چنین مأذون می‌باشند در أخذ وجوه شرعیّه و حقوق الهیّه حتّی سهم مبارک امام زمان (عجل) و عجل الله تعالی فرجه که به اندازه حاجت شخص خودشان، اخذ و صرف نمایند.

حرّر في ۲۴ شهر ذی القعدة ۱۳۴۵

الأحرأً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}

۱. ر.ک: تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۱۷۰ - ۱۷۱.

۲. ذیل این اجازه، اجازه و امضای مرحوم آیه‌الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی وجود دارد.

۳. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۳۸۵.

سے اور عرض ہے

نمبر ۱۰۰
 این کتاب متعلق به کتابخانه حضرت علی (ع) است
 در کتابخانه حضرت علی (ع)

لایه ده تا بی از طرف جنوب و از طرف شمال و در وسط دریا
 حبیب الله که موقوف برین از راه کم شریف و در نزد بزرگوار
 نام و قیاط و همچنین و ازین میباشند در لغز و جرم شرعی و حقوق
 الهیه حق ازین باریک امام علیه السلام و بعد از آنکه فقه که با ازین
 عنقر خورشید نوزد و صرف نماند و درین مورد و درین مورد
 (الوجه اولی الموقوف)

اسم اعظم حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم
 این شمع محمد الکریم صلی الله علیه و آله وسلم است
 در این شمع علم محمد صلی الله علیه و آله وسلم است
 کمال روشن و تابان است
 این صفت و معرفت است
 تفسیر آن در این کتاب
 محمد صلی الله علیه و آله وسلم

(۱۲۴)

اسم مجاز: سید محمد موسوی قهدریجانی (۱۲۷۷-۱۳۵۹ ش) (۱)

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ربیع الأول سال ۱۳۵۹

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند آنکه جناب مستطاب شریعت‌آب، مروج الأحكام، آقای آقا سید محمد قهدریجانی سلمه الله تعالى مأذون و مجازند از جانب احقر در تصدی کلیّه امور حسیّه که محتاج به اذن و اجازه حاکم شرع مطاع است، و هم چنین در اخذ سهم امام^{علیه السلام} به مقدار حاجت خودشان و صرف در آنچه ضرورت اقتضا کند با مراعات کامل احتیاط.

و ملتمس دعا از جناب ایشان می‌باشم.

و البته اخوان مؤمنین، وجود ایشان را مغتنم دانند.

فی شهر ربیع الأول [سنه] ۱۳۵۹

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهانی^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم آیه الله العظمی حاج آقا حسین بروجرودی وجود دارد.

۲. گزیده اسناد مرحوم سید محمد موسوی قهدریجانی (مخطوط): به اهتمام حجّة الاسلام سید تقی هاشمی.

بسم الله الرحمن الرحيم
 محض مبارک انکه جناب منظره بکرمهات مدح الاله
 افاسی لاسید محمد رضا علیه السلام ما در دنیا بزارند
 افر در نفس کلیم احمد حبیب که فتاح باذن و اجازت
 حاکم شرع مطاع است و بجهت در خدمت امام علیهم السلام
 بمقدار حاجت خودشان و معرفت دیگر مردم در
 انفساء کند بر اعیان کارها و امور و طبیب
 از جناب ایشان بیایم و البته اخوان مؤمنان
 و بوجدان خود بقتضای حق و شریعت
 ۱۳۵۹

حسین الطیار
 الدخرا ابو اسحاق
 الدمشقی

(۱۲۵)

اسم مجاز: سید محمد موسوی قهدریجانی (۱۲۷۷-۱۳۵۹ ش) (۲)

نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

لایخفی آنکه جناب مستطاب، شریعتمدار، مروج الأحكام، آقای آقا سید محمد قهدریجانی سلمه الله تعالی از جمله فضلاء کاملین و علماء عاملین و وجودشان در بین مؤمنین مغتنم، و اخوان مؤمنین را لازم است که از هر حیث ایشان را مراعات نمایند و جناب ایشان مجاز در اخذ سهم مبارک امامها علیهم السلام به قدر امرار معاش اقتصادی خود می‌باشند.

و هکذا اخوان مؤمنین، مجازند در رسانیدن این مقدار به ایشان.

و هکذا مجازند که اگر سهم امامها علیهم السلام زائد بر مخارجات خود ایشان پیدا شد، بدهند به طلاب علوم دینیّه که فقیر باشند.

[و] معادل هر سالی سیصد تومان در رسانیدن به طلاب نیز، مجازند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

هو ین انکه جناب سبط به شریفه از مرتبه الاحکام الفایسید محرم قدری
 سده اقدس که از جمله فضلاء کاتبین و علماء عظامین و وجودین و زمین
 معتمد و اشراف کاتبین و لازم است که از رتبه این رتبه
 و جناب این مجاز و اخذ سهم ببارک اوم علیه السلام بقدر ابرار
 انصاف و خودی شن و کلمه اشراف کاتبین مجاز در رسانیدن این
 باین و کلمه مجاز که اگر سهم اوم علیه السلام را از برضایت خود
 نخواهین پس بدین طریقه معلوم رتبه که فقیر باشد معادل
 هر ساله صد تومان در رسانیدن لطیفه بنیر کبائر الله عزوجل
 الاصول

(۱۲۶)

اسم مجاز: سید محمد موسوی قهدریجانی (۱۲۷۷-۱۳۵۹ ش) (۳)

نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد و الصلوة:

به عموم اخوان مؤمنین و فقهم الله تعالى اعلام می دارد بر این که جناب مستطاب، سلیل السادات، شریعتمدار، مروج الأحکام، آقای آقا سید محمد قهدریجانی ائده الله تعالى نظر به این که از نخبه علماء راشدین و اتقیاء مؤتقین می باشند، لذا حفظ شئونات ایشان از هر جهت لازم است و از قبل این جانب مجاز و مأذونند که هر سالی مبلغ دوست تومان (۲۰۰ تومان) از سهم مبارک امام علیه السلام و ردّ مظالم اخذ نمایند و به مستحقّین از مشتغلین به علوم دینیّه بدهند. و نیز مؤمنین مأذونند که در هر سالی به این مقدار به جناب ایشان پردازند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

(۱۲۷)

اسم مجاز: سید محمد موسوی قهدریجانی (۱۲۷۷-۱۳۵۹ ش) (۴)

نوع اجازه: امور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۹ صفر سال ۱۳۶۲

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر انور ملازمان حضرت حجة الاسلام و المسلمين آية الله آقای آقا سید ابوالحسن مَنع الله المسلمين بطول بقائه الشريف عرضه می دارد:

حقیر را در چند سال قبل مأذون فرمودید در این که معادل مخارج اقتصادی خود را و معادل سیصد تومان، در هر سالی برای طلاب و محصلین از سهم مبارک امام^{علیه السلام} تصرف بنمایم و فعلاً زیادتیر و خرج آنها، -نظر به گرانی اجناس-، بیش تر شده و بعداً هم استجازه نمودیم، حضرت مستطاب عالی تا مبلغ پانصد تومان اجازه فرمودید؛ لذا استدعا آنکه اذن مرحمت فرمائید از سهم امام^{علیه السلام} آنچه تصرف بنمایم میسر شود -علاوه بر پانصد تومان و علاوه بر مخارج اقتصادی- و به طلاب فقیر برسانم که اسباب رفاهیت بوده باشد.

الأحقر سید محمد موسوی قهدریجانی

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب عالی مأذون و مجازید از وجه امام^{علیه السلام} آنچه برای معاش خود و طلاب [و] محصلین که مربوط به شما است، قبض و صرف نمائید.

۹ صفر ۱۳۶۲

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۱، ۲}

۱. ذیل این اجازه، اجازه مرحوم آية الله العظمی حاج آقا حسین بروجردي، قرار دارد.

۲. گزیده اسناد مرحوم سید محمد قهدریجانی (مخطوط)؛ به اهتمام حجة الاسلام سید تقی هاشمی.

(۱۲۸)

اسم مجاز: سید محمد وحیدی شبستری (۱۳۳۶-۱۴۲۱ ق)

نوع اجازه: امور حسیّه تاریخ صدور اجازه: جمادی الأولى ۱۳۵۶

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه وأشرف برّيته محمد المبعوث على الخلق أجمعين، ثمّ الصلوة والسلام على باب علمه ومدينه الفضل و خليفته في أمته وأعلم البريّة بعده و باب الذي يوتى منه و حجّته المفروض طاعته على الناس علي بن أبي طالب و على أولاده المعصومين حجج الله على الخلائق أجمعين لاسيّما خاتمهم مهدي الإمام المنتظر عجل الله تعالى فرجه الشريف.

و بعد: نظر بر اینکه جناب مستطاب علم الأعلام، مروج الأحكام، ثقة الإسلام، قرّة العین المعظم، السید محمد وحیدی شبستری دام إفضاله و أبقاه الله و کثر أمثاله مدّتى از عمر شریف خود را بذل در تحصیل اشرف و أعظم علوم شرعیّه از فقه و اصول و معقول نموده‌اند و له الحمد به مقام شامخ از علم مقروناً بالتقوى والصالح والأخلاق الحسنة و الصفات الممدوحة نائل گردیده‌اند؛ لهذا از قبل اینجانب مجاز و مأذونند در تصدّى امور حسیّه و آنچه موقوف به اذن فقیه و مجتهد است، هستند. و أيضاً مأذونند در أخذ و قبض سهم امام علیه افضل الصلوة والسلام و دست گردان کردن و قرض دادن به من علیه الحق، که تدریجاً بدهد. و مجازند در صرف او به مقدار متعارف در معاش خودشان و ایصال به موارد لازمه از طلاب علوم دینیّه و مروجین شرع انور و سادات کرام و رسانیدن به این جانب. و همچنین مأذونند در أخذ و قبض مجهول المالك و مظالم و دستگردان و قرض دادن به من علیه الحق، و صرف آنها در معاش خودشان و سایر مواردی که در صرف سهم امام علیه الصلوة والسلام ذکر شد با ملاحظه احتیاط در جميع مراحل. امید است که مؤمنین، وجود محترم ایشان را مغتنم شمرده و از مقام علم و فضل و تقوى و اخلاق حسنه و صفات پسندیده مشاراً إلیه محترم، استفاده و استفاضه نمایند. خداوند متعال، أمثال وجود ایشان را زیاد فرموده و در ظلّ توجّهات حضرت ولّی عصر عجل الله تعالى فرجه مصون بدارند. و البته اینجانب را از دعا فراموش ننموده، کما اینکه اینجانب، ایشان را فراموش نخواهم نمود.

جمادی الأولى ۱۳۵۶

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. کتاب «زندگی‌نامه آیت‌الله سید محمد وحیدی»، ص ۳۸.

(۱۲۹)

اسم مجاز: سید نورالله اردکانی
 نوع اجازه: امور حسیّه
 تاریخ صدور اجازه: ۳۰ ربیع الثانی ۱۳۶۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الطاهرين.
 و بعد: جناب مستطاب، مروج الأحكام، شریعتمدار، آقای آقا نورالله اردکانی زید توفیق از اینجانب در امورات شرعیّه متوقف به اذن حاکم شرع، و وجوّهات از سهم امام علیه السلام، و غیره - به قدری که صرف در احتیاجات خود بنمایند و محتاج باشند، و زاید را به اهلش برسانند - مجاز و مأذون می‌باشند.
 در مظانّ استجابت، امید دعای خیر دارم.

۳۰ ربیع الثانی سنه ۱۳۶۵

أبو الحسن الموسوي الأصفهاني^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين

وبعد هذا مستطاب روح الحكام شرفهم ازلهم

الاسم لور الله از دایم زنده تر فقیر از هر جانب

در امرات ستم الله بهرحم و انوار عالم شیخ

و در جواب اسرار امام عین السلام و غیره بقدر کیم

صرف در احیای کتب خود بنمایم و محتاج نیستم

نمونه را با پیشین رسیده می رود و بدون نیاز

و در محظوظ است بسم دعا جبر را دارم ۱۸۲

۳۴ ~~محمد علی~~ ~~۱۸۲۳~~ ~~امام علی~~

(۱۳۰)

اسم مجاز: سید نورالله امامی فروشانی اصفهانی (۱۳۱۷-۱۳۹۷ ق)^۱

نوع اجازه: اُمور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ربیع الاول ۱۳۶۳

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب مستطاب شریعتمدار، سید العلماء الأعلام، آقای آقا نورالله سلمه الله تعالى نجل مرحوم فردوس وساده، حجة الإسلام آقای حاج میر سید علی سدهی اصفهانی طاب ثراه مجازند که علاوه بر معاش خود هر سالی مبلغ هزار و دویست تومان از مؤمنین، از سهم مبارک امام علیه السلام اخذ نمایند و به فقراء سادات و ضعفاء الحال از غیر سادات و طلباب علوم دینیّه برسانند و زائد بر این مقدار از ثلث از سهم امام علیه السلام که به اشخاص تعلّق می‌گیرد، مجازند که اخذ نموده و به اصناف مرقومه در فوق برسانند؛ و هکذا مؤمنین مجاز در پرداخت این مقدار به ایشان می‌باشند.

و جناب ایشان مجاز در تصدّی امور حسیّه ایضاً می‌باشند.

و ایضاً برای توسعه حال ضعفاء در اخذ مظالم و مجهول المالك و لقطه نیز مأذون و مجازند، اخذ و ایصال به مستحقّین نمایند.

فی شهر ربیع الاول سنة ۱۳۶۳

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهانی^{۲، ۳}

۱. ر.ک: تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان، ج ۳، ص ۲۷۵، رقم ۴۸.

۲. ذیل این اجازه، اجازه و امضای حضرات آیات حاج آقا حسین بروجرودی و سید عبدالهادی شیرازی، وجود دارد.

۳. گزیده آستاد مرحوم سید نورالله امامی فروشانی (مخطوط): به اهتمام جناب آقای سید محمد رضا امامی فروشانی.

بسم الله الرحمن الرحيم
 جناب سبط شریف محمد در سید محمد و الله نعم الله علی ان نزل به سکه
 فرموده که حجتی در سیم (ما) صبح بر سید سیم صفا فی طبقات مبارکه
 که عده بر ساحت خود هر سال مبلغ نه هزار و سیصد تومان از نوین از سیم
 مبارک امام علیه السلام اخذ نمایند و بعد از سید است و صفا و امام
 از امر سادات و طلب علم دینی برسانند و زائد بر این سکه که از
 ثلث از سیم امام علیه السلام که با شاهرشون یکدر مبارکه که اخذ نموده
 و با صفا که خود را فوق برشته و کذا از این مبارک در وقت بقیه
 باقی را بیاشته و حجاب سید را بوزار تصدی امر حجت
 بیاشته و انفا برای توسعه حال صفا در اخذ نظام و محمول المانع
 نیز دادن و مجاز نداشتن و انفا مستحقان مانده در سیم الدوله
 الله اعلم بالصواب الموصوفه

این مجوز است که در سیم (ما) صبح بر سید سیم صفا فی طبقات مبارکه
 که عده بر ساحت خود هر سال مبلغ نه هزار و سیصد تومان از نوین از سیم
 مبارک امام علیه السلام اخذ نمایند و بعد از سید است و صفا و امام
 از امر سادات و طلب علم دینی برسانند و زائد بر این سکه که از
 ثلث از سیم امام علیه السلام که با شاهرشون یکدر مبارکه که اخذ نموده
 و با صفا که خود را فوق برشته و کذا از این مبارک در وقت بقیه
 باقی را بیاشته و حجاب سید را بوزار تصدی امر حجت
 بیاشته و انفا برای توسعه حال صفا در اخذ نظام و محمول المانع
 نیز دادن و مجاز نداشتن و انفا مستحقان مانده در سیم الدوله
 الله اعلم بالصواب الموصوفه

(١٣١)

إسم المجاز: الشيخ هادي الحويزي

نوع الإجازة: الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و أفضل صلواته و تحياته على أفضل أنبيائه المرسلين، محمّد
صلّى الله عليه و آله الطيبين.^١

و بعد: فلا يخفى على إخواننا المؤمنين دام توفيقهم أنّ ولدنا العزيز و الركن الحريز، العالم العامل و
الفاضل الكامل، جناب الشيخ هادي نجل المرحوم الشيخ غالب الحويزي دامت تأييداته هو مقن
بذل جهده في العلوم الشرعيّة و المعارف الدينيّة.

و هو في هذه المدة في النجف الأشرف مواظب على الاشتغال حتّى حاز مراتب الكمال.
و هو مقن نعتمد على ديانته و وثاقته و أمانته.

و قد أجزنا له أن يتصدّي لما لا يجوز التصدّي له إلا بإذن الحاكم الشرعي من الأمور الحسينيّة و
أخذ الزكوات و المظالم و مجهول المالك و السهم الراجع إلى الإمام أرواحنا فداء قدر حاجته و
كفايته؛ فعلى إخواننا المؤمنين تعظيمه و توقيره و قبول ما ينقله من فتاوانا و الحضور عنده و
الاغتنام من فوائده و معارفه.

و أوصيه أن يسلك سبيل الاحتياط فإنّه سبيل النجاة؛ و أن لا ينسانا من صالح الدعاء في مظانّ
الإجابة؛ نسئله تعالى لنا و لكم حسن التوفيق فإنّه وليّ ذلك.

والسلام عليكم و رحمة الله و بركاته

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. كذا في المخطوطة.

٢. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامّة (مخطوطة)؛ بمساعدة الشيخ محمّد الكلباسي
النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وافضل صلواته وتحياته على افضل انبيائه المرسلين محمد صلى
عليه وآله الطيبين وبعد فلا يخفى على اخواننا المؤمنين دام توفيقهم ان ولدنا
العزيز والركن الحريز العالم الفاضل الكامل والفاضل الكامل جناب الشيخ هادي بنجل
المرحوم المبرور الشيخ غالب الحوزي دامت ثابيداته هو ممن بذل جهده في العلوم
والمعارف الدينية وهو في هذه المدة في الخفاء لا شرف مواضبه على الاشتغال حتى
حاز مراتب الكمال وهو ممن نفعنا ديانته وديانته وامانه ودينه وديننا الحرام
بتصدي لما لا يجوز لتصدي له الا باذن الحاكم الشرعي من الامور الحسنة واخذ
والمظالم ومجهور المالك والسرهم الرجوع الى العلم ارحمنا فانه قد راجعنا وكفا
نفعنا هو اننا المؤمنين نعظمه ونوقره وقبول ما ينفعنا به من فتاوانا والحضور عنده
والاعتناء من فوائده ومعارفه وادعيته لن بلك سبيل الا حيا ط فانه
سبيل النجاة وان لا نبأنا من صالح الدعاء في مظان الحاجة نسلكه لنا ولكم
من متوفيق فانه ولي ذلك والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

الطاهر البوصري
الموسى ١٣٨٤

اجازات متفرقه

(۱۳۲)

اسم مجاز: شیخ محمد ابراهیم یزدی^۱ (۱۲۸۸-۱۳۷۱ ش)

نوع اجازه: تدریس علوم دینی و حوزوی

تاریخ صدور: ۱۴ جمادی الأولى سال ۱۳۴۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيدنا و نبينا محمد و آله أجمعين. و
اللجنة على أعدائهم إلى يوم الدين.

أما بعد: چون جناب مستطاب عمدة الفضلاء العظام و عماد العلماء الأعلام، آقا شیخ محمد
ابراهیم یزدی، مدتی اوقات خود را صرف در تحصیل علوم دینیّه نموده و به مراتب عالیّه علمیّه
و عملیّه فائز گشته، لذا از طرف أحقر مجاز هستند در تدریس علوم فقهیّه و اصولیّه و ادبیّه هم.
إن شاء الله تعالى، جدیت در تهذیب مشتغلین خواهند نمود و أحقر را از دعای خیر فراموش
نخواهند نمود.

۱۴ جمادی الأولى ۱۳۵۱

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. نگر: کتاب «پارسای کویر».

۲. همان: ص ۱۹۹.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا
 ونبينا محمد وآله اجمعين واللعنة على اعدائهم الى يوم الدين
 آقا به هون جناب مستطاب عمدة الفضلاء العظام وعماد العلماء
 الاعلام آقا شيخ محمد ابراهيم يزدي مدتي اوقات خود را صرف
 در تحصیل علوم دینی نموده و مراست عمالیه علمیه و عمیه فائز

کشته و این کتاب را در این شهر در این شهر

واصولیه و ارسیه هم انشاء الله تعالی در این شهر در این شهر

خواهند نمود و بعد از آن در دعای ضرر از ایشان گواهند نمود ۱۲۴۱ هـ

الافقر ابو الحسن الموسوی

الرضوی

(۱۳۳)

اسم مجاز: سید ابوالقاسم کاشانی^۱ (۱۳۰۰ - ۱۳۸۱ ق)

نوع اجازه: اجتهاد و توصیه ویژه

تاریخ صدور: ۲۰ صفر ۱۳۴۰

بسم الله الرحمن الرحيم

طهران

جنابان عمدة التجار و الأعيان، حاج محمد جعفر تاجر و حاج علی اکبر تاجر کاشانی و اخوان دام عزهم و توفیقهم.

عرض می‌شود: حضرت مستطاب رکن الملة و الدین، عمدة المجتهدین، حجة الاسلام و المسلمین، آقای حاج سید ابوالقاسم مجتهد کاشانی دامت برکاته الشریف - که وجود شریفشان از برای مسلمین خیلی مغتنم است - به طهران مدتی است تشریف آورده‌اند؛ محض اطلاع اخوان مؤمنین و فقهم الله تعالی لمراضیه لازم شد تصدیع شود، آن وجود مسعود شریف از هر جهت شایسته و به صفات حمیده آراسته و در دیانت و درست کاری قلیل النظیر هستند. احکام شرعیہ ایشان نافذ و مطاع، و تسلیم حقوق شرعیته و سهم اصحاب^{علیهم السلام} خدمتشان محتاج به استیذان نیست؛ و تائید و ترویج ایشان، تأیید دین مبین و تقویت شریعت حضرت سید المرسلین صلی الله علیه و آله الطاهرین می‌باشد.

البته اخوان مؤمنین و کافه متدینین، وجود محترم آن جناب را مغتنم دانسته و در خدمت حضرت معظم له، ذره‌ای مسامحه نخواهند نمود این شاء الله تعالی.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

حرر ذلك في ۲۰ شهر صفر المظفر سنة ۱۳۴۰

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. رک: اختران فروزان ری و طهران، ص ۹۸ - ۱۰۱ و نامداران راحل، ص ۲۲۹ - ۲۳۸.

۲. روحانیت و اسرار فاش نشده از صنعت نفت، ص ۲۱۷.

حاجان عظامه النجف والرياح حاج محمد طهرتار و حاج علی البرادره سلمه و اخوان دام عزهم و انفسهم

محمد
حاج محمد

عزیز شریف . محضر مستطاب ربکم المودود المودع المحدث علیهم السلام و آلهم

کاشانه دامت برکاتش شریعتی که وجود شریفش از برای مسکین ضعیفان

شریف آورده محض اطلاع اخوان مؤمنین و فلاحه ایمانیان لازم شد تصدیق شود و

شریف از این است سینه و جفا عید از دست و دستان در شکار قلیل از

الحکام شرعی اینست اخذ و مطاع و تسلیم حقوق شرعی و سبب امام علیه السلام

فحاج با سیدان نیست و فائده و نردیج اینست که نیرین و تقویت و

سبب المرحوم علی علیه السلام اظهارت میباید الشاخوان مؤمنین و کما

و وجود عظمی که با عظیم در نه و در جبهه جبهه عظیم و نه

مهمانان و ارجاعی و السلام علیکم و رحمتهم و برکاتش

حرره دگر ۲۰ شهر صفر المظفر ۱۳۰۳ هجری القمری و الحسین الموسوی

(۱۳۴)

اسم مجاز: شیخ اسدالله نوراللهی نجف‌آبادی^۱ (۱۳۴۰-۱۴۲۳ ق)
نوع اجازه: توصیه ویژه

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی مباد بر اخوان مؤمنین که جناب شریعتمدار، آقا شیخ اسدالله نجف‌آبادی از فضلاء و متدینین می‌باشند و از هر حیث و هر جهت لایق و سزاوار می‌باشند، و ایشان مجاز و مأذون هستند که به اندازه معاش اقتصادی خود از سهم مبارک امام^{علیه السلام} اخذ نمایند و همچنین مؤمنین مأذونند که مبلغ مزبور را به ایشان برسانند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

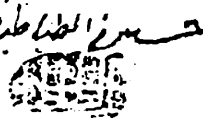
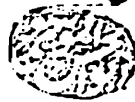
۱. اعلام اصفهان، ج ۱، ص ۵۳۷.

۲. ذیل این اجازه، امضاء و مهر مرحوم آیه‌الله العظمی حاج آقا حسین بروجرودی وجود دارد.

۳. گزیده اسناد مرحوم شیخ اسدالله نوراللهی نجف‌آبادی؛ به اهتمام حجة الاسلام شیخ محمدجواد نورمحمدی.

بسم الله الرحمن الرحيم

فخري بهر
بر اخوان مؤمنين كه خياب شريفه داراين استقامت
از فضل و وسعتين عبادت دارند در رحمت و رحمت لایق و نراوار
وايثان مجاز و مازون هستند كه بدارنه محاش اقتدار و خود را از
وام عليه السلام اخذ نمایند و همچنين مؤمنين با دوزخ و زير سينه فرور
برسانند
الاحقر الوجس الموسى المصطفى

(۱۳۵)

نامه ویژه برای: شیخ محمد حسن بروجردی خیارجی (۱۲۸۹-۱۳۷۴ ش)

نوع اجازه: توصیه ویژه

بسم الله الرحمن الرحيم

جنابان مستطابان، حاج رجبعلی و حاج محمد علی و حاج علی أصغر دامت توفیقاتهم
 نظر به این که جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحكام، آقای شیخ محمد حسن قزوینی
 سلمه الله تعالی نجل مرحوم حجة الإسلام حاج شیخ محمد خیارجی أعلى الله مقامه در صراط
 تحصیل علوم دینیته می باشند و از جمله اهل تقوی و علم، و دارای عیالات هستند؛ لذا - علی
 التقدير والإمكان - هر چه به جهت ادامه تحصیل ایشان از سهم امام^{علیه السلام} و غیره، از وجوه
 شرعیته بدهید و یا إبتیاع خانه نمایید؛ و كذلك غیر شما، از أهالی القرية، هر چه اعانت نمایید، از
 سهم امام^{علیه السلام} و غیره، مجاز و مأذونید و به أحقر قبول است.

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

و در وقت

جایان سلطان حاج جمیع و حاج محمد و حاج علی و حاج علی

نظر بانیه حاج سلطان بر عقیدار مرد و حاج علی و حاج علی

مرد و بنی سکه بنی که بنجر مرد و محمد بنی سکه حاج علی و حاج علی

در صراطی صبر عدم و بنیه می باشد و از جمله اهل نوری و علم و ادبی

عبادت باشد که از حاج محمد بنی سکه و حاج محمد بنی سکه

و صبر بنی از بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه

و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه

و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه و بنی سکه

(١٣٦)

رسالة خاصة: للشيخ محمد رضا الحويزي

نوع الرسالة: توصية خاصة

تاريخ صدور الرسالة: ربيع الأول ١٣٦٠ ق

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام على كافة إخواننا المؤمنين من أهالي الحويزة و ضواحيها.

لا يخفى أنّ ولدنا العالم الفاضل، الشيخ محمّدرضا نجل العلامة الشيخ محمّد علي الحويزي فهو من المشتغلين المنقطعين في النجف الأشرف لطلب العلوم الدينية و تهذيب الأخلاق النفسية فالمأمول من همّة إخواننا المؤمنين وفّقهم الله تعالى لخير الدنيا و الآخرة إعانتته من الحقوق الشرعية كالزكاة المالية و البدنية والكفارات و النذور المطلقة و مجهول المالك و سهم الإمام أرواحنا فداء ليستعين بها على تكميل اشتغاله؛ وفقّ الله المؤمنين لإعانتته إن شاء الله تعالى.

١٧ ربيع الأول سنة ١٤٠٠

أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامة (مخطوطة)؛ بمساعدة حجة الإسلام الشيخ محمّد الكلباسي النجفي.

بسمه الرحمن الرحيم

السلام على كافة اخواتنا المومنين من اهل آل المومنين وصالحها
 لا يحق لنا ولدينا العالم الفاضل الشيخ محمد رضا باجل العلوم الشيخ محمد علي غزوي
 له من المشغلين المستغلين في النجف الوعظ لطلب العلم الهدى والهدى
 الاخلاق الفقيه فاما مولانا هذه اخواتنا المومنين وفقهم الله ثم نعم الدنيا
 والاخرى اعانته من الحقوق الشرعية كالزكاة المالية والبدنية
 والكفارة والنذر المطلقة ومجهول المالك وسهم الاطام ارضا حافذا
 ليستعين بها على تكبل استغاله وفق الله المومنين لاعانته ان شاء الله

ابو الحسن الموسوي
 القمي
 القمي

١٧
 الحج

(۱۳۷)

اسم مجاز: شیخ صدرالدین کلباسی اصفهانی (۱۳۳۴-۱۴۱۱ ق)
نوع اجازه: توصیه ویژه

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماند بر اخوان مؤمنین و فقهم الله تعالى این که جناب مستطاب، شریعتآب، زبدة الفضلاء
آقای آقا صدرالدین کلباسی سلمه الله مجازند در اخذ سهم امام^{علیه السلام} به مقدار معاش خود از
اخوان مؤمنین، و هکذا اخوان مؤمنین هم مجازند در دادن این مقدار به ایشان و هکذا در اخذ
مظالم مجازند.

الأحرر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. گزیده اسناد مرحوم شیخ صدرالدین کلباسی اصفهانی، (مخطوط): به اهتمام حجة الإسلام شیخ محمد زاهد نجفی اصفهانی.

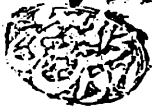
بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
مفتی نازب خزان کرمین و فخرم اہل عالمیہ ایکہ فیضیہ شریک شریک فیضیہ

لکھنؤ صدر الدین کلبا سر سلمہ اللہ مجاز نذر اخذ ہم لکھنؤ مقدم بمقدار می شرح و از خوانی

و مکملہ از خوان کرمین ہم مجاز نذر دادن این بقدر بایں و مکملہ اخذ مظالم مجاز

الاحقر ابوالحسن الموصی
الاصفاۃ

(١٣٨)

رسالة خاصّة: للسيد عبدالكاظم الموسوي

نوع الرسالة: توصية خاصّة

تاريخ صدور الرسالة: ١٣٥٧ ق

بسم الله الرحمن الرحيم

إلى كافّة إخواننا المؤمنين وفقهم الله تعالى لمراضيه.

بعد السلام عليكم ورحمة الله وبركاته، من خصوص حامل الكتاب جناب السيد عبدالكاظم الموسوي من ذوي العقّة والنجابة والتقوى والصلاح فالأمل مساعدته بكلّ ما ينطبق عليه من الوجوه الشرعيّة صلّة لأبائه الطاهرين عليهم السلام ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَأُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُخْسِنِينَ﴾^١

و السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

سنة ١٣٥٧

الأحقراً بوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. مديسه، ص ١.

٢. التوبة (٩)، ١٢٠.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحاقة اخواننا المؤمنين وفتحهم الله تعالى لمراضيه
 بعد سلام عليكم ورحمة الله وبركاته من خصوص حامل الكتاب
 جناب السيد عبد الحافظ الموسوي بن ذوي العفة والتجابه
 والثقة والصلاح فالأمل ما عده بكل ما ينطبق عليه من الوجوه
 الشرعية صلة لأبناء الطاهرين عليهم السلام وإن الله لا يضيع أجر
 المحسنين والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ١٢٥٥
 الاقر أبو الحسن الموسوي
 الاصفهاني

(١٣٩)

رسالة خاصّة: للسيد عبود زوين

نوع الرسالة: توصية خاصّة

تاريخ صدور الرسالة: ١ محرم ١٣٦٠

بسم الله تعالى

ولدنا الفاضل الأعز، جناب الشيخ محمد على نجل المرحوم الشيخ يعقوب لازال موقفاً للخيرات.

بعد السلام و الدعاء:

لا يخفاك محلّ جناب السيد عبود زوين في نفسه و بيته و انتسابه لآل الرسول ﷺ و أنت تعلم
 أن الدهر اناخ^١ عليه بكلّ كل^٢ ضاقت على السبل فيسّرني و يسّر سيّد المرسلين و آله
 الطاهرين أن تمذّ إليه يد العون و المساعدة مع إخواننا المؤمنين فلا ينبغي لأحد التقصير في
 حقّه و دتمم موفّقين مأجورين، أمين.

و السلام عليكم جميعاً و رحمة الله و بركاته

غرة محرم سنة ١٣٦٠

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهاني^٣

١. أناخ: أي غشاه، و غشاه كل شيء: غطاؤه. (ترتيب جمهرة اللغة، ج ٣، ص ٤٨٣ و ج ٢، ص ٦٥٥).

٢. الكلّكل: الصدر. (ترتيب جمهرة اللغة، ج ٣، ص ٢٤٢).

٣. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامّة (مخطوطة): بمساعدة الشيخ محمد الكلباسي النجفي.

(۱۴۰)

اسم مجاز: سید علی اصغر برزانی (ح ۱۳۱۰-۱۳۹۵ ق)

نوع اجازه: توصیه ویژه

تاریخ صدور اجازه: ۱۵ شوال سال ۱۳۴۵

بسم الله الرحمن الرحيم

عموم اخوان مؤمنین از تجار و اعزّه و محترمین و اجلّاء معرّزین از اهالی اصفهان صانها الله عن
الحدثان، را اظهار می‌دارد که جناب مستطاب علم الأعلام، مصباح الظلام، ولدنا المعتمد
المسدّد، آقای السید علی اصغر برزانی اصفهانی سلّمه الله تعالی که در مراتب علمیه و اخلاقیّه و
عملیه ممتاز و مایه افتخارند، نظر به وضع زمانه، در امور معاشیه ایشان فی الجملة اختلالیست؛
چنانچه از وجوه شرعیه که محتاج به اذن حقیر است از سهم امام^{علیه السلام} به ایشان ایصال شود به
هر مقدار باشد، قبول و ممضی است.

البته وجود ایشان را غنیمت دانسته و این نعمت عظمی را خوب، رعایت و ملاحظه نمایند.

فی ۱۵ شهر شوال سنه ۱۳۴۵

الأحقراً ابوالحسن الموسوی الإصفهانی^{۱، ۲}

۱. در حاشیه این اجازه، اجازه مرحوم آیه الله حاج آقا حسین بروجرودی قراز دارد.

۲. گزیده اسناد مرحوم سید علی اصغر برزانی اصفهانی (مخطوط): به اهتمام حجة الإسلام سید محمد فقیهی
برزانی.

(١٤١)

إسم المجاز: الشيخ محمّد علي ...

نوع الإجازة: توصية خاصّة

تاريخ صدور الإجازة: ٢١ رجب ١٣٤٣

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب ولدنا الفاضل الكامل المؤيّد الشيخ محمّد علي دامت تآيّداته.

بعد السلام عليك و على كافّة إخواني المؤمنين و الدعاء لك و لهم بالتوفيق و التأييد:

قد اطّلت على ضيق أمور أهل العلم و الطلبة و ما هم به من الضيق و الشدّة و قد أشرنا إليك أن تبلغ أهل التمكن و السعة بأنّه يلزم عليهم المساعدة من الحقوق و غيرها و حيث أنّ هذا الأمر من الأمور المهمّة و الطلبة في كمال الشدّة أكرّر القول في ذلك و لعلّه لا يسعني أن أتحمّل الخبز الذي يتقوتون به في هذين الشهرين المقبلين فليعينوني على ذلك.

و السلام عليك و عليهم و رحمة الله و بركاته

٢١ رجب ١٣٤٣

الأحقّر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة اسناد مكتبة كاشف الغطاء العامّة (مخطوطة)؛ بمساعدة حجّة الإسلام الشيخ محمّد الكلباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

حبيب ولدنا الفاضل الكامل المؤيد الشيخ محمد علي دامت ثباته
 بعد السلام عليك وعلى كافة اهل البيت المؤيدين والدعاء اليهم بالتوفيق والتأييد
 قد اطلعت على صنو امير اهل العلم والطلبة وما هم به من الصنف المشد وقد اشرفنا اليك ان تبلغ
 اهل الكثرة والسعة بانهم يلزم عليهم المساعدة من المحفوظ وغيرها وحيث ان هذا الامر من الامور
 المهمة والطلبة في كل الاشد اكرار القول في ذلك ولعله لا يسحق اننا نخل الخبز الذي يظن
 يتقوتون به في هذا من الشهرين المقبلين فليصينوني على ذلك والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

الحقير الوالحس المبرور

الاصبر الى

ع
 ٢١

(۱۴۲)

اسم مجاز: میرزا محمدعلی تبریزی

نوع اجازه: تدریس و توصیه علمی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى محمد و آله الأئمة الأمناء.

و بعد: مخفی و مستور نماند که جناب مستطاب، عماد العلماء الأعلام، ملاذ الأنام، ثقة الإسلام، آقای آقا میرزا محمد علی تبریزی دامت برکاته واجد مراتب سامیه علمیه و عملیه، و دارای ملکات فاضله و محاسن اخلاق می باشند؛ لذا از جانب احقر احقر مجازند در تدریس علوم دینیّه سیما فقه و اصول.

البته طلاب علوم شکر الله مساعیم از رشحات فضل ایشان، بهره مند و مستفید شده، تقدیر مقامات عالیّه ایشان را خواهند نمود.

و سایر طبقات مؤمنین و فقهم الله لمراضیه، نعمت وجود محترم جناب معظم له را مفتنم شمرده، از هرگونه تجلیل و احترام برای او دریغ نخواهند داشت.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. المنتخب من مجموعة اسناد مكتبة كاشف الغطاء العامة (مخطوطة)؛ بمساعدة حجة الإسلام الشيخ محمد الكلباسي النجفي.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل في الدنيا ما لا يحصى ولا تعد من النعم والبركات
التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

والموتى على ما كان عليه من النعم والبركات التي لا يمكن حصرها ولا عدّها ولا يحيط بها عقل ولا قلوب

(۱۴۳)

اسم مجاز: شیخ مجتبی بهشتی اصفهانی مد ظله العالی

نوع اجازه: توصیه ویژه

تاریخ صدور اجازه: ماه رجب ۱۳۶۵

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد و آله الأُمجاد حجج الله على العباد.

واضح بوده باشد که جناب مستطاب، قدوة الأفاضل الكرام و زين الأمانل الفخام، مروّج الدين و الأحكام، العالم المصقّی، جناب آقا شیخ مجتبی الإصبهانی ثمّ النجفی وفقه الله تعالى لما یحبّ و یرضی از جملة مشتغلین و محصلین حوزة مقدّسة علميّة نجف اشرف، دارای صفات حسنه و ملکات مستحسنة، و با نهایت جدّیت، اشتغال به تحصیل علوم دینیّه داشته و تفوّق بر اقران و امثال خود پیدا نموده و به درجه سامیه از مراتب عالیّه، فائز شده فلیشکر الله على هذه النعمة الكبرى و الموهبة العظمی.

إن شاء الله اخوان مؤمنین قدر جناب ایشان را دانسته و از تجلیلات و تبجیلات در حقّ مشارّ إلیه کوتاهی ننمایند و كذلك از مساعدت در حقّ ایشان حتّی از سهم مبارک امام علیه أفضل التحیّة و الإکرام به مقدار رفع حاجت.

و مرجوّ از اخلاق کریمه، آن است که در مظانّ استجابت دعوات از دعای خیر فراموش ننمایند و در قضاء حوائج اخوان مؤمنین و نشر حلال و حرام قصور نکنند، و اولین وظیفه خود شمرند.

شهر رجب المرجّب ۱۳۶۵

الأحقّر أبو الحسن الموسوي الإصفهانی^{۱، ۲}

۱. در حاشیه این اجازه، اجازه و مهر و امضای حضرات آیات عظام حاج آقا حسین بروجردي، سید عبدالهادی شیرازی، حاج آقا جمال گلپایگانی، سید محمود شاهرودی و سید ابوالقاسم خونی^۲ وجود دارد.
۲. گزیده اسناد آیه الله شیخ مجتبی بهشتی اصفهانی (مخطوط).

اجازات مفقودة الأصل

(منظور اجازاتی است که از متن اصلی - که ذیل آن مهر و امضای مرحوم آیة الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی است - رونویسی شده و اصل آن به دست نگارنده نرسیده است.)

(۱۴۴)

اسم مجاز: شیخ ابراهیم ریاضی نجف آبادی (۱۳۲۳ - ۱۳۷۴ ق)

نوع اجازه: امور حسیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد و الصلوة:

جناب مستطاب شریعتمدار، مروج الأحكام، عمدة الأعلام، آقای آقا شیخ ابراهیم نجف آبادی سلمه الله، از قبل این جانب مجازند که هر ماهی مبلغ شصت تومان از بابت سهم مبارک امام علیه السلام اخذ نمایند و صرف نمایند در مصارف طلاب و تعمیر و روشنائی مدرسه جدیدالاساس نجف آباد، و مؤمنین نیز مجازند در پرداختن این مقدار.

وَقَفْنَا لِلَّهِ وَإِيَّاهُمْ لَمَّا يَحْبَبُ وَيَرْضَى

الأحقراء بالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

(۱۴۵)

اسم مجاز: شیخ محمد باقر ملکی میانجی^۱ (۱۳۲۴ - ۱۴۱۹ ق)

نوع اجازه: امور حسبه

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت مستطاب حجة الإسلام والمسلمين آية الله اصفهانی دام ظلّه:

در بلاد آذربایجان مجاعه شده و غالباً فقرا مشرف به تلف یا اینکه در غایت مرتبه شدت و عسرت می باشند، اجازه می فرمایید در این صورت از سهم امام^{علیه السلام} به آنها داده شود یا نه؟

محمد باقر ملکی

بسم الله الرحمن الرحيم

بلی بدهند، هر چه بدهند و هر مقدار باشد اینجانب را قبول است، البته مسامحه نکنند از اوجب واجبات است؛ بلکه لازم و واجب است از غیر حقوق، هر متمکن به آنها بدهد و الاً مسئول عندالله خواهد بود.

الأحرأ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. ر.ک: سیمای میانه، ص ۲۲۶ - ۲۳۰، رقم ۲۸.

۲. مفاخر آذربایجان، ج ۵، ص ۲۸۰۶.

(١٤٦)

اسم المجاز: الشيخ محمّد تقي الآملي^١ (١٣٠٤ - ١٣٩١ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٨ رجب سنة...

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين، و الصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد و آله الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، التقي الزكي، قدوة الأنام، ركن الإسلام، الشيخ محمّد تقي الآملي زیدت تاييداته قد هاجر إلى النجف الأشرف لتحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية فاحصاً باحثاً مجتهداً، و حضر لدى الأساطين و الجاني مدّة من الزمان، و فاز بحمد الله تعالى هو فوق المراد و صار بحمد الله مجتهداً بارعاً صفيّاً فيحرم عليه التقليد فيما اجتهد و وجب عليه العمل بما استقرّ رأيه؛ و له التصدي لما هو من وظائف المجتهدين العظام.

وأجزت له أن يروي عني كلّ ما صحّ لي روايته من الكتب المعتمدة من المتقدمة و المتأخرة.

حرّر ذلك في ١٨ شهر رجب...

الأحقراً ابراهيم الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: كتاب «در جستجوی استاد».

٢. نفس المصدر، ص ١٠٣.

(۱۴۷)

اسم مجاز: شیخ محمدجواد مجتهدی قمی^۱ (۱۲۹۰-۱۳۷۳ ق)

نوع اجازه: اجتهاد

بسم الله الرحمن الرحيم

صورت سؤالی که بعضی از اهل بلدة طيبة قم از آقایان آیات الله و مراجع تقلید در باب مجتهد بودن آقای شیخ محمد جواد - مصنف کتاب «سعادت بشر» و «الصراف المستقیم» و «أئینة حق نما» و «کیمیا» و «توحید قمی» - نموده‌اند از این قرار است:

به شرف عرض مقدس حضرت مستطاب عالی می‌رساند: چه می‌فرمائید در خصوص مجتهد بودن جناب مستطاب شریعتمدار، ملاذ الاسلام، آقای آقا شیخ محمد جواد نجل محترم مرحوم خلد آشیان، حجة الاسلام و المسلمین آقای حاجی ملا غلامرضا مجتهد قمی طاب نراه مستدعی آنکه جواب را در صدر ورقه مرقوم و به خاتم شریف مزین فرمائید که عند الحاجة، حجة بوده باشد ادام الله ظلكم علی رؤس كافة الأنام.

و السلام علیکم و رحمة الله و بركاته

[جواب آية الله سيد أبوالحسن اصفهانی]

«بلی، جناب ایشان بالغ مرتبة اجتهاد هستند.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^{۲، ۳}»

۱. ر.ک: تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۱۸۰-۱۸۲.

۲. در ذیل این پرسش، اجازه حضرات آیات عظام شیخ عبدالکریم حائری، آقا ضیاءالدین عراقی، میرزا حسین نائینی، شیخ محمدحسین کاشف الغطاء و حاج آقا حسین بروجردي^{رحمته} وجود دارد.

۳. توحید قمی، ص ۱۱۹.

(۱۴۸)

اسم مجاز: سید حسن علوی خوراسگانی (۱۲۹۴-۱۳۸۷ش)^۱

نوع اجازه: توصیه ویژه

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد والصلوة:

اخوان مؤمنین زاد الله توفیقاً لهم را اعلام می‌دارد که جناب مستطاب، شریعتمدار، عمدة الأعلام، آقای آقا حسن خوراسگانی علوی سلمه الله از جمله حمله علم و مشتغلین به علوم دینیّه و ترویج آثار شریعت مطهره می‌باشند، و لذا سزاوار است مؤمنین از جناب ایشان مستفید شوند و اخذ مسائل دینیّه بنمایند؛

و چنانچه در امرار معاش اقتصادی خود محتاج به سهم مبارک امام عليه السلام شوند به همین مقدار مأذوند که به ایشان بپردازند و ایشان مجاز در اخذ این مقدار می‌باشند.

وَقَفْنَا لِلَّهِ وَإِيَّاهُمْ لَمَّا يَحْبَبُ وَ يَرْضَى

الأحقَر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۲

۱. ر.ک: خورشید جی، ص ۳۲۳ - ۳۳۴، رقم ۶۵.

۲. گزیده اسناد مرحوم سید حسن علوی خوراسگانی (مخطوط)؛ به اهتمام جناب آقای رحیم قاسمی.

(١٤٩)

اسم المجاز: الشيخ حسين التبريزي الشنب غازاني^١

نوع الإجازة: الإجتهد والرواية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين.

و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، المهدّب الكامل، المحقّق المدقّق، صاحب الفكرة القويمة و السليقة المستقيمة، ولدنا الأعزّ، الشيخ حسين التبريزي الشنب غازاني بلغه الله غاية الآمال و الأمانى قد صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر عند جماعة من الأعيان و على هذا الحقيّر شطراً صالحاً من الزمان فاحصاً باحثاً محققاً كاداً مجتهداً مفيداً مستفيداً إلى أن صار من العلماء الأعيان و ممّن يشار إليه بالبنان و قد فاز بالمراد من بلوغ مرتبة الاجتهاد فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و قد أجزت له أن يروي عني كلّ ما صخ لي روايته بطريقي المقررة المنتهية إلى أهل بيت الوحي و العصمة.

وأوصيه بأن يسلك سبيل الإحتياط الواقى عن زلل الصراط و أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حرّره الأحقراً بالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: علمای معاصرین، ص ٣٩٩-٤٠٢. ٢. نفس المصدر، ص ٤٠١.

(١٥٠)

إسم المجاز: الشيخ محمّد رضا الطبسي^١ (١٣٢٤-١٤٠٤ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١٣٤٨ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على محمّد و آله أجمعين و اللعنة الدائمة على أعدائهم
أجمعين. ^٢

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل و الفاضل الكامل، صاحب الفكرة القويمة و السليقة المستقيمة، الصفي
الزكيّ المؤمن، ثقة الإسلام، الشيخ محمّد رضا الطبسي دامت تأييداته مقنّ صرف عمره في تحصيل
العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و حضر على جملة من الأعيان و على هذا الحقيّر شرطاً صالحاً
من الزمان فاحصاً باحثاً مفيداً مستفيداً محقّقاً مدقّقاً مجتهداً حتى صار من العلماء الأعيان و
مقنّ يشار إليه بالبنان فله العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.
و قد أجزت له [أن] يروي عني ما صحّ لي روايته...

[و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته]

... ١٣٤٨ ق

الأحقّر أبو الحسن الإصفهاني^٣ ^٤

١. راجع: كتاب «نكرشي كوتاه بر زندگي حضرت آية الله طبسي».

٢. وصل إلينا من الإجازة ما نقلناها.

٣. و في ذيلها إجازات الأعلام الشيخ عبدالكريم الحائري اليزدي، الشيخ محمّد رضا آل يس و السيّد حسين
الطباطبائي البروجرديّ رحمتهما.

٤. راجع: نكرشي كوتاه بر زندگي حضرت آية الله طبسي، ص ٤٠.

(١٥١)

إسم المجاز: الشيخ عبداللطيف التنكابني^١ (١٣٣٠-١٤٠٠ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد

تاريخ صدور الإجازة: ٢٢ رجب ١٣٦٢

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد الذي فضّل مداد العلماء على دماء الشهداء^٢ و الصلوة والسلام على أشرف الأنبياء و المرسلين أبي القاسم محمّد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.
و بعد: فإنّ العالم الفاضل، ثقة الإسلام و المسلمین، الشيخ عبداللطيف التنكابني قد أتعّب نفسه في تحصيل العلوم الدينيّة و تنقيح المباني الفقهيّة حتّى بلغ رتبة سامية من الفضل و الكمال و حصل بحمد الله قوّة الإستنباط و نال الإجتهد فله العمل بما استنبط من الأحكام.
و أوصيه بتقوى الله و الاحتياط، و أن لا ينساني من صالح الدعوات كما لا أنساه إن شاء الله.

٢٢ رجب ١٣٦٢

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٣.

١. راجع: بزرگان رامسر، ص ٨٦ - ٩١.

٢. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٢، ح ٢.

٣. في ذيل الإجازة، إجازة آيتين الشيخ محمّد كاظم الشيرازي و السيّد محمّد الحسيني الشاهرودي.

٤. بزرگان تنكابن، ص ٣٠٧.

(١٥٢)

إسم المجاز: الميرزا علي العلياري التبريزي^١ (١٣١٩-١٤١٨ ق)

نوع الإجازة: الإجتهداد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ١ صفر ١٣٤٩

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء والمرسلين محمّد و آله الطاهرين.
و بعد فإنّ جناب العالم الفاضل، المهذب الكامل، الصفي الزكي، ولدنا الأعزّ التقي، الميرزا علي علياري
التبريزي أدام الله تأييده و تسديده ممّن صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية
و قد حضر عندي شطراً صالحاً من الزمان في أبحاثي الفقهية و الأصوليّة حضور فحصى و تحقيق و
تعمّق و تدقيق و قد حقّق و دقّق و تعب و كدّ وجدّ و اجتهد، حتّى صار بحمد الله تعالى من الأفاضل
الأعيان و ممّن يشار إليه بالبنان و بلغ مرتبة الإجتهداد و به الثقة و عليه اعتماد الأعلام، و له التصدي
للوظائف الشرعيّة و التولّي بما يتولّاها المجتهدون من الأمور الدينيّة.
و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لاسيّما الكتب الأربعة الّتي عليها
المدار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الإشتهار.
و أوصيه بملازمة الإحتياط.

حرّر ذلك في غرة صفر المظفر سنة ١٣٤٩

الأحقّر أبوالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٢، ص ٤٧٦ - ٤٩٢. ٢. نفس المصدر، ص ٤٨٤.

(۱۵۳)

اسم مجاز: میرزا علی محمد إژه‌ای اصفهانی مدّ ظله العالی

نوع اجازة: روایت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على أشرف برّيته محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: جناب مستطاب شریعتمدار، ملاذ الأنام، عمدة الفضلاء و المحدثین، آقای آقا میرزا علی محمد إژه‌ای دامت توفیقاته و تسدیداته [که] از أعظم و اکابر محدّثین، صاحب مؤلفات عدیده، و ممیز أخبار صحیحه و معتبره می‌باشند، از قبل داعی، مجاز و مأذون هستند در نقل روایات وارده در مواعظ و مناقب و مصائب أهل بیت عصمت صلوات الله علیهم أجمعین از کتاب مستطاب نهج البلاغه و کتب أربعة محمدین ثلاثه و کتب صدوقین و کتاب إرشاد شیخ مفید و لهوف سید ابن طاوس و بحار الأنوار علّامة مجلسی رضوان الله تعالی علیهم أجمعین و سایر مصنفات و مؤلفات معتبره علماء اعلام قدّست أسرارهم.

و مأمول از جناب ایشان آن که در جمیع موارد، مراعات احتیاط را بنمایند؛ و از اخوان مؤمنین و قهّم الله أن که نعمت وجود جناب محترم ایشان را مغتنم دانسته و کمال سعی را در تبجیلات و حفظ احترام و شئونات ایشان معمول دارند و این داعی را از دعای خیر فراموش نفرمایند إن شاء الله تعالی.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^۱

۱. مجموعه أسناد آية الله میرزا علی محمد إژه‌ای اصفهانی مدّ ظله العالی (مخطوط)؛ به اهتمام جناب آقای رحیم قاسمی.

(۱۵۴)

اسم مجاز: ملّا علی واعظ خیابانی تبریزی

نوع اجازه: روایت وامور حسیّه

تاریخ صدور اجازه: ۲۰ محرم سال ۱۳۵۸

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين بارئ الخلائق أجمعين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء و
المرسلين و أفضل السفراء والمبّلغين محمّد خاتم النبيّين و على آله الطيّبين الطاهرين و اللعنة
الدائمة على أعدائهم أجمعين من الآن إلى قيام يوم الدين.

و بعد: چون جناب مستطاب، افتخار الأنام، مروج الأحكام، علاء المحدثين، ركن الواعظين،
شريعتمآب، آقای آقا ملّا علی واعظ خیابانی تبریزی آید الله تعالی فی الدارين و حباه بكلّ ما تقرّ به العين
شخصی است مؤثّق و متین و از تمام جهات آراسته و از حيث علم و عمل و اتقان و فطانت، به تصدّی
امور حسیّته سزاوار و شایسته بودند، لذا به جناب معظم له اذن و اجازه دادم که به حسیّات و اموری که
نفوذ آن ها منوط به اذن حاکم شرع انور می باشد مثل نصب قیّم بر صغار و اخذ مجهول المالك و مظالم
و ایصال آن ها به مصارف مقررّه در شرع مقدّس، متصدّی شوند و مؤمنین تصدّی مشارّک به این
گونه امور، مثل تصدّی خود احقر بدانند.

و ایضاً مأذون است در اخذ سهم مقدّس امام علیه السلام و صرف مقداری در شمه مصارف خود به طور اقتصاد
و ایصال باقی را به وکیل این جانب که در تبریز هست.

مرجو از اخوان مؤمنین، آن که در توقیر و احترام جناب مؤمیّ إلیه کوتاهی ننمایند.

و أوصیه بمراعاة الاحتیاط و التجنّب عن إتباع الهوى و أن لا ینسانی عن صالح أدعیته فی مظانّ
الاستجابة كما أني لا أنساه إن شاء الله تعالی

حرّر فی ۲۰ شهر محرم الحرام ۱۳۵۸

الأحقراً ابوالحسن الموسوي الإصفهانی^۱

(١٥٥)

إسم المجاز: الميرزا كاظم آقا التبريزي^١ (ح ١٣٢٠ - ١٤١٦ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد

تاريخ صدور الإجازة: ٨ جمادى الأولى ١٣٣٧

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين بارئ الخلائق أجمعين ومفضل العلماء العاملين^٢ والمثنى عليهم في كتابه المبين بما يغني عن توصيف الواصفين ومدح المادحين. والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، وأفضل السفراء المقرّبين، محمّد خاتم النبيّين، وعلى آله الطيّبين الطاهرين المعصومين سادات الخلق أجمعين.

وبعد: فمن البين الواضح والجليّ اللائح، أنّ العلم أشرف ما يتحلّى به البشر^٣ وأفضل ما يجتنى من عمره من ثمر، بل لا شرف إلّا وهو نظامه ولا كرم إلّا وهو ملاكوه وقوامه^٤، وبه يعرف الله ويؤخذ ويطاع ويعبد، والعلماء ورثة النبيّين وسادة المسلمين والدعاة إلى الدين، يستغفر لهم كلّ رطب ويابس، حتّى حيتان البحر وهوامه و سباع البرّ وأنعامه^٥.

وممن وفقه الله تعالى بهذا التكريم والتشريف وأنفق على تكميله عمره الشريف العامل والفاضل الفاضل الكامل، السيّد السند والحبر المعتمد، الحسيب النسيب، ذو الحدس الصائب والنظر الثاقب، عمدة العلماء العظام والفضلاء الفخام، المهدّب الصفي، الأميرزا كاظم الآقا التبريزي دام فضله العالي وزيد مجده السامي فقد كدّ وجذّ وتعب واجتهد وحضر على غير واحد من العلماء الأعيان وعند هذا الضعيف شطراً من الزمان، متأملاً في مدارك الأحكام، متدبراً في غوامض مسائل الحلال والحرام، حتّى أصبح عارفاً بمهمّات مدارك الأحكام الشرعيّة، خبيراً بحلّ معاهد من المباحث النظرية فليحمد

١. راجع: علماء معاصرين، ص ٢٣٣ - ٢٣٥.

٢. إيماء إلى كريمة ﴿يرفع الله الذين آمنوا منكم والذين أوتوا العلم درجات...﴾؛ المجادلة (٥٨)، ١١.

٣. أنظر: تصنيف غرر الحكم، ص ٤٢.

٤. أنظر: منية المريد، ص ١١٠.

٥. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٤، ح ١.

الله تعالى على ما آتاه من الآلاء العظام وأولاه من النعم الجسام.

وقد أذنت له التصديّ للأمور التي يرجع فيها إلى الحاكم الشرعي من حفظ أموال الأيتام والقصر، والنظر في مصالحهم ونصب القيمّ لهم، وتوليّ الأوقاف التي لا متوليّ لها بالخصوص، والوصايا التي لا وصيّ لها، والصلوة على الجنائز التي لا وليّ لها، وأخذ الزكوة والمظالم وإيصالها إلى مصارفها؛ بل أذنت له سلّمه الله تعالى في أخذ سهم الإمام عليه وعلى آبائه أفضل الصلوة والسلام و صرفها في المصارف اللازمة من اعانة المحتاجين، من طلبة العلوم الدينيّة والمضطّرين من العلويين والعلويات وإرسال الزائد إلى التجف الأشرف.

و بالجملة: جنباه سلّمه الله مآذون في جميع ما يرجع فيها إلى المجتهد، إمّا لزوماً أو من باب الاحتياط، أنّه الثقة الأمين؛ بل هذا كلّه من باب الاحتياط وإلا فهو أجلّ من ذلك؛ بل هو أهل لأنّ يجيز لأنّ يستجيز، ويأذن لأنّ يستأذن.

وأوصيه لعدم التعديّ عن سلك الاحتياط، الحافظ عن زلل الصراط.

وأرجوه أن لا ينساني من الدعوات الصالحات في حياتي وبعد الممات، كما أنّي لا أنساه إن شاء الله تعالى في الخلوات وعند مظانّ استجابة الدعوات.

وفقه الله تعالى وإيتانا وجميع المؤمنين لما يحبّ ويرضى.

و كان تحرير ذلك في ثامن جمادي الأولى سنة ١٣٣٧

حرّره الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

(۱۵۶)

اسم مجاز: سید طه بهشتی اصفهانی
نوع اجازه: روایت و امور حسبیّه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة والسلام على سيدنا و نبينا محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: بر اخوان مؤمنين و فقههم الله تعالى لما يحب و يرضى مكشوف باد كه جناب مستطاب شريعت مآب، فاضل كامل، آقا سید طه سلمه الله تعالى نجل جليل نبيل عالم عامل، مرحوم آقا سید محمد باقر الإصفهانی تغمده الله بغفرانه و أسكنه بحبوة رضوانه از قبل أحقر مأذون می باشند در تصدی امور شرعیّه و قیام به وظائف دینیّه كه جواز و نفوذ آن موقوف به اذن حاكم جامع الشرائط است به شرط مراقبت به تقوى و مواظبت بر احتیاط.

و مأذون می باشد در نشر احادیث و اخبار از كتب معتبره علمای اعلام، از قبیل كتب أربعه. و همچنین مأذون هستند در قبض حقوق شرعیّه از خمس و زكات و غیره و رسانیدن به ارباب استحقاق و ایصال مال امام ارواحنا فداء و صلوات الله علیه به نجف اشرف نزد این جانب برای مصرف حوزه علمیه زاد الله تعالى في توفيقاته.

الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^۱

(۱۵۷)

اسم مجاز: شیخ محسن شیرازی

نوع اجازه: امور حسیّه و اجازه ویژه

تاریخ صدور اجازه: ۷ جمادی الاولی ۱۳۴۴ ق

بسم الله الرحمن الرحيم

مخفی نماناد چون مجله جلیله دینیّه «الإسلام» که از رشحات قلم عالم جلیل و فاضل نبیل، علم الأعلام، مصباح الظلام، ثقة الإسلام، آقای آقا شیخ محسن شیرازی دامت تأیداته و افاضاته نگارش می‌یابد، برای ارشاد جهال^۱ و جلوگیری از مقالات مضرة اهل ضلال و دفع و رفع تشویش اذهان مستضعفین به سبب بعضی از نشریات اعادی دین مبین، قلیل النظیر [است]، و ترویج و طبع و نشر آن خدمت بزرگی است به عالم اسلامیت؛ البته اخوان مؤمنین بعد از التفات به فواید جلیله این مجله دینیّه، خواهند دانست که اعانت و مساعدت و بذل مال در تهیه وسایل طبع و نشر آن، از اوضح مصادیق سبیل الله و اظهار افراد وجوه برّیه است.

پس بر همه لازم است اهتمام در ادامه آن نموده، از بذل مال و صرف وجوه حتی از زکات و اوقاف و وصایایی که مصرف آنها وجوه برّیه است، دریغ ننمایند؛ بلکه اشخاصی که سهم مبارک حضرت امام علیه و علی آباته افضل الصلوة و السلام و اروحنا له الفداء بر ایشان تعلق می‌گیرد، مأذونند مقدار خمس آن را صرف در این مصرف مهم نمایند. قبول و ممضی است.

وَقَفَنِي اللَّهُ وَ جَمِيعِ إِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ لِمَا يُحِبُّ وَ يَرْضَى

وَ السَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

حَرَّرَ ذَلِكَ فِي السَّابِعِ مِنْ جُمَادِي الْأُولَى ۱۳۴۴

الْأَحْقَرُ أَبُو الْحَسَنِ الْمَوْسَوِي الْإِسْفَهَانِي^۲

۱. در متن موجود نزد ما، «جمال» بدل «جهال» بود.

۲. جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی - سیاسی ایران، ص ۱۳۲.

(١٥٨)

إسم المجاز: الشيخ محمد الأردكاني اليزدي

نوع الإجازة: الاجتهاد

تاريخ صدور الإجازة: ٢٥ جمادي الثاني سنة ١٤٣١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله جلّ شأنه على ما ألهمنا من توحيده ووفقا لما فيه الرشاد والصلوة على نبيه ورسوله أشرف بريته محمد المبعوث لتمهيد و تهذيب مسالك اليقين، الناسخ بشريته الغراء شرايع الأولين، وعلى آله الطيبين الطاهرين الذين هم دعائم الإسلام و أمناء الله على الحلال و الحرام، لا انقطاع ولا إحصاء لعددها.

و بعد: فإن من لطف الله جلّ ذكره على الأنام و نعمه على العباد في زمن غيبة الإمام عليه و على آياته أفضل الصلوة والسلام أن حثهم على الرجوع إلى العلماء^١ و رجع مدادهم على دماء الشهداء^٢ لكيلا يبقى الخلق في الجهالة، سالكين سبيل الغواية والضلالة؛ و ممن اجتهد و بذل جهده في الارتقاء إلى مدارج اليقين، و امتثل كريمة ﴿قلولا نفر من كلّ فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين﴾^٣ و صرف عمره الشريف في تحصيل علوم الشرعية، و أوقف نفسه على خدمة الشريعة المحمدية ﷺ الفائق على الأقران، الحائز قصب السبق في ميدان الرهان، العالم المحقق والفاضل المدقق، الحبر الفاضل و التحرير الكامل، المذهب الصفي والتقي النقي، المكرّم الممجّد، الحاج شيخ محمد الأردكاني اليزدي، أيده الله تعالى و سدّده و إلى سبيل الرشاد و الإرشاد أرشده فإنه أيده الله قد سعى في تحصيل المسائل الشرعية و القواعد الكلية الفرعية، لدى الأساطين العظام من نواميس الشريعة الغراء و حماة الملة البيضاء، و اجتهد و استفاد و أجاد إلى أن بلغ فوق المراد، فهو بحمد الله ممن ترتقي من حضيض التقليد إلى أوج اليقين و انخرط في سلك العلماء العاملين و صار صاحب قوة النظر و الفكر الوقاد و فاز بملكة

١. أنظر: الكافي، ج ١، ص ٣٩.

٢. أنظر: أمالي الصدوق، ص ٥٣١، ح ١١٤٩، و بحار الأنوار، ج ٢، ص ١٦، ح ٣٥.

٣. التوبة (٩)، ١٢٢.

الإجتهد، فله العمل بكلّ ما يستنبطه من الأحكام، على النهج المعروف والطريق المألوف بين الأصحاب، والفقهاء الأَطْيَاب رضوان الله عليهم اجمعين.

ثم أوصيه أن يسلك جادة الإحتياط فإنّه ليس بناكب عن الصراط من سلك سبيل الاحتياط. وأسئل الله تعالى أن يوفقه لارتقاء أرفع المعارج في العلم والعمل، وبلغه غاية المقصد والمراد والأمل. والتمس منه أن لا ينساني من صالح الدعاء فإنّه ولي الإعطاء.

كتبه بيمينه الدائرة الأحقر أبو الحسن الموسوي الاصفهاني^١

في الخامس والعشرين من جمادى الثانيّة ١٤٣١

١. فهرست اسناد على سبهری اردکانی، ج ١، ص ٢٠٨، رقم ١٨٢.

(١٥٩)

إسم المجاز: السيّد مرتضى المبرقي القمي^١ (١٣٢١-١٤١٣ ق) (١)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: جمادي الأولى سنة ١٣٥١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين محمّد و آله الطاهرين
و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل، المهدّب الكامل الصفي، الآغا مرتضى القمي دامت تآييداته ممّن
صرف عمره في تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة، فاحصاً، باحثاً، مجدّاً، مجتهداً، حتّى
بلغ مرتبة من الاجتهاد، فله العمل بما يستنبطه من الأخبار على النحو المألوف بين الأعلام.
و قد أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته بطريقي المقرّرة المنتهية إلى المشايخ العظام و منهم إلى
الأئمة عليهم السلام.

و أوصيه بأن لا يخرج عن جادة الاحتياط الواقعي عن زلل الصراط؛ وأن لا ينساني من صالح الدعاء إنّه
ولي الإعطاء.

حرر ذلك في شهر جمادي الأولى سنة ١٣٥١

الأحقراً بالحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: تربت پاكان قم، ج ٤، ص ٦٢-٦٤. ٢. إجازات و نامعها، ص ٢٥.

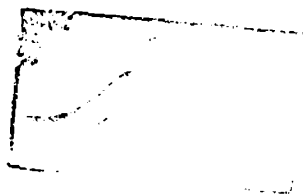
(١٦٠)

إسم المجاز: السيّد مرتضى المبرقي القمي (١٣٢١-١٤١٣ ق) (٢)
نوع الإجازة: الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و أفضل صلواته و تحياته على أفضل سفرائه محمّد خاتم النبيين و على
آله الطيّبين الطاهرين المعصومين، و اللعنة الدائمة على أعدائهم أجمعين إلى يوم الدين.
و بعد: فإنّ جناب العالم الفاضل و المهدّب الكامل، ثقة الإسلام، آقا سيّد مرتضى المبرقي، ممّن
تصدّى بتحصيل العلوم الشرعيّة الفرعيّة و تنقيح مبانيها النظريّة شطراً من دهره فلذلك أجزت له أن
يتصدّي بما لا يجوز التصدّي به إلا للمجتهدين العظام، خصوصاً أخذ سهم الإمام عليه السلام بمقدار؛ و أسأله
أن لا ينساني من الدعاء.

الأحقراً ابراهيم الحسن الموسوي الإصفهاني^١

(١٦١)

إسم المجاز: السيد محمد المقدس الإصبهاني^١ (١٣٠٤-١٣٧٨ ق)

نوع الإجازة: الإجتهد و الرواية

تاريخ صدور الإجازة: ٢٦ شوال ١٣٤٥

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين باري الخلاق أجمعين و صلى الله على أشرف الأنبياء و المرسلين
محمد خاتم النبيين و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين.

و بعد: فإنّ جناب العالم العامل، الفاضل الفاضل، و المهذب الكامل، النقي التقي، المعتمد التحرير،
المحقق المدقق، الحاج آقا محمد الشهير بـ«المقدس» أدام الله تأييده و تسديده ممّن صرف عمره في
تحصيل العلوم الشرعيّة و تنقيح مبانيها النظرية و تعب و كدّ و جدّ و اجتهد و حضر على جملة من
الأعيان و ثلّة من الأركان و على الحقير شرطاً صالحاً من الزمان و حقّق و دقّق و أفاد و استفاد إلى أن
فاز المراد و هو بلوغ مرتبة الاستنباط.

و له العمل بما يستنبطه من الأحكام على النهج المألوف بين الأعلام.

و له التصديّ للأمر التي يرجع أو يستأذن من الحكام.

و أجزت له أن يروي عني ما صحّ لي روايته من كتب الأخبار و لاسيّما الأربعة المتقدمة التي عليها
المدار و الثلاثة المتأخّرة المشتهرة غاية الإشتهار.

و أوصيه أن يسلك سبيل الإحتياط و أن لا ينساني من صالح الدعاء.

حررّ ذلك في ٢٦ شوال سنة ١٣٤٥

الأحقراً أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^٢

١. راجع: دانشمندان و بزرگان اصفهان، ج ٢، ص ٩٠٩.

٢. المنتخب من اسناد آية الله السيد محمد المقدس (مخطوطة): بمساعدة صديقنا رحيم القاسمي الدهكردی.

(١٦٢)

إسم المجاز: الشيخ هادي الحويزي
نوع الإجازة: الرواية و الأمور الحسينية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله ربّ العالمين و الصلوة على محمّد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.
و بعد: فإنّ جناب الولد العزيز، العالم العامل و الفاضل الكامل، صفوة الأفاضل [الشيخ هادي] نجل
المرحوم المبرور الشيخ غالب الحويزي طاب ثراه هو مقنّ صرف في طلب العلم و العمل به معظم عمره
و اشتغل شطراً من دهره حتّى بلغ الدرجات العالية؛ و هو مأذون منّي في التصدي بالوظائف الشرعية
التي لا يجوز التصدي بها إلّا مقنّ هو مأذون من الحاكم الشرعي.
و قد أجزت له في تدريس الفقه و الأصول؛ و أن يروي عني ما صحّت لي روايته من كتب أصحابنا
الإمامية بالطرق المنتهية إلى أهل بيت النبوة و معدن العصمة صلوات الله عليهم أجمعين.
و الأمل من إخواننا المؤمنين تعظيمه و إكرامه و احترامه و الاعتناء به فإنّه بذلك جدير.
و أسأل الله أن يؤيّده و يؤيّد به و ينفع الدين إنّه أرحم الراحمين.

الأحقر أبو الحسن الموسوي الإصفهاني^١

١. المنتخب من مجموعة أسناد مكتبة كاشف الغطاء العامة (مخطوطة)؛ بمساعدة الشيخ محمّد الكلباسي النجفي.

(۱۶۳)

إسم المجاز: السيد محمد هاشم الموسوي الطسوجي الخوئي^۱ (۱۲۹۵-۱۳۵۹ش)
نوع الإجازة: الإجتهد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي فضّل مداد العلماء على دماء الشهداء^۲ و الصلوة على محمد وآله البررة الأتقياء.

و بعد: جناب مستطاب شریعتمدار، عمدة العلماء الأعلام، ملاذ الأنام، ركن الإسلام، آقای آقا میر هاشم آقا دامت برکاته از اجله علماء و پس از ریاضات نفسانیه و اتعاب در سنین متطاولة متمادیه - به شهادت بعضی از اخیار، خصوص جناب مستطاب شریعتمدار، عمدة العلماء العظام، ثقة الإسلام، نور چشم خودم، آقا میر ملک دامت معالیه - از توجهات ولی عصر ارواحنا فداء به مراتب عالیّه و درجات سامیه [نائل]، و دارای ملکه اجتهاد و عدالت گردیده؛ پس از برای ایشان است استنباط احکام شرعیّه به طریق مألوف بین علمای اعلام، در مقام افتاء و تصدی در اموری که از وظایف حکام شرع مقدّس است.

و أوصیه بملازمة التقوی و نهی النفس عن الهوی و أن لا ینسانی من الدعاء كما لا أنساه.

و السلام

الأحقر أ بوالحسن الموسوي الإصفهاني^۳

۱. ر.ک: ستارگان حرم، ج ۲۲، ص ۲۴۱-۲۵۸. ۲. أنظر: الکافی، ج ۱، ص ۳۲، ح ۲.

۳. ستارگان حرم، ج ۲۲، ص ۲۴۵.

اسامی سایر مجازین

(منظور برخی دیگر از کسانی است که از مرحوم فقیه اصفهانی دارای اجازه بوده‌اند و این اجازه در ذیل اجازات دیگر اعلام قرار داشته و یا اینکه اجازه مستقل بوده ولی نگارنده آن را رؤیت ننموده است).

اسامی سایر مجازین

۱. سید آقا موسوی خلخالی نجفی (زنده در سال ۱۳۶۳ ق)^۱
۲. سید ابراهیم شبّر (۱۳۰۸ - ۱۳۷۸ ق)^۲
۳. سید ابراهیم علوی خوئی (۱۳۲۸ - ۱۴۰۹ ق)^۳
۴. سید ابراهیم مقبره خوئی^۴
۵. سید ابراهیم میانجی (۱۳۳۲ - ۱۴۱۲ ق)^۵
۶. شیخ محمد ابراهیم محقق قزوینی (۱۲۷۰ - ۱۳۳۸ ش)^۶
۷. سید ابراهیم علوی خوئی (۱۳۲۸ - ۱۴۰۹ ق)^۷
۸. شیخ آقابزرگ شاهرودی (۱۳۰۷ - ۱۳۹۴ ق)^۸
۹. شهید سید ابوالحسن شمس آبادی اصفهانی (۱۳۱۹ - ۱۳۹۶ ق)^۹
۱۰. سید ابوطالب طباطبائی اردکانی (۱۳۰۹ - ۱۳۷۹ ق)^{۱۰}

-
۱. گنجینه دانشمندان، ج ۴، ص ۴۴۱.
 ۲. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۲۳، رقم ۷.
 ۳. آثار الحجة، ج ۲، ص ۲۹۵.
 ۴. همان، ص ۲۹۶.
 ۵. المستطرفات، ص ۶.
 ۶. فرزندگان علم و سخن قزوین، ص ۳۰۳.
 ۷. موسوعة مؤلفي الإمامية، ج ۱، ص ۵۱۸.
 ۸. تراجم الرجال، ج ۱، ص ۱۴، رقم ۱.
 ۹. اختران فقاہت، ج ۲، ص ۲۸۸.
 ۱۰. نجوم السرد، ص ۷۰، رقم ۴.

۱۱. شیخ ابوعبدالله زنجانی (۱۳۰۹ - ۱۳۶۰ ق)^۱
۱۲. شیخ ابوالقاسم دانش آشتیانی (۱۳۲۹ - ۱۴۲۲ ق)^۲
۱۳. شیخ ابوالحسن فقیهی گیلانی (۱۳۲۱ - ۱۳۸۸ ق)^۳
۱۴. سید ابوالحسن رفیعی قزوینی^۴
۱۵. سید ابوالعلی درچه‌ای (م ۱۳۳۹ ق)^۵
۱۶. سید ابوالفضل جندقی یزدی، (م ۱۳۶۸ ش)^۶
۱۷. شیخ ابوالفضل خوانساری (۱۳۳۴ - ۱۴۲۲ ق)^۷
۱۸. شیخ ابوالفضل علامه تنکابنی (۱۳۱۹ - ۱۴۰۵ ق)^۸
۱۹. میرزا ابوالفضل نجم آبادی تهرانی (۱۳۱۷ - ۱۳۸۸ ق)^۹
۲۰. شیخ ابوالقاسم تقوی قزوینی (۱۳۰۱ - ۱۳۵۸ ق)^{۱۰}
۲۱. شیخ ابوالقاسم حجّتی رشتی^{۱۱}
۲۲. سید ابوالقاسم خوانساری (۱۳۰۹ - ۱۳۸۰ ق)^{۱۲}
۲۳. سید ابوالقاسم دولت‌آبادی (۱۲۹۸ - ۱۳۶۶ ق)^{۱۳}
۲۴. سید ابوالقاسم فقیه ارسنجانی^{۱۴}
۲۵. میرزا ابوالقاسم کوپایی، (ح ۱۳۲۱ - ۱۴۱۱ ق)^{۱۵}

-
۱. گلشن ابرار، ج ۴، ص ۳۳۰.
 ۲. ستارگان حرم، ج ۱۳، ص ۱۴.
 ۳. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۲۳۰.
 ۴. ستارگان حرم، ج ۲، ص ۸۳.
 ۵. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۳۷، رقم ۱۰۲.
 ۶. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۱۷۴.
 ۷. آثار الحجة، ج ۲، ص ۸۰ و اعلام اصفهان، ج ۱، ص ۳۱۷.
 ۸. بزرگان تنکابن، ص ۳۷، رقم ۲۰.
 ۹. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۲۵۵.
 ۱۰. فرزندگان علم و سخن قزوین، ص ۷۰.
 ۱۱. آثار الحجة، ج ۲، ص ۸۱.
 ۱۲. مناهج المعارف (مقدمه)، ص ۱۹۱.
 ۱۳. اعلام اصفهان، ج ۱، ص ۳۴۰.
 ۱۴. آثار الحجة، ج ۲، ص ۳۱۹.
 ۱۵. اعلام اصفهان، ج ۱، ص ۳۴۱.

۲۶. شیخ ابوالقاسم محمدی گلپایگانی (۱۳۲۵ - ۱۳۹۹ ق)^۱

۲۷. شیخ ابوالقاسم موحدی (ریاضی) خوانساری (زنده در سال ۱۳۵۹ ق)^۲

۲۸. سید ابوالقاسم موسوی خوئی (۱۳۱۷ - ۱۴۱۳ ق)^۳

۲۹. میرزا احمد آشتیانی (۱۳۰۰ - ۱۳۶۵ ق)^۴

۳۰. میرزا احمد شیرازی (ح ۱۲۹۶ - ۱۳۷۴ ق)^۵

۳۱. شیخ احمد مجتهدی تهرانی (۱۳۴۳ - ۱۴۲۹ ق)^۶

۳۲. شیخ احمد علومی اردکانی (۱۳۱۹ - ۱۳۹۲ ق)^۷

۳۳. شیخ احمد فتاوض سدهی اصفهانی (۱۳۲۴ - ۱۴۰۷ ق)^۸

۳۴. شیخ اسدالله گلپایگانی^۹

۳۵. سید اسدالله مصباح بیارجمندی (۱۲۹۳ - ۱۳۶۲ ق)^{۱۰}

۳۶. شیخ اسماعیل بهاری^{۱۱}

۳۷. شیخ اسماعیل نجفی (۱۲۸۸ - ۱۳۷۰ ق)^{۱۲}

۳۸. شیخ محمد اسماعیل نمازی شاهرودی (م ۱۳۸۴ ق)^{۱۳}

۳۹. شیخ امان الله کریمی بابلی (۱۳۱۵ - ۱۳۹۷ ق)^{۱۴}

۴۰. سید امیر محمد کاظمی قزوینی (۱۳۳۵ - ۱۴۱۴ ق)^{۱۵}

۱. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۲۸۲.

۲. اختران فقاقت، ج ۲، ص ۳۵۷.

۳. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۳۶۷.

۴. کاروان علم و عرفان، ج ۲، ص ۱۱۸.

۵. گلشن ابرار، ج ۶، ص ۴۱۶ و ۴۱۸.

۶. نجوم المرید: ص ۱۶۵، رقم ۳۸.

۷. اعلام اصفهان، ج ۱، ص ۴۸۲.

۸. الذریعة، ج ۱۲، ص ۱۸۰، رقم ۱۱۹۱.

۹. گنجینه دانشمندان، ج ۷، ص ۱۶۹ و مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۴۳۶، رقم ۴۵۴.

۱۰. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۲۴۴.

۱۱. مستدرکات علم رجال الحديث، ج ۶، ص ۴۶۶، رقم ۱۲۷۲۷.

۱۲. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۴۲۳.

۱۳. آینه پژوهش، ش ۲۵ (خرداد و تیر ۱۳۷۳)، ص ۱۲۶.

۴۱. سید محمدباقر روضاتی (۱۳۱۶ - ۱۳۸۳ ق)^۱
۴۲. میرزا محمدباقر ابهری (م ۱۳۶۴ ق)^۲
۴۳. سید محمدباقر حجت طباطبائی (۱۲۹۸ - ۱۳۸۰ ق)^۳
۴۴. سید امیر محمد مدرّسی طباطبائی (۱۳۲۳ - ۱۴۱۵ ق)^۴
۴۵. سید محمد باقر آیت‌اللهی^۵
۴۶. شیخ محمد باقر خرازی نجفی (۱۳۱۵ - ۱۴۰۰ ق)^۶
۴۷. سید محمد باقر رجائی (۱۳۱۹ - ۱۴۱۱ ق)^۷
۴۸. شیخ محمد باقر زند کرمانی (۱۳۱۲ - ۱۳۸۹ ق)^۸
۴۹. سید محمدباقر سلطانی طباطبائی (۱۳۲۸ - ۱۴۱۸ ق)^۹
۵۰. میرزا باقر قاضی تبریزی (م ۱۳۶۶ ق)^{۱۰}
۵۱. شیخ محمد باقر کمره‌ای (۱۳۲۰ - ۱۴۱۶ ق)^{۱۱}
۵۲. شیخ محمد باقر محسنی ملایری (۱۳۲۲ - ۱۴۱۶ ق)^{۱۲}
۵۳. شیخ محمد باقر مهاجرانی^{۱۳}
۵۴. سید بهاء‌الدین رضوی خوانساری (۱۳۲۸ - ۱۳۶۳ ق)^{۱۴}
۵۵. شیخ محمد تقی بجنوردی (۱۳۰۶ - ۱۳۴۵ ق)^{۱۵}

۱. ضیاء الأبصار، ج ۱، ص ۴۳.
۲. همان، ص ۴۳۰.
۳. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۱۶، رقم ۷۸.
۴. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۶۷۱.
۵. تراجم الرجال، ج ۳، ص ۷۸، رقم ۱۹۷۶.
۶. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۱۶، رقم ۹۵.
۷. تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان، ج ۲، ص ۲۹۸.
۸. فطرت بیدار زمان، ص ۵۰ و ۵۲.
۹. آثار الحجّة، ج ۱، ص ۶۵.
۱۰. علمای معاصرین، ص ۲۴۰، رقم ۱۸.
۱۱. تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان، ج ۲، ص ۲۹۷.
۱۲. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۵۴.
۱۳. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۳۸۸.
۱۴. اعلام اصفهان، ج ۲، ص ۱۸۰.
۱۵. الذریعة، ج ۲۱، ص ۳۸۷، رقم ۵۵۸۷.

۵۶. شیخ محمد تقی بروجردی (۱۳۱۵ - ۱۳۹۱ ق)^۱
 ۵۷. شیخ محمد تقی سادات گوشه دزفولی (ح ۱۳۰۸ - ۱۳۹۴ ق)^۲
 ۵۸. شیخ محمد تقی عندلیبی سبزواری (۱۳۳۲ - ۱۴۲۹ ق)^۳
 ۵۹. شیخ محمد تقی نجفی اصفهانی (۱۳۳۵ - ۱۴۱۷ ق)^۴
 ۶۰. سید محمد جعفر انوری تفتی^۵
 ۶۱. سید محمد جعفر مروّج جزایری (۱۳۲۸ - ۱۴۱۹ ق)^۶
 ۶۲. شیخ جعفر نقدی (۱۳۰۳ - ۱۳۶۹ ق)^۷
 ۶۳. سید جمال الدین میردامادی^۸
 ۶۴. سید جواد افضل هرنندی
 ۶۵. شیخ محمد جواد ایروانی (۱۲۸۷ - ۱۳۸۲ ق)^۹
 ۶۶. سید جواد حسینی تنکابنی (۱۳۰۵ - ۱۳۷۷ ق)^{۱۰}
 ۶۷. سید جواد حیدری یزدی^{۱۱}
 ۶۸. میرزا جواد سلطان القرائی (۱۲۸۰ - ۱۳۷۶ ش)^{۱۲}
-
۱. ستارگان حرم، ج ۱۹، ص ۸۷
 ۲. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۱۳۹.
 ۳. آئینه پژوهش، ش ۱۱۲ (مهر و آبان ۱۳۸۷)، ص ۱۳۲.
 ۴. یادگاری از ققاهت و تقوای علمای سلف، ص ۱۵.
 ۵. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۱۰۹.
 ۶. ستارگان حرم، ج ۷، ص ۲۳۷.
 ۷. شعراء الغری، ج ۲، ص ۷۴.
 ۸. مرحوم سید جمال الدین میردامادی سدهی اصفهانی دارای دو اجازه از مرحوم آیه الله العظمی اصفهانی بوده اند که یکی اجازه اجتهاد و روایت است و ذیل آن امضای حضرات آیات سید ابوالحسن اصفهانی، آقا ضیاء الدین عراقی و سید محمد موسوی نجف آبادی وجود دارد و دیگری اجازه روایت که ذیل آن، افزون بر اجازه حضرات آیات عظام اصفهانی و عراقی، اجازه مرحوم آیه الله سید مهدی درجه ای نیز می باشد؛ مناہج الشارعی، ص ۷۷ و ۸۰.
 ۹. مشاهیر المدفونین فی الصحن العلوی الشریف، ص ۲۷۲، رقم ۳۵۲.
 ۱۰. بزرگان تنکابن، ص ۳۰۲.
 ۱۱. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۲۴۹.
 ۱۲. عرشیان خاک نشین، ص ۷۳.

۶۹. شیخ جواد فومنی حائری (۱۳۳۰ - ۱۳۸۴ ق)^۱
۷۰. شیخ محمد جواد نجفی یزدی (ح ۱۲۷۸ - ۱۳۵۸ ش)^۲
۷۱. سید محمد جواد نجومی (۱۳۰۳ - ۱۳۸۷ ق)^۳
۷۲. میرزا حبیب‌الله عسکری اشتهاردی (۱۳۱۰ - ۱۳۷۳ ق)^۴
۷۳. سید حبیب‌الله غروی بابل (۱۲۷۸ - ۱۳۳۹ ش)^۵
۷۴. سید حسن تفسیری مرندی (۱۳۰۰ - ۱۳۹۷ ق)^۶
۷۵. سید محمد حسن آل طیب شوشتری (۱۳۲۹ - ۱۴۱۵ ق)^۷
۷۶. سید حسن حجت کوه‌کمری (۱۳۴۱ - ۱۴۱۰ ق)^۸
۷۷. دکتر محمد حسن سه‌چهاری (۱۲۹۵ - ۱۳۸۱ ش)^۹
۷۸. شیخ حسن طبرسی ساروی (۱۳۱۴ - ۱۳۹۳ ق)^{۱۰}
۷۹. شیخ محمد حسن عبادی طالقانی^{۱۱}
۸۰. شیخ محمد حسن فاضلی خوانساری (۱۲۹۸ - ۱۳۷۵ ش)^{۱۲}
۸۱. سید حسن معصومی اشکوری (۱۲۹۵ - ۱۳۷۴ ق)^{۱۳}
۸۲. شیخ محمد حسن مولوی قندهاری (۱۲۸۰ - ۱۳۷۷ ش)^{۱۴}

۱. گلشن ابرار، ج ۸، ص ۲۶۸.
۲. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۷۸۲.
۳. فیض قلم، ص ۱۷۵ و ستارگان حرم، ج ۱۵، ص ۱۸۴.
۴. ستارگان حرم، ج ۷، ص ۱۲۸.
۵. آشنایی با فرزندان بابل، ص ۲۴۴.
۶. گنجینه دانشمندان، ج ۸، ص ۱۳۸.
۷. آثار الحجة، ج ۲، ص ۳۱۷.
۸. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۵۱۹.
۹. متن این اجازه، از مرحوم آية الله ابوالمجد شیخ محمد رضا نجفی اصفهانی است و ذیل آن توشیح مرحوم آية الله سید ابوالحسن اصفهانی قرار دارد؛ اصول و فروع دین و فلسفه احکام، صفحه ۷ - ۵ مقدمه.
۱۰. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۵۶۰.
۱۱. اختران فروزان ری و طهران، ص ۱۱۶.
۱۲. گلزار مشاهیر، ص ۳۱۲، رقم ۴۱۲.
۱۳. ستارگان حرم، ج ۱۵، ص ۷۴.
۱۴. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۳۱۱، رقم ۲۹۹.

۸۳. سید محمد حسن فضل الله (۱۳۰۱ - ۱۳۹۲ ق)^۱
۸۴. سید محمد حسن میرجهانی (۱۳۱۹ - ۱۴۱۳ ق)^۲
۸۵. شیخ محمد حسین اعلمی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۳ ق)^۳
۸۶. شیخ محمد حسین تنکابنی (ح ۱۲۸۴ - ۱۳۶۷ ق)^۴
۸۷. شیخ حسن حاج آخوند^۵
۸۸. میرزا حسین خوانساری (۱۳۰۲ - ۱۳۸۲ ق)^۶
۸۹. میرزا محمد حسین خیابانی (م ۱۳۶۹ ق)^۷
۹۰. سید محمد حسین رئیس افغانی (م ۱۳۹۹ ق)^۸
۹۱. شیخ محمد حسین سبحانی تبریزی (۱۳۰۰ - ۱۳۹۲ ق)^۹
۹۲. سید حسین شاهرودی (۱۳۱۵ - ۱۳۷۳ ق)^{۱۰}
۹۳. شیخ محمد حسین شریعتمدار ساوجی^{۱۱}
۹۴. ملا حسینعلی صدیقی اصفهانی (م ۱۳۶۸ ق)^{۱۲}
۹۵. شیخ محمد حسین فاضل کوهانی (م ۱۴۰۳ ق)

-
۱. مشاهیر المدفونین فی الصحن العلوی الشریف، ص ۳۷۸، رقم ۳۶۱.
 ۲. اعلام اصفهان، ج ۲، ص ۵۰۸؛ و نیز نگر: کتاب پنهان‌تر از پنهانی، ص ۳۸۲؛ مرحوم آیه الله میرجهانی در اجازه روائی به مرحوم آیه الله سید محمد علی حائری طبسی (۱۳۶۴ - ۱۴۲۴ ق)، از مرحوم آیه الله العظمی اصفهانی چنین تعبیر می‌نماید: «... شیخی و سندی فی العلوم الشرعیة، المولی الجلیل و الورع النبیل، آیه الله العظمی فی الأرضین السید ابوالحسن الموسوی الإصفهانی...».
 ۳. ستارگان حرم، ج ۱۲، ص ۲۵۸.
 ۴. بزرگان رامسر، ص ۱۷۱.
 ۵. آینه پژوهش، ش ۷۰ (مهر و آبان ۱۳۸۰)، ص ۱۲۶.
 ۶. ضیاء الأبصار، ج ۱، ص ۴۶۹.
 ۷. علمای معاصرین، ص ۳۹۷، رقم ۲.
 ۸. گنجینه دانشمندان، ج ۸، ص ۵۵.
 ۹. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۲۵۶.
 ۱۰. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۱۱۰، رقم ۱۲۸.
 ۱۱. آثار الحجة، ج ۲، ص ۳۱۲.
 ۱۲. اعلام اصفهان، ج ۲، ص ۸۲۳.

۹۶. سید حسین قاضی تبریزی^۱
۹۷. میرزا محمد حسین مسجد جامعی (۱۲۹۹ - ۱۳۸۶ ش)^۲
۹۸. شیخ حسین مشکور حولوی^۳
۹۹. میر محمد حسین ملاذ روضاتی (۱۳۰۲ - ۱۳۸۲ ق)^۴
۱۰۰. سید حسین قاضی تبریزی^۵
۱۰۱. شیخ حسین نجفی اهری (م ۱۲۸۴ - ۱۲۶۷ ق)^۶
۱۰۲. شیخ محمد حسین نجفی عاملی (ح ۱۳۲۱ - ۱۴۰۹ ق)^۷
۱۰۳. شیخ حسین وحید آستانه (ح ۱۲۶۵ - ۱۳۷۴ ق)^۸
۱۰۴. سید محمد حسین وحیدی شبستری^۹
۱۰۵. سید حسین هاشمی یزدی (۱۳۰۰ - ۱۴۰۵ ق)^{۱۰}
۱۰۶. سید حیدر طاهری^{۱۱}
۱۰۷. شیخ حیدر علی محقق اصفهانی (۱۲۹۳ - ۱۳۷۹ ش)^{۱۲}
۱۰۸. شیخ حیدر مهدوی شیادهی مازندرانی (۱۳۱۱ - ۱۳۷۴ ق)^{۱۳}
۱۰۹. شیخ ذبیح‌الله فقیه (۱۲۷۶ - ۱۳۲۹ ش)^{۱۴}
۱۱۰. شیخ راضی تبریزی نجفی (۱۳۲۵ - ۱۴۰۹ ق)^{۱۵}

-
۱. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۴۴.
۲. ستارگان حرم، ج ۲۳، ص ۱۵۲.
۳. معارف الرجال، ج ۳، ص ۱۰.
۴. مناهج المعارف (مقدمه)، ص ۲۸۱.
۵. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۴۴.
۶. علمای ایران در شهرهای آذربایجان، ج ۱، ص ۸۸.
۷. گلزار مشاهیر، ص ۹۰، رقم ۸۲.
۸. دانشوران و دولتمردان گیل و دیلم، ص ۷۷۰.
۹. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۳۶۰.
۱۰. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۸۳۰.
۱۱. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۲۸۹.
۱۲. مزارات اصفهان، ص ۳۱۲.
۱۳. تربت پاکان قم، ج ۱، ص ۶۶۰.
۱۴. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۳۱، رقم ۲۱۵.
۱۵. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۲۳.

۱۱۱. شیخ رضا توحیدی (۱۳۳۲ - ۱۴۲۷ ق)^۱
۱۱۲. شیخ محمد رضا الغراوی^۲
۱۱۳. حاج آقا رضا مدنی کاشانی (۱۳۲۱ - ۱۴۱۴ ق)^۳
۱۱۴. شیخ محمد رضا مظفر (۱۳۲۲ - ۱۳۸۳ ق)^۴
۱۱۵. شیخ محمد رضا مهدوی شهرضائی (۱۳۱۲ - ۱۳۸۸ ق)^۵
۱۱۶. سید رضا هندی (۱۲۹۰ - ۱۳۶۲ ق)^۶
۱۱۷. میرزا محمد رفیع جلالی سردرودی (۱۲۹۷ - ۱۳۷۷ ق)^۷
۱۱۸. شیخ زین العابدین انواری^۸
۱۱۹. سید زین العابدین عدنانی بابلی (۱۲۸۸ - ۱۳۶۳ ش)^۹
۱۲۰. سید محمد سعادت مصطفوی قائنی (۱۳۲۵ - ۱۴۱۵ ق)^{۱۰}
۱۲۱. شیخ سیف‌الله کلارستاقی (زنده در سال ۱۳۵۲ ق)^{۱۱}
۱۲۲. سید صدرالدین عظیمی خوانساری (م ۱۳۵۴ ق)^{۱۲}
۱۲۳. سید شمس ابهری زنجانی^{۱۳}
۱۲۴. شیخ ضیاءالدین املی (۱۲۸۳ - ۱۳۶۱ ش)^{۱۴}
۱۲۵. میرزا محمد طاهر اردبیلی^{۱۵}

۱. آئینه پژوهش، ش ۹۷ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۵)، ص ۱۲۷.
۲. شعراء الغری، ج ۸، ص ۳۹۹.
۳. فروغ فقاقت، ص ۵۳.
۴. معارف الرجال، ج ۲، ص ۲۴۷.
۵. تاریخ شهرضا، ص ۸۳.
۶. شعراء الغری، ج ۴، ص ۸۲.
۷. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۳۱۷.
۸. آثار الحجة، ج ۲، ص ۳۸۲.
۹. آشنایی با فرزندان بابل، ص ۳۱۷.
۱۰. آئینه پژوهش، ش ۲۷ (مهر و آبان ۱۳۷۳)، ص ۱۲۷.
۱۱. تراجم الرجال، ج ۱، ص ۳۹۶، رقم ۷۶۷.
۱۲. ضیاء الأبصار، ج ۲، ص ۲۵۶.
۱۳. آثار الحجة، ج ۲، ص ۲۵۵.
۱۴. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۴۰، رقم ۷.
۱۵. آثار الحجة، ج ۲، ص ۷۱.

۱۲۶. شیخ محمد طاهر راضی نجفی^۱
۱۲۷. شیخ عباسعلی ادیب حبیب‌آبادی اصفهانی (۱۳۱۵ - ۱۴۱۲ ق)^۲
۱۲۸. شیخ عباسعلی شاهرودی (۱۳۲۰ - ۱۳۸۲ ق)^۳
۱۲۹. سید عبدالحجّه بلاغی
۱۳۰. علامه شیخ عبدالحسین امینی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۰ ق)^۴
۱۳۱. شیخ عبدالحسین بشیری (۱۳۲۰ - ۱۳۷۰ ق)^۵
۱۳۲. شیخ عبدالحسین رضوی هشترودی (۱۳۴۰ - ۱۴۱۹)^۶
۱۳۳. شیخ عبدالرحیم فیض گنابادی (۱۲۷۶ - ۱۳۶۴ ش)^۷
۱۳۴. شیخ عبدالله سالکی قزوینی (ح ۱۲۷۰ - ۱۳۲۵ ش)^۸
۱۳۵. شیخ عبدالله دیزجی (م، ح ۱۳۵۵ ق)^۹
۱۳۶. شیخ عبدالله ممجد لنگرودی^{۱۰}
۱۳۷. شیخ عبدالحسین فقیهی گیلانی (۱۳۲۱ - ۱۴۱۰ ق)^{۱۱}
۱۳۸. شیخ عبدالحسین خاقانی (۱۲۸۹ - ۱۳۶۲ ق)^{۱۲}
۱۳۹. شیخ عبدالرسول طالقانی (۱۳۱۷ - ۱۳۹۴ ق)^{۱۳}
-
۱. معارف الرجال، ج ۱، ص ۳۱۳.
۲. مزارات اصفهان، ص ۳۰۹.
۳. ستارگان حرم، ج ۱۳، ص ۱۴۸.
۴. گلشن ابرار، ج ۲، ص ۷۳۱.
۵. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۱۵۸، رقم ۲۰۱.
۶. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۳۰۸.
۷. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۳۳، رقم ۲۱۷.
۸. آشنایی با فرزندان بابل، ص ۱۶۷.
۹. الفهرست لمشاهیر علماء زنجان، ص ۷۶، رقم ۳۱۹.
۱۰. ستارگان حرم، ج ۱۲، ص ۱۱۷.
۱۱. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۲۳۵.
۱۲. الاجازة العزیزة، ص ۹۶، رقم ۳۲۹.
۱۳. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۱۷۲، رقم ۲۱۸.

۱۴۰. شیخ عبدالرسول قائمی اصفهانی (۱۳۱۶ - ۱۴۱۴ ق)^۱
۱۴۱. شیخ عبدالستار اسلامی آبادانی (ح ۱۳۲۰ - ۱۴۲۰ ق)^۲
۱۴۲. شیخ عبدالصمد خوئی^۳
۱۴۳. شیخ عبدالکاظم الغبان (۱۳۰۷ - ۱۳۹۰ ق)^۴
۱۴۴. شیخ عبدالکریم کریمی اصل هشترودی (۱۳۱۲ - ۱۳۹۶ ق)^۵
۱۴۵. شیخ عبدالله مجتهدپور قوچانی (۱۲۷۰ - ۱۳۴۸ ش)^۶
۱۴۶. شیخ عبدالله مازندرانی^۷
۱۴۷. شیخ عزیزالله علیمردانیان نهاوندی (۱۳۲۵ - ۱۴۰۲ ق)^۸
۱۴۸. سید عطاءالله فقیه امامی اصفهانی (م ۱۳۰۸ ق)^۹
۱۴۹. شیخ علی اصغر تویسرکانی (۱۲۸۹ - ۱۳۷۷ ق)^{۱۰}
۱۵۰. شیخ علی اصغر دانش‌پژوه (۱۳۲۴ - ۱۳۹۶ ق)^{۱۱}
۱۵۱. سید علی اصغر موسوی لاری (۱۳۱۷ - ۱۳۷۴ ق)^{۱۲}
۱۵۲. سید علی اکبر برقی قمی (۱۳۱۷ - ۱۴۰۷ ق)^{۱۳}

۱. آینه پژوهش، ش ۲۴ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۳)، ص ۱۲۰.
۲. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۲۶۰.
۳. آثار الحجّة، ج ۲، ص ۳۶۲.
۴. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۱۸۲، رقم ۲۲۲.
۵. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۲۸۸.
۶. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۶۵، رقم ۲۵۰.
۷. کتاب فضیلت علم و نشانه علمای وارسته، ص ۱۳۰.
۸. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۳۳۴.
۹. تصویری از این اجازه، در اختیار نگارنده می‌باشد که متن آن به قلم مرحوم آیه‌الله شیخ ابوالمجد محمدرضا نجفی اصفهانی است، و ذیل آن اجازه حضرات آیات عظام سید ابوالحسن اصفهانی، آقا ضیاء الدین عراقی و شیخ عبدالکریم حائری قرار دارد.
۱۰. تراجم الرجال، ج ۱، ص ۳۹۲، رقم ۷۲۴.
۱۱. یادنامه جاودانه‌ها، ص ۳۳.
۱۲. گلشن ابرار، ج ۶، ص ۱۴۷.
۱۳. گلزار مشاهیر، ص ۱۵، رقم ۱۲.

۱۵۳. شیخ علی اکبر برهان (۱۳۲۴ - ۱۳۷۸ ق)^۱
۱۵۴. سید علی اکبر علوی یزدی (م ۱۳۶۷ ق)^۲
۱۵۵. سید علی اکبر صدرآبادی (۱۲۵۳ - ۱۳۰۹ ش)^۳
۱۵۶. سید محمد علی ابن الرضا خوانساری مد ظله العالی^۴
۱۵۷. شیخ محمد علی اردبیلی (۱۲۸۸ - ۱۳۶۶ ش)^۵
۱۵۸. سید علی اشکوری (۱۳۱۹ - ۱۳۹۸ ق)^۶
۱۵۹. سید علی تبریزی (۱۳۱۱ - ۱۳۹۳ ق)^۷
۱۶۰. شیخ علی توحیدی بسطامی (۱۳۶۱ - ۱۴۰۷ ق)^۸
۱۶۱. شیخ علی جواهری (۱۳۲۲ - ۱۴۱۵ ق)^۹
۱۶۲. شیخ محمد علی حائری کرمانی (۱۳۰۳ - ۱۳۵۶ ق)^{۱۰}
۱۶۳. سید علی حجازی یزدی (۱۲۸۵ - ۱۳۸۵ ق)^{۱۱}
۱۶۴. سید علیرضا مدرسی یزدی (۱۳۳۹ - ۱۳۹۳ ق)^{۱۲}
۱۶۵. شیخ محمد علی شریف طبرستانی مازندرانی (۱۳۱۵ - ۱۳۹۶ ق)^{۱۳}
۱۶۶. سید علی علم الهدی (۱۲۷۳ - ۱۳۵۹ ش)^{۱۴}

-
۱. آثار الحجة، ج ۲، ص ۲۶۱.
۲. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۴۹۷.
۳. همان، ص ۳۸۰.
۴. ضیاء الأبصار، ج ۳، ص ۲۱۲.
۵. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۱۸، رقم ۲۰۱.
۶. تراجم الرجال، ج ۲، ص ۱۶۳، رقم ۱۱۷۴.
۷. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۲۱۹، رقم ۲۸۴.
۸. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۸۲، رقم ۴۴.
۹. سخنوران بروجرد، ص ۷۹.
۱۰. ستارگان حرم، ج ۱۵، ص ۱۴۹.
۱۱. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۲۰۸.
۱۲. ستارگان حرم، ج ۱۱، ص ۱۹۲.
۱۳. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۴۲۰.
۱۴. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۱۵، رقم ۱۹۹.

۱۶۷. سید علی علوی قزوینی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۴ ق)^۱
۱۶۸. سید علی محمد کازرونی^۲
۱۶۹. سید علی محمد وزیری یزدی (۱۲۷۰ - ۱۳۵۶ ش)^۳
۱۷۰. سید علی مدد موسوی^۴
۱۷۱. شیخ علی مدرّس تهرانی (م ۱۳۷۴ ق)^۵
۱۷۲. علی نقی منزوی^۶
۱۷۳. شیخ محمد علی مدرّس افغانی (۱۳۲۹ - ۱۴۰۶ ق)^۷
۱۷۴. شیخ علی مدرّس تهرانی (م ۱۳۷۴ ق)^۸
۱۷۵. سید علی مولانا (۱۲۸۱ - ۱۳۵۰ ش)^۹
۱۷۶. شیخ عطار سمسیم^{۱۰}
۱۷۷. شیخ عمران الدجیلی^{۱۱}
۱۷۸. شیخ غلامرضا عرفانیان یزدی^{۱۲}
۱۷۹. شیخ غلامرضا فقیه خراسانی (۱۲۹۵ - ۱۳۷۸ ق)^{۱۳}
۱۸۰. میرزا فاضل تنکابنی (م ۱۳۶۰ ق)^{۱۴}
۱۸۱. میرزا فتّاح شهیدی (۱۲۹۶ - ۱۳۷۲ ق)^{۱۵}
۱۸۲. سید فخرالدین فیض دزفولی (۱۳۱۱ - ۱۳۹۴ ق)^{۱۶}

-
۱. تربت پاکان قم، ج ۲، ص.	۲. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۵۵۵.
۳. همان، ج ۲، ص ۸۲۴.	۴. معارف الرجال، ج ۱، ص ۳۱۳.
۵. اختران فروزان ری و طهران، ص ۱۱۶.	۶. الذریعه، ج ۱۱، ص ۲۵.
۷. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۴۰۳.	۸. اختران فروزان ری و طهران، ص ۱۱۶.
۹. گلشن ابرار، ج ۴، ص ۳۶۱.	۱۰. شعراء الفری، ج ۸، ص ۳۹۹.
۱۱. شناختنامه آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی، ص ۴۷.	
۱۲. مقدمه کتاب الزهد، ص ۳۵، رقم ۵۶.	۱۳. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۵۲۳.
۱۴. بزرگان تنکابن، ص ۱۰۶، رقم ۱۰۹.	۱۵. عرشیان خاک نشین، ص ۱۲۴.
۱۶. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۵۷۲.	

۱۸۳. میرزا فضل الله زنجانی (۱۳۰۲ - ۱۳۷۳ ق)^۱
۱۸۴. شیخ قربانعلی توسلی (۱۲۹۵ - ۱۳۷۰ ش)^۲
۱۸۵. شیخ محمد کاظم دامغانی (۱۳۱۶ - ۱۴۰۱ ق)^۳
۱۸۶. سید کاظم شریعتمداری (م ۱۴۰۶ ق)^۴
۱۸۷. میرزا کاظم طباطبائی تبریزی^۵
۱۸۸. میرزا کاظم مجتهد شبستری (۱۳۰۷ - ۱۳۳۶ ق)^۶
۱۸۹. شیخ کاظم مروج اصفهانی (ح ۱۲۹۸ - ۱۳۶۷ ق)
۱۹۰. شیخ مجید خمیس (۱۳۰۴ - ۱۳۸۴ ق)^۷
۱۹۱. سید محسن باکی هاشمی رامسری (۱۲۹۲ - ۱۳۵۲ ق)^۸
۱۹۲. سید محسن طاهر حلبی (زنده در سال ۱۳۷۶ ق)^۹
۱۹۳. سید محسن موسوی عیبی بصری (م ۱۳۵۸ ق)^{۱۰}
۱۹۴. شیخ محمد احمدی فیروز جاهی مازندرانی (م ۱۳۸۳ ق)^{۱۱}
۱۹۵. میرزا محمد اردبیلی (م ۱۳۶۷ ق)^{۱۲}
۱۹۶. سید محمد بادکوبه‌ای (۱۲۸۹ - ۱۳۴۷ ش)^{۱۳}
۱۹۷. سید محمد تنکابنی (۱۳۰۶ - ۱۳۸۵ ق)^{۱۴}

۱. تربت پاکان قم، ج ۲، ص ۵۸۲.
۲. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۰۲، رقم ۶۳.
۳. همان، ص ۱۳۶، رقم ۱۰۱.
۴. علمای معاصرین، ص ۲۸۵.
۵. همان، ص ۳۶۷.
۶. تربت پاکان قم، ج ۲، ص .
۷. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۲۴۶، رقم ۳۱۹.
۸. بزرگان تنکابن، ص ۳۱۴.
۹. تراجم الرجال، ج ۲، ص ۲۳۵، رقم ۱۵۲۶.
۱۰. الذریعة، ج ۲۴، ص ۲۰۹، رقم ۱۰۸۸.
۱۱. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۸۴.
۱۲. اردبیل و گنجینه شیخ صفی و عالمان اردبیل، ص ۵۹۱.
۱۳. عرشیان خاک‌نشین، ص ۱۸۶.
۱۴. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۱۶۹.

۱۹۸. شیخ محمد حائری اردکانی (۱۲۹۲ - ۱۳۸۱ ق)^۱
۱۹۹. سید محمد حجت کوه‌کمری (۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ ق)^۲
۲۰۰. سید محمد حسینی میبدی (۱۳۱۴ - ۱۴۰۲ ق)^۳
۲۰۱. سید محمد دعائی یزدی (۱۳۰۱ - ۱۳۸۵ ق)^۴
۲۰۲. ملّا محمد دهاقانی (ح ۱۳۰۰ - ۱۳۸۹ ق)^۵
۲۰۳. شیخ محمد رشتی نجفی (۱۲۹۷ - ۱۳۵۲ ش)^۶
۲۰۴. شیخ محمد زاهد رشتی (۱۲۹۵ - ۱۳۸۰ ق)^۷
۲۰۵. سید محمد سلطان الواعظین شیرازی (۱۳۱۴ - ۱۳۹۱ ق)^۸
۲۰۶. شیخ محمد شریف رازی (۱۳۴۰ - ۱۴۲۰ ق)^۹
۲۰۷. سید محمود علوی (۱۲۷۶ - ۱۳۴۰ ش)^{۱۰}
۲۰۸. سید محمد عمادی حائری (م. ح ۱۳۷۳ ق)^{۱۱}
۲۰۹. شیخ محمد غروی بروجردی (زنده در سال ۱۳۵۵ ق)^{۱۲}
۲۱۰. شیخ محمد گلپایگانی (۱۳۰۰ - ۱۳۳۹ ش)^{۱۳}
۲۱۱. شیخ محمد لاکانی رشتی (۱۳۳۱ - ۱۴۲۱ ق)^{۱۴}

۱. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۱۷۹.
۲. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۱۸۸.
۳. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۲۳۰.
۴. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۲۸۰.
۵. دانشمندان و بزرگان اصفهان، ج ۲، ص ۱۰۸۳.
۶. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۴۳، رقم ۱۰۸.
۷. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۳۳۲.
۸. همان، ج ۳، ص ۳۴۳.
۹. بستان الرازی، ص ۷.
۱۰. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۱۹، رقم ۲۰۳.
۱۱. آشنائی با فرزندان بابل، ص ۱۶۷.
۱۲. ستارگان حرم، ج ۲۱، ص ۱۴۷.
۱۳. گنجینه دانشمندان، ج ۸، ص ۲۳۴.
۱۴. آینه پژوهش، ش ۲۵ (آذر و دی ۱۳۷۹)، ص ۱۱۶.

۲۱۲. میرزا محمد مجاهدی تبریزی، (۱۳۲۴ - ۱۳۸۰ ق)^۱
۲۱۳. میرزا محمد مجتهد خیابانی (۱۳۰۹ - ۱۳۶۱ ق)^۲
۲۱۴. سید محمد مشکوة بیرجندی (۱۳۱۹ - ۱۴۰۰ ق)^۳
۲۱۵. سید محمد موسوی کلانتر (۱۳۳۵ - ۱۴۲۰ ق)^۴
۲۱۶. سید محمد میبدی^۵
۲۱۷. شیخ محمد نجفی بابلی (ح ۱۳۲۸ - ۱۴۰۰ ق)^۶
۲۱۸. شیخ محمد واعظ مالمیری (۱۳۰۷ - ۱۳۷۰ ق)^۷
۲۱۹. میرزا محمود دوزدوزانی (۱۳۱۲ - ۱۳۶۹ ق)^۸
۲۲۰. میرزا محمود روضاتی^۹
۲۲۱. شیخ محمود شریعت ریزی (م ۱۴۱۸ ق)
۲۲۲. دکتر محمود شهابی خراسانی (۱۲۸۰ - ۱۳۶۵ ق)^{۱۰}
۲۲۳. شیخ محمود فرساد اردکانی (۱۳۰۹ - ۱۳۸۲ ق)^{۱۱}
۲۲۴. شیخ محیی‌الدین مامقانی (م ۱۴۲۹ ق)^{۱۲}
۲۲۵. شیخ مرتضی شمس اردکانی (م ۱۳۷۶ ق)^{۱۳}
۲۲۶. سید مرتضی مصباح بیارجمندی (۱۳۲۴ - ۱۳۷۲ ق)^{۱۴}

-
۱. صاحبان فقه و حکمت، ص ۲۲۵.
۲. مفاخر آذربایجان، ج ۵، ص ۲۸۸۵.
۳. تربت پاکان قم، ج ۳، ص ۵۱۲.
۴. آینه پژوهش، ش ۶۰ (بهمن و اسفند ۱۳۷۸)، ص ۱۳۹.
۵. تاریخ تشیع در کرمانشاه، ص ۵۵.
۶. آشنایی با فرزندان بابل، ص ۱۷۵.
۷. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۸۱۳.
۸. علمای معاصرین، ص ۲۸۴، رقم ۳۵.
۹. مناهج المعارف (مقدمه)، ص ۲۸۹.
۱۰. گلزار مشاهیر، ص ۴۶ - ۴۷، رقم ۴۶.
۱۱. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۵۱۹.
۱۲. گلشن ابرار، ج ۲، ص ۳۲۳.
۱۳. همان، ص ۳۶۷.
۱۴. گنجینه دانشمندان، ج ۷، ص ۱۶۹ و مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۹۴، رقم ۲۸۳.

۲۲۷. سید مرتضی موحد ابطحی اصفهانی (۱۳۲۳ - ۱۴۱۳ ق)^۱
۲۲۸. سید مصطفی سجادی خوانساری (م ۱۳۹۴ ق)^۲
۲۲۹. سید مرتضی مرعشی، (۱۳۲۵ - ۱۴۱۶ ق)^۳
۲۳۰. میرزا مصطفی صادقی قمی (۱۳۱۱ - ۱۳۹۹ ق)^۴
۲۳۱. سید مصطفی مهدوی هرستانی اصفهانی (م ۱۴۰۹ ق)^۵
۲۳۲. سید موسی خلخالی اردبیلی (۱۳۶۸ ق)^۶
۲۳۳. شیخ موسی زنجانی^۷
۲۳۴. شیخ موسی شراره عاملی (۱۳۲۶ - ۱۴۱۹ ق)^۸
۲۳۵. میرزا مهدی آشتیانی (۱۳۰۶ - ۱۳۷۲ ق)^۹
۲۳۶. میرزا مهدی اصفهانی خراسانی (۱۳۱۳ - ۱۳۶۸ ق)^{۱۰}
۲۳۷. میرزا مهدی تقوی (۱۲۸۶ - ۱۳۶۰ ش)^{۱۱}
۲۳۸. شیخ مهدی حجار نجفی (۱۳۱۵ - ۱۳۵۸ ق)^{۱۲}
۲۳۹. شیخ مهدی سراج انصاری (۱۳۱۳ - ۱۳۸۱ ق)^{۱۳}
۲۴۰. سید مهدی شرف‌الدین شوشتری (۱۳۱۷ - ۱۳۹۴ ق)^{۱۴}

۱. مجله آینه پژوهش، ش ۱۶ (آذر و دی ۱۳۷۱)، ص ۱۱۷.
۲. ضیاء الأبصار، ج ۲، ص ۵۱۲.
۳. ستارگان حرم، ج ۳، ص ۲۷۰.
۴. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۹۱.
۵. گنجینه دانشمندان، ج ۹، ص ۳۷۴.
۶. اردبیل و گنجینه شیخ صفی و عالمان اردبیل، ص ۶۰۶.
۷. الفهرست لمشاهیر علماء زنجان، ص ۱۶۵، رقم ۶۳۱.
۸. آینه پژوهش، ش ۵۲ (مهر و آبان ۱۳۷۷)، ص ۱۱۷.
۹. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۱۲۰.
۱۰. گلشن ایرار، ج ۳، ص ۳۶۵.
۱۱. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۱۰۱، رقم ۶۲.
۱۲. الدرر، ج ۱۲، ص ۷۰۱، رقم ۴۸۶۹.
۱۳. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۱۶۱.
۱۴. تراجم الرجال، ج ۳، ص ۴۰۰، رقم ۲۶۵۷.

۲۴۱. شیخ مهدی صحین (۱۲۹۶ - ۱۳۸۱ ق)^۱
۲۴۲. میرزا مهدی عبائی تبریزی (۱۳۴۲ - ۱۴۲۰ ق)^۲
۲۴۳. میرزا مهدی غروی تبریزی (۱۳۰۳ - ۱۳۶۵ ق)^۳
۲۴۴. سید مهدی غضنفری خوانساری (۱۳۳۶ - ۱۴۲۴ ق)^۴
۲۴۵. شیخ مهدی قاضی (۱۲۶۲ - ۱۳۳۳ ش)^۵
۲۴۶. شیخ مهدی کفعمی اصفهانی
۲۴۷. میرزا مهدی کماری تبریزی (۱۳۲۳ - ۱۴۰۲ ق)^۶
۲۴۸. شیخ مهدی مدرّس یزدی (۱۲۸۷ - ۱۳۷۱ ش)^۷
۲۴۹. شیخ مهدی معزالدوله‌ای تهرانی (۱۳۱۷ - ۱۴۰۲ ق)^۸
۲۵۰. شیخ مهدی مهدوی لاهیجانی (۱۳۱۳ - ۱۴۱۳ ق)^۹
۲۵۱. سید نجف‌شاه موسوی هندی (م ۱۳۶۹ ق)^{۱۰}
۲۵۲. شیخ نصرالله خلخالی (۱۳۱۶ - ۱۳۹۸ ق)^{۱۱}
۲۵۳. شیخ نصرالله شبستری (۱۲۹۲ - ۱۳۸۲ ش)^{۱۲}
۲۵۴. سید نصرالله مستنبط (م ۱۳۶۴ ش)^{۱۳}
۲۵۵. سید نصرالله موسوی درچه‌ای (۱۲۸۰ - ۱۳۴۷ ش)

۱. معارف الرجال، ج ۳، ص ۱۶۳ و الذریعه، ج ۱۲، ص ۱۸۰، رقم ۱۱۹۲.
۲. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۱۷۰.
۳. مشاهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۲۲۶، رقم ۲۱۰.
۴. آینه پژوهش، ش ۸۲ (مهر و آبان ۱۳۸۲)، ص ۱۴۰.
۵. فرزندگان علم و سخن قزوین، ص ۲۷۴. ۶. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۱۷۷.
۷. آینه پژوهش، شماره ۱۵ (مهر و آبان ۱۳۷۱)، ص ۱۱۵.
۸. ستارگان حرم، ج ۱۷، ص ۱۵۶. ۹. همان، ج ۱۹، ص ۴.
۱۰. آینه پژوهش، ش ۵۱ (مرداد و شهریور ۱۳۷۷)، ص ۹۴.
۱۱. مشاهیر المدفونین فی صحن العلوی الشریف، ص ۳۷۸، رقم ۵۰۰.
۱۲. عرشیان خاک‌نشین، ص ۲۰۹. ۱۳. آثار الحجة، ج ۲، ص ۳۶۸.

۲۵۶. سید نورالله مهدوی ابرقوئی (۱۲۸۹ - ۱۳۸۰ ش)^۱
۲۵۷. میرزا ولی الله اشراقی سرابی (۱۲۸۹ - ۱۳۵۰ ش)^۲
۲۵۸. سید محمد هادی روحانی (۱۳۲۴ - ۱۳۸۷ ق)^۳
۲۵۹. سید هادی صائغ بحرانی (۱۳۰۲ - ۱۳۷۷ ق)^۴
۲۶۰. شیخ هادی نیری میانجی (۱۲۸۲ - ۱۳۶۳ ش)^۵
۲۶۱. سید هاشم اردبیلی (م ۱۳۷۰ ق)^۶
۲۶۲. میرزا هاشم آملی (۱۳۳۵ - ۱۴۱۳ ق)^۷
۲۶۳. سید هاشم طباطبائی یزدی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۵ ق)^۸
۲۶۴. شیخ هاشم مدرّس قزوینی (۱۲۷۰ - ۱۳۳۹ ش)^۹
۲۶۵. سید هاشم موسوی عیبی بصری (۱۳۰۹ - ۱۳۷۶ ق)^{۱۰}
۲۶۶. شیخ هبةالله هرنزی^{۱۱}
۲۶۷. شیخ هدایت الله تبریزی غروی (۱۲۷۶ - ۱۳۶۵ ش)^{۱۲}
۲۶۸. سید هدایت الله عقدائی (۱۳۰۹ - ۱۳۸۹ ق)^{۱۳}
۲۶۹. سید یحیی سجّادی (م ۱۳۷۰ ق)^{۱۴}
۲۷۰. سید یحیی مدرّسی (۱۳۲۱ - ۱۳۸۳ ق)^{۱۵}

۱. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۷۴۲.
۲. عرشیان خاک‌نشین، ص ۲۰۵.
۳. بزرگان رامسر، ص ۱۹۶.
۴. الذریعة، ج ۲۶، ص ۶۰، رقم ۳۷۹.
۵. ستارگان حرم، ج ۱۳، ص ۱۰۰.
۶. اردبیل و گنجینه شیخ صفی و عالمان اردبیل، ص ۶۰۹.
۷. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۲۸۲.
۸. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۴۳۲.
۹. فرزندگان علم و سخن قزوین، ص ۳۱۳ و مکتب تفکیک، ص ۲۸۳.
۱۰. الذریعة، ج ۲۴، ص ۲۰۹، رقم ۱۰۸۸.
۱۱. تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان، ج ۲، ص ۳۵۴.
۱۲. ستارگان حرم، ج ۲۳، ص ۴۰.
۱۳. مفاخر یزد، ج ۱، ص ۴۸۴.
۱۴. اختران فروزان ری و طهران، ص ۴۳۰.
۱۵. مفاخر یزد، ج ۲، ص ۶۶۰.

۲۷۱. میرزا یدالله کجوری (زنده در سال ۱۳۱۴ ش)^۱
۲۷۲. شیخ محمد یوسف آرام (۱۳۱۳ - ۱۳۹۴ ق)^۲
۲۷۳. میرزا یوسف اردبیلی (۱۲۷۱ - ۱۳۳۹ ق)^۳
۲۷۴. سید یونس یونسی اردبیلی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۴ ق)^۴

۱. تراجم الرجال، ج ۴، ص ۵۶، رقم ۲۹۵۲.

۲. مناهیر مدفون در حرم رضوی، ج ۱، ص ۳۴، رقم ۱.

۳. اردبیل و گنجینه شیخ صفی و عالمان اردبیل، ص ۶۰۹.

۴. تربت پاکان قم، ج ۴، ص ۲۵۲.

فهرست مصادر و منابع تحقيق

مصادر عربي

- ١- إرشاد الأنظار، الشيخ محمد هادي الجليلي الكرمانشاهي، قم، العلمية، ١٤١٢ ق.
- ٢- أعيان الشيعة، السيد محسن أمين العاملي، تحقيق السيد حسن الأمين، الطبعة الخامسة، بيروت، دارالتعارف، ١٤١٨ ق.
- ٣- الأُمالي، الشيخ الصدوق، طهران، مؤسسة البعثة، ١٤١٧ ق.
- ٤- الأُمالي، شيخ الطائفة أبو جعفر الطوسي، تحقيق على أكبر النّفّاري و بهراد الجعفري، طهران، دارالكتب الإسلامية، ١٣٨٠ ش.
- ٥- الأُمالي، الشيخ المفيد، قم، مؤسسة النشر الإسلامي.
- ٦- بحار الأنوار، العلامة محمد باقر المجلسي، الطبعة الثانية، بيروت، مؤسسة الوفاء، ١٤٠٣ ق.
- ٧- بستان الرازي، الشيخ محمد شريف الرازي، طهران، إسلامية، ١٣٧٠ ش.
- ٨- تراجم الرجال، السيد احمد الحسيني الإشكوري، قم، دليل ما، ١٤٢٢ ق.
- ٩- ترتيب جمهرة اللغة، ابن دريد الأزدي، ترتيب و تصحيح عادل عبدالرحمن البدري، مشهد، مجمع البحوث الإسلامية، ١٤٢٨ ق.
- ١٠- تصنيف غرر الحكم، عبدالواحد الأمدى، قم، مكتب الإعلام الإسلامي.
- ١١- تكملة أمل الأمل، السيد حسن صدر، تحقيق حسينعلی محفوظ و عبدالكريم الدبّاغ و عدنان الدبّاغ، بيروت، دارالمورخ العربي، ١٤٢٩ ق.
- ١٢- الذريعة إلى تصانيف الشيعة، الشيخ آقا بزرك الطهراني، قم، اسماعيليان
- ١٣- سيرة آية الله الخراساني، السيد محمدرضا حسيني الجلالي، قم، باقري، ١٤١٥ ق.
- ١٤- شرح هداية المسترشدين، الشيخ محمد باقر نجفي الاصفهاني، تحقيق مهدي الباقرى السياني،

قم عطر عترت، ١٤٢٧ق.

- ١٥- شعراء الغري، الشيخ علي الخاقاني، قم، مكتبة آية الله النجفي المرعشي، ١٤٠٨ ق.
- ١٦- صلوة المسافر مع أدلتها من الطواهر، السيّد طاهر الكاظميني البروجردى، طهران، مكتبة الصدر.
- ١٧- ضياء الأبصار في ترجمة علماء خوانسار، السيّد مهدي ابن الرضا، قم، أنصاريان، ١٣٨٢ ش.
- ١٨- غرقاب، السيّد محمّد مهدي الموسوي الشفتي، تحقيق مهدي الباقرى السياني و محمود النعمتي، اصفهان، كانون پژوهش، ١٤٣٠ق.
- ١٩- الفهرست لمشاهير و علماء زنجان، الشيخ موسى الزنجاني، اعداد السيّد حسين الجعفري الزنجاني، قم، آل عبا، ١٣٨٠ ش.
- ٢٠- القول السديد في شأن الحرّ الشهيد، السيّد هادي الخراساني، تحقيق الشهيد السيّد محمّد تقي الجلالى، قم، حيدريّة، ١٤٢٤ ق.
- ٢١- الكافي، ثقة الإسلام الكليني، تحقيق على أكبر الغفاري، الطبعة الرابعة، طهران، دار الكتب الإسلامية، ١٣٧٥ ش.
- ٢٢- كشف الظنون، حاجي خليفة، بيروت، دار الإحياء التراث العربي.
- ٢٣- مختصر دز الثمين، الشيخ محمّد الفايضى، النجف الأشرف، مطبعة الآداب، ١٣٨١ ق.
- ٢٤- مرآة الشرق، صدر الإسلام الخوئي، تحقيق علي الصدراني الخوئي، قم، مكتبة آية الله النجفي المرعشي، ١٣٨٥ ش.
- ٢٥- المسلسلات في الإجازات، إعداد السيّد محمود النجفي المرعشي، قم، مكتبة آية الله النجفي المرعشي، ١٤١٦ ق.
- ٢٦- مستدركات علم رجال الحديث، الشيخ علي النمازي الشاهرودي، قم، مؤسسة النشر الإسلامي، ١٤٢٦ ق.
- ٢٧- مستدرک الوسائل، الميرزا حسين النوري الطبرسي، قم، مؤسسة آل البيت عليه السلام، ١٤٠٨ ق.
- ٢٨- مشاهير المدفونين في الصحن العلوي الشريف، كاظم عبّود الفتلاوي، قم، الاجتهاد، ١٤٢٧ ق.
- ٢٩- معارف الرجال، الشيخ محمّد حرز الدين، تحقيق محمّد حسين حرز الدين، قم، مكتبة آية الله

النجفی المرعشی، ۱۴۰۵ق.

۳۰- مناهج الشارعی، السید میر محمد الحسیب العلوی، تحقیق السید جمال الدین میردامادی، قم،

ارمغان - جواهری.

۳۱- منیه المريد، الشهيد الثاني، تحقیق رضا المختاری، الطبعة الرابعة، قم، مكتب الإعلام الإسلامي،

۱۴۱۸ق.

۳۲- موسوعة مؤلفی الإمامیة، قم، مجمع الفكر الإسلامي، ۱۴۲۰ق.

۳۳- وسائل الشيعة، الشيخ حرّ العاملي، الطبعة الثالثة، قم، مؤسسة آل البيت (عليه السلام)، ۱۴۱۶ق.

۳۴- اليواقيت الحسان في تفسير سورة الرحمن، الشيخ مجدالدين النجفی اصفهانی، قم، دارالذخائر،

۱۴۰۹ق.

مصادر فارسی

۳۵- آثار الحجة، شيخ محمد شريف رازی، قم، دارالكتاب، ۱۳۳۲ش.

۳۶- اردبیل و گنجینه شیخ صفی و عالمان اردبیل، قم، کنگره مقدس اردبیلی، ۱۳۷۵ش.

۳۷- آشنائی با فرزندگان بابل، عبدالرحمن باقرزاده، نشر مبعث، ۱۳۷۷ش.

۳۸- آهنگ حجاز، سید علیرضا حجازی، قم، فارس الحجاز، ۱۳۸۷ش.

۳۹- اجازات و نامه‌های آية الله اصفهانی به آية الله مرعشی نجفی، سید محمود مرعشی نجفی، قم،

کتابخانه آية الله مرعشی نجفی، ۱۳۸۷ش.

۴۰- اختران فروزان ری و طهران، شيخ محمد شريف رازی، قم، مكتبة الزهراء (عليها السلام).

۴۱- اختران فقاهت، ناصرالدین انصاری قمی، قم، دلیل ما، ۱۳۸۵ش.

۴۲- أساور من ذهب، شيخ مهدي نجفی اصفهانی، تحقیق جویا جهانبخش، تهران، ساحت،

۱۳۸۴ش.

۴۳- اصول و فروع دین و فلسفه احکام، دکتر محمد حسن سه‌چهاری، قم، دارالكتاب، ۱۳۶۰ش.

۴۴- بزرگان تنکابن، محمد سمای حائری، قم، کتابخانه آية الله نجفی مرعشی، ۱۳۷۲ق.

- ۴۵- بزرگان رامسر، محمد سمای حائری، قم، ختام، ۱۳۶۱ ش.
- ۴۶- بنیان‌گذار بنای عشق، محمد جواد نورمحمدی، قم، نشر نهانودی، ۱۳۷۵ ش.
- ۴۷- پنهان‌تر از پنهانی (یادنامه آیه‌الله سید محمد علی حائری طبسی)، روح‌الله عباسی، قم، کتابخانه امام رضا علیه السلام، ۱۳۸۳ ش.
- ۴۸- تاریخ پانصد ساله خاندان شهرستانی، محمد قاسم هاشمی، اصفهان، ۱۳۸۱ ش.
- ۴۹- تاریخ تشیع در کرمانشاه، محمد علی سلطانی.
- ۵۰- تاریخ شهرضا، مسیح الله جمالی، قم، نشر دهقانی، ۱۳۷۴ ش.
- ۵۱- تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر، سید مصلح‌الدین مهدوی، قم، الهدیة، ۱۳۶۷ ش.
- ۵۲- تربت پاکان قم، عبدالحسین جواهر کلام، قم، أنصاریان، ۱۳۸۳ ش.
- ۵۳- تفسیر اطیب البیان، سید عبدالحسین طیب، تهران، انتشارات اسلام، ۱۳۷۴ ش.
- ۵۴- تفسیر جامع، سید ابراهیم بروجردی، تهران، نشر جلیل، ۱۳۸۰ ش.
- ۵۵- تفسیر روان جاوید، میرزا محمد ثقفی تهرانی، چاپ دوم، تهران، نشر برهان، ۱۴۰۰ ق.
- ۵۶- توحید قمی، شیخ محمد جواد مجتهد قمی، تهران، چاپخانه آفتاب، ۱۳۶۸ ق.
- ۵۷- جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی - سیاسی ایران، رسول جعفریان، چاپ ششم، قم، ۱۳۸۵ ش.
- ۵۸- چهره‌ای از زندگانی آیه‌الله لنگرودی، محمد واصف، قم، چاپخانه علمیه، ۱۳۸۳ ق.
- ۵۹- چهره‌ای پرفروغ، مدرسه امیرالمؤمنین علیه السلام، مشهد، نشر مؤسسه امام امیرالمؤمنین علیه السلام، ۱۳۶۴ ش.
- ۶۰- حیات جاودانی، سید جعفر موسوی اصفهانی (با همکاری سید هادی میرآقائی)، مشهد، رستگار، ۱۳۸۵ ش.
- ۶۱- حیات طیبه، محمد حسین مشکوری، قم، أنصاریان، ۱۳۸۱ ش.
- ۶۲- خلخال و مشاهیر علمی و...، سید محمد مسعود نقیب، تبریز، مهد آزادی، ۱۳۸۵ ش.
- ۶۳- خورشید جی، رسول جعفریان، اصفهان، شورای اسلامی شهر خوراسگان، ۱۳۸۴ ش.

۶۴- دانشمندان بجنورد، علی اکبر عباسیان و احسان امیدزاده، مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد، ۱۳۷۲ ش.

۶۵- دانشمندان و بزرگان اصفهان، سید مصلح‌الدین مهدوی، تحقیق رحیم قاسمی و محمدرضا نیلفروشان، اصفهان، نشر گلدسته، ۱۳۸۴ ش.

۶۶- دانشوران و دولتمردان گیل و دیلم، صادق احسان‌بخش، نشر صادقین، ۱۳۸۰ ش.

۶۷- دائرة المعارف بزرگ اسلامی، تهران، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۷۹ ش.

۶۸- در جست و جوی استاد، صادق حسن‌زاده، قم، نشر آل علی (ع)، ۱۳۸۰ ش.

۶۹- زندگانی سردار کابلی، کیوان سمیعی، تهران، نشر زواره، ۱۳۶۲ ش.

۷۰- زندگی‌نامه آية‌الله العظمی سید محمد وحیدی، حسین چاوشیان، قم، وفائی، ۱۳۸۰ ش.

۷۱- ستاره‌ای از آسمان علم و تقوا، محمّد و محمّد علی حجتی، کرمانشاه، نشر طاق بستان، ۱۳۷۳ ش.

۷۲- ستارگان حرم (ج ۱ - ۲۳)، جمعی از نویسندگان ماهنامه کوثر، قم، نشر زائر، ۱۳۷۷ - ۱۳۸۶ ش.

۷۳- سخنوران بروجرد، حسین مولانا، تهران، حروفیه، ۱۳۸۲ ش.

۷۴- سراج المعانی، سید ناصر حسینی میبدی، مشهد، اردشیر، ۱۳۷۵ ش.

۷۵- سرزمین آفتاب، به کوشش انجمن رسالت قلم سرخه، قم، زمزم هدایت، ۱۳۸۶ ش.

۷۶- سیمای میانه، عبدالرحیم اباذری، انتشارات نبوغ، ۱۳۷۴ ش.

۷۷- شناختنامه مرحوم آية‌الله سید ابوالحسن اصفهانی، مؤسسه کتابشناسی شیعه، اصفهان، نشر و سپان، ۱۳۸۷ ش.

۷۸- شهاب شریعت، علی رفیعی علامرودشتی، قم، کتابخانه آية‌الله نجفی مرعشی، ۱۳۷۳ ش.

۷۹- شهید آية‌الله عطاء الله اشرفی اصفهانی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

۸۰- «شیخ ابراهیم زنجانی، زمان، زندگی و خاطرات»، علی ابوالحسنی، تهران، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ۱۳۸۴ ش.

۸۱- صاحبان فقه و حکمت، با اشراف مجید جعفری تبار، قم، نشر فرهنگ منهاج، ۱۳۸۴ ش.

۸۲- ضیاء بزم ایمان (یادمانه آية‌الله سید ضیاء‌الدین تجویدی اصفهانی)، سید محمدرضا تجویدی،

اصفهان، صغیر، ۱۳۸۵ ش.

۸۳- عرشیان خاک‌نشین، محمد الوان‌ساز خوئی، قم، فجر ولایت، ۱۳۸۳ ش.

۸۴- عروج خونین، محمد اشرفی اصفهانی، تهران، نشر شاهد، ۱۳۸۱ ش.

۸۵- علمای ایران در شهرهای آذربایجان، میرزا علی سلیمانی بروجردی، نشر دیوان، ۱۳۸۱ ش.

۸۶- علمای معاصرین، ملا علی خیابانی، تهران، اسلامیه.

۸۷- فخر تشیع، محمدحسین ریاحی، اصفهان، و سپان، ۱۳۸۷ ش.

۸۸- فرزندگان علم و سخن قزوین، رضا صمدیها، قزوین، نشر بحرالعلوم، ۱۳۷۹ ش.

۸۹- فضیلت علم و نشانه علمای وارسته، عبدالله محمدی، قم، انصاریان، ۱۳۸۵ ش.

۹۰- فطرت بیدار زمان، محمد زاهد نجفی، قم، عطر عترت، ۱۳۸۲ ش.

۹۱- فروغ فقاقت (یادنامه مرحوم آیه‌الله العظمی حاج آقا رضا مدنی کاشانی)، احمد شریف، قم، نشر

مرسل، ۱۳۷۲ ش.

۹۲- فقیه گمنام (یادنامه مرحوم آیه‌الله شیخ محمد حسن بروجردی خیارجی)، تهران، مؤسسه منهج،

۱۳۸۶ ش.

۹۳- فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مدرسه جعفریه، سید جعفر اشکوری، قم، مجمع الذخائر

الإسلامی، ۱۳۸۳ ش.

۹۴- فیض عرشی، اسدالله ربانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸ ش.

۹۵- فیض قلم، به اهتمام ناصرالدین انصاری قمی، تهران، انتشارات لوح محفوظ، ۱۳۸۱ ش.

۹۶- قبیله عالمان دین، شیخ هادی نجفی، قم، عسگریه، ۱۴۲۳ ق.

۹۷- کاروان علم و عرفان، غلامرضا گلی زواره، قم، نشر حضور، ۱۳۸۰ ش.

۹۸- گزیده‌ای از اسناد مرحوم حضرت آیه‌الله صالحی کرمانی، کرمان، سازمان اسناد ملی ایران،

۱۳۷۴ ش.

۹۹- گلزار مشاهیر، (انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، مریم آقا شیخ محمد و سعید نوری نشاط)، تهران،

نشر برگ زیتون، ۱۳۷۷ ش.

- ۱۰۰- گلشن ابرار، (تاکنون ۸ مجلد)، جمعی از نویسندگان، قم، پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۸۷ ش.
- ۱۰۱- گنجینه دانشمندان، شیخ محمد شریف رازی، قم، چاپخانه پیروز.
- ۱۰۲- مجموعه اسناد علی سپهری اردکانی، سید صادق اشکوری، قم، مجمع الذخائر الاسلامی، ۱۳۸۵ ش.
- ۱۰۳- مخطوطات و اسناد میبد، سید صادق اشکوری و رحیم قاسمی، قم، مجمع الذخائر الاسلامی، ۱۳۸۶ ش.
- ۱۰۴- مزارات اصفهان، سید مصلح‌الدین مهدوی، تصحیح دکتر اصغر منتظرالقائم، اصفهان، دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۲ ش.
- ۱۰۵- المستطرفات، سید ابراهیم میانجی، تهران، مرتضوی، ۱۳۷۴ ش.
- ۱۰۶- مشاهیر مدفون در حرم رضوی، اشراف غلامرضا زنگنه، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۶.
- ۱۰۷- مفاخر آذربایجان، دکتر عقیقی بخشایشی، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۷۹ ش.
- ۱۰۸- مفاخر اسلام، علی دوانی، چاپ دوم، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۸ ش.
- ۱۰۹- مفاخر یزد، سید کاظم مدرّسی یزدی و میرزا محمد کاظمینی، یزد، نشر ریحانة الرسول، ۱۳۸۲ ش.
- ۱۱۰- مکارم‌الآثار، شیخ محمد علی معلّم حبیب‌آبادی، اصفهان.
- ۱۱۱- مناهج المعارف، سید ابوالقاسم موسوی خوانساری، تحقیق سید احمد روضاتی، تهران، حیدری، ۱۳۵۱ ش.
- ۱۱۲- نام‌آوران علم و اجتهاد کرمان، مجید نیک‌پور، تهران، کتابخانه ملی ایران و مرکز کرمان‌شناسی، ۱۳۸۳ ش.
- ۱۱۳- نامداران راحل، کریم جوانشیر، آذربایجان شرقی، نشر سالار، ۱۳۷۵ ش.
- ۱۱۴- نجوم السرد بذكر علماء یزد، سید جواد مدرّسی، تحقیق سید محمد حسین مدرّسی، یزد، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی یزد و انتشارات وصال، ۱۳۸۴ ش.

- ۱۱۵- نگرشی کوتاه بر زندگی آیه الله شیخ محمدرضا طبسی، سید محمدرضا بهشتی، قم.
- ۱۱۶- نوادر المواعظ، سید طه بهشتی اصفهانی، اصفهان، نشر جاوید.
- ۱۱۷- نوری از مصباح واعظ، سید محمد علی فقیهی، قم، گلستان ادب، ۱۳۸۴ ش.
- ۱۱۸- نهج البلاغه، سید رضی، مترجم علی نقی فیض الاسلام، تهران، نشر فقیه.
- ۱۱۹- وقائع الأیام، ملاعلی واعظ خیابانی، محمد الوان ساز خوئی، قم، نشر غرفة الإسلام، ۱۳۸۶ ش.
- ۱۲۰- یادداشت‌های قزوینی، به کوشش ایرج افشار، چاپ سوم، تهران، نشر علمی، ۱۳۶۳ ش.
- ۱۲۱- یادگاری ماندگار، جعفر پژوم (سعیدی)، تهران، سایه، ۱۳۶۸ ش.
- ۱۲۲- یادنامه جاودانه‌ها، مصطفی دانش‌پژوه، قم، همای غدیر، ۱۳۸۶ ش.

مجلّات و ویژه‌نامه‌ها

- ۱۲۳- آئینه پژوهش (دو ماهنامه)، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، (۱۳۶۹-۱۳۸۸ ش).
- ۱۲۴- پیام بهارستان (فصلنامه)، تهران، (کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی)، ۱۳۸۷ ش.
- ۱۲۵- حوزه (دو ماهنامه)، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، (۱۳۶۲ - ۱۳۸۸ ش).
- ۱۲۶- مدیسه (ویژه‌نامه کنگره مرحوم آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی)، ۱۳۸۷ ش.
- ۱۲۷- مکتب تفکیک (ویژه‌نامه)، محمد رضا حکیمی، قم، مرکز بررسی‌های اسلامی، ۱۳۷۳ ش.
- ۱۲۸- نور علم (ماهنامه)، انتشارات جامعه مدرّسین حوزه علمیه قم، (۱۳۶۲ - ۱۳۷۳ ش).
- ۱۲۹- یادآور (دو ماهنامه)، تهران، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، تیر و مرداد ۱۳۸۷.

فهرست‌های فتنی

فهرست آیات

لو لا نفر من كل فرقة طائفة....، ١٨٦، ٣٥١
وَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ، ٣٢٢
يرفع الله الذين آمنوا والذين أوتوا العلم درجات....، ٥٢، ١٨٢، ٣٤٧

فهرست روایات

أخوك دينك فاحتط لدينك بما شئت، ١٧٨
أطلبوا العلم من المهد إلى اللحد، ٢٨٦
العلماء ورثة الأنبياء، ٦٠، ١١٨
العلماء ورثة النبيين، ٣٤٧
النظر إلى البيت عبادة، ١٨٨
النظر إلى المصحف عبادة، ١٨٨
النظر إلى الوالدين عبادة، ١٨٨
النظر إلى عليّ عبادة، ١٨٨
طلب العلم فريضة على كل مسلم و مسلمة، ١٨٦
مجالسة العلماء عبادة، ١٨٨
مداد العلماء أفضل من دماء الشهداء، ١٣٠

فهرست اعلام

- آخوند خراسانی، ۱۷
آرام، محمدیوسف، ۳۷۹
آستارانی اردبیلی، اسحاق، ۵۸
آستارانی، اسحاق، ۲۲۴
آشتیانی، احمد، ۳۶۲
آشتیانی، مهدی، ۳۷۶
آقا شیخ محمد، مریم، ۳۸۸
آقا میر ملک، ۳۵۷
آل طیب شوشتری، محمدحسن، ۳۶۵
آل یاسین، (آیه الله) محمدرضا، ۱۹
آملی، ضیاءالدین، ۳۶۸
آملی، محمدتقی، ۳۳۸
آملی، هاشم، ۳۷۸
آیت اللهی، محمدباقر، ۳۶۳
آیه الله زاده اصفهانی، هاشم، ۴۰
اباذری، عبدالرحیم، ۳۸۷
ابن الرضا خوانساری، محمدعلی، ۳۷۱
ابن الرضا، مهدی، ۳۸۴
ابن درید الأزدي، ۳۸۳
ابن شهر آشوب، ۱۸۴
ابهری زنجان، شمس، ۳۶۸
ابهری، محمدباقر، ۳۶۳
احسان بخش، صادق، ۳۸۷
احمدی فروشانی، عطاءالله، ۳۹
احمدی فیروز جاهی مازندرانی، محمد، ۳۷۳
احمدی، محمدعلی، ۳۹
- ادیب حبیب آبادی اصفهانی، عباسعلی، ۳۶۹
اراکي، عبدالنبي، ۱۱۶
اردبیلی، محمد، ۳۷۳
اردبیلی، محمدطاهر، ۳۶۸
اردبیلی، محمدعلی، ۳۷۱
اردبیلی، هاشم، ۳۷۸
اردبیلی، یوسف، ۳۷۹
اردکانی، نورالله، ۳۰۲
اردکانی یزدی، محمد، ۳۵۱
ازه ای اصفهانی، علی محمد، ۳۴۵
اسلامی آبادانی، عبدالستار، ۳۷۰
اشراقی سرابی، ولی الله، ۳۷۸
اشرفی اصفهانی، (شهید) عطاءالله، ۲۵۸، ۲۶۰، ۳۸۷
اشرفی اصفهانی، محمد، ۳۸۸
اشعری قمی، علی اصغر، ۱۱۸
اشعری قمی، علی اصغر، ۲۶۲
اشکوری، سید جعفر، ۳۸۸
اشکوری، سید صادق، ۳۸۹
اشکوری، صادق، ۳۸۹
اشکوری، علی، ۳۷۱
اصفهانی خراسانی، مهدی، ۳۷۶
اصفهانی، سید حسن، ۲۵
اصفهانی، سید محمدباقر، ۳۴۹
اصفهانی، عبدالحمید، ۳۰
اصفهانی نجفی، محمدحسین، ۲۵

- اصفهانی، نورالله، ۲۶
اعتمادی خونی، فضل‌الله خان، ۲۸
اعلمی، محمدحسین، ۳۶۶
افشار، ایرج، ۳۹۰
افضل هرنندی، جواد، ۳۶۴
الآمدی، عبدالواحد، ۳۸۳
البدری، عادل عبدالرحمن، ۳۸۳
الدجیلی، عمران، ۳۷۲
الغبان، عبدالکاسم، ۳۷۰
الوانساز خونی، محمد، ۳۸۸، ۳۹۰
امامت کاشانی، فضل‌الله، ۱۴۰
امام‌جمعه زنجانی، محمود، ۱۵۸
امام خمینی، ۲۷، ۳۴
امامی سدهی اصفهانی، میر سید علی، ۲۳۰
امامی فروشانی اصفهانی، حسن، ۲۳۰
امامی فروشانی اصفهانی، نورالله، ۳۰۴
امامی فروشانی، محمدرضا، ۳۹
امیدی‌زاده، احسان، ۳۸۷
امین، حسن، ۳۸۳
امین عاملی، محسن، ۱۸، ۳۸۳
امینی، عبدالحسین، ۳۶۹
انصاری خالدی، امام علی، ۲۱
انصاری قمی، ناصرالدین، ۳۸۵، ۳۸۸
انصاری، مرتضی، ۲۱
انصاری هندی، محمدبشیر، ۲۱، ۱۸۸
انگجی، سید ابوالحسن، ۲۶
انوری تفتی، محمدجعفر، ۳۶۴
انوری، زین‌العابدین، ۳۶۸
ایروانی، محمدجواد، ۳۶۴
بابا سلطانی، محمداسماعیل، ۱۸۲
بادکوبه‌ای، محمد، ۳۷۳
بافقی، (شهید) محمدتقی، ۲۶، ۲۷
باقرزاده، عبدالرحمن، ۳۸۵
باقری سیانی، مهدی، ۴۰، ۳۸۳، ۳۸۴
باکی هاشمی رامسری، محسن، ۳۷۳
بجنوردی، عبدالحی، ۱۱۰
بجنوردی، محمدتقی، ۳۶۳
بحرالعلوم، مهدی، ۲۲
بحرالعلوم نجفی، مهدی، ۲۱
برزانی اصفهانی، علی‌اصغر، ۱۲۰، ۱۲۲، ۲۶۴
برزانی، علی‌اصغر، ۳۲۶
برقی قمی، علی‌اکبر، ۳۷۰
بروجردی، (آیه‌الله) حسین، ۲۷
بروجردی، ابراهیم، ۲۱۸، ۳۸۶
بروجردی خیارجی، محمدحسن، ۲۳۲، ۳۸۸، ۳۱۶
بروجردی، شیخ حسین، ۲۸۸
بروجردی، محمد، ۲۸۸
بروجردی، محمدتقی، ۳۶۴
برهان، علی‌اکبر، ۳۷۱
برهانی اصفهانی، بهاء‌الدین، ۱۹۰، ۱۹۲
بشیری، عبدالحسین، ۳۶۹
بلاغی، عبدالحجّه، ۳۶۹
بلاغی، محمدجواد، ۲۵
بهاری، اسماعیل، ۳۶۲
بهشتی اصفهانی، طه، ۳۴۹، ۳۹۰
بهشتی اصفهانی، مجتبی، ۳۳۲
بهشتی، محمدرضا، ۳۹۰
پژوم (سعیدی)، جعفر، ۳۹۰

- تاجر کاشانی، علی اکبر، ۳۱۲
 تاجر کاشانی، محمدجعفر، ۳۱۲
 تبریزی شنب غازانی، حسین، ۳۴۱
 تبریزی، علی، ۳۷۱
 تبریزی غروی، هدایت‌الله، ۳۷۸
 تبریزی، کاظم آقا، ۳۴۷
 تبریزی، محمدعلی، ۳۳۰
 تبریزی، میرزا صادق آقا، ۲۶
 تبریزی نجفی، راضی، ۳۶۷
 تجویدی اصفهانی، ضیاءالدین، ۲۳۸، ۳۸۷
 تجویدی، محمدرضا، ۳۸۷
 تفسیری مرنندی، حسن، ۳۶۵
 تقوی قزوینی، ابوالقاسم، ۳۶۱
 تقوی، مهدی، ۳۷۶
 تنکابنی، عبداللطیف، ۳۴۳
 تنکابنی، فاضل، ۳۷۲
 تنکابنی، محمد، ۳۷۳
 تنکابنی، محمدحسین، ۳۶۶
 توحیدی بسطامی، علی، ۳۷۱
 توحیدی، رضا، ۳۶۸
 توسلی، قربانعلی، ۳۷۳
 نویسراکانی، علی اصغر، ۳۷۰
 تهرانی، آقابزرگ، ۱۴، ۲۲
 تهرانی، ابوالفضل، ۱۴۶
 ثقفی تهرانی، محمد، ۳۸۶
 جرقویه‌ای حائری، محمدرضا، ۱۹
 جرقویه حسین‌آبادی، محمدرضا، ۹۰
 جزائری، عبدالکریم، ۲۲
 جزائری، عبدالمطلب، ۲۵۴
 جزائری، محمدجعفر، ۶۶
 جزائری، مهدی، ۲۵۲
 جزائری، سید عبدالله، ۱۴
 جعفریان، رسول، ۳۶، ۳۸۶
 جعفری، بهراد، ۳۸۳
 جعفری تبار، مجید، ۳۸۷
 جعفری زنجانی، حسین، ۳۸۴
 جعفری همدانی، غلامحسین، ۱۳۶
 جلالی سردرودی، محمدرفع، ۳۶۸
 جلالی، محمדתقی، ۳۸۴
 جلیلی کرمانشاهی، محمدهادی، ۱۷۶، ۳۸۳
 جمالی، مسیح‌الله، ۳۸۶
 جنتیان، مرتضی، ۴۰
 جندقی یزدی، ابوالفضل، ۳۶۱
 جوانشیر، کریم، ۳۸۹
 جواهرکلام، عبدالحسین، ۳۹
 جواهرکلام، عبدالحسین، ۳۸۶
 جواهری، علی، ۳۷۱
 جهانبخش، جویا، ۳۸۵
 چاپلوی الیگودرزی، محمد، ۲۹۰
 چاپلوی بروجردی، محمدشفیع، ۱۴
 چاوشیان، حسین، ۳۸۷
 چهارسوقی، محمدهاشم، ۱۷
 چهارسوقی، میرزا مسیح، ۷۶
 حائری اردکانی، محمد، ۳۷۴
 حائری طبسی، محمدعلی، ۳۸۶
 حائری کرمانی، محمدعلی، ۳۷۱
 حائری، نصرالله، ۲۳
 حائری یزدی، (آیه الله) عبدالکریم، ۲۵، ۳۸، ۲۶

- حائری یزدی، (آیه الله)، عبدالکریم، ۲۷
- حاج آخوند، حسن، ۳۶۶
- حاج رجبعلی، ۳۱۶
- حاج علی اصغر، ۳۱۶
- حاج محمدعلی، ۳۱۶
- حاجی خلیفه، ۳۸۴
- حجّار نجفی، مهدی، ۳۷۶
- حجازی شهرزانی، فضل الله، ۲۸۲، ۲۸۴، ۲۸۶
- حجازی، علیرضا، ۳۸۵
- حجازی یزدی، علی، ۳۷۱
- حجّت طباطبائی، محمدباقر، ۳۶۳
- حجّت کوه‌کمری، (آیه الله) محمد، ۳۷۴
- حجّت کوه‌کمری، حسن، ۳۶۵
- حجّتی رشتی، ابوالقاسم، ۳۶۱
- حجّتی، محمد، ۳۸۷
- حجّتی، محمدحسن، ۷۴
- حجّتی، محمدعلی، ۳۸۷
- حرزالدین، محمد، ۳۸۴
- حرزالدین، محمدحسین، ۳۸۴
- حسن‌زاده، صادق، ۳۸۷
- حسیب العلوی، میر محمد، ۳۸۵
- حسینی اشکوری، احمد، ۳۵، ۳۸۳
- حسینی برزانی، علی، ۲۷۰، ۲۷۲
- حسینی تنکابنی، جواد، ۳۶۴
- حسینی جلالی کشمیری، علی، ۲۷۸
- حسینی جلالی، محمدحسین، ۱۴
- حسینی جلالی، محمدرضا، ۲۰، ۲۱، ۳۹، ۳۸۳
- حسینی خراسانی، علی، ۱۷۸
- حسینی خراسانی، هادی، ۱۷۸
- حسینی شهرستانی، احمد، ۴۸
- حسینی مجتهد نجف‌آبادی، میر سید علی، ۲۷
- حسینی میدی، محمد، ۳۷۴
- حسینی میدی، ناصر، ۳۸۷
- حکمی‌زاده، علی‌اکبر، ۲۷
- حکیم، محسن، ۲۲
- حکیمی، محمدرضا، ۳۹۰
- حویزی، غالب، ۳۰۶، ۳۵۶
- حویزی، محمدرضا، ۳۱۸
- حویزی، محمدعلی، ۳۱۸
- حویزی، هادی، ۳۰۶، ۳۵۶
- حیدری یزدی، جواد، ۳۶۴
- خاتون آبادی، میر محمدحسین، ۱۴
- خادمی اصفهانی، حسین، ۲۳۴
- خادمی، محمدعلی، ۳۹
- خاقانی، عبدالحسین، ۳۶۹
- خاقانی، علی، ۳۸۴
- خالصی قاننی، عباس، ۱۰۴، ۲۴۲
- خالصی کاظمینی، مهدی، ۲۵
- خامنه‌ای، (آیه الله) علی، ۲۳
- خرازی نجفی، محمدباقر، ۳۶۳
- خراسانی اصفهانی، محمدرضا، ۹۲
- خراسانی، هادی، ۳۸۴
- خلخال‌ای اردبیلی، موسی، ۳۷۶
- خلخال‌ای، برهان‌الدین، ۱۸۴، ۱۸۶
- خلخال‌ای، نصرالله، ۳۷۷
- خلیلی عراقی، رمضان‌علی، ۱۹۸
- خمیس، معجد، ۳۷۳

- خوئی، صدرالاسلام، ۳۸۴
 خوئی، عبدالصمد، ۳۷۰
 خوانساری، (آیه الله) ابوالفضل، ۳۶۱
 خوانساری، ابوالقاسم، ۳۶۱
 خوانساری، حسین، ۳۶۶
 خوانساری، علی، ۲۷۴
 خوراسگانی، محمدرضا، ۲۷۶
 خوراسگانی، ملا علی، ۲۰۲
 خونساری، فضل الله، ۱۴۸
 خیابانی، محمدحسین، ۳۶۶
 خیابانی، ملا علی، ۳۸۸
 خیارجی، محمد، ۳۱۶
 دامغانی، محمدکاظم، ۳۷۳
 دانش آشتیانی، ابوالقاسم، ۳۶۱
 دانش پزوه، علی اصغر، ۳۷۰
 دانش پزوه، مصطفی، ۳۹۰
 دباغ، عبدالکریم، ۳۸۳
 دباغ، عدنان، ۳۸۳
 درچه‌ای، (آیه الله) محمدباقر، ۱۷
 درچه‌ای، ابوالعلی، ۳۶۱
 دشتستانی، محمدتقی، ۲۲۸
 دشتستانی، هاشم، ۲۲۸
 دشتی، میرزا احمد، ۵۰
 دعائی یزدی، محمد، ۳۷۴
 دوانی، علی، ۳۸۹
 دوزدوزانی، محمود، ۳۷۵
 دولت‌آبادی، ابوالقاسم، ۳۶۱
 دهاقانی، محمد، ۳۷۴
 دیزجی، عبدالله، ۳۶۹
 دیزجی زنجانی، اسماعیل، ۶۲
 ذو علم خوانساری، محمد، ۱۴۸
 رئیس افغانی، محمدحسین، ۳۶۶
 رازی، محمدشریف، ۳۸۳
 راضی نجفی، محمدطاهر، ۳۶۹
 ربّانی، اسدالله، ۳۸۸
 ربّانی خوراسگانی اصفهانی، محمد، ۲۱۰
 ربّانی خوراسگانی، عبدالرحیم، ۲۰۲
 ربّانی خوراسگانی، محمد، ۳۹
 رجائی، محمدباقر، ۳۶۳
 رشتی، حبیب الله، ۱۷
 رشتی، عبدالحسین، ۲۲
 رشتی غروی، ابراهیم، ۲۲
 رشتی نجفی، محمد، ۳۷۴
 رضا خان، ۲۳
 رضاخان، ۲۶، ۲۷
 رضوی خوانساری، بهاء الدین، ۳۶۳
 رضوی هشترودی، عبدالحسین، ۳۶۹
 رفیعی علامرودشتی، علی، ۳۸۷
 رفیعی قزوینی، ابوالحسن، ۳۶۱
 روحانی قودجانی خوانساری، حسین، ۸۴
 روحانی، محمدهادی، ۳۷۸
 روضاتی، احمد، ۳۸۹
 روضاتی چهارسوقی اصفهانی، محمدحسن، ۷۶
 روضاتی، محمدباقر، ۳۶۳
 روضاتی، محمود، ۳۷۵
 ریاحی، محمدحسین، ۳۸۸
 ریاضی نجف‌آبادی، ابراهیم، ۲۲۰، ۳۳۶
 زاهد رشتی، محمد، ۳۷۴
 زاهد نجفی، محمد، ۳۹، ۳۸۸

- زنجانی، ابراهیم، ۳۸۷
 زنجانی، ابو عبدالله، ۳۶۱
 زنجانی، فضل‌الله، ۳۷۳
 زنجانی، موسی، ۳۷۶، ۳۸۴
 زند کرمانی، محمدباقر، ۳۶۳
 زنگنه، غلامرضا، ۳۸۹
 زوین، عبود، ۳۲۴
 سادات گوشه دزفولی، محمدتقی، ۳۶۴
 سالکی قزوینی، عبدالله، ۳۶۹
 سامت قزوینی، عبدالرحیم، ۱۱۲
 سبحانی تبریزی، محمدحسین، ۳۶۶
 سپهری اردکانی، علی، ۳۸۹
 سجادی خوانساری، مصطفی، ۳۷۶
 سجادی، یحیی، ۳۷۸
 سدهی اصفهانی، میر سید علی، ۳۰۴
 سدهی نجفی اصفهانی، محمدحسین، ۸۶
 سراج انصاری، مهدی، ۳۷۶
 سلطان القرانی، جواد، ۳۶۴
 سلطان الواعظین شیرازی، محمد، ۳۷۴
 سلطانی طباطبائی، محمدباقر، ۳۶۳
 سلطانی، محمدعلی، ۳۸۶
 سلیمانی بروجردی، علی، ۳۸۸
 سمایی حائری، محمد، ۳۸۵، ۳۸۶
 سمسیم، عمار، ۳۷۲
 سمیعی، کیوان، ۳۸۷
 سه‌چهاری، محمدحسن، ۳۶۵، ۳۸۵
 سیادت سبزواری، میرزا حسن، ۷۸
 سید ابن طاووس، ۱۸۴، ۲۰۲، ۲۰۴، ۲۱۰
 ۲۱۲، ۳۴۵
 سید بن طاووس، ۱۹۰
 سید بن طاووس، ۱۴
 سید رضی، ۳۹۰
 شاهرودی، آقابزرگ، ۳۶۰
 شاهرودی، حسین، ۳۶۶
 شاهرودی، عباسعلی، ۳۶۹
 شبر، ابراهیم، ۳۶۰
 شبستری، نصرالله، ۳۷۷
 شراره عاملی، موسی، ۳۷۶
 شرف‌الدین شوشتری، مهدی، ۳۷۶
 شریعت ریزی، محمود، ۳۷۵
 شریعتمدار ساوجی، محمدحسین، ۳۶۶
 شریعتمداری، کاظم، ۳۷۳
 شریعتی قزوینی، محمود، ۱۶۰
 شریف، احمد، ۳۸۸
 شریف رازی، محمد، ۳۷۴، ۳۸۵، ۳۸۹
 شریف طبرستانی مازندرانی، محمدعلی، ۳۷۱
 شمس‌آبادی اصفهانی، (شهید) ابوالحسن، ۳۶۰
 شمس اردکانی، مرتضی، ۳۷۵
 شوشتری جزائری، عبدالصمد، ۶۶
 شوشتری جزائری، عبدالمطلب، ۲۵۲
 شوشتری، مرتضی، ۱۶۲
 شهابی خراسانی، محمود، ۳۷۵
 شهرستانی، علی، ۲۵
 شهید ثانی، ۳۸۵
 شهیدی، فتاح، ۳۷۲
 شیخ الشریعه اصفهانی، ۲۰
 شیخ‌الشریعه، ۲۲
 شیخ‌الشریعه اصفهانی، ۲۱

- شیخ الشریعة اصفهانی، ۲۲
 شیخ حرّ عاملی، ۳۸۵
 شیخ صدوق، ۱۸۴، ۲۰۲، ۲۱۲، ۳۸۳
 شیخ طوسی، ۳۸۳
 شیخ محمدعلی، ۳۲۴، ۳۲۸
 شیخ مفید، ۱۸۴، ۱۹۰، ۲۰۴، ۲۱۲، ۳۴۵
 ۳۸۳
 شیخ یعقوب، ۳۲۴
 شیرازی، (آیه الله) عبدالله، ۱۱۴
 شیرازی، (آیه الله) محمدتقی، ۳۸، ۱۷۸
 شیرازی، احمد، ۳۶۲
 شیرازی، حسام الدین، ۷۲
 شیرازی، محسن، ۳۵۰
 شیرازی، محمدطاهر، ۱۱۴
 شیرازی، میرزا آقا، ۴۲، ۲۱۶
 صانع بحرانی، هادی، ۳۷۸
 صادقی قمی، مصطفی، ۳۷۶
 صالحی کرمانی، علی اصغر، ۳۸۸
 صحن، مهدی، ۳۷۷
 صدرآبادی، علی اکبر، ۳۷۱
 صدر، (آیه الله) صدرالدین، ۲۲، ۸۲
 صدرائی خوئی، علی، ۳۸۴
 صدرایی خوئی، علی، ۳۹
 صدر، حسن، ۳۸۳
 صدر، سید حسن، ۱۸
 صدر صدارتی اراکی، محمدتقی، ۶۴
 صدرهاشمی اصفهانی، اسدالله، ۶۰
 صدری، لایلا، ۴۰
 صدیقین اصفهانی، حسینعلی، ۳۶۶
 صفائی خوانساری، مصطفی، ۱۷۲
 صفائی قزوینی، احمد، ۵۲
 صمدیها، رضا، ۳۸۸
 طالقانی، عبدالرسول، ۳۶۹
 طاهر حلبی، محسن، ۳۷۳
 طاهری، حیدر، ۳۶۷
 طباطبائی اردکانی، ابوطالب، ۳۶۰
 طباطبائی تبریزی، کاظم، ۳۷۳
 طباطبائی یزدی، هاشم، ۳۷۸
 طبرسی، ابومنصور، ۱۸۴
 طبرسی ساروی، حسن، ۳۶۵
 طبسی، محمدرضا، ۳۴۲، ۳۹۰
 طهرانی، آقابزرگ، ۳۸۳
 طبّ اصفهانی، عبدالحسین، ۱۰۸
 طبّ، عبدالحسین، ۳۸۶
 عبانی تبریزی، مهدی، ۳۷۷
 عبادی طالقانی، محمدحسن، ۳۶۵
 عباسیان، علی اکبر، ۳۸۷
 عباسی، روح الله، ۳۸۶
 عبود الفتلاوی، کاظم، ۳۸۴
 عدنانی بابلی، زین العابدین، ۳۶۸
 عراقی، (آیه الله) ضیاءالدین، ۲۵
 عرفانیان یزدی، غلامرضا، ۳۷۲
 عسکری اشتهاودی، حبیب الله، ۳۶۵
 عظیمی خوانساری، صدرالدین، ۳۶۸
 عقدانی، هدايت الله، ۳۷۸
 عقیقی بخشایشی، ۳۸۹
 علامه تنکابنی، ابوالفضل، ۳۶۱
 علم الهدی، علی، ۳۷۱
 علومی اردکانی، احمد، ۳۶۲
 علوی خوئی، ابراهیم، ۳۶۰

- علوی خوانساری، حسین، ۸۸
 علوی خوراسگانی، حسن، ۳۴۰
 علوی قزوینی، علی، ۳۷۲
 علوی، محمود، ۳۷۴
 علوی یزدی، علی اکبر، ۳۷۱
 علیاری تبریزی، میرزا علی، ۳۴۴
 علیمردانیان نهاوندی، عزیزالله، ۳۷۰
 عمادزاده، احمد، ۱۹۶
 عمادزاده اصفهانی، حسین، ۱۹۶
 عمادزاده، غلامحسین، ۳۹
 عمادی حائری، محمد، ۳۷۴
 عندلیبی سبزواری، محمدتقی، ۳۶۴
 غراوی، محمدرضا، ۳۶۸
 غروی اردوبادی، محمدعلی، ۲۲
 غروی بابلی، حبیب‌الله، ۳۶۵
 غروی بروجردی، محمد، ۳۷۴
 غروی تبریزی، مهدی، ۳۷۷
 غضنفری خوانساری، مهدی، ۳۷۷
 غفاری، علی اکبر، ۳۸۳، ۳۸۴
 فاضل قاینی، محمد، ۱۵۰
 فاضل کوهانی، محمدحسین، ۳۶۶
 فاضلی خوانساری، محمدحسن، ۳۶۵
 فرساد اردکانی، محمود، ۳۷۵
 فضل‌الله، محمدحسن، ۳۶۶
 فضلی، عبدالصاحب، ۲۴۶، ۲۴۸
 فقهی خوراسگانی، علی، ۲۷۶
 فقیه ارسنجانی، ابوالقاسم، ۳۶۱
 فقیه امامی اصفهانی، عطاءالله، ۳۷۰
 فقیه خراسانی، غلامرضا، ۳۷۲
 فقیه دینوری تبریزی، کاظم، ۱۴۲
 فقیه، ذبیح‌الله، ۳۶۷
 فقیهی برزانی، محمد، ۳۹
 فقیهی گیلانی، ابوالحسن، ۳۶۱
 فقیهی گیلانی، عبدالحسین، ۳۶۹
 فقیهی، محمدعلی، ۳۹۰
 فومنی حائری، جواد، ۳۶۵
 فهامی اصفهانی، اسدالله، ۳۳
 فیاض سدهی اصفهانی، احمد، ۳۶۲
 فیروزآبادی یزدی، محمد، ۲۵
 فیض الاسلام، علی نقی، ۱۳۴، ۳۹۰
 فیض دزفولی، فخرالدین، ۳۷۲
 فیض سرخه سمنانی، محمدرضا، ۹۴
 فیض گنابادی، عبدالرحیم، ۳۶۹
 فیض مهدوی کرمانشاهی، ضیاءالدین، ۱۰۰، ۲۴۰
 فیض مهدوی، محمدجعفر، ۶۸
 قائمی اصفهانی، عبدالرسول، ۳۷۰
 قاسمی، رحیم، ۳۹، ۳۸۷، ۳۸۹
 قاضی اسراری خوانساری، محمدعلی، ۲۰۶
 قاضی اسراری خوانساری، ملا محمدعلی، ۲۰۴
 قاضی تبریزی، باقر، ۳۶۳
 قاضی تبریزی، حسین، ۳۶۷
 قاضی، شیخ جعفر، ۲۱
 قاضی، مهدی، ۳۷۷
 قاینی، محمد، ۳۸۴
 قریشی، ابوالحسن، ۳۹
 قزوینی، باقر، ۲۲
 قزوینی، حسن، ۱۹۴

- قزوینی، حسین، ۲۳
 قزوینی، مهدی، ۲۲
 قمی، (آیه الله) حاج آقا حسین، ۲۶
 فهستانی قاینی، معصوم، ۱۷۴
 کازرونی، علی محمد، ۳۷۲
 کاشانی، ابوالقاسم، ۳۱۲
 کاشف الغطاء، (آیه الله) احمد، ۲۵
 کاشف الغطاء، (آیه الله) محمد حسین، ۲۲
 کاشف الغطاء، (آیه الله) محمد حسین، ۳۸
 کاظمی، سید ابوالقاسم، ۱۰۲
 کاظمی، فرج الله، ۱۳۸
 کاظمی قزوینی، امیر محمد، ۳۶۲
 کاظمینی بروجردی، طاهر، ۳۸۴
 کاظمینی، محمد، ۳۸۹
 کجوری، یدالله، ۳۷۹
 کرمانشاهی، شجاع الدین، ۹۶
 کرمانی، علی اصغر، ۱۲۴، ۱۲۶، ۲۶۶
 کریمی اصل هشتروندی، عبدالکریم، ۳۷۰
 کریمی بابلی، امان الله، ۳۶۲
 کسروی، احمد، ۲۷
 کفعمی اصفهانی، مهدی، ۳۷۷
 کلارستانی، سیف الله، ۳۶۸
 کلباسی، ابوالمعالی، ۱۷
 کلباسی اصفهانی، صدرالدین، ۳۲۰
 کلباسی نجفی، محمد، ۳۹
 کلینی، ثقة الاسلام، ۳۸۴
 کماری تبریزی، مهدی، ۳۷۷
 کمره ای، محمدباقر، ۳۶۳
 کوپایی، ابوالقاسم، ۳۶۱
 گلپایگانی، اسدالله، ۳۶۲
 گلپایگانی، محمد، ۳۷۴
 گلی زواره، غلامرضا، ۳۸۸
 لاکانی رشتی، محمد، ۳۷۴
 لنگرودی، مرتضی، ۱۶۴، ۱۶۶
 مازندرانی سوچلمانی، شیخ حسن، ۸۰
 مازندرانی، عبدالله، ۲۵۰، ۲۷۰
 مازندرانی کوائی، احمد، ۵۴
 مازندرانی کوهستانی، محمد، ۱۵۲
 مامقانی، محبی الدین، ۳۷۵
 مبرقعی قمی، مرتضی، ۳۵۴، ۳۵۳
 مجاهد تبریزی، علی اکبر، ۲۶۸
 مجاهدی تبریزی، محمد، ۳۷۵
 مجتهدپور قوچانی، عبدالله، ۳۷۰
 مجتهد خیابانی، محمد، ۳۷۵
 مجتهد شبستری، کاظم، ۳۷۳
 مجتهد قمی، محمدجواد، ۳۸۶
 مجتهد قمی، ملا غلامرضا، ۳۳۹
 مجتهدی تهرانی، احمد، ۳۶۲
 مجتهدی قمی، محمدجواد، ۳۳۹
 مجلسی، (علامه) محمدباقر، ۲۱، ۲۳، ۱۸۴، ۱۹۰، ۲۰۲، ۲۰۴، ۲۱۰، ۲۱۲، ۳۴۵، ۳۸۳
 محدث بحرانی، ۱۴
 محسنی ملایری، محمدباقر، ۳۶۳
 محفوظ، حسینعلی، ۳۸۳
 محقق اصفهانی، حیدرعلی، ۳۶۷
 محقق قزوینی، محمدابراهیم، ۳۶۰
 محمد اکمل، ۲۱
 محمدی، عبدالله، ۳۸۸
 محمدی گلپایگانی، ابوالقاسم، ۳۶۲

- مختاری، رضا، ۳۸۵
 مدرّس افغانی، محمّدعلی، ۳۷۲
 مدرّس تهرانی، علی، ۳۷۲
 مدرّس (شهید) سیّد حسن، ۲۶
 مدرّس قزوینی، هاشم، ۳۷۸
 مدرّسی، جواد، ۳۸۹
 مدرّس یزدی، مهدی، ۳۷۷
 مدرّسی طباطبائی، امیرمحمّد، ۳۶۳
 مدرّسی، محمّدحسین، ۳۸۹
 مدرّسی، یحیی، ۳۷۸
 مدرّسی یزدی، علیرضا، ۳۷۱
 مدرّسی یزدی، کاظم، ۳۸۹
 مدقّق شیروانی، میرزا محمّد، ۲۱
 مدنی کاشانی، حاج آقا رضا، ۳۸۸
 مدنی کاشانی، رضا، ۳۶۸
 مرعشی، مرتضی، ۳۷۶
 مرعشی نجفی، (آیه الله) شهاب‌الدین، ۹۸، ۲۰۰، ۲۳۶
 مرعشی نجفی، سیّد محمود، ۳۸۵
 مرندی، علی‌اکبر، ۱۲۸
 مرندی، محمّد ولی، ۲۱۲
 مروج اصفهانی، کاظم، ۳۷۳
 مروج جزایری، محمّدجعفر، ۳۶۴
 مستجاب‌الدعواتی اصفهانی، مرتضی، ۱۶۸
 مستنبط تبریزی، احمد، ۵۶
 مستنبط، نصرالله، ۳۷۷
 مسجد جامعی، محمّدحسین، ۳۶۷
 مسجد شاهی اصفهانی، (آیه الله) محمّدباقر، ۲۲۶
 مشکاة خوزانی اصفهانی، علی، ۱۳۰
 مشکور حولاوی، حسین، ۳۶۷
 مشکوری، عباس، ۲۴۴
 مشکوری، محمّدحسین، ۳۸۶
 مشکوة بیرجندی، محمّد، ۳۷۵
 مصباح بیارجمندی، اسدالله، ۳۶۲
 مصباح بیارجمندی، مرتضی، ۳۷۵
 مصطفوی قائنی، محمّدسعادت، ۳۶۸
 مظاهری اصفهانی، مرتضی، ۱۷۰
 مظفر، محمّدرضا، ۳۶۸
 معزالدوله‌ای تهرانی، مهدی، ۳۷۷
 معصومی اشکوری، حسن، ۳۶۵
 معلّم حبیب‌آبادی، محمّدعلی، ۳۸۹
 مقبرة خونی، ابراهیم، ۳۶۰
 مقدس اصبهانی، محمّد، ۳۵۵
 مکارم شیرازی (آیه الله)، ناصر، ۳۵
 ملاذ روضاتی، محمّدحسین، ۳۶۷
 ملک فیصل، ۲۵
 ملکی تبریزی، میرزا جواد، ۲۶
 ملکی میانجی، محمّدباقر، ۳۳۷
 ممّجد لنگرودی، عبدالله، ۳۶۹
 منتظرالقائم، اصغر، ۳۸۹
 منزوی، علی‌نقی، ۳۷۲
 منصوری، احمد، ۲۲۲
 منصوری، عبدالواحد، ۲۲۲، ۲۵۶
 منصوری، محمّد، ۲۵۶
 موخذ ابطحی اصفهانی، مرتضی، ۳۷۶
 موخذی (ریاضی) خوانساری، ابرالقاسم، ۳۶۲
 موسوی اصفهانی، جعفر، ۳۸۶
 موسوی اصفهانی، (شهید) سید حسن، ۱۷

- موسوی اصفهانی، علی، ۱۳۲، ۲۸۰
 موسوی بروجردی، طاهر، ۱۰۲
 موسوی خادم الشریعة، ابوجعفر، ۸۲
 موسوی خلخالی نجفی، آقا، ۳۶۰
 موسوی خوئی، (آیه الله) ابوالقاسم، ۳۶۲
 موسوی خوانساری، ابوالقاسم، ۳۸۹
 موسوی درجه‌ای، نصرالله، ۳۷۷
 موسوی دروازه‌ای، ابراهیم، ۴۴
 موسوی زنجانی، ابوالفضل، ۴۶
 موسوی شفتی، محمد مهدی، ۳۸۴
 موسوی طسوجی خوئی، محمد هاشم، ۳۵۷
 موسوی، عبدالکاظم، ۳۲۲
 موسوی، علی مدد، ۳۷۲
 موسوی عیبی بصری، محسن، ۳۷۳
 موسوی عیبی بصری، هاشم، ۳۷۸
 موسوی قریشی، ابوالحسن، ۴۰
 موسوی قه‌دریجانی، محمد، ۲۹۲، ۲۹۴
 ۲۹۸، ۲۹۶
 موسوی کلانتر، محمد، ۳۷۵
 موسوی لاری، علی اصغر، ۳۷۰
 موسوی هندی، نجف شاه، ۳۷۷
 مولانا، حسین، ۳۸۷
 مولانا، علی، ۳۷۲
 مولوی حیدرآبادی، محمد، ۱۵۴
 مولوی قندهاری، محمد حسن، ۳۶۵
 مهاجرانی، محمدباقر، ۳۶۳
 مهدوی ابرقونی، نورالله، ۳۷۸
 مهدوی شهرزانی، محمد رضا، ۳۶۸
 مهدوی شیادهی مازندانی، حیدر، ۳۶۷
 مهدوی قاضی، علی، ۲۰۸
 مهدوی لاهیجانی، مهدی، ۳۷۷
 مهدوی، مصلح الدین، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۹
 مهدوی هرس‌تانی اصفهانی، مصطفی، ۳۷۶
 میانجی، ابراهیم، ۳۶۰، ۳۸۹
 میبدی، محمد، ۳۷۵
 میرآقائی، هادی، ۳۸۶
 میرجهانی اصفهانی جرقویه، محمد حسن، ۳۹
 میرجهانی، محمد حسن، ۳۶۶
 میردامادی، جمال الدین، ۳۶۴
 میردامادی، جمال الدین، ۳۸۵
 میر سجادی نجفی، سید محمد حسین، ۴۰
 نائینی، (آیه الله) حسین، ۲۵
 ناصحی بیکانی جرقویه، حسن، ۳۴
 نجفی، (آیه الله) محمد رضا، ۳۸
 نجفی، اسماعیل، ۳۶۲
 نجفی اصفهانی، (آیه الله) محمد رضا، ۲۷، ۱۴۴
 نجفی اصفهانی، مجد الدین، ۱۴۴، ۳۸۵
 نجفی اصفهانی، محمدباقر، ۲۲۶، ۳۸۳
 نجفی اصفهانی، محمد تقی، ۳۶۴
 نجفی اصفهانی، مهدی، ۳۸۵
 نجفی اهری، حسین، ۳۶۷
 نجفی بابلی، محمد، ۳۷۵
 نجفی عاملی، محمد حسین، ۳۶۷
 نجفی مرغشی، محمود، ۳۸۴
 نجفی، مشکور، ۲۴۴
 نجفی، هادی، ۲۰، ۳۸۸
 نجفی یزدی، محمد جواد، ۳۶۵

- نجم‌آبادی تهرانی، ابوالفضل، ۳۶۱
 نجومی، محمدجواد، ۳۶۵
 نصر، تهمنه، ۴۰
 نعمتی، محمود، ۳۸۴
 نقدی، جعفر، ۳۶۴
 نقفی تهرانی، محمد، ۱۴۶
 نقیب، محمدمسعود، ۳۸۶
 نمازی شاهرودی، علی، ۳۸۴
 نمازی شاهرودی، محمداسماعیل، ۳۶۲
 نواب صفوی، (شهید) مجتبی، ۲۷
 نوراللهی نجف‌آبادی، اسدالله، ۳۱۴
 نورمحمدی، محمدجواد، ۳۸، ۳۹، ۳۸۶
 نوری طبرسی، میرزا حسین، ۳۸۴
 نوری نشاط، سعید، ۳۸۸
 نیری میانجی، هادی، ۳۷۸
 نیک‌پور، مجید، ۳۸۹
 نیلفروشان، محمدرضا، ۳۸۷
 واصف، محمد، ۳۸۶
 واعظ خیابانی تبریزی، ملا علی، ۳۴۶
 واعظ خیابانی، ملا علی، ۳۹۰
 واعظ الممری، محمد، ۳۷۵
 وحید آستانه، حسین، ۳۶۷
 وحید بهبهانی، ۲۱
 وحیدی شبستری، محمد، ۱۵۶، ۳۰۰
 وحیدی شبستری، محمدحسین، ۳۶۷
 وحیدی، محمد، ۳۸۷
 وزیر یزدی، علی محمد، ۳۷۲
 ولدآبادی قزوینی، عبدالجواد، ۱۰۶
 هاشمی، تقی، ۳۹
 هاشمی، محمدقاسم، ۳۸۶
 هاشمی یزدی، حسین، ۳۶۷
 هرنندی، هبه‌الله، ۳۷۸
 هندی، رضا، ۳۶۸
 یزدی، محمدابراهیم، ۳۱۰
 یزدی، محمدجعفر، ۷۰
 یونسی اردبیلی، یونس، ۳۷۹

فهرست کتب

- آئينه حق نما، ۳۳۹
 آلاء الرحمن، ۲۵
 احتجاج طبرسی، ۱۸۴
 ارشاد شيخ مفيد، ۱۸۴، ۲۰۴، ۳۴۵
 اسرار هزار ساله، ۲۷
 الإجازات لكشف طرق المفازات، ۱۴
 الإجازة الشاملة، ۱۴
 الإجازة الكبيرة، ۱۴
 الإستبصار، ۵۴، ۵۸، ۶۶، ۱۰۰، ۱۱۶، ۱۵۸، ۱۷۰
 الاسلام (مجله)، ۳۵۰
 البحار، ۱۷۰
 التهذيب، ۵۴، ۵۸، ۶۶، ۱۰۰، ۱۱۶، ۱۵۸، ۱۷۰
 الجيزة الوجيزة، ۱۴
 الحدائق الناضرة، ۱۴
 الذريعة، ۱۴
 الروضة البهية في الإجازات الشيعية، ۱۴
 الصراط المستقيم، ۳۳۹
 اللمعة المهدية إلى الطرق العلية، ۱۴
 بحار الانوار، ۵۴، ۵۸، ۳۴۵
 تفسير اطيح البيان، ۳۷
 تفسير جامع، ۳۷
 تفسير روان جاويد، ۳۷
 توحيد قمی، ۳۷، ۳۳۹
 توضيح المسائل، ۳۷
 سعادت بشر، ۳۳۹
 سيد بن طاووس، ۲۱۲
 شناختنامه مرحوم آية الله العظمی سيد ابوالحسن اصفهاني، ۳۷
 شيخ صدوق، ۲۱۲
 شيخ مفيد، ۲۱۲
 شيعي گري، ۲۷
 صحيفه سجاديّه، ۲۰۸
 فرائد الأصول، ۱۷
 فهرست مخطوطات و اسناد ميبد، ۳۶
 فهرست نسخه های خطی کتابخانه جعفریه، ۳۷
 کافي، ۵۴، ۵۸، ۶۶، ۱۰۰، ۱۱۶، ۱۵۸، ۱۷۰
 كشف الاسرار، ۲۷
 كفاية الأصول، ۱۷
 كيميا، ۳۳۹
 لهوف سيد ابن طاووس، ۱۸۴، ۲۰۴، ۳۴۵
 لؤلؤة البحرين في الإجازة لقرّتي العين، ۱۴
 مناقب ابن شهر آشوب، ۱۸۴
 مناقب الفضلاء، ۱۴
 من لا يحضره الفقيه، ۵۴، ۵۸، ۶۶، ۱۰۰، ۱۱۶، ۱۵۸، ۱۷۰
 نوادر المواعظ، ۳۷
 نهج البلاغه، ۱۸۴، ۲۰۸، ۳۴۵
 وافي، ۵۴، ۵۸، ۱۷۰
 وسائل الشيعه، ۵۴، ۵۸، ۱۸، ۱۷۰
 رقاية الأذهان، ۲۷

فهرست مکانها

اصفهان، ۱۷، ۱۹، ۲۷، ۳۹، ۴۰، ۳۲۶	شهر ری، ۲۶، ۲۷
انگلیس، ۲۵	عراق، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۳۱
ایران، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۳۵، ۳۶	عربستان، ۲۳، ۲۴، ۲۵
بغداد، ۲۸	قم، ۱۹، ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۳۳۹
پاکستان، ۲۱، ۲۲	کاظمین، ۲۸
پنجاب، ۲۲	لنجان، ۱۷، ۲۹
تبریز، ۲۶، ۳۴۶	لنکهور، ۲۱
ترکیه، ۲۳، ۲۴، ۲۵	مدیسه، ۱۷، ۲۹
تکسیلا، ۲۲	نجف اشرف، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۳، ۲۴
حجاز، ۲۵	۲۵، ۲۸، ۳۳، ۶۴، ۱۸۴، ۲۳۶، ۲۴۲
خواف، ۲۶	۲۵۰، ۲۶۴، ۳۳۲، ۳۴۹
شکاربور، ۲۱	هند، ۲۱، ۲۲
شوروی سابق، ۲۷	

اجازات، عنوانی است برای قسمتی از میراث مکتوب گرانقدر شیعه.

ایةالله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی رحمته الله، یکی از معدود عالمان دینی است که رهبری شیعه را در دوره‌ای ۲۵ ساله، برعهده گرفت و مرجعیت جهان تشیع به مدت ۱۰ سال در وی، انحصار یافت.

دوران مرجعیت این فقیه فرزانه، یکی از بحرانی‌ترین ادوار جهان اسلام است؛ برخی از حوادثی که در این دوره ۲۵ ساله رخ نموده، عبارت است از:

- به قدرت رسیدن وهابیت در حجاز و تخریب قبور ائمه علیهم السلام؛
- به قدرت رسیدن آتاتورک، رضاخان و ملک فیصل در ترکیه، ایران و عراق؛
- کشف حجاب، قیام خونین مسجد گوهر شاد، ممنوعیت برپایی جلسات عزاداری اهل بیت علیهم السلام، تصویب و اجرای قانون اتحاد شکل لباس در ایران

ایةالله العظمی اصفهانی رحمته الله، با صدور اجازات اجتهاد، روایت و امور حسبیه - بصورت گسترده - به پایایی و پویایی حوزه‌های علمیه شیعه و مبارزه با اقدامات ضد دینی رضا خان، پرداختند.

در مجموعه حاضر، ضمن مروری بر حوادث دوران زعامت آن مرجع فقیه، با افزون بر ۱۶۰ اجازه که از قلم وی تراوش یافته و نام و نشان بیش از ۲۷۰ نفر، مجاز از آن فقیه فرزانه آشنا خواهیم شد.

افزون بر $\frac{1}{3}$ اجازات حاضر، برای نخستین بار به چاپ می‌رسد.

ISBN: 978-6005297-15-8

9786005297158